Joanne Harris

VIN DE MURE

În româneşte de: SANDA POP

Editura VIVALDI

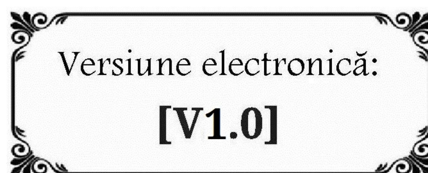
Bucureşti, 2006

———————————————

Titlul original:

BLACKBERRY WINE
by
JOANNE HARRIS

———————————————

———————————————
Corectură [V1.0]: __ 2017
———————————————

Bunicului meu, Edwin Short:
Grădinar, producător de vinuri şi cu suflet de poet

Cuprins

Confirmări

Multe mulţumiri următorilor: Kevin şi Anouchka pentru că m-au suportat, lui G.J. Paul şi Clubului Priory Old Boys, Francescăi Liversidge pentru editarea ei inspirată, lui Jennifer Luithlen, splendidei mele agente Serafina Clarke, pentru a-mi fi arătat sforile, dar care nu mi-a dat suficientă lungime pentru a mă putea spânzura cu ele, şi Omului Nostru din Londra, Cristopher Fowler. Tuturor colegilor şi elevilor mei de la Şcoala primară din Leeds le spun la revedere şi mult noroc. Îmi veţi lipsi.

1

Vinul vorbeşte. Toată lumea ştie asta. Priveşte în jurul tău. Întreabă oracolul de la colţul străzii, oaspetele neinvitat de la sărbătorirea nunţii, prostul cel nebun. Vorbeşte. Este ventriloc. Are un milion de voci. Dă drumul limbii, scoţând de la tine secrete pe care nici nu le-ai ştiut vreodată. Strigă, vociferează, şopteşte. Vorbeşte despre lucruri măreţe, planuri splendide, iubiri tragice şi trădări teribile. Hohoteşte de râs. Chicoteşte încet către el însuşi. Plânge în faţa propriei sale reflexii. Readuce în minte veri de mult trecute şi memorii mai bine uitate. Fiecare sticlă aduce o boare din alte vremi, din alte locuri; fiecare, de la cel mai obişnuit Liebfraumilch, până la aroganta Veuve Clicquot 1945, un miracol umil. Magia din fiecare zi, aşa o numea Joe. Transformarea materiei de bază într-o substanţă de visuri. Alchimia unui profan.

La-mă pe mine, de exemplu, Fleurie 1962. Ultima supravieţuitoare dintr-o ladă de douăsprezece, îmbuteliată şi aşezată în anul naşterii lui Jay. Pe etichetă stătea scris „Un vin vioi, limbut, voios şi puţin obraznic, cu un gust înţepător de coacăză". Nu chiar un vin de păstrat, deşi aşa a fost. De dragul unei nostalgii. Pentru ocazii speciale, poate pentru o nuntă. Dar zilele lui de naştere au venit şi au trecut, fără a fi celebrate, bând vin roşu argentinian şi urmărind la televizor vechi filme „Western". Cu cinci ani în urmă, m-a pus pe o masă

9

aşezată festiv, cu sfeşnice de argint, dar nu a ieşit nimic. Cu toată această pregătire, el şi fata au rămas împreună. Cu ea a sosit o armată de sticle – Dom Perignon, vodca Stolichnaya, Parfait Amour şi Mouton-Cadet, bere belgiană în sticle cu gâtul lung, vermut Noilly Prat şi Fraise des Bois. Şi ele vorbesc prostii în majoritatea timpului, o pălăvrăgeală metalică, de parcă ar fi nişte oaspefi socializând la o petrecere. Noi am refuzat să avem ceva de-a face cu ele. Am fost împinse în fundul pivniţei, noi cele trei supravieţuitoare, în spatele rândurilor sclipitoare ale acestor nou-venite; şi acolo am stat timp de cinci ani, uitate, Château-Chalon 58, Sancerre 71 şi cu mine. Château-Chalon, ofensat de această retrogradare, pretinde că e surd şi adesea refuză chiar să vorbească. „Un vin discret, cu mare demnitate şi statură", citează el în rarele lui momente de exuberanţă. Îi place să ne amintească de vechimea lui, de longevitatea vinurilor galbene din Jura. Se laudă mult cu asta, tot aşa şi cu buchetul lui, cu gust de miere şi de pedrigree-ul lui unic. Sancerre s-a oţetit de mult şi vorbeşte şi mai puţin, oftând din când în când la gândul tinereţii dispărute.

Şi apoi, cu şase săptămâni înainte să înceapă povestea asta, au venit şi ceilalţi.

Străinii. Specialii. Interlopii, care au început totul, deşi păreau şi ei uitaţi îndărătul noilor sticle strălucitoare. Şase cu toatele, fiecare cu mica ei etichetă scrisă de mână şi sigilată cu ceară de lumânare. Fiecare sticlă avea o sforicică, într-o culoare diferită, înnodată în jurul gâtului: roşu ca zmeura, verde ca floarea de soc, albastru ca mura, galben ca măceaşa, neagră ca pruna goldană. Ultima sticlă, legată cu o sfoară cafenie era plină cu un vin de care

10

nici eu nu auzisem vreodată. „Speciali, 1975", aşa scria pe etichetă, scrisul decolorat până la coloritul ceaiului învechit. Dar, în interior, era un stup de secrete. Nu puteai să scapi de ele, de şopotelile lor, de huiduielile şi de râsetele lor. Noi pretindeam a fi indiferente la maimuţărelile lor. Aceşti amatori. Niciun strop de vin în sticle. Erau inferioare şi le respingeam un loc printre noi. Şi totuşi, exista o obrăznicie atrăgătoare la aceste şase pirate, o ciocnire agitată şi arome şi imagini care să poată clătina mărci de vinuri mai sobre. Era, desigur, sub demnitatea noastră să le vorbim. Dar eu, vai, cât de mult tânjeam să o fac. Poate că se datora acelei rămăşiţe de gust plebeu de coacăză care ne înrudea.

Din pivniţă puteai auzi tot ce se întâmpla în casă. Noi înregistrăm evenimentele după venirile şi plecările colegilor noştri mai norocoşi: douăsprezece beri vineri seara şi râsete pe coridor; cu o noapte înainte, o singură sticlă de roşu californian, atât de tânăr că aproape îţi mirosea taninul; săptămâna dinainte – se întâmplase să fie ziua lui de naştere – o jumătate de sticlă de Moet, o demoazelă, acea singuratică şi de mărimea cea mai revelatoare şi sunetul, nostalgic de foc de puşcă şi copite de cai venind de sus. Jay Mackintosh avea treizeci şi şapte de ani. De neremarcat în afară de ochii lui, care erau de un indigo de „pinot noire", el avea privirea ciudată, uşor năucită, a unui tip care-şi rătăcise drumul. Cu cinci ani mai devreme, Kerry găsise această expresie extrem de atrăgătoare. Dar acum îşi pierduse atracţia. Era ceva foarte plictisitor în pasivitatea lui şi în sâmburele de încăpăţânare pe care îl ascundea. Cu exact paisprezece ani în urmă, Jay scrisese un roman, intitulat *„Trei veri cu Jackapple Joe".* Sigur că aţi aflat de el.

11

A primit Premiul Goncourt în Franţa şi a fost tradus în douăzeci de limbi. Trei lăzi cu recolta 76 de Veuve Clicquot au celebrat evenimentul, băut prea de tânăr ca să fie apreciat, dar, pe atunci, aşa era Jay, fugind după viaţă de parcă nu ar seca niciodată, de parcă ce era închis în el ar dura o vecie, succese urmând succeselor într-o sărbătorire fără sfârşit.

În acele zile nu exista o pivniţă de vinuri. Noi eram înşirate pe policioara de pe şemineu, deasupra maşinii lui de scris, ca să-i purtăm noroc, aşa spunea el. După ce a terminat cartea, a deschis ultima sticlă din tovarăşele mele din '62 şi a băut-o cu

încetul, răsucind într-una paharul în mână după ce îl băuse. Apoi a revenit la policioară. Un moment a stat acolo. Apoi a râs pe înfundate şi s-a întors cu un pas cam nesigur înapoi pe scaunul lui.

— Data viitoare, iubito, a promis el. S-o lăsăm până data viitoare. Vedeţi, mi-a vorbit, aşa cum într-o altă zi va vorbi cu cealaltă sticlă. Eu sunt cea mai veche prietenă a lui. Ne înţelegem. Destinele noastre sunt împletite strâns.

Desigur, nu a mai fost o dată viitoare. Interviuri la televiziune, articole de ziar şi recenzii au urmat unele altora şi apoi, linişte. Hollywood a făcut o adaptare pentru film cu Corey Feldman, turnat în Vestul Mijlociu american. Au trecut nouă ani. Jay a scris o parte din scenariu numită *„Stout Cortez*” şi a vândut opt nuvele scurte revistei Playboy, care au fost retipărite mai târziu sub formă de colecţie de către Penguin Books. Lumea literară aştepta noul roman al lui Jay Mackintosh, la început nerăbdătoare, apoi fără linişte, curioasă, şi, în final, cu fatalitate şi indiferenţă.

12

Desigur, el tot mai scria. Şapte romane până astăzi, cu titluri ca *The G-sus Gene sau Psy-Wrens of Mars sau A Date with d'Eath,* toate scrise sub pseudonimul de Jonathan Winesap, câştiguri bunicele care i-au permis o viaţă confortabilă rezonabil, în acei paisprezece ani. A cumpărat un calculator, un laptop Toshiba, pe care îl legăna pe genunchi, ca pe platourile de cină TV pe care şi le prepara singur în nopţile – tot mai dese – când Kerry lucra târziu. Scria comentarii, articole, povestiri scurte şi articole de ziar. Conferenţia în grupuri de scriitori, ţinea seminarii de scriere creativă la universităţi. Erau atât de multe subiecte care să-l ocupe, avea obiceiul să spună că abia mai avea timp să lucreze şi pentru el – râzând de el fără convingere, scriitorul care nu scrie niciodată. Când spunea asta, Kerry îl privea cu buzele strânse. Să v-o prezint acum pe Kerry O'Neill – născută Katherine Marsden – douăzeci şi opt, păr blond tuns scurt şi surprinzători ochi verzi, pe care Jay nu i-a bănuit niciodată că ar fi lentile de contact.

O ziaristă de succes în televiziune datorită unui show noaptea târziu, numit *Forum,* în care autori populari şi celebrităţi de pe lista B discutau probleme sociale contemporane, pe un fundal de jazz de avangardă. Cinci ani mai devreme, ea ar fi zâmbit la cuvintele lui. Dar atunci, cinci ani mai înainte, nu existase nici *Forum,* iar Kerry scria o serie de articole de călătorii pentru *Independent* şi lucra la o carte intitulată *Chocolate – A Feminist Outlook.* Lumea era plină de posibilităţi. Cartea a ieşit doi ani mai târziu, pe un val de interes manifestat de media. Kerry era fotogenică, se vindea bine şi era pe val. În consecinţă, a apărut într-un număr de mese rotunde insignifiante. A fost fotografiată pentru *Marie-*

13

Claire, Tatler şi Me! dar şi-a dat repede asigurări că nu i s-a urcat la cap. Avea o

casă în Chelsea, un mic apartament la New York şi mai avea în program o liposuctie a pulpelor. Se maturizase. Progresa.

Cât despre Jay, nimic în program. Cu cinci ani în urmă, păruse a fi întruparea artistului temperamental, care dădea pe gât o jumătate de sticlă de Smirnoff pe zi, o figură condamnată, prejudiciată de trăirea unei vieţi romanţate. Îi trezise lui Kerry instinctele materne. Ea îşi pusese în gând să-l recupereze, să-l inspire, şi, în schimb, el urma să scrie o carte minunată, o carte care să lumineze vieţile şi care ar fi cu totul datorată ei.

Dar nu s-a întâmplat nimic din toate astea. Cărţi de doi bani, de ficţiune ştiinţifică, au fost cele care au plătit chiria, ca şi cărţi în ediţii broşate cu coperţi şocante. Maturitatea, înţelepciunea ştrengară a acelei prime lucrări nu a mai fost repetată, nu s-a manifestat nici măcar o încercare. Cât despre tăcerile lui frământate, Jay nu sufla nimic. Nu manifesta niciun impuls, nicio furie, nu-şi pierduse niciodată controlul. Conversaţia lui nu era nici strălucitor de inteligentă, nici uimitor de morocănoasă. Chiar şi obiceiul lui de a bea – singurul exces rămas – părea acum ridicol, ca un om care-şi purta hainele demodate din tinereţe. Îşi petrecea timpul cu jocuri pe calculator, ascultând discuri de muzică de demult şi urmărind filme vechi la video, închistat în adolescenţa lui ca acul unui pickup înţepenit pe o crestătură. Poate că se înşelase, gândea Kerry. El nici nu vroia să crească. El nici nu vroia să fie salvat.

Sticlele goale spuneau însă o altă poveste. Jay îşi recunoştea sie-însuşi că bea, pentru acelaşi motiv pentru care a scris cărţi de ficţiune ştiinţifică de mâna a

14

doua. Nu pentru a uita, ci pentru a *aminti* să deschidă trecutul şi să se regăsească din nou acolo, ca sâmburele într-un fruct amar. El deschidea fiecare sticlă, începea fiecare povestire cu convingerea secretă că *aici* se află inspiraţia magică ce îl va reface. Dar magia, ca şi vinul, are nevoie de condiţii potrivite ca să lucreze. Joe i-ar fi putut spune asta. Altfel, chimismul nu se produce. Buchetul este stricat.

Presupun că mă aşteptam să înceapă cu mine. Ar fi fost o poezie în toate astea. În definitiv, noi suntem într-o relaţie, el şi cu mine. Dar această povestire începe cu o recoltă diferită. Nu mă deranjează cu adevărat. Mai bine să fii ultima lui, decât prima. Eu nu sunt nici măcar steaua acestei povestiri, dar am fost acolo înainte să vină Specialii şi voi mai fi acolo după ce au fost băute toate sticlele. Eu îmi pot permite să aştept. Pe lângă asta, Fleurie îmbătrânită are o aromă deosebită, care nu trebuie grăbită, şi nu sunt sigură că palatul gurii lui ar fi fost pregătit să mă guste.

2 – Londra, Primăvara 1999

Era în martie. Timpul era blând, chiar şi în pivniţă. Jay lucrase sus – lucrase în felul lui, cu sticla la îndemână şi televizorul cu sunetul redus. Kerry era la o petrecere – lansarea unui nou premiu pentru ajutoare sub douăzeci şi cinci de ani – şi casa era tăcută. Jay folosea maşina de scris pentru ceea ce considera el a fi muncă „adevărată”, iar laptopul pentru romanele ştiinţifice, aşa că puteai şti mereu ce scrie, după sunet, sau după lipsa lui. Se făcuse ora zece înainte să coboare. A deschis radioul la un post care transmitea melodii de pe vremuri şi îl puteai auzi mişcându-se prin bucătărie, cu paşi agitaţi, pe dalele de teracotă. Lângă frigider se afla un dulăpior cu băuturi. L-a deschis, a ezitat şi l-a închis la loc. S-a auzit deschizându-se uşa frigiderului. Gustul lui Kerry era predominant aici, ca peste tot de altfel. Sucuri din cereale, salată de cuşcuş, frunze de spanac, iaurturi. După ce îi tânjea inima lui Jay era un sendviş uriaş cu şuncă şi ouă prăjite, cu ketchup şi ceapă, şi o cană de ceai tare. Plăcerea asta, ştia prea bine, avea o legătură cu Joe şi cu Pog Hill Lane. O simplă asociere, asta era tot, care, adesea, îi venea în minte când încerca să scrie. Dar toate astea se terminaseră. O fantomă. Ştia că, în realitate, nu-i era foame. În schimb, a aprins o ţigaretă, un lux interzis, rezervat atunci când Kerry nu era acasă, şi a tras fumul în piept cu lăcomie. De la

16

radio i-a venit vocea lui Steve Harley cântând „Make me smile” – o altă melodie din acea îndepărtată, inevitabilă vară 75 – şi, pentru un moment, a cântat şi el – „Vino să mă vezi, fă-mă să zâmbesc” – pierdut în bucătăria cu ecou.

În spatele nostru, în pivniţa întunecată, Străinii erau agitaţi. Poate din cauza muzicii sau, poate, ceva în aerul acestei seri blânde de primăvară părea brusc încărcat cu posibilităţi, pentru că erau efervescenţi cu activitate, fierbând în sticlele lor, zdrăngănind între ei, sărind la umbre, izbucnind să vorbească, să se deschidă, să dea drumul la esenţa lor în aer. Poate că tocmai de aceea a coborât el, cu paşi grei, pe treptele neprelucrate şi nerindeluite. Lui Jay îi plăcea pivniţa; era răcoroasă, secretă. Venea mereu acolo jos, doar pentru a atinge sticlele, pentru a-şi plimba degetele pe pereţii prăfuiţi. Iar mie îmi plăcea să-l văd că vine în pivniţă. Ca un barometru, eu pot detecta temperatura lui emoţională când se apropie de mine. În oarecare măsură, îi pot citi gândurile. Aşa cum spuneam, există un chimism între noi.

Era întuneric în pivniţă, singura lumină venea de la un bec chior, care atârna din plafon. Rânduri de sticle – majoritatea lipsite de importanţă, alese de Kerry – în rafturile fixate pe pereţi; altele, în lăzi aşezate pe plăcile de gresie. Jay atingea uşor sticlele în timp ce trecea, apropiindu-şi foarte mult faţa de ele, ca şi când ar fi vrut să prindă parfumul acelor veri întemniţate în ele. De două sau de trei ori scotea câte o sticlă şi o răsucea în mâini, înainte de a o înapoia pe raft. Se deplasa fără scop, fără o direcţie precisă, dar înţelegeai că îi plăcea umezeala şi tăcerea din

pivniţă. Chiar şi sunetele trafi
17

cului londonez erau înăbuşite aici şi, pentru o clipă, părea tentat să se întindă pe jos, pe pardoseala netedă, răcoroasă, şi să adoarmă, poate pentru totdeauna. Nimănui nu i-ar veni în minte să-l caute aici. În schimb, el se simţea foarte treaz, foarte vioi, ca şi cum tăcerea i-ar fi limpezit capul, gândurile. Exista o atmosferă încărcată, în ciuda liniştii, ca şi cum ceva aştepta să se întâmple.

Sticlele cele noi erau într-o cutie în fundul pivniţei. O scară ruptă fusese aşezată deasupra ei şi el a dat-o la o parte şi a tras, cu un efort vizibil, cutia pe plăcile de gresie. A ridicat la întâmplare o sticlă şi a ţinut-o la lumină ca să poată descifra cele scrise pe etichetă. Conţinutul sticlei părea a fi roşu ca cerneala, cu un strat gros de sediment la bază. Pentru o clipă, i s-a părut că vede şi altceva înăuntru, o formă, dar era numai un sediment. Undeva, deasupra lui, în bucătărie, postul de radio nostalgic era încă fixat la anul 1975 – acum Crăciunul „Rapsodia boemă” slab, dar audibil prin pardoseală – şi el s-a înfiorat. Înapoi în bucătărie, Jay a examinat sticla cu oarecare curiozitate – abia îi aruncase o privire de când o cumpărase cu şase săptămâni în urmă – sigiliul de ceară de la gât, sfoara cafenie, eticheta scrisă de mână – „Speciali 1975” – sticla murdară de praful din pivniţa lui Joe. S-a întrebat de ce o adusese din rămăşiţele sfărâmăturilor. Poate nostalgia, deşi sentimentele lui pentru Joe erau încă prea amestecate pentru a accepta acest lux. Furie, confuzie, dar toate au trecut peste el în valuri reci-fierbinţi. *Bătrâne. Tare aş vrea să fii aici.*

În interiorul sticlei, ceva a sărit şi a ţopăit. Sticlele din pivniţă au zdrăngănit şi au dansat în răspuns.
18

Uneori se întâmpla din accident. După ani de aşteptare – a unei alinieri planetare corecte, a unei întâlniri întâmplătoare, a unei inspiraţii bruşte – circumstanţele potrivite se întâmplă din proprie iniţiativă, cu subînţeles, fără fanfară, fără prevenire. Jay crede că e destin. Joe o numeşte magie. Dar, uneori, totul nu este decât un simplu chimism, ceva ce pluteşte în aer, o singură acţiune care provoacă ceva, care rămăsese un timp îndelungat inert, printr-o schimbare bruscă şi inevitabilă.

Alchimia profanului, aşa o numea Joe. Magia lucrurilor de fiecare zi. Jay Mackintosh a întins mâna după un cuţit ca să taie sigiliul.

3

Rezistase anilor, cuţitul lui a tăiat sigiliul ca să o poată deschide şi, dedesubt,

dopul era încă intact. Timp de un moment, mirosul a fost atât de înţepător, că tot ce putea face era să-l suporte cu dinţii strânşi, în timp ce vinul îşi impunea voinţa asupra lui. Mirosea a pământ şi puţin a acru, tot aşa ca şi canalul în miezul verii, cu o ascuţime care-i amintea de cuţitul de legume şi de mirosul pătrunzător al cartofilor proaspăt scoşi din pământ.

Preţ de o secundă, iluzia a fost atât de puternică încât el parcă se simţea acolo, în acel loc dispărut, cu Joe rezemându-se în sapă şi radioul agăţat de o ramură din pom, cântând „Send in the Clowns” sau „I’m Not în Love”. O bruscă şi copleşitoare stare de surescitare a pus stăpânire pe el şi a turnat într-un pahar o cantitate mică de vin, încercând să nu verse lichidul din cauza emoţiei. Era de un roz prăfuit, ca sucul de papaya, şi părea să vrea să se urce pe pereţii paharului într-o frenezie de anticipare, ca şi cum ceva din interiof era viu şi dornic să-şi manifeste magia pe carnea lui. Jay privea cu un amestec de neîncredere şi dorinţă. O parte din fiinţa lui dorea să bea – aşteptase ani de zile exact pentru acest moment – dar, în acelaşi timp, ezita. Lichidul din pahar era tulbure şi pătat cu particule de substanţe cafenii, ca rugina. S-a imaginat subit bând acest lichid, înecându-se şi zvârcolindu-se în agonie pe duşumea. Paharul s-a oprit la jumătatea drumului spre gură.

20

A privit din nou lichidul. Mişcarea pe care crezuse că a văzut-o încetase. Aroma era slab dulceagă, medicinală, semănând cu siropul de tuse. S-a întrebat din nou de ce adusese cu el sticla. Nu era vorba de magie. Era ceva diferit, în care Joe îl făcuse să creadă; încă unul din trucurile bătrânului escroc. Era totuşi ceva în pahar, insista mintea lui. Ceva special...

Era atât de concentrat, că nu a auzit-o pe Kerry venind în spatele lui.

— Aa, vasăzică nu lucrezi. Vocea ei era limpede, cu destul accent irlandez ca s-o păzească împotriva acuzaţiilor de a se bucura de o origine privilegiată. Ştii ceva, dacă plănuiai să te îmbeţi, puteai cel puţin să vii cu mine la recepţie. Ar fi fost o perfectă ocazie pentru tine să cunoşti o mulţime de persoane.

A pus o emfază specială pe cuvântul *perfectă,* lungind de trei ori prima silabă. Jay i-a întors privirea, cu paharul de vin încă în mână. Vocea îi era batjocoritoare.

— Dar tu ştii că eu cunosc mereu oameni minunaţi. Toate personalităţile literare sunt minunate. Ceea ce îmi place cu adevărat este atunci când unul din tipii voştri, tineri şi străluciţi, vine la mine la una din aceste minunate petreceri şi spune: „Hei, nu cumva eşti acel Jay, tipul care a scris acea carte minunată?”

Kerry a străbătut încăperea, tocurile ei lovind cu răceală plăcile de gresie şi şi-a turnat un pahar de Stolichnaya.

— Acum ai devenit şi copilăros, pe cât eşti de antisocial. Dacă ai face efortul să scrii ceva serios, măcar din când în când, în loc să-ţi risipeşti talentul pe prostii...

— *Minunate,* a chicotit Jay, aplecând paharul spre ea. În pivniţă, sticlele rămase

au început să zdrăngăne
21

gălăgios, parcă aşteptând să se întâmple ceva. Kerry s-a oprit şi a ascultat.
— Ai auzit ceva?
Jay a clătinat din cap. Ea s-a apropiat de el, a privit paharul din mâna lui şi sticla de pe masă.
— Ce e lichidul ăsta? Vocea îi era tot atât de ascuţită şi de clară ca şi tocurile ei de sticlă. Un fel de cocktail? Are un miros dezgustător.
— Este vinul lui Joe. Una din cele şase sticle. A răsucit sticla, ca să citească eticheta „Jackappie, 1975”. O recoltă minunată.
Lângă noi, şi în jurul nostru, sticlele erau într-o veselă agitaţie. Le puteam auzi, murmurând, cântând, strigând, ţopăind. Râsul lor era contagios, nesăbuit, o chemare la arme. Château-Chalon şi-a manifestat ferm dezaprobarea, dar în acea atmosferă gălăgioasă de carnaval, vocea lui suna ca o invidie. M-am trezit şi eu că participam, zdrăngănind în lada mea, ca o sticlă de lapte obişnuită, delirantă de anticipare, de siguranţa că ceva era pe cale să se întâmple.
— Câh! Doamne! Nu bea! Trebuie să se fi trezit. Kerry a râs forţat. Şi apoi, e revoltător. E ca o necrofilie, sau ceva asemănător. Nu-mi pot imagina cum de ai vrut să o aduci acasă, în acea situaţie.
— Aveam de gând să o beau, scumpo, nu să o pun jos, a mormăit Jay.
— Ce?
— Nimic.
— Te rog, dragul meu, arunc-o. Conţine probabil toate soiurile de bacterii dezgustătoare. Sau, şi mai rău, Antigel, sau mai ştiu eu ce. Ştii foarte bine cum era bătrânul. Vocea ei era dulce. Ce zici, să-ţi dau în schimb un păhărel de Stolly?
22

— Kerry, termină să mai vorbeşti ca mama.
— Atunci, termină şi tu să te mai porţi copilăreşte. De ce nu poţi să creşti, pentru Dumnezeu? Era refrenul obişnuit.
Cu încăpăţânare: Vinul era al lui Joe. Nu mă aştept ca tu să-l înţelegi.
Ea a oftat, exasperată, şi s-a depărtat.
— Fă cum vrei. Aşa cum faci mereu. Felul cum te-ai fixat de amărâtul ăla, în toţi aceşti ani, s-ar putea crede că era tatăl tău sau cineva apropiat, în loc de un nenorocit de bătrân murdar, cu preferinţe pentru băieţaşi. Mergi înainte, fii un adult matur şi otrăveşte-te. Dacă mori, ar putea chiar să facă o ediţie comemorativă a lui *Jackapple Joe,* iar eu mi-aş putea vinde povestea pe canalul TLS.
Dar Jay nu o mai auzea. Ridicase paharul la nivelul feţei. Aroma l-a izbit din nou, parfumul slab de cidru al casei lui Joe, cu tămâia care ardea şi răsadurile de tomate

care se coceau în geamul bucătăriei. O clipă a crezut că auzea ceva, o zdrăngăneală şi o confuzie stridentă de sticlă spartă, ca un candelabru care ar fi căzut pe o masă pusă. A luat o gură din pahar.

— Noroc.

Avea acelaşi gust îngrozitor ca şi atunci când era un băieţel. Nu existau struguri în acea băutură, doar un ferment dulcegăros de gusturi, cu un iz de gunoi. Mirosea la fel cum miroase canalul vara şi liniile ferate secundare părăsite. Avea un gust acru, ca fumul şi cauciucul ars şi, cu toate astea, avea o putere de evocare care-l apuca de gât şi-i revenea în memorie, aducându-i imagini pe care le credea pierdute pentru totdeauna. Şi-a strâns pumnii pe măsură ce-l năpădeau imaginile, simţindu-se brusc ameţit.

23

— Te simţi bine? îi răsună vocea lui Kerry ca din vis. Părea enervată, deşi în vocea ei se putea citi şi grijă. Jay, ţi-am spus să nu bei acea băutură, te simţi bine?

El a înghiţit cu greu.

— Sunt bine. De fapt, este mai degrabă plăcut. Obraznic. Caustic. Corp frumos. Un pic ca tine, Kes. S-a oprit tuşind şi râzând în acelaşi timp. Kerry îl privea fără să pară amuzată.

— Ţi-aş fi recunoscătoare dacă nu mi-ai spune aşa. Nu e numele meu.

— Nici Kerry nu e, a subliniat el maliţios.

— Păi, dacă ai de gând să fii vulgar, eu mă duc să mă culc. Bucură-te de recoltă. Orice te poate excita.

Cuvintele ei erau o provocare la care Jay nu a răspuns, întorcând spatele la uşă până ce a plecat Kerry din bucătărie. Era egoist, o ştia prea bine. Dar vinul trezise ceva în el, ceva extraordinar, şi dorea să exploreze acel ceva în continuare. A mai luat un gât şi a descoperit că palatul gurii lui se obişnuise cu gusturile ciudate ale vinului. Acum gusta şi fructele vechi, caramelizate, putea mirosi şi sucul lăsat de uneltele de tăiat legume şi îl putea auzi pe Joe cântând odată cu vechiul său radio, în fundul parcelei lui. Nerăbdător, a dat pe gât paharul, simţind gustul miezului vinului şi inima bătându-i cu o energie reînnoită, ca după o alergare într-o cursă. Sub scară, cele cinci sticle rămase zăngăneau şi se scuturau într-o frenezie de exuberanţă. Acum, Jay îşi simţea capul limpede şi stomacul liniştit. A încercat un moment să identifice senzaţia pe care o avea şi, în cele din urmă, a recunoscut-o ca fiind bucurie.

4 – Pog Hill, Vara 1975

Jackapple Joe. Un nume tot atât de bun ca oricare altul. El s-a prezentat ca fiind

Joe Cox, cu un zâmbet oblic, ca şi cum ar provoca neîncredere, dar, chiar în acele zile, ar fi putut fi oricine, schimbându-se cu anotimpurile şi cu adresa lui şi ea în schimbare.

— Am putea fi veri, tu şi cu mine, a spus el în acea primă zi, în timp ce Jay îl urmărea fascinat din vârful zidului. Unealta de tăiat legume zbârnâia şi zdrăngănea, aruncând bucăţi de fructe sau legume acre-dulci în găleata de la picioarele lui. Cox şi Mackintosh. Amândoi nişte mere, aşa suntem? Asta ne face aproape o familie, bănuiesc eu. Accentul lui exotic, derutant, şi Jay îl privea fără să-l înţeleagă. Joe şi-a scuturat capul, chicotind.

— N-ai ştiut că te-am numit după un măr, aşa-i? E unul bun, un măr roşu american. Cu mult gust. Am şi eu un pomişor, acolo, în fund. A făcut cu capul către spatele casei. Dar nu i-a mers prea bine. Jay a continuat să-l urmărească, cu tot cinismul vigilent al celor de doisprezece ani, atent la orice semn de batjocură.

— Îi faci să pară că ar avea sentimente.

Joe l-a privit.

— Sigur că au. Ca orice care creşte.

Băiatul privea fascinat cum se roteau lamelele tăietorului de legume. Maşina în formă de pâlnie, zvârlea şi

25

mugea în mâinile lui Joe, scuipând hălci de carne albă, şi roz, şi albastră, şi galbenă.

— Ce faci acolo?

— Ce ţi se pare că fac? Bătrânul a arătat cu bărbia către o cutie de carton, care zăcea lângă zidul care-i despărţea. Dă-mi, te rog, alea de acolo.

— Alea?

Un gest de uşoară nerăbdare către cutie: Jackappie.

Jay a privit în jos. Saltul era uşor, cel mult cinci picioare, dar grădina era împrejmuită doar cu un mărăciniş şi linia ferată în fund, dar educaţia lui citadină îl învăţase să fie prudent cu străinii. Joe a chicotit.

— Nu te muşc, flăcăule, i-a spus el cu blândeţe. Iritat, Jay a sărit în grădină. Acele „mere Jack” erau lungi şi roşii şi ascuţite în mod ciudat la un capăt. Unul sau două fuseseră tăiate când Joe le scosese din pământ şi îşi arătau carnea de un roz tropical la soare. Băiatul s-a clătinat puţin sub greutatea cutiei.

— Ai grijă, i-a strigat Joe. Să nu-i scapi că se pot lovi.

— Dar ăştia sunt doar cartofi.

— Aşa-i, a răspuns Joe, fără să-şi ia ochii de la unealta de tăiat.

— Credeam că ai spus că erau mere, sau aşa ceva.

— Jacks, barabule, cartofi, jackapples, pommes de terre.

— Nu mi se par atât de multe, a spus Jay.

Joe a dat din cap şi a început să atace rădăcinile cu unealta lui. Mirosul lor era dulceag, asemănător celui al fructului papaya.

— Le-am adus acasă din America de Sud, după război, a spus el. Le-am crescut începând cu sămânţa, chiar aici, în grădina mea din spatele casei. Mi-a luat

26

cinci ani doar ca să pregătesc solul aşa cum trebuia. Dacă îi vrei pentru prăjit, atunci cultivi King Edwards, dacă îi vrei pentru salată, creşti Charlotte sau Jersey ale tale. Dacă umbli după pai, creşti Maus Piper. Dar aceştia – s-a aplecat să ia unul, frecând cu dragoste degetul mare înnegrit pe coaja rozalie – sunt mai bătrâni decât New Yorkul, atât de bătrâni că nu au nici măcar un nume englezesc. Sămânţa lor este mai preţioasă decât aurul în pudră. Ăştia nu sunt numai cartofi, flăcăule, ăştia sunt bucăţele mici de aur din timpuri apuse, din vremea când oamenii încă mai credeau în magie şi când jumătate din lume era încă o pată albă pe hărţi. Din ăştia nu faci „chips". A scuturat doar din cap, cu ochii scânteind de râset, pe sub sprâncenele groase, cărunte. Ăştia sunt Specialii mei.

Joe îl urmărea cu prudenţă, nesigur dacă bătrânul era nebun sau numai glumea.

— Aşadar, ce faci? a întrebat el în cele din urmă.

Joe a aruncat ultimul „jackapple" în maşină şi a chicotit.

— Vin, flăcăiaş, vin.

Asta se întâmpla în vara anului 75. Jay avea aproape treisprezece ani. Ochii înguşti, buzele strânse, faţa ca un pumn cu articulaţiile albe acoperind ceva prea secret, ca să fie examinat. Mai târziu, devenit un rezident la Moorlands School din Leeds, dar acum, având opt săptămâni de vacanţă, ciudată şi pustie, până la semestrul următor. El detesta deja ce era aici. Acest loc, cu cerul sumbru şi ceţos, cu colinele lui negricioase, înţesate cu flori galbene, cu mahalalele cu case îngropate în pământ şi cu localnicii lui cu feţe ascuţite şi voci nordice, inexpresive. O să se simtă bine, i-a spus

27

mama lui. O să-i placă Kirby Monckton. O să se bucure de schimbare. Totul se va putea organiza. Dar Jay ştia mai bine. Prăpastia datorată divorţului părinţilor săi se adâncea lângă el şi el îi detesta, detesta locul unde îl trimiseseră, detesta bicicleta Raleigh, nou-nouţă, cu cinci viteze, care-i fusese livrată în aceeaşi dimineaţă, de ziua lui de naştere – mită tot atât de vrednică de dispreţ ca şi mesajul care o însoţea – „Cu dragoste de la Mami şi Tati", de o atât de falsă normalitate, ca şi cum întreaga lume nu s-ar destrăma pe nesimţite în jurul lor. Furia lui era de gheaţă, calmă, rupându-l de restul lumii, astfel că sunetele erau înăbuşite şi oamenii umblau pe copaci. Îşi stăpânea furia în sinea lui, fremătând şi aşteptând cu disperare ca ceva să se întâmple.

Nu fuseseră niciodată o familie unită. Până în acea vară, el îşi văzuse bunicii doar de vreo şase ori, de Crăciun sau de zilele lui de naştere, iar ei îl tratau cu o afecţiune distantă şi oarecum obligatorie. Bunica lui era fragilă şi elegantă, ca bibelourile pe care le adora şi care împodobeau toate locşoarele libere din apartament. Bunicul lui era mai şmecher şi milităros şi vâna potârnichi, fără aprobare, în buruienişul alăturat. Amândoi erau împotriva sindicatelor, ridicării clasei muncitoare, muzicii rock, bărbaţilor cu părul lung şi admiterii femeilor la Oxford. Jay a înţeles, în curând, că, dacă se spală pe mâini înaintea meselor şi părea să asculte la tot ce-i spuneau ei, se putea bucura de o libertate fără limite. În felul acesta l-a întâlnit pe Joe.

Kirby Monckton este un orăşel din Nord, asemănător multor altora. Construit pe seama exploatărilor miniere, era deja în declin, cu două din cele patru puţuri închise şi cele două rămase luptându-se să se menţină. În

28

locurile în care puţurile au fost închise, satele create ca să furnizeze forţa de muncă au murit şi ele, lăsând şiruri de căsuţe clătinându-se către abandonare, jumătate din ele golite de locuitori, cu ferestrele acoperite cu scânduri, cu grădinile pline de gunoaie şi de buruieni. Centrul era în stare ceva mai bună – un rând de prăvălii, câteva cârciumioare, un mini-market, o secţie de poliţie cu grila trasă la ghişeu. De o parte, curgea un râu, se mai afla calea ferată şi vechiul canal. De partea cealaltă, o coamă de coline ajungând la poalele Peninilor. Aici era Upper Kirby1 unde trăiau bunicii lui Jay.

Dacă stăteai şi priveai către coline, peste câmpuri şi păduri, era aproape posibil să-ţi imaginezi că aici n-au existat niciodată mine de cărbuni. Aceasta este faţa acceptabilă a localităţii Kirby Monckton, unde rândurile de case lipite erau numite „mews cottages” 2.

În partea cea mai înaltă puteai vedea oraşul, la o depărtare de câteva mile, o pată de fum galben deasupra unui orizont inegal, cu pilonii înaintând peste câmp, spre rana făcută de puţul de mină deschis, dar gaura era mereu fermecătoare, adăpostită de coama dealurilor. Aici casele sunt, în marea lor majoritate, mai mari, mai elaborate. Case din epoca Victoriană, din piatră gălbuie de Yorkshire, cu ferestre cu vitralii şi uşi de intrare în stil fals-gotic şi grădini uriaşe, împrejmuite, cu arbori fructiferi în spalier şi gazon bine pieptănat.

Jay era însă indiferent la aceste atracţii. Pentru ochii lui, obişnuiţi cu imaginea Londrei, Upper Kirby îi apărea într-un echilibru precar, pe marginea pietroasă a terenului buruienos. Spaţiile – distanţele dintre clădiri – îi

1 Kirby de Sus

2 Căsuţe provenind din foste grajduri

29

provocau ameţeala. Dezordinea, mizeria şi fumui din Lower Monckton şi Nether Edge le făceau să pară părăsite, ca nişte locuinţe pe timp de război. Lui Jay îi lipseau cinematografele şi teatrele londoneze, magazinele de discuri, galeriile de tablouri, muzeele. Îi lipseau oamenii. Îi lipseau accentele familiare din Londra, zgomotul traficului şi mirosurile. Aici îşi încăleca bicicleta timp de multe mile, de-a lungul drumurilor nefamiliare şi părăsite, urând tot ce vedea.

Bunicii lui nu se amestecau niciodată. Aprobau felul în care îşi petrecea timpul afară şi nu observau că, de câte ori se întorcea acasă extenuat, în fiecare după-amiază, tremura de furie. Băiatul era întotdeauna politicos, întotdeauna îngrijit. Asculta cu inteligenţă şi interes la tot ce îi spuneau. Îşi impunea o veselie copilărească. Era, prin excelenţă, şcolarul-erou din desenele animate şi se bucura cu acreală de minciuna pe care o trăia.

Joe locuia pe Pog Hill Lane, într-una din căsuţele lipite, inegale, cu spatele spre calea ferată, la o jumătate de milă de gară. Jay fusese deja de două ori mai înainte, lăsându-şi bicicleta într-un tufiş şi căţărându-se pe rambleul căii ferate ca să ajungă la podul de peste drumul de fier.

De partea cealaltă, se vedeau terenurile cultivate care ajungeau până la râu şi, mai departe, era gura de mină şi zgomotul pe care îl făceau instalaţiile şi vuietul distant al vântului. Pe o distanţă de vreo două mile, un vechi canal însoţea aproape paralel calea ferată şi acolo, aerul stagnant era verzui de muşte şi fierbinte, şi mirosind a cenuşă şi verdeaţă. Între canal şi drumul de fier se afla un drumeag umbrit de ramurile copacilor, aproape mereu pustiu, numit Nether Edge de către

30

locuitorii oraşului. De aceea îl atrăsese pe Jay. Şi-a cumpărat un pachet de ţigarete şi ziarul Eagle de la chioşcul de ziare al gării şi a pornit cu bicicleta spre canal. Acolo, şi-a ascuns bine bicicleta într-un tufiş şi a pornit pe potecă, făcându-şi drum prin ierburile înalte şi aruncând în aer nori de seminţe albe. Când a ajuns la vechea ecluză, s-a aşezat pe pietre ca să tragă un fum de ţigară, în timp ce urmărea calea ferată, numărând platformele încărcate cu cărbune sau strâmbându-se la pasagerii din trenurile care zdrăngăneau spre destinaţiile lor depărtate şi râvnite. Mai arunca şi pietre în canalul nămolit. Uneori, ajungea până la râu unde făcea baraje cu iarbă şi cu gunoaiele acumulate şi aduse de apă: cauciucuri de automobile, ramuri de copaci, traverse de cale ferată şi, o dată, chiar o saltea întreagă cu arcurile ieşind din umplutură. De fapt, aşa a început: locul a pus cumva stăpânire pe el. Poate pentru că era un loc secret, un loc vechi, interzis, pe care Jay a început să-l exploreze; erau acolo cilindri misterioşi din beton şi metal cu capac, pe care Jay i-a identificat ca fiind un utilaj minier de suprafaţă şi care scoteau nişte sunete ciudate, semănând a respiraţie dacă te apropiai de ele. Un puţ de mină

inundat, un vagon de cărbune abandonat, resturile unei barje. Era un loc urât şi, poate, chiar periculos, dar era şi un loc de mare tristeţe şi îl atrăgea într-un fel pe care nu-l putea combate şi nici înţelege. Părinţii lui ar fi fost îngroziţi să-l ştie acolo şi, poate şi acest lucru contribuia la atracţia pe care o exercita locul.

Aşa că explora în continuare: ici un puţ de cenuşă plin cu vetuste resturi de veselă de faianţă, colo nişte resturi de comori exotice aruncate, vrafuri de reviste, de

31

benzi desenate şi reviste cu coperţi lucioase neatinse de ploaie; fier vechi; caroseria unui automobil, un bătrân Ford Galaxie cu un mic pom de soc crescând prin acoperiş, ca o antenă de stil nou; un televizor aruncat. Să trăieşti aproape de calea ferată, îi spusese odată Joe, era ca şi cum ai trăi pe o plajă: fluxul aduce în fiecare zi noi comori. La început, Jay a detestat locul. Nu putea găsi un motiv, pentru care să meargă acolo. Pornea de acasă cu intenţia să urmeze un alt drum şi se trezea în Nether Edge, între calea ferată şi canal, zgomotul maşinilor ţiuindu-i în urechi şi cerul alburiu de vară apăsându-i capul ca o şapcă fierbinte. Un loc singuratic şi părăsit. Dar, cu toate acestea, numai al lui. Pe toată vara aceea, lungă şi ciudată, numai al lui. Sau aşa îşi închipuia el.

5 – Londra, Primăvara 1999

S-a trezit târziu în ziua următoare, descoperind că plecase deja Kerry, lăsându-i o notiţă, în care dezaprobarea ei era perfect vizibilă. A citit-o alene, fără interes, încercând să-şi amintească ce se întâmplase în noaptea trecută.

J. Nu uita de recepţia de diseară la Spy – este foarte important pentru tine să fii acolo. Îmbracă-te cu Armâni. – K

Îl durea capul şi şi-a făcut o cafea tare, ascultând radioul în timp ce şi-o bea. Nu-şi amintea mare lucru, atât de mult din viaţa lui părea să fie asemănătoare cu cea de acum, un vârtej de zile fără ca ceva să le definească una de alta, ca şi episoadele unui serial pe care-l urmărea din obişnuinţă, chiar dacă niciunul din eroi nu-l interesa. Ziua se întindea în faţa lui, ca un drum gol în deşert. În seara aceea, avea un seminar şi deja se întreba dacă să renunţe la el. Era în perfectă ordine; sărise peste seminarii şi înainte. Acum aproape că asta se şi aştepta de la el. Temperament artistic. A chicotit puţin la ironia situaţiei.

Sticla cu vinul lui Joe rămăsese pe masă, unde o lăsase cu o seară înainte. Era surprins să o vadă încă peste jumătate plină. O cantitate atât de mică băută era prea puţin pentru a explica starea de mahmureală şi visurile care l-au lăsat să doarmă către dimineaţă, când

33

s-au arătat zorile. Aroma paharului gol era slabă, dar discernabilă, un miros dulcegăros, medicinal, calmant. Şi-a turnat un pahar plin.

— Păr de câine, a mormăit el.

În dimineaţa aceea, era doar vag neplăcut, aproape fără gust. O amintire se agita în fundul minţii, dar era prea depărtată pentru a o putea identifica.

Uşa a zdrăngănit brusc şi Jay s-a întors, simţindu-se vag vinovat, ca şi cum ar fi fost prins cu ceva. Dar era doar poşta care împingea prin cutia de scrisori plicurile şi le arunca pe preş. Prin uşa de sticlă, un pătrat de lumină solară lumina plicul de deasupra, ca şi cum ar fi vrut să-i atragă atenţia. Probabil tot felul de reclame aruncate la gunoi, şi-a spus el. În prezent, rareori mai primea şi altceva. Şi totuşi, printr-un renghi al luminii, plicul părea să iradieze, dând unicului cuvânt imprimat cu şablonul de-a curmezişul plicului o nouă şi strălucită semnificaţie „EVADEAZĂ". Ca şi cum o uşă ar putea fi deschisă din zorii londonezi într-o altă lume, unde fiecare posibilitate rămânea deschisă. S-a aplecat să ia plicul lucios şi l-a deschis.

Prima impresie era că se afla cu adevărat în faţa unei corespondenţe de mâna a doua. O broşură realizată ieftin şi intitulată ASCUNZĂTORI DE VACANŢĂ, MARI EVADĂRI. Instantaneele neclare ale unor ferme şi adăposturi, întrerupte de paragrafe de text „Această fermecătoare căsuţă la doar 5 mile depărtare de Avignon"... „Această mare fermă transformată pe teren propriu" Acest hambar din secolul al şaisprezecelea în inima ţinutului Dordogne"... Pozele semănau toate între ele: căsuţe rustice sub ceruri colorate în stil Disney, femei purtând basmale şi „coiffes" albe, bărbaţi

34

cu beretă păzind turme de capre pe un fundal imposibil de verde al muntelui. A aruncat broşura pe masă, cu un sentiment ciudat de dezamăgire, simţindu-se parcă înşelat, ca şi cum ceva încă necunoscut trecuse pe lângă el. Apoi i-a atras atenţia fotografia. Broşura căzuse pe masă, deschisă la pagina centrală, o pagină dublă cu fotografia unei case care îi era curios de familiară. O casă mare, pătrată, cu pereţii rozaliu palid şi acoperiş din ţiglă roşie. Lângă ea, cuvintele „Château Foudouin, Lot-et-Garonne". Deasupra, cu litere roşii, cu un marker cu neon, „DE VÂNZARE".

Surpriza de a o vedea aici, atât de neaşteptat, a făcut să-i salte inima. Un semn, şi-a spus el. Venind acum, în acest moment, trebuia să fie. Trebuia să fie un semn.

A rămas cu ochii la poză. Nu era chiar castelul lui Joe, a hotărât el, după ce a studiat-o. Liniile clădirii păreau puţin diferite, acoperişul mai în pantă, ferestrele mai înguste şi mai adâncite în peretele de piatră. Şi nu era la Bordeaux, ci în ţinutul alăturat, la câteva mile de Agen, pe un mic afluent al râului Garonne, Tannes. Totuşi era aproape. Foarte aproape. Nu putea fi doar o coincidenţă.

Sub scară, Străinii erau într-o stare de expectativă tăcută. Nicio şoaptă, nicio zdrăngăneală sau şuierătură nu le scăpa.

Jay privea intens la fotografie. Deasupra ei semnul de neon scânteia continuu, ademenitor.

DE VÂNZARE.

A întins mâna după sticlă şi şi-a mai turnat un pahar.

6 – Pog Hill, iulie 1975

În vara aceea, cea mai mare parte a vieţii lui Jay se petrecea în ilegalitate, ca într-un război secret. În zilele ploioase, şedea în camera lui şi citea *Dandy* sau *Eagle* şi asculta radioul cu volumul redus, pretinzând că îşi făcea temele de vacanţă sau scria povestiri scurte, intens toride, cu titluri precum: „Flesh-Eating Warriors of the Forbidden City”[1] sau „The Man who Chased the Lightning”.[2]

Nu ducea niciodată lipsă de bani. Duminica câştiga douăzeci de pence pentru că spăla Austinul verde al bunicului şi tot atât pentru că tundea gazonul. Scrisorile scurte şi rare ale părinţilor erau însoţite invariabil de mandate poştale, iar el îşi cheltuia această avere neaşteptată cu o bucurie şi o superioritate provocatoare. Benzi desenate, gumă de mestecat, ţigări, dacă le putea obţine: orice ar fi atras dezaprobarea părinţilor săi îl atrăgea. Îşi păstra comorile într-o cutie de biscuiţi, din metal, lângă canal, spunându-le bunicilor că depusese banii în bancă. Tehnic vorbind, nu era vorba de o minciună. O piatră desprinsă, în rămăşiţele vechii ecluze, care se putea da deoparte cu grijă, crea un spaţiu de vreo cincisprezece inci pătraţi, în care cutia de metal intra perfect. Un pătrat de gazon tăiat din rambleu cu briceagul, ascun-

1 „Războinici mâncători de carne din Oraşul Interzis”

2 „Bărbatul care a vânat trăsnetul”

dea accesul. În primele două săptămâni ale vacanţei, se ducea acolo aproape în fiecare zi, întinzându-se pe pietrele plate ale pontonului. În aerul încărcat de funingine, fumând, citind sau scriind povestioare în una din seriile fără sfârşit pe agende criptice sau punând radioul la volumul maxim. Amintirile lui din acea vară erau definite de sunet: Pete Wingfield cântând „Eighteen with a Bullet” sau Tammy Winette şi „D.I.V.O.R.C.E.” În majoritatea timpului îi acompania sau cânta la ghitară şi se strâmba la o invizibilă audienţă. Abia mai târziu şi-a dat el seama cât de imprudent fusese; mişcările din groapa de gunoi puteau fi uşor auzite din regiunea canalului şi Zeth cu banda lui îl puteau surprinde oricând în răstimpul celor două săptămâni. L-ar fi putut găsi moţăind pe rambleu sau în puţul cu cenuşă – sau, mai

rău, cu cutia cu comori lăsată deschisă din neglijenţă. Jay nu şi-a imaginat niciodată că ar putea fi şi alţi băieţi pe teritoriul lui. Nici că acest teritoriu ar putea fi *deja* teritoriul altuia, unuia mai dur şi mai vârstnic şi, în acelaşi timp, mai descurcăreţ decât el. Nu fusese niciodată implicat într-o bătaie. Moorlands School descuraja astfel de manifestări de proastă creştere. Puţinii lui prieteni din Londra erau distanţi şi rezervaţi, din clasa de balet, fete cu coadă de cal, băieţi-cadeţi în armată cu dinţi impecabili. Jay nu-şi prea găsea locul printre ei. Mama lui era o actriţă a cărei carieră eşuase într-un serial TV intitulat *Ooohl Mother!* despre un văduv care avea grijă de trei copii adolescenţi. Mama lui Jay juca rolul proprietăresei băgăreţe, doamna Dykes, şi marea parte a adolescenţei lui a fost chinuită de persoane care-i opreau pe stradă zbierându-le fraza ei cheie din spectacol: *„Oooh, întrerup ceva?”*

37

Tatăl lui Jay, Baronul Pâinii, care a făcut o avere cu Trimble, o binecunoscută jimblă pentru slăbit, nu a reuşit niciodată să facă destui bani pentru a compensa lipsa lui de pedigree, şi şi-a ascuns insecuritatea în spatele unei faţade de cacialma, de fumător de trabuc... Şi el îl jena pe Jay cu accentul lui „East-End”1, felul cum articula vocalele şi cu costumele lui lucioase. Jay se considerase întotdeauna ca făcând parte dintr-o altă specie, mai viguroasă, mai aproape de produsul brut. Nu putea să fi fost mai greşit.

Erau trei tipi. Mai înalţi decât Jay şi mai vârstnici – paisprezece poate cincisprezece ani – cu un balans ciudat în mers, în timp ce se plimbau pe poteca canalului, un mers fudul şi ţanţoş prin care îşi marcau teritoriul ca fiind al lor. Instinctiv, Jay a închis radioul şi s-a ghemuit în umbră cu un resentiment pentru aerul de proprietari cu care s-au tolănit pe ponton, unul aplecat să scotocească ceva în apă cu un băţ, altul frecând un chibrit de blugi ca să-şi aprindă o ţigaretă, l-a urmărit precaut din umbra unui pom, simţind cum i se zbârleşte părul la ceafă. Păreau periculoşi, cu blugii, ghetele cu fermoar şi tricourile lor scurte, membrii unui trib căruia Jey nu-i putea aparţine niciodată. Unul dintre ei – un băiat înalt şi deşirat – purta o puşcă cu aer, ţinută neglijent sub braţ. Faţa lui era lată şi furioasă şi avea pete pe bărbie. Ochii îi erau ca nişte rulmenţi. Altul era cu spatele pe jumătate întors aşa că Jay îi vedea mişcarea burdihanului care

1 „East-End trece drept partea din City, prin excelenţă industrială şi relativ sărăcăcioasă. Serialul East Suders aduce în scenă o comunitate cockney de provenienţă muncitorească, cu preocupări curente precum copii fugiţi de acasă, SIDA, relaţii homosexuale, trafic de droguri.

38

ieşea de sub tricou şi elasticul lat al chiloţilor deasupra taliei joase a blugilor. Chiloţii aveau imprimate mici aeroplane şi pentru un motiv oarecare l-au făcut pe

Jay să râdă, la început tăcut în pumnul strâns la gură, apoi cu un hohot tare de veselie.

Aeroplanele s-au întors imediat, cu gura căscată de surprindere. Timp de o secundă, cei doi băieţi au rămas în faţă. Apoi a repezit o mână şi l-a luat pe Jay de cămaşă.

— Ce mama mă-tii faci aici?

Ceilalţi doi băieţi îi priveau cu o curiozitate ostilă. Al treilea băiat – un tânăr păienjenos, cu perciuni extravaganţi – a făcut un pas înainte şi l-a pocnit puternic în piept pe Jay cu pumnul extins.

— Pusu-ţie întrebare, prostu1?

Limbajul lui părea străin, aproape de neînţeles, o bolboroseală de vocale şi Jay s-a trezit zâmbind din nou, gata să izbucnească iar în râs, neputându-se stăpâni.

— Astha surd, ca şi tâmp?

— Îmi pare rău, a spus Jay încercând să scape din strânsoare. Dar aţi apărut dintr-odată. Nu am vrut să vă sperii.

Cei trei l-au privit şi mai intens. Ochii lor erau tot fără culoare ca şi cerul, o nuanţă ciudată de cenuşiu. Băiatul cel înalt a mângâiat în mod sugestiv patul puştii. Expresia lui era curioasă, aproape amuzată. Jay a observat că pe spatele mâinii avea tatuate litere, câte una pe fiecare încheietură a degetelor, pentru a forma un nume sau o poreclă: ZETH. A înţeles că nu era o treabă profesionistă. Băiatul scrisese singur cu ajutorul unui compas şi al unei sticle de cerneală. Lui Jay i-a apărut brusc imaginea surprinzătoare a tipului cum o făcea, cu o gri

39

masă de satisfacţie, într-o după-masă însorită, în ultimul rând al clasei de mate sau de engleză, cu un dascăl pretinzând că nu vede, chiar dacă Zeth nu se străduia să se ascundă. Era mai uşor în felul acesta, gândea dascălul. Mai sănătos.

— Să ne sperii? Ochii-rulmenţi s-au învârtit cu un umor prefăcut.

Perciunii au chicotit.

— Astha ai un fum, colega? Vocea lui Zeth era calmă încă, dar Jay a remarcat că Aeroplanele nu-i dăduse încă drumul cămăşii.

— O ţigaretă? A început să scotocească în buzunar, stângaci din dorinţa de a scăpa şi a scos un pachet de Player’s. Sigur, ia una.

Zeth a luat două şi i-a trecut pachetul lui Perciuni, apoi lui Aeroplane.

— Hei, păstrează pachetul, i-a spus Jay începând să se simtă ameţit.

— Chibrituri? A scos cutia din buzunarul blugilor şi i-a întins-o.

— Păstrează şi chibriturile.

Aeroplanele a făcut cu ochiul, în timp ce-şi aprindea ţigareta, o privire cumva unsuroasă, cântărindu-l. Ceilalţi doi s-au apropiat.

— Astha ai mirodenii „anall”? l-a întrebat Zeth pe un ton amabil. Aeroplanele a

început să-i scotocească buzunarele lui Jay.

Era deja prea târziu ca să lupte. Un minut mai devreme ar fi putut avea avantajul surprizei, ar fi putut să se strecoare printre ei către ponton şi sus pe calea ferată. Acum era prea târziu. Duşmanul îi mirosise deja frica. Mâini nerăbdătoare îi căutau în buzunare cu

40

degete lacome, delicate. Gumă de mestecat, vreo două dulciuri învelite, monede, tot conţinutul buzunarelor s-a rostogolit în mâinile lor, făcute căuş.

— Hei, terminaţi! Astea sunt ale mele!

Dar vocea îi tremura. A încercat să-şi spună că nu conta, că putea să-i lase să i le ia – oricum, majoritatea erau fără valoare – dar asta nu a oprit sentimentul dezolant, oribil, de neputinţă, de ruşine.

Apoi Zeth a apucat radioul.

— Drăguţ, a comentat el.

Pentru un moment, Jay uitase de el; îl lăsase în iarba înaltă, la umbra copacilor şi era aproape invizibil. Un renghi jucat de lumină, poate o reflexie pe cromul aparatului sau, pur şi simplu, ghinion, dar Zeth l-a văzut, s-a aplecat şi l-a luat.

— E al meu, a spus Jay aproape inaudibil, cu gura parcă plină de ace. Zeth l-a privit şi a chicotit:

— Al meu, a mai şoptit Jay.

— Sigur că e, colega, a spus Zeth amabil şi l-a ridicat în aer.

Ochii li s-au întâlnit deasupra radioului. Jay a întins mâna, aproape implorând. Zeth a retras un pic mâna şi apoi l-a aruncat cu o viteză incredibilă şi acurateţe pe deasupra capetelor lor, într-un arc larg, în aer. O secundă a lucit acolo, ca un avion spaţial în miniatură, apoi s-a prăbuşit pe marginea de piatră a pontonului şi s-a împrăştiat într-o sută de fragmente de plastic şi crom.

— Şi este gooool! a zbierat Perciunii, începând să danseze şi să ţopăie printre rămăşiţe. Aeroplanele a râs mânzeşte. Dar Zeth l-a privit în continuare pe Jay cu aceeaşi expresie curioasă, cu o mână sprijinită pe patul

41

puştii lui cu aer, cu ochii reci şi ciudat de înţelegători, ca şi cum ar fi vrut să spună: Şi acum, ce, colega? Acum ce? Acum ce?

Jay simţea cum ochii îi devin tot mai fierbinţi, ca şi cum lacrimile care se adunau acolo erau făcute din plumb topit şi el se lupta să le împiedice să-i alunece pe obraji. A aruncat o privire spre bucăţile de radio, clipocind pe pietre, şi a încercat să-şi spună că nu avea nicio importanţă. Nu era decât un radio vechi, nimic ca să merite să fie bătut, dar furia care clocotea în el nu-i da pace. A făcut un pas către ecluză, apoi s-a întors şi, fără chiar să gândească, s-a repezit cât a putut de tare

către faţa răbdătoare, amuzată, a lui Zeth. Aeroplanele şi Perciunii s-au aruncat imediat asupra lui Jay, lovindu-l cu pumnii, cu picioarele, dar nu înainte ca el să fi lansat un pumn bun şi solid în stomacul lui Zeth, care l-a nimerit, ceea ce nu se întâmplase cu prima lui încercare. Zeth a scos un screamăt şi s-a tăvălit pe pământ, făcându-se colac. Aeroplanele a încercat să-l apuce din nou pe Jay, dar era alunecos de sudoare şi Jay a reuşit să se strecoare pe sub braţul atacatorului său. Alunecând pe resturile radioului spart, s-a îndreptat spre potecă, l-a evitat pe Perciuni, şi-a dat drumul pe rambleu şi pe cărarea care ducea la podul de peste calea ferată. Cineva striga după el, dar distanţa şi dialectul local făceau ca vorbele să nu poată fi distinse, deşi ameninţarea era limpede. Când a ajuns pe partea de sus a celuilalt rambleu, Jay şi-a săltat degetul mijlociu, către cele trei siluete de la distanţă, şi-a scos bicicleta din tufişurile unde o ascunsese şi, peste un minut, o încălecase şi se îndrepta spre Monckton. Îi curgea sânge din nas, mâinile îi erau zgâriate în urma

42

alunecării prin tufiş, dar în sinea lui, cânta triumfător. Ghiar şi dezamăgirea pentru pierderea radioului era uitată pentru moment. Poate că era acel sentiment sălbatic, aproape magic, care l-a împins în acea zi către casa lui Joe. Mai târziu, şi-a mărturisit că a fost pur şi simplu norocul, pentru că, în mintea lui, nu era absolut nimic decât o dorinţă să alerge împotriva vântului; dar, mult mai târziu, şi-a spus că ar fi putut fi un fel de predestinare nebună care l-a împins acolo, un fel de chemare. A simţit, de asemenea, o voce fără cuvinte, de o excepţională claritate şi, pentru o clipă, a văzut tăbliţa cu numele străzii – POG HILL LANE – luminându-se pentru un scurt timp, atinsă de o rază de soare roşu a asfinţitului, ca şi cum ar fi fost *marcată* pentru a-i atrage atenţia: aşa că, în loc să pedaleze trecând de intersecţie, aşa cum făcuse de multe ori înainte, s-a oprit şi a dat bicicleta încet îndărăt, ca să se uite peste zidul de cărămidă, la un bătr în care tăia mere pentru a face vin.

7 – Londra, martie 1999

Agentul imobiliar trebuie să-i fi simţit nerăbdarea. Exista deja o ofertă pentru casă, a spus el. Puţin mai jos de preţul cerut. Contractele fuseseră deja întocmite. Dar, dacă Jay era interesat, mai erau şi alte proprietăţi pe piaţă. Informaţia, adevărată sau falsă, i-a crescut neastâmpărul lui Jay. Trebuia să fie casa asta, a insistat el. Casa asta. Acum. În numerar, dacă prefera.

Un discret apel telefonic. Apoi altul. Nişte fraze franţuzeşti, într-un ritm rapid, la receptor. Cineva a adus cafea şi paste italieneşti de peste drum, în timp ce aşteptau. Jay a sugerat un alt preţ, ceva mai mare decât în oferta existentă. A auzit cum vocea de la celălalt capăt al liniei se ridică cu o jumătate de octavă. A ridicat

un toast cu cafe-latte. Era atât de uşor să cumperi o casă. Câteva ore de aşteptare, ceva hârtii de semnat şi era a lui. A recitit paragraful scurt de sub fotografie, încercând să traducă cuvintele în piatră şi mortar Château Faudouin. Părea ireal, o carte poştală din trecut. A încercat să se imagineze stând în faţa uşii, atingând piatra trandafirie, privind pe deasupra viei către lac. Visul lui Joe, şi-a spus el, visul lor împlinit în cele din urmă. Trebuia să fie soarta. Trebuia să fie.

Şi acum, avea din nou paisprezece ani, sorbind din ochi fotografia lui, atingând-o, împăturind şi despăturind hârtia subţire. Vroia să o arate şi altora. Dorea să fie

44

acolo, acum, să intre în posesie, chiar dacă scriptologia era doar pe jumătate făcută. Banca lui, contabilul, avocaţii lui puteau să îndeplinească formalităţile. Semnarea hârtiilor era mai mult o formalitate. Esenţialul era deja în mişcare.

Câteva telefoane, şi totul putea fi aranjat. Un zbor la Paris. Un tren la Marsilia. Până mâine putea fi acolo.

8 – Pog Hill, iulie 1975

Casa lui Joe era o casă alipită, întunecoasă şi cam dărăpănată, ca multe din casele ce se aflau de-a lungul căii ferate. Faţada dădea direct în stradă, cu un zid scund şi o jardinieră. În spatele casei se înghesuiau curţi mici, încărcate cu frânghii cu rufe la uscat, o mahala de cuşti de iepuri făcute în casă, cuibare pentru păsări şi porumbare. Această parte privea către calea ferată; între ramblee abrupte se săpase o tăietură prin care treceau trenurile. În acest punct, şoseaua traversa calea ferată pe un pod şi din fundul grădinii lui Joe, puteai vedea lumina roşie a semnalului ca o baliză la distanţă. Puteai vedea şi Nether Edge şi formele vagi, cenuşii, ale grămezii de zgură dincolo de câmp. Într-un echilibru aproape precar, pe drumeagul abrupt, se înşirau câteva căsuţe care dădeau toate spre teritoriul lui Jay. Cineva cânta într-o grădină alăturată, o bătrânică după voce, o voce dulce tremurătoare. Altcineva ciocănea lemn, un sunet reconfortant, primitiv.

— Vrei să bei ceva? Joe a dat din cap în direcţia casei. Arăţi ca şi când nu ai refuza o băutură.

Jay a aruncat o privire spre casă, conştient subit de blugii lui rupţi şi de sângele uscat pe nas şi pe buza de sus. Gura îi era uscată.

— OK-

În casă era răcoare. Jay l-a urmat pe bătrân până în bucătărie, o odaie mare şi goală, cu podea curată din

46

scânduri şi o masă confortabilă din lemn de pin, cu răni făcute de multiple cuţite. La ferestre nu erau perdele, dar tot pervazul era plin de plante verzi, care formau un ecran luxuriant împotriva razelor de soare. Plantele aveau un miros plăcut, de pământ, care umplea camera.

— Astea sunt tomatele mele, a remarcat Joe deschizând uşa cămării şi Jay a văzut că tomatele creşteau cu adevărat printre frunzele încălzite de soare – unele micuţe şi galbene, altele roşii sau dungate cu oranj şi verde, ca nişte bile de marmură. Pe pardoseală erau multe alte plante în ghivece, de-a lungul pereţilor sau urcând pe uşorul uşii. Într-o parte a încăperii, un număr de lăzi de lemn conţineau fructe şi legume, toate separate unele de altele pentru a evita să se atingă şi să se rănească.

— Frumoase plante, a spus el, fără să o şi creadă.

Joe i-a aruncat o privire ironică.

— Trebe să le vorbeşti, dacă vrei să crească. Şi să le gâdili, a adăugat el, arătându-i un baston lung, sprijinit de perete, la a cărui extremitate era legată o coadă de iepure. Ăsta e băţul meu de gâdilat, vezi? Sunt foarte gâdilicioase, tomatele.

Jay l-a privit cu ochi inexpresivi.

— Îmi pare că ai intrat în ceva necaz pe acolo de unde vii, a spus Joe deschizând o uşă de la capătul odăii pentru a dezvălui o cămară încăpătoare. Te-ai bătut, sau cam aşa ceva.

Cu precauţie, Jay i-a povestit totul. Când a ajuns la partea în care Zeth i-a spart radioul, vocea i-a sărit cu o octavă, sunând copilăreşte şi aproape de a izbucni în lacrimi. S-a oprit, furios că se înroşeşte.

47

Dar Joe nu părea să fi observat. A întins mâna şi a scos o sticlă plină cu un lichid roşu-închis şi două pahare.

— Să bagi pe gât din ăsta, a spus Joe turnând în pahare. Mirosea a fructe, avea însă un miros nefamiliar, drojdios, ca berea, dar cu o dulceaţă înşelătoare. Jay l-a privit cu suspiciune.

— Este vin? a întrebat el cu îndoială.

Joe a dat din cap.

— Mure, a răspuns el, dându-l pe gât cu o delectare vizibilă.

— Nu cred că ar trebui să... a început Jay, dar Joe i-a împins paharul cu un gest nerăbdător.

— Încearcă-l flăcăule, l-a îndemnat el. Pune puţină artă în tine.

L-a încercat.

Joe l-a bătut pe spate până ce s-a oprit din tuse, luând cu grijă paharul din mâna băiatului înainte ca acesta să-l verse.

— E dezgustător, a reuşit să spună Jay printre chinte de tuse.

Cu siguranţă că avea un gust pe care nu-l încercase niciodată înainte. Şi doar vinurile nu-i erau străine – părinţii lui îi dădeau adesea să bea un păhărel la masă, şi Jay începuse să manifeste preferinţe pentru unele din vinurile albe germane, mai dulci, dar acesta era o experienţă complet nouă. Avea un gust de pământ şi de apă stătută, iar fructele se acriseră cu timpul. Taninul îi împâslea limba, gâtul îl ustura, ochii îi lăcrimau.

Joe părea cam ofensat. Apoi a râs.

— Un picuţ cam tare pentru tine, nu-i aşa?

Jay a dat din cap, tuşind încă.

48

— Aye, ar fi trebuit să ştiu, a spus Joe pe un ton vesel şi s-a întors în cămară. Cred că îţi trebuie ceva timp ca să te obişnuieşti. Dar conţine *artă,* a adăugat el cu duioşie, punând cu grjlă sticla pe raft. Şi asta e ce contează.

A revenit, de data asta cu o sticlă de limonadă galbenă, marca Ben Shaw într-o mână.

— Asta o să-ţi facă mai bine acum, a spus el turnându-i un pahar. Cât despre celălalt, are să-ţi placă şi el, destul de curând.

— Cred că pot să-ţi dau ceva pentru cealaltă problemă, dacă vrei. Vino cu mine.

Jay nu era prea sigur ce putea’ să-i dea bătrânul. Poate lecţii de Kung-fu, sau vreo bazuka rămasă din vreun război, grenade, o suliţă Zulu din călătoriile lui, vreo lovitură invincibilă învăţată de la un maestru din Tibet, cu garanţia reuşitei. În schimb, Joe l-a condus în altă parte a casei unde, de un cui bătut în perete, era agăţată o punguţă din flanelă roşie. A dat jos punguţa, i-a mirosit conţinutul şi i-a întins-o lui Jay.

— La-o, l-a îndemnat el, o să ţină încă o vreme. Am să fac altele proaspete mai târziu. Jay s-a holbat la el.

— Ce e aici? a spus el în cele din urmă.

— La-o cu tine, i-a spus Joe. Pune-o în buzunar dacă vrei sau pe o sforicică. Ai să vezi. O să-ţi ajute.

— Dar ce e înăuntru? Se holba din nou, ca şi când bătrânul ar fi fost scrântit. Suspiciunile lui, potolite pentru moment, izbucneau din nou.

— Păi, şi una şi alta. Lemn de santal. Lavandă. Puţin din „High John the Conqueror”. Un truc pe care l-am învăţat de la o doamnă în Haiti, cu ani în urmă. Are efect de fiecare dată.

49

Deci asta era, a hotărât Jay. Flăcăul tomnatic era categoric trăsnit. Nu era periculos – spera el – dar trăznit. A privit neliniştit la întinderea grădinii dindărătul

lui şi s-a întrebat dacă va putea ajunge la zid în cazul în care bătrânul ar deveni violent. Dar Joe zâmbea.

— Încearcă-l, a insistat el. Doar poartă-l în buzunar. Cu timpul ai să uiţi că e acolo.

Jay s-a hotărât să o dea pe glumă.

— OK. Atunci ce ar trebui să-mi facă?

Joe a zâmbit din nou.

— Poate că nimic, a spus el.

— Păi, cum am să ştiu că a avut efect? a insistat Jay.

— Ai să ştii, a spus simplu. Data viitoare când ai să te întorci la Nether Edge.

— O nu, nu mă mai întorc niciodată acolo, a spus Jay cu vioiciune. Nu cu băieţii ăia...

— Ai de gând să-ţi laşi cutia cu comori să o găsească ei?

Era un argument puternic. Jay aproape că uitase de cutia cu comori, încă ascunsă în locul ei secret, sub piatra dezlipită. Dezamăgirea lui subită aproape că a eclipsat certitudinea că nu-i menţionase niciodată lui Joe cutia cu minuni.

— Şi eu mă duceam acolo când eram puşti, a spus bătrânul pe un ton indiferent. La capătul ecluzei era o piatră desprinsă. Mai e încă acolo, nu-i aşa?

Jay a rămas cu ochii la el.

— Cum de ştii? a şoptit el.

— Să ştiu ce? a întrebat Joe cu o inocenţă exagerată. Ce vrei să spui? Eu sunt doar un fecior de miner.

Dar Jay nu s-a întors la canal în acea zi. Era prea tulburat de tot ce i se întâmplase, în minte i se învălmăşeau

50

bătăi şi radiouri sparte şi magie haitiană şi ochii strălucitori şi râzăreţi ai lui Joe. În schimb, şi-a luat bicicleta şi a trecut încet de trei-patru ori, pe lângă podul peste calea ferată, cu inima palpitând şi încercând să găsească curajul de a urca pe rambleu. Până la urmă, a pedalat spre casă, deprimat şi nesatisfăcut, toată starea triumfală anterioară complet evaporată. Şi-l imagina pe Zeth şi pe prietenii lui cotrobăind prin comorile lui, legănându-se de râs la glume obscene, împrăştiind pe jos benzi desenate şi cărţi, îndopându-se cu dulciuri şi tablete de ciocolată, umplându-şi buzunarele cu banii lui. Mai rău, lăsase acolo şi caietele lui cu istorioarele şi poemele pe care le compusese. După ce a ajuns acasă, cu bărbia înţepenită de furie, a urmărit *Saturday Night at the Movies* şi s-a culcat târziu; a avut un somn agitat, în care fugea mereu de un duşman nevăzut, în timp ce râsul lui Joe îi răsuna în urechi.

În ziua următoare, s-a hotărât să stea acasă. Punguţa de flanelă roşie şedea pe noptieră, ca o provocare mută. Jay a ignorat-o şi a încercat să citească, dar cele mai

bune cărţi cu benzi erau în cutia cu comori. Absenţa radioului umplea atmosfera cu o tăcere ostilă. Afară, soarele strălucea şi sufla o briză atât de uşoară că abia oprea aerul să nu ardă pielea. Se pregătea să fie cea mai frumoasă zi de vară.

A ajuns la podul de pe calea ferată într-un fel de buimăceală. Nu avusese de gând să ajungă acolo... chiar când pedala către oraş, ceva din străfundul lui ştia că va face cale întoarsă şi va lua alt drum, iăsând canalul lui Zeth şi bandei lui – teritoriul lor în prezent. Poate se va duce la casa lui Joe – nu-l invitase să revină, dar nici nu-i ceruse să se ţină departe, ca şi cum prezenţa lui Jay îi

51

era indiferentă – sau poate se va opri la chioşcul cu ziare de unde să cumpere ceva fumuri. Oricum, cu siguranţă nu avea de gând să se întoarcă la canal. În vreme ce-şi ascundea bicicleta la locul ştiut, rezemată de o salcie, şi se căţăra pe rambleu, nu contenea să-şi repete. Numai un idiot ar risca din nou. Punguţa de flanelă roşie a lui Joe era în buzunarul blugilor. O simţea ca pe o mingiucă, nu mai mare decât o batistă mototolită. Încă se mai întreba cum îi putea fi de ajutor o pungă cu ierburi, în noaptea trecută, o deschisese, şi vărsase conţinutul pe noptieră. Câteva beţigaşe, ceva pudră cafenie, şi nişte bucăţele de ceva aromat verde-cenuşiu. Se aşteptase să găsească nişte capete smochinite. Era o glumă, şi-a spus Jay pe un ton feroce. Era doar distracţia unui bătrân. Şi totuşi, o parte din fiinţa lui, cea încăpăţânată care vroia să creadă cu orice preţ, nu se mulţumea fără să găsească o explicaţie. Dar dacă în punguţă era ceva magic? Jay se închipuia ridicând talismanul deasupra capului, incantând nişte cuvinte magice cu o voce sonoră, Zeth şi tovarăşii lui ghemuindu-se... Punguţa îi apăsa şoldul cu o senzaţie confortabilă, de parcă era o mână care-l echilibra. Simţind cum îi tresare inima, a început să coboare pe rambleu către canal. Oricum, probabil că nu va întâlni pe nimeni.

Din nou a socotit greşit. S-a strecurat de-a lungul potecii, rămânând în umbra copacilor, bascheţii lui nefăcând zgomot pe pământul galben. Tremura din cauza adrenalinei, gata să o ia la fugă la cel mai mic sunet. O pasăre s-a ridicat zgomotos din cuibul ei în timp ce trecea pe lângă el, şi Jay a îngheţat, sigur că se dăduse alarma în jurul lui. Dar nu s-a întâmplat nimic şi Jay a ajuns aproape de ecluză, de unde putea vedea locul unde

52

era ascunsă cutia lui. Pe pietre încă mai rămăseseră bucăţi de plastic. A îngenuncheat şi a dat deoparte bucata de gazon care ascundea piatra şi a început să o mişte.

Şi-i imaginase de atâta timp, că pentru o clipă, a fost sigur că zgomotele îi sunau în cap. Dar acum le vedea siluetele vagi, venind dinspre puţul de cenuşă, pe partea canalului, apăraţi de tufişuri. Nu mai avea timp să fugă. Nu mai era decât o

jumătate de minut până când ieşeau la lumină. Poteca era liberă de aici, dar prea departe de podul de peste calea ferată ca să fie sigură. În câteva secunde va fi o ţintă facilă.

Şi-a dat seama că nu avea decât un singur loc în care să se ascundă. Canalul însuşi. În cea mai mare parte era uscat, cu excepţia unor porţiuni înecate în trestii şi gunoaie şi aluviuni vechi de o sută de ani. Micul ponton ieşea în afară deasupra lui cam de patru picioare şi l-ar putea ascunde, cel puţin pentru un timp. Doar dacă nu ar călca pe ponton sau nu ar intra pe potecă sau nu s-ar apleca să examineze ceva pe suprafaţa apei unsuroase...

Dar nu mai avea timp să se gândească la asta acum. Jay s-a lăsat să lunece în canal din poziţia îngenuncheată, în acelaşi timp împingând cutia la locul ei. A simţit cum picioarele îi alunecau în noroi fără să întâmpine vreo rezistenţă, apoi a ajuns la fund, intrând până la glezne în mâlul care i-a pătruns în bascheţi şi a ţâşnit printre degete, încercând să nu dea atenţie, s-a ghemuit cât mai jos, cu trestiile gâdilându-i faţa, hotărât să prezinte cea mai mică ţintă posibilă. Căuta instinctiv să găsească vreo armă: pietre, cutii de conserve, ceva bun de aruncat. Dacă îl descopereau, surpriza ar constitui unicul lui avantaj.

Uitase de talismanul lui Joe din buzunarul blugilor. Ieşise în bună parte din buzunar în timp ce se ghemuia

53

în noroi şi l-a luat automat în mână, furios pe el. Cum Dumnezeu a putut crede că o pungă cu frunze uscate şi beţigaşe l-ar putea apăra? De ce a vrut să creadă aşa ceva?

Tipii se apropiau: erau la zece picioare depărtare, bănuia el. Putea auzi zgomotul pe care-l făceau ghetele lor. Unul dintre ei a aruncat cu putere o sticlă sau un borcan, pe pietre; a explodat, iar Jay a tresărit când pe cap şi umeri, a plouat cu cioburi de sticlă spartă. Ideea de a se ascunde sub picioarele lor îi părea acum ridicolă, sinucigaşă. Tot ce aveau de făcut era să se uite în jos, şi ar fi fost la cheremul lor. Ar fi trebuit să fugă, şi-a spus el cu amărăciune, să fugă cât mai avea o şansă. Paşii se tot apropiau, nouă picioare, opt, şapte. Jay şi-a aplatizat obrazul pe piatra umedă a peretelui. Talismanul lui Joe se umezise de sudoare. Şase picioare, cinci picioare. Patru.

Voce – a Perciunatului şi a Aeroplanelor – sunând cumplit de aproape.

— Atunci, tu nu crezi că se întoarce?

— Pe naiba! Ar fi al dracului de prostovan şi, cu siguranţă mort, dacă ar veni.

Ăsta sunt eu, gândea Jay. Vorbesc despre mine.

Trei picioare. Două picioare.

Vocea lui Zeth, aproape indiferentă, proferând ameninţări cu sânge rece. Pot aştepta.

Două picioare. Unul. O umbră s-a întins peste el, lipindu-l de pământ. Jay a simţit cum i se ridică părul în cap. Priveau acum în jos, cercetând canalul şi Jay nu îndrăznea să ridice capul, deşi nevoia de a şti ce se întâmpla deasupra lui era ca o mâncărime îngrozitoare, ca o urzicare a minţit. Aproape că le putea *simţi* ochii în

54

ceafa lui, putea auzi respiraţia de fumător a lui Zeth. Peste o clipă nu va mai putea să o suporte. Va trebui să se uite, va trebui să privească...

O piatră aruncată într-o băltoacă unsuroasă, la mai puţin de două picioare depărtare. Jay o putea vedea din colţul ochiului. Încă o piatră, *Plap.*

Probabil îşi băteau joc de el, gândea Jay cu disperare. Sigur că îl văzuseră şi îi prelungeau agonia, înăbuşindu-şi râsetele, căutând în tăcere pietre şi alte proiectile de aruncat. Sau poate că Zeth a ridicat puşca lui cu aer, cu o privire gânditoare...

Dar nimic din toate acestea nu s-au întâmplat. Tocmai când era gata să se uite în sus, Jay a auzit zgomotul pe care-l făceau ghetele lor depărtându-se. Încă o piatră a căzut în noroi şi a alunecat spre el, făcându-l să tresară. Apoi, vocile lor se depărtau deja spre gura de puţ, cineva spunea ceva despre a umbla după sticle drept ţinte la trageri.

Jay a aşteptat, acum ciudat de refractar să se mişte. Era doar un şiretlic, şi-a spus el, un truc ca să-l facă să iasă din ascunziş, nu era posibil să nu-l fi putut nimeri. Dar vocile au continuat să slăbească dincolo de ponton, tot mai slabe, după ce au intrat pe potecă înapoi spre puţul de cenuşă. Un pocnet de puşcă slab. Râsete de după copaci. Era imposibil. *Trebuie* să-l fi văzut. Dar cumva... *cutia cu comori.*

Cu grijă, Jay a scos cutia cu comori din ascunzişul ei. Talismanul era negru de sudoarea de pe mâinile lui. A lucrat, şi-a spus el, uimit. Era imposibil, dar a lucrat.

9 – Londra, martie 1999

Chiar şi cel mai greu de cap şi mai rece tip, le-a spus el studenţilor de la cursurile serale, poate fi umanizat dacă îi dai ceva să iubească. Un copil, un iubit, la nevoie chiar un câine. Dacă nu cumva scrii o carte de ficţiune ştiinţifică, i-a trecut lui prin minte cu un chicot, în care caz le dai doar ochi galbeni.

Era cocoţat pe catedră, lângă rucsacul lui, rezistând la tentaţia de a-l atinge, de a-l deschide. Studenţii îl priveau cu expresii amestecate de admiraţie şi teamă. Unii luau notiţe. „Chiar... scriind cu aplicaţie ca să nu scape vreun cuvânt – chiar... la nevoie... un câine”.

La insistenţele lui Kerry, le-a predat despre obedienţa lor de sclavi faţă de reguli. Erau cincisprezece cu toţii, îmbrăcaţi aproape uniform în negru; tineri serioşi şi tinere fete sobre şi liniştite, tunse scurt, cu inele în sprâncene şi pronunţând

vocalele scurt şi repezit, ca în şcolile particulare. Una dintre fete – atât de asemănătoare lui Kerry, aşa cum fusese ea cu cinci ani în urmă, încât ar fi putut fi surori – citea cu voce tare o poveste scurtă pe care o scrisese, un exerciţiu de caracterizare despre o mamă neagră, singură, care trăia într-un apartament în Sheffield. Jay a pipăit broşura Escape din buzunar şi a încercat să o urmărească, dar vocea fetei era ca un zumzet, un uşor şi neplăcut bâzâit de viespe. Din timp în timp, dădea din cap, ca şi cum ar fi fost

56

interesat. Se simţea însă în continuare puţin ameţit de băutură.

Începând cu noaptea trecută, lumea îi părea să se fi mişcat puţin, apropiindu-se mai mult de centrul interesului. Ca şi cum ceva la care ar fi privit intens ani de zile, fără să-l vadă, devenise brusc clar.

Vocea fetei continua să zumzăie. În timp ce citea, se încrunta şi lovea nestăpânit cu piciorul în piciorul mesei. Jay şi-a înăbuşit un căscat. Era atât de sobră, a remarcat el. Sobră, şi aproape dezgustătoare în autopreocuparea ei, ca o adolescentă în căutare de capete negre. Folosea cuvântul „fuck” în fiecare frază, probabil într-o încercare de a da mai multă autenticitate textului. Jay simţea că va izbucni curând în râs. Ea pronunţa cuvântul „fark”.

Jay îşi dădea seama că nu se îmbătase. Terminase sticla de mai multe ore – şi chiar şi atunci, abia dacă fusese ameţit. După afacerea din ziua respectivă, se hotărâse să sară peste seminar, dar s-a dus totuşi, speriat la gândul de a se întoarce acasă, să se afle în prezenţa dezaprobării tăcute a lucrurilor lui Kerry. Trebuie să-mi omor timpul, şi-a spus el în tăcere. Să-mi omor timpul. Vinul lui Joe, chiar că ar fi trebuit să se trezească şi, totuşi, era încă ciudat de entuziasmant. Ca şi cum rutina zilnică ar fi fost suspendată pentru o zi, ca o vacanţă neaşteptată. Poate că s-a datorat faptului că se gândea atât de mult la Joe. Amintirile veneau într-una, prea multe ca să le urmărească, ca şi cum sticla nu ar conţine vin, ci timp, descolăcindu-se ca un fum, ca un djin din zaţuri acre, făcându-l diferit, făcându-l... ce? Nebun? Sănătos? Nu se mai putea concentra. Postul de radio care transmitea melodii de demult, branşat per

57

manent pe verile trecute, se bălăbănea fără vreun scop în fundul minţii lui. Putea avea din nou treisprezece ani, cu capul plin de viziuni şi fantezii. Treisprezece ani şi la şcoală, cu mirosurile verii pătrunzând prin fereastră şi Pog Hill Lane chiar după colţ şi ticăitul ceasornicului numărând minutele până la sfârşitul semestrului.

Şi-a dat însă seama că acum era profesor. Un profesor înnebunit de nerăbdare pentru a ajunge la sfârşitul şcolii. Elevii vroiau cu disperare să fie acolo, cu el: îi sorbeau fiecare cuvinţel, chiar şi fără sens. În definitiv, el era Jay Mackintosh, tipul

care scrisese *Trei veri cu Jackapple Joe.* Scriitorul care nu a mai scris niciodată. Un profesor care nu avea nimic de predat.

Gândul acesta l-a făcut să izbucnească în râs.

Trebuie să fie ceva în aer, şi-a spus el. O boare de gaz ilariant, un parfum din alte ţări. Fata bâzâitoare s-a oprit din citit – sau, poate, terminase povestea – şi îl fixa cu o expresie rănită, de acuzaţie. Semăna atât de mult cu Kerry, că nu s-a putut împiedica să râdă din nou.

— Am cumpărat o casă astăzi, a spus el dintr-o dată.

Au rămas cu toţii cu ochii la el, fără nicio reacţie. Un tânăr, într-o cămaşă Byron, a notat: „Cumpărat... casă astăzi."

Jay a scos broşura din buzunar şi a privit-o din nou. Era mototolită şi murdară de atâta manipulare, dar, la vederea fotografiei, inima lui a tresărit.

— Nu exact o casă, s-a corectat el. Un *chatto.* A râs din nou. Aşa-i spunea Joe: *Chatto-u* lui în *Bordo.*

A deschis broşura şi a început să citească cu voce tare... Studenţii ascultau cu luare aminte. Cămaşa Byron lua note.

„Château Foudouin, Lot-et-Garonne, Lansquenet-

58

sous-Tannes. Acest castel autentic din secolul optsprezece, din inima regiunii celei mai populare de vii ale Franţei, include vie, livadă de fructe, lac şi teren întins, plus un garaj, distilerie în funcţiune, cinci dormitoare, cameră de recepţie şi de zi, grinzi originale din stejar. Potrivit pentru reamenajare." Sigur că a fost un pic mai mult de cinci mii. Preţurile au săltat din 1975. Pentru o clipă, Jay s-a întrebat câţi din aceşti studenţi se născuseră în 1975. Ei continuau să-l privească în tăcere, căutând să înţeleagă.

— Vă rog să mă scuzaţi, Dr. Mackintosh. Era fata, încă în picioare, părând uşor agresivă. Puteţi să-mi explicaţi ce are asta de-a face cu lucrarea mea? Jay a râs iar. Brusc, totul îi părea amuzant, ireal. Se simţea în stare să facă orice, să spună orice. Starea de normalitate fusese suspendată. Şi-a spus că asta era ceea ce se simţea la beţie. În aceşti ultimi ani, tot ce făcuse era greşit.

— Desigur, i-a zâmbit el, Asta – a ridicat în aer broşura ca să o poată vedea cu toţii – asta este cea mai originală şi evocativă bucată de scriere creativă pe care am văzut-o la cineva, de la începutul acestui semestru.

Tăcere. Chiar şi Cămaşa Byron a uitat să noteze, pentru a se holba la el. Jay a zâmbit larg tuturor, aşteptând o reacţie. Dar toţi erau fără expresie.

— De ce sunteţi aici? a întrebat el brusc. Ce vă aşteptaţi să obţineţi de la aceste lecţii?

A încercat să nu râdă de figurile lor îngrozite, de inexpresivitatea lor politicoasă. Dar el se simţea mai tânăr decât oricare dintre ei, un elev delincvent adresându-se

unei clase pline de profesori împăiaţi şi pedanţi.
— Sunteţi cu toţii tineri! Aveţi imaginaţie. De ce dracu' scrieţi cu toţii despre mame negre, singure, şi despre
59

drogaţi, şi despre drogaţi cu Glaswegian, folosind în mod gratuit cuvântul „fark"?
— Păi, domnule, dumneavoastră aţi stabilit tema. Nu reuşise să o învingă pe fata agresivă. Îl sfredelea cu privirea, strângând în mâna ei subţire tema dispreţuită.
— Dă-o naibii de temă! a strigat el înveselit. Voi nu scrieţi pentru că simţiţi că trebuie să scrieţi sau pentru că speraţi că cineva vă va asculta, sau pentru că scrisul va repara ceva ce s-a spart în fiinţa voastră, sau va readuce ceva înapoi în viaţă... Pentru a sublinia cuvintele, a lovit cu palma rucsacul de pe birou şi a dat în vileag sunetul inconfundabil pe care-l făceau sticlele, cum se loveau unele de altele. Unii dintre studenţi s-au privit. Jay a întors spatele clasei cu un sentiment delirant.
— Unde este magia, asta aş vrea să ştiu? a întrebat el. Unde sunt covoarele fermecate şi voodoo-ul haitian şi pistolarii singuratici şi doamnele dezgolite legate de linia de cale ferată? Unde sunt vânătorii indieni şi zeiţele cu patru braţe şi piraţii şi cimpanzeii giganţi? Unde sunt *blestemaţii de extratereştri?*
A urmat o lungă tăcere. Studenţii rămăseseră cu ochii holbaţi. Fata îşi strângea atât de tare eseul în mână că paginile i s-au mototolit în pumn. Faţa îi era albă.
— Eşti beat, nu-i aşa? Vocea îi tremura de furie şi dezgust. De asta îmi faci asta, de-asta te porţi aşa cu mine? Trebuie să fii beat.
Jay a hohotit din nou.
— Ca să parafrazez pe unul sau pe altul – ar fi putut fi Churchill – s-ar putea să fiu beat, dar tu ai să fii cu siguranţă urâtă dimineaţa.
— Fu... ţi mama, s-a repezit ea la el, pronunţând corect de data asta şi grăbindu-se spre uşă. Fu... pe tine
60

şi pe seminarul tău! Am să mă plâng decanului facultăţii!
După plecarea ei s-a făcut din nou linişte. Apoi s-au reluat şuşotelile. Odaia se umpluse de ele. Pentru un moment, Jay nu era sigur dacă erau sunete reale sau se petreceau doar în capul lui. Rucsacul scotea clinchete şi zăngăneli, zbârnâieli şi rostogoliri. Sunetul, imaginar sau nu, era copleşitor.
Apoi Cămaşa Byron s-a ridicat şi a început să aplaude. Vreo doi studenţi l-au privit cu prudenţă, apoi au aplaudat şi ei. Mai mulţi li s-au alăturat. În curând, o jumătate din clasă era în picioare şi aplauda. Încă mai aplaudau când Jay şi-a luat rucsacul şi a pornit spre uşă, a deschis-o şi a ieşit închizând-o uşor în spatele lui. Aplauzele au început să se potolească, unele voci exprimând confuzie. Din interiorul rucsacului s-au auzit sticlele ciocnindu-se între ele. Lângă mine, după ce şi-au

îndeplinit misiunea, Specialii şi-au şoptit secretele.

10 – Pog Hill, iulie 1975

După aceea, s-a dus de mai multe ori să-l vadă pe Joe, deşi nu a reuşit niciodată să-i placă vinul lui. Joe nu se arăta surprins când sosea, se ducea doar după sticla cu limonadă, ca şi cum l-ar fi aşteptat. Nici nu l-a întrebat vreodată despre talisman. Jay l-a întrebat însă de câteva ori, cu scepticismul aceluia care-şi doreşte pe ascuns să fie convins, dar bătrânul era în continuare evaziv.

— Magie, spunea el făcând cu ochiul, pentru a dovedi că era o glumă. Am învăţat-o de la o doamnă din Puerto Cruz.

— Parcă spuneai Haiti, l-a întrerupt Jay.

Joe a ridicat din umeri. Nicio diferenţă, a spus el pe un ton fără expresie. Dar a avut succes, nu-i aşa?

Jay a trebuit să recunoască. Dar nu erau decât nişte ierburi, nu-i aşa? Ierburi şi nişte beţigaşe legate într-o bucăţică de flanelă. Şi totuşi, l-a făcut...

Joe a râs mânzeşte.

— Nu, flăcăiaşule. Nu invizibil. Şi-a împins şapca pe spate.

— Ce atunci?

Joe l-a privit.

— Unele plante au nişte proprietăţi, nu crezi? a spus el.

Jay a încuviinţat.

62

— Aspirină. Digitalis. Chinină. Cum le-ar fi spus pe vremuri?

— Medicamente.

— Dacă vrei. Dar, cu câteva sute de ani în urmă, nu era nicio diferenţă între magie şi medicină. Oamenii ştiau doar despre anumite lucruri. Credeau în anumite lucruri. Cum ar fi, să mestece căţei de usturoi ca să se vindece de durerile de dinţi sau „pennyroyal” 1 pentru usturime în gât sau rămurele de „rowan”2, ca să gonească spiritele rele. A aruncat o privire băiatului ca să controleze vreun semn de neîncredere. Proprietăţi, a repetat el. Poţi învăţa o mulţime călătorind destul şi ţinând mintea şi ochii deschişi.

Mai târziu, Jay nu a mai fost niciodată sigur dacă Joe credea cu adevărat sau dacă modul firesc în care accepta existenţa magiei nu făcea parte dintr-un plan elaborat pentru a-l deconcerta.

Cu siguranţă că bătrânului îi plăcea să glumească. Iar totala ignoranţă de care dădea dovadă Jay în ce priveşte grădinăritul îl amuza şi săptămâni întregi l-a făcut pe băiat să creadă că un inofensiv băţ de „lemon-grass” 3 era, în realitate, un

arbore de spaghetti – arătându-i lăstarele moi şi palide de „spaghetti” printre frunzele subţiri ca hârtia – sau că acele gigantice „hog-weeds” (orice buruiană) îşi puteau scoate afară rădăcinile şi umbla ca „triffids” (trilobaţi) sau că puteai în adevăr să prinzi şoareci cu valeriană. Jay era credul şi

1 Ierbacee labiată, ca Mentha Pulegium, dând un ulei aromatic înţepător, folosit în medicină

2 Fructele roşii ale unor specii de frasin

3 Ierburi cu parfum de lămâie din genul Cymbopogon citratus din regiunile tropicale, din care se extrage un ulei distilat din frunze, folosit în industria parfumului

63

naiv şi Joe era încântat să descopere noi căi pentru a-l vrăji. Dar în anumite privinţe, era serios. Poate că ajunsese să creadă în propriile invenţii după ce ani de zile încercase să-i convingă pe ceilalţi. Viaţa lui era dominată de mici ritualuri şi superstiţii, multe luate dintr-o ediţie jerpelită de atâta răsfoit a lucrării *Culpeper’s Herbal,* pe care o ţinea la capul patului. Joe gâdila tomatele ca să le facă să crească. Punea muzică la radio într-una, pretinzând că plantele cresc mai puternice cu muzică. Ele chiar preferau postul Radio 1 – pretindea că prazul creşte până la 2 inchi mai lung după ce i se cântă Ed Stewart’s Junior Choice – şi Joe cânta, şi el „Disco Queen” sau „Stand By Your Man”, în timp ce lucra, cu vocea lui răguşită, ridicându-se cu solemnitate deasupra tufişurilor de coacăze pe care le culegea şi le tundea. Întotdeauna planta când era lună nouă şi culegea când luna era plină. Avea o hartă astrologică în seră, fiecare zi fiind marcată cu o cerneală diferită: cafenie pentru cartofi, galbenă pentru păstârnac, portocalie pentru morcovi. Şi udatul se făcea în funcţie de un program astrologie, tot astfel ca şi tunderea şi poziţionarea arborilor. Şi cel mai nostim era faptul că grădina prospera în urma acestui tratament excentric, producând rânduri de verze şi de păstârnac puternice şi luxuriante, morcovi care erau dulci şi suculenţi şi, în mod miraculos, lipsiţi de râme şi de omizi, arbori ale cărora ramuri atingeau pământul sub greutatea merelor, perelor, prunelor, cireşelor. Panglici cu aspect oriental, puternic colorate, lipite cu scotch de ramurile arborilor, aveau menirea să împiedice păsările să ciugulească fructele. Simboluri astrologice, făcute din cioburi de oale din faianţă şi sticlă colorată, şi introduse cu chin în pietrişul

64

de pe alee, tiveau straturile de plante. Cu Joe, medicina chinezească făcea casă bună cu folclorul englezesc, chimia şi misticismul. Din tot ce ştia el, Jay se prea poate să fi crezut în ele. Ce era sigur însă, era că Jay îl credea pe Joe. La treisprezece ani, orice este posibil. „Magia din fiecare zi”, aşa o numea Joe. Alchimia

profanului. Fără tărăboi, fără foc de artificii. Doar un amestec de ierburi şi de rădăcini, adunate în condiţii planetare favorabile. O incantaţie murmurată, un simbol al aerului desenat, învăţat de la ţigani, în timpul călătoriilor lui. S-ar prea putea ca Jay să nu mai accepte ceva mai puţin prozaic. Dar, în ciuda crezurilor lui – poate tocmai din cauza lor – era ceva adânc liniştitor la Joe, un calm interior care îl învăluia şi care îi trezea băiatului curiozitatea şi un soi de invidie. El părea atât de liniştit, singur în căsuţa lui, înconjurat de plante şi, cu toate acestea, avea un remarcabil simţ al încântării şi o fascinaţie plină de veselie pentru tot ce reprezenta lumea exterioară. Era aproape lipsit de educaţie, întrucât părăsise şcoala la doisprezece ani ca să intre în mină, dar era un izvor nesecat de informaţii, anecdote şi folclor. Pe măsură ce se scurgea vara, Jay era tot mai atras să-l vadă pe Joe şi tot mai des. Joe nu punea niciodată întrebări, dar îl lăsa pe Jay să-i vorbească, în timp ce lucra la grădină sau la lotul lui clandestin de pe rambleul căii ferate, dând din când în când din cap pentru a dovedi că auzise, că îl asculta. Dejunau cu bucăţi de chec din fructe şi sendvişuri cu ou şi cu felii groase de slăninuţă – Joe nu accepta franzelele Trimble –, şi beau căni de ceai tare şi dulce. Din când în când, Jay aducea ţigarete şi dulciuri sau reviste, iar Joe accepta aceste daruri fără o gratitudine exagerată şi fără să fie

65

surprins: tot astfel cum accepta prezenţa băiatului. Pe măsură ce şi-a învins timiditatea, Jay îi citea chiar unele din istorioarele lui, pe care le asculta cu solemnitate şi, credea Jay, cu o tăcere plină de apreciere. Când Jay nu avea chef să vorbească, Joe îi povestea băiatului despre el, despre munca lui în mină şi despre cum s-a dus în Franţa, în timpul războiului, şi cum a fost staţionat la Dieppe timp de şase luni, înainte ca o grenadă să-i reteze două degete de la o mână – agitându-şi membrul invalid ca o agilă stea de mare – apoi, cum, devenind inapt pentru militărie, s-a întors din nou la mină pentru şase ani, când a plecat în America, pe o fregată.

— Pen-că nu ajungi să vezi mult din lume, de acolo, din subteran, puştiule, şi eu asta am vrut mereu, să văd ce mai e în jur. Tu ai călătorit mult?

Jay i-a povestit cum a fost de două ori în Florida cu părinţii lui, în sudul Franţei, în Tenerife şi Algarve în timpul vacanţelor. Dar Joe le-a ignorat, trăgând pe nas.

— Mă gândeam la călătorii cinstite, flăcăiaş. Nu prostiile alea din broşurile turistice, ci călătorii reale. Cum ar fi Pont-Neuf dis-de-dimineaţă, până când nu s-a trezit nimeni decât vagabonzii ieşind de sub poduri şi din gurile de Metro şi cu soarele sclipind în apă. New York. Central Park primăvara. Roma. Insula Ascension. Sau să traversezi Alpii Italieni pe măgari. Caique de legume din Creta. Munţii Himalaya cu piciorul. Să mănânci orez pe frunze în Templul din Ganesh. Să fii prins într-o vijelie pe coastele din Noua Guinee. Primăvara la Moscova şi o iarnă întreagă

cu rahat de câine de sub zăpada topită. Ochii îi străluceau. Eu le-am văzut pe toate astea, puştiule, a spus el încetişor. Şi multe altele. Mi-am promis că am să văd totul.

66

Jay îl credea. Avea hărţi pe pereţi, adnotate cu grijă, cu scrisul lui neciteţ şi marcate cu ace colorate, pentru a arăta locurile unde fusese, l-a povestit despre bordelurile din Tokyo şi sanctuarele din Thailanda, păsările paradisului şi copacii banyan şi pietrele verticale de la capătul lumii. În dulapul mare, convertit să găzduiască mirodenii, de lângă patul lui, se aflau milioane de seminţe, învelite cu efort şi multă grijă în pătreţele tăiate din ziare, şi etichetate cu scrisul lui mărunt: *tuberosa rubra maritima, tuberosa panax odarata,* mii şi mii de cartofi, în micile lor compartimente şi, cu ei, morcovi, dovlecei, tomate, anghinare, praz – peste 300 de specii doar de ceapă – salvie, cimbru, bergamote dulci şi un depozit de comori de ierburi medicinale şi de legume aduse din călătoriile lui, fiecare cu numele ei, împachetată şi gata pentru a fi sădită în pământ. Unele din aceste plante erau deja dispărute din pădurile sălbatice, spunea Joe, proprietăţile lor uitate de majoritatea, în afară de o mână de experţi. Din milioanele de varietăţi de fructe şi legume, care se cultivau cândva, doar câteva duzini erau încă folosite în mod obişnuit.

— Toate astea s-au întâmplat din cauza cultivării voastre intensive, spunea el rezemându-se în sapă pentru a-şi lua timp să tragă o gură bună de ceai din cană. Prea multă specializare omoară varietatea. Şi, afară de asta, oamenii nu vor varietate. Vor ca toate să arate la fel. Tomate rotunde, roşii şi habar nu au că mai este una galbenă, lungăreaţă, care are un gust de o mie de ori mai bun dacă ar încerca-o. Cele roşii arată mai bine pe raft.

A făcut un semn vag cu mâna către lotul lui, indicând straturile regulate de legume ce creşteau pe rambleul

67

căii ferate, serele făcute artizanal în cabina acarului, pomii fructiferi legaţi pe spalier de zid. Sunt aici multe chestii care cresc şi pe care nu le-ai putea găsi nicăieri în toată Anglia, a mai spus el cu o voce joasă şi în dulapul ăsta al meu sunt seminţe pe care nu le mai poţi găsi în toată lumea. Jay îl asculta cu admiraţie şi respect. Nu mai fusese niciodată interesat de plante. Abia dacă putea deosebi un măr Granny Smith de unul Red Delicious. Cunoştea cartofii desigur, dar poveştile lui Joe despre „jackapples” albaştri şi mere de brad roz întreceau orice experienţă a lui în materie. Gândul că existau secrete, că plante uitate puteau să crească chiar aici pe rambleul căii ferate, doar cu un bătrân să le păzească îl umpleau de entuziasm, aşa cum nu-şi imaginase niciodată. În mare parte, Joe era responsabil cu poveştile lui. Cu amintirile lui. Cu energia lui. A început să vadă în Joe ceva ce nu remarcase la nimeni altul. O vocaţie. Un simţ al scopului.

— De ce te-ai întors, Joe? l-a întrebat el într-o zi. După toate călătoriile alea, de ce te-ai întors aici?

Joe l-a privit cu un aer grav pe sub şapca lui de miner.

— Face parte din planul meu, flăcăiaş, a spus el. Eu n-am să fiu aici pe vecie. Într-o bună zi, am să plec din nou, într-o zi nu prea depărtată.

— Unde?

— Am să-ţi arăt.

A căutat în cămaşă şi a scos un portofel de piele ponosit. L-a deschis şi a despăturit cu mare grijă o fotografie tăiată dintr-o revistă colorată, cu mare grijă să nu se rupă. Era imaginea unei case.

— Ce e asta? a privit Jay. Arăta destul de obişnuit, o

68

casă mare, construită dintr-o piatră rozalie, cu o fâşie lungă de teren în faţă, cu o vegetaţie crescută în rânduri regulate. Joe a netezit hârtia.

— Acesta e *chatto*-ul meu. În Bordo se află, în Franţa. *Chatto*-ul meu, cu vie şi livadă veche de o sută de ani, cu piersici şi migdali şi meri şi peri. Ochii îi luceau. Când am să-mi adun gologanii, am să-l cumpăr – 5 mii ar ajunge – şi am să fac cel mai al naibii de bun vin din Sud, *Chatto Cox,* 1975. Cum ţi se pare?

Jay îl urmărea neîncrezător.

— Soarele străluceşte tot anul în Bordo, a spus Joe cu vioiciune. Portocale în ianuarie. Piersici ca nişte mingi de cricket. Măsline. Kiwi. Migdale. Pepeni. Şi spaţiu. Kilometri de livezi şi de vii, pământ ieftin ca gunoiul de grajd. Solul ca un chec de fructe. Fete frumuşele calcă strugurii cu picioarele goale. Paradisul.

— Cinci mii de lire sunt o mulţime de bani, a spus Jay neîncrezător, dar Joe şi-a bătut nasul cu degetul arătător.

— Am să ajung acolo, a spus el, cu un aer misterios. Când vrei ceva tare de tot, totdeauna îl capeţi până la sfârşit.

— Dar tu nici nu vorbeşti franţuzeşte.

Singurul răspuns al lui Joe a fost un şuvoi de vorbărie fără sens, incomprehensibilă, care nu semăna cu nicio limbă pe care Jay o auzise vreodată.

— Joe, eu învăţ franţuzeşte la şcoală, i-a spus el. Dar asta nu seamănă cu...

Joe l-a privit cu indulgenţă.

— Asta e în dialect, puştiule, a spus el. L-am învăţat de la o bandă de ţigani la Marsilia. Crede-mă, am să mă descurc perfect acolo. Şi-a împăturit la loc, cu grijă,

69

fotografia şi a pus-o în portofel, Jay l-a privit cu admiraţie, total convins.

— Ai să vezi ce spun eu într-o bună zi, a spus el. Doar aşteaptă.

— Pot să vin cu tine? l-a întrebat Jay. Ai să mă iei cu tine? Joe s-a gândit cu

seriozitate, cu capul aplecat într-o parte.

— S-ar putea, flăcăiaş, dacă tu vrei să vii. S-ar putea, drăguţule.

— Îmi promiţi?

— În ordine. A chicotit. Îţi promit. Cox şi Mackintosh, cei mai ai naibii de buni producători de vinuri din Bordo. Îţi place?

Au închinat pentru visurile lui cu un Blackberry 73 cald.

11 – Londra, Primăvara 1999

Până când Jay a ajuns la SPY's se făcuse ora zece şi petrecerea era în toi. Încă una din lansările literare ale lui Kerry, şi-a spus el îndurerat. Ziarişti plictisiţi şi şampanie ieftină şi tinerei plini de neastâmpăr, făcându-se utili faţă de tipi mai bătrâni, aşa ca el. Kerry nu se plictisea niciodată să participe la aceste ocazii, jucându-se cu numele participanţilor ca nişte confetti – Germaine şi Will şi Ewan – flirtând cu fiecare oaspete în parte, cu zelul unei înalte preotese. Iar Jay şi-a dat chiar atunci seama cât de mult ura el toate astea.

— Constat că nu te-ai îmbrăcat cu Armâni, a fost tot ce a spus ea.

Euforia se evaporase, lăsând în urmă o vagă mahmureală, dar Jay era surprins să constate că hotărârea lui era ireversibilă. Atingând sacul, părea să-i vină cumva în ajutor, şi asta era ce a făcut, ca şi cum ar fi vrut să-i testeze realitatea. Sub pânza groasă, sticlele ţăcăneau încetişor.

— Am cumpărat o casă, a apus Jay, întinzându-i broşura mototolită. Uite. Este castelul lui Joe, Kerry. L-am cumpărat în dimineaţa asta. L-am recunoscut. Sub privirea rece şi verde s-a simţit absurd de infantil. De ce se aşteptase ca ea să-l înţeleagă? Abia dacă şi-a înţeles propriul lui impuls. Se numeşte Château Foudouin, a mai spus el. Ea l-a privit cu atenţie.

71

— Ai cumpărat o casă.

El a dat din cap.

— Aşa, dintr-odată, ai cumpărat-o? a întrebat ea neîncrezătoare. Ai cumpărat-o astăzi?

El a dat din nou din cap. Erau atât de multe lucruri pe care dorea să le spună. A fost mâna destinului, i-ar fi spus el, a fost magia pe care căutase timp de douăzeci de ani să o recunoască. Vroia să-i explice despre broşură şi despre pătrăţelul de lumină care a făcut ca poza să sară spre el din pagina broşurii. Vroia să-i explice despre brusca certitudine a faptului, despre sentimentul că era casa cea care-l alesese pe el şi nu invers.

— Nu se poate ca tu să fi cumpărat o casă. Kerry încă se lupta cu ideea. Doamne,

Jay, dar tu eziţi ore întregi până să-ţi cumperi o cămaşă.

— Asta a fost cu totul altceva. A fost ca şi cum... S-a luptat ca să exprime ce fusese. Era o senzaţie stranie, acel sentiment copleşitor de a trebui-să-aibă. Nu mai simţise în felul acesta de când era adolescent. Convingerea că viaţa nu putea fi completă fără acel obiect cumplit de dorit, magic, totemic – o pereche de ochelari în raze X, un set de transferuri Hell's Angels, un bilet de cinema, ultimul „single" al ultimului grup – siguranţa pe care i-o dădea că posedarea acelui obiect ar putea schimba totul, prezenţa lui în buzunar putând fi controlată, testată, retestată. Nu era sentimentul unui adult. Era mai primitiv, mai visceral. Cu o tresărire de surprindere, şi-a dat seama că nu-şi mai dorise ceva cu adevărat în ultimii douăzeci de ani.

— Este ca şi cum aş fi din nou înapoi la Pog Hill, a spus el, ştiind că ea nu-l va înţelege. Este ca şi cum ultimii douăzeci de ani nu ar fi existat.

72

Kerry a rămas cu privirea în gol.

— Nu pot crede în impulsul tău de a cumpăra o casă, a spus ea în fine. O maşină, da, înţeleg. O motocicletă. OK. Este genul de acţiune pe care ai face-o, dacă mă gândesc bine. Jucării mari cu care să te joci. Dar o casă? A dat din cap, derutată. Ce ai de gând să faci cu ea?

— Să trăiesc în ea, a spus simplu Jay. Să lucrez în ea.

— Dar este pe undeva, prin Franţa. Iritarea îi ascuţea vocea. Jay, nu-mi pot permite să-mi petrec săptămâni în Franţa. Eu trebuie să încep un nou serial luna viitoare. Am prea multe angajamente. E măcar în apropierea unui aeroport? S-a întrerupt, ochii ei privind din nou rucsacul, observând, parcă pentru prima oară, valiza, hainele de călătorie, l-a apărut o încreţitură între sprâncenele arcuite.

— Ascultă Kerry...

Dar Kerry a ridicat imperios o mână.

— Du-te acasă. Nu putem discuta despre asta aici. Du-te acasă, Jay, relaxează-te şi vom discuta totul pe îndelete când mă întorc. OK?

Părea prudentă acum de parcă s-ar fi adresat unui maniac furios.

Jay a scuturat capul: nu mă întorc acasă, a spus. Trebuie să plec pentru un timp. Vroiam doar să-mi iau rămas-bun.

Nici acum Kerry nu a menifestat surpriză. Enervare, da. Aproape furie. Dar aparent, era calmă, sigură în convingerile ei.

— Eşti iarăşi beat, Jay. Nu te-ai gândit la nimic cu adevărat. Vii la mine cu ideea asta aiurită despre o a

73

doua casă şi când eu nu-mi manifest *imediat* entuziasmul...

— Nu este vorba de o a doua casă.

Tonul cu care vorbise i-a surprins pe amândoi. Pentru o clipă, suna aproape brutal.

— Şi ce naiba vrei să spui cu asta? Vocea ei era joasă şi periculoasă.

— Înseamnă că tu nu m-ai auzit. Nu cred că m-ai *auzit vreodată.* A făcut o pauză. Tu îmi spui mereu să cresc, să mă maturizez, să gândesc liber, pentru mine. Dar în fond, tu eşti fericită să mă ţii ca pe un chiriaş permanent în casa ta, să mă ţii dependent de tine pentru orice, eu nu am nimic al meu propriu. Contacte, prieteni – toţi sunt ai tăi, nu ai mei. Tu îmi alegi şi îmbrăcămintea. Eu am bani, Kerry, am cărţile mele şi nu mai pier de foame într-o mansardă.

Kerry părea mai mult amuzată, aproape indulgentă.

— Aşadar, despre *asta* este vorba. O mică declaraţie de independenţă? L-a pupat pe obraz. OK. Înţeleg că nu vrei să vii la petrecere şi îmi pare rău că nu mi-am dat seama astăzi dimineaţă. OK? I-a pus mâna pe umăr şi i-a zâmbit. Zâmbetul standard Kerry O'Neill.

— Te rog. Ascultă-mă. Măcar de data asta.

Aşa oare s-a simţit şi Joe? E mult mai uşor să pleci fără vorbe, să scapi de încriminări, de lacrimi, de neîncredere. Să scapi de vinovăţie. Dar, cumva, ştia că nu-i putea face asta lui Kerry. Că ea nu-l mai iubea, ştia şi asta. Dacă îl iubise vreodată. Oricum, nu putea s-o facă. Poate pentru că ştia cum te simţeai.

— Încearcă să înţelegi. Acest loc – Gestul lui includea clubul, strada luminată cu neon, cerul îmbâcsit, Londra în întregul ei, întunecoasă, ameninţătoare. Eu nu mai aparţin aici. Nu pot gândi limpede când sunt aici.

74

Îmi petrec tot timpul aşteptând ca ceva să se întâmple, să primesc un semn...

— Oh, pentru Dumnezeu! Maturizează-te! Devenise brusc furioasă, vocea îi semăna cu vocea unei păsări furioase. Asta este scuza ta? Explicaţia ta? Un fel de *spaimă* idioată? Dacă ai petrece mai puţin timp jelind după nemernicul ăla bătrân, Joe Cox, şi te-ai uita în schimb în jurul tău, dacă ai deveni *responsabil*în loc să vorbeşti cu semne şi prevestiri...

— Dar am devenit, a întrerupt-o el. Am devenit responsabil. Fac ce mi-ai spus totdeauna că trebuie să fac.

— Nu şi să fugi în Franţa! în vocea ei se citea acum panică. Nu doar aşa. Îmi eşti dator. Nu ai fi rezistat nici două minute fără mine. Te-am prezentat la o mulţime de lume, mi-am folosit contactele pentru tine. Nu ai fost nimic altceva decât băiatul-minune cu o singură carte, un fost, o fraudă...

Jay a privit-o un moment fără interes. Ciudat, şi-a spus el, cum o puştoaică se putea transforma atât de repede într-o ticăloasă fără suflet. Gura ei roşie era subţire, crudă, ochii erau ca o semilună. Furia, familiară şi eliberatoare, îl învăluia ca

o mantie, şi a izbucnit în râs.

— Termină cu balivernele, i-a spus el. Între noi nu a fost decât o convenienţă mutuală. Ţie îţi plăcea să arunci numele meu la petrecerile tale, nu-i aşa? Eu nu eram decât un accesoriu. Îţi cădea bine să fii văzută cu mine. Este exact ca oamenii care citesc versuri în metrou. Oamenii te vedeau cu mine şi presupuneau că erai un adevărat intelectual în loc de o fiinţă mediocră fără o singură idee originală în capul tău.

Ea se holba la el, uimită şi înfuriată. Ochii îi erau larg deschişi.

75

— *Ce?*

— La revedere. A dat să plece.

— Jay! S-a repezit la el şi a lovit rucsacul cu palma întinsă. Înăuntru sticlele au început să murmure şi să chicotească.

— Cum îndrăzneşti să-mi întorci spatele? a şuerat ea. Ţi-a plăcut să foloseşti contactele mele când ţi-a convenit. Cum îndrăzneşti să-mi întorci spatele şi să-mi spui că pleci, fără să-mi dai o explicaţie rezonabilă? Dacă vrei spaţiu personal, atunci spune aşa. Du-te la castelul tău franţuzesc, dacă asta vrei, du-te, bălăceşte-te în atmosferă dacă asta te va ajuta.

Brusc, s-a uitat la el: Asta este? O altă carte? Părea înfometată acum, furia se transformase în exaltare. Dacă este asta, trebuie să-mi spui, Jay. Îmi datorezi asta. După tot acest timp...

Jay o privea. Ar fi fost foarte uşor să spună da, şi-a zis el. Să-i dau ceva ce poate înţelege, poate chiar să ierte.

— Nu ştiu, a spus el în sfârşit. Nu cred că e vorba de aşa ceva.

Un taxi a trecut pe lângă ei şi Jay i-a făcut semn, şi-a aruncat bagajul pe bancheta din spate şi a sărit înăuntru. Kerry a scos un strigăt de frustrare şi a lovit în geamul taxiului ca şi cum ar fi fost faţa lui.

— Atunci du-te! Fugi! Ascunde-te! Ştii ceva, eşti exact ca el, un tip care renunţă uşor! Asta-i tot ce ştii să faci! Jay! Jay!

În timp ce taxiul se depărta lin de trotuar, Jay a râs mânzeşte şi s-a lăsat pe sacul de călătorie. Conţinutul lui a scos nişte sunete mulţumite pe tot drumul spre aeroport.

12 – Pog Hill, Vara 1975

Vara îşi urma cursul şi Jay venea tot mai des la Pog Hill Lane. Lui Joe părea să-i facă plăcere să-l vadă când venea pe acolo, dar nu comenta când nu apărea, şi băiatul îşi petrecea zilele pândind pe canal sau pe calea ferată, supraveghindu-şi

teritoriul cam nesigur, urmărind mereu cu atenţie dacă Zeth şi banda lui nu apăreau cumva. Ascunzişul lui la ecluză nu mai era sigur, aşa că şi-a mutat cutia cu comori din vechiul loc şi i-a căutat un loc mai bun. În cele din urmă, a găsit unul într-o maşină abandonată în depozitul de fier vechi, lipind-o cu scotch de partea de dedesubt a rezervorului de benzină ruginit. Lui Jay îi plăcea acea maşină. Petrecea multă vreme în singurul scaun rămas, mirosind parfumul de piele veche, mucegăită, ascuns la vedere de verdeaţă. O dată sau de două ori, a auzit vocile lui Zeth şi ale amicilor săi destul de aproape de el, dar ghemuit în burta maşinii – cu talismanul lui Joe strâns în mână – era la adăpost, cu excepţia unei investigaţii mai atente. Urmărea şi asculta, exaltat de încântarea de a-şi putea spiona duşmanii. În acele momente, credea în puterea talismanului.

Pe măsură ce vara se apropia de sfârşit îşi dădea seama că se îndrăgostise de Kirby Monckton. În ciuda rezistenţei lui, găsise aici ceva ce nu avusese niciodată în altă parte. Iulie şi august au alunecat ca nişte goelete

77

albe. Se ducea aproape în fiecare zi la Pog Hill. Uneori era singur cu Joe, dar prea adesea veneau vizitatori, vecini, prieteni, deşi Joe părea să nu aibă familie, Jay era uneori gelos pe timpul petrecut împreună, pe timpul acordat altora, dar Joe îi primea în mod egal pe toţi, le dădea cutii cu fructe din parcela lui, mănunchiuri de morcovi, saci cu cartofi, o sticlă de vin de mure unuia, o reţetă pentru praf de dinţi altuia. Lucra cu filtre, ceaiuri, săculeţe. Oamenii veneau pe faţă pentru fructe şi legume, dar întârziau în secret, vorbindu-i lui Joe cu voci scăzute, uneori plecând cu un pacheţel învelit în foiţă sau cu o bucăţică de flanelă în mână sau în buzunar. Niciodată Joe nu cerea să fie plătit. Uneori oamenii îi dădeau obiecte în schimb: una sau două franzele, o plăcintă de casă, ţigarete. Jay se întreba de unde avea el bani şi de unde vor veni cele 5.000 de lire sterline pentru castelul lui de vis. Dar când aducea vorba despre aceste lucruri, bătrânul se mulţumea să râdă.

Cu cât se apropia de septembrie, fiecare zi părea să dobândească o semnificaţie specială, dureroasă, o calitate mitică. Jay se plimba pe lângă canal, învăluit într-o aură de nostalgie. Îşi nota cele spuse de Joe în lungile lor conversaţii despre tufişurile de coacăze şi le repeta în minte în timp ce zăcea în pat. Pedala ore întregi pe străzile familiare, acum pustii, şi respira aerul cald şi plin de funingine. Se urca pe colina Upper Kirby şi privea de acolo peste întinderea vânătă-neagră a Munţilor Pennini, şi atunci îşi dorea să nu mai plece de aici.

Cât despre Joe, el părea insensibil. Rămăsese acelaşi dintotdeauna, culegându-şi în linişte fructele şi aşezându-le în lăzi, făcând gem din căzături, plivind buruienile când luna era plină, culegând afinele de pe

78

landă şi murele de pe rambleul căii ferate, pregătind sosul condimentat din tomate, „sos picant” din conopidă, săculeţe cu levănţică pentru insomnii, ulei volatil din frunzele de vâsc pentru însănătoşire rapidă, ardei iute şi rozmarin în ulei şi arpagic murat pentru iarnă. Şi, desigur, mai era şi vinul. Pe tot timpul verii, Jay a avut în nări mirosul de vinificaţie, de fermentaţie, de îmbătrânire. Tot felul de vinuri: din sfeclă, zmeură, floare de soc, măceaşă, cartofi, prune, păstârnac, ghimbir şi mure. Casa devenise o adevărată distilerie, cu oale pline cu fructe, fierbând pe maşină, damigene cu vin aşteptând pe podeaua bucătăriei să fie decantate în sticle, tifon pentru a lăsa să se scurgă fructele care erau la uscat pe sfoara de rufe, strecurători, găleţi, sticle, pâlnii, toate aşezate în rânduri regulate, gata pentru a fi folosite.

Joe păstra instalaţia de distilat în pivniţă. Era un vas mare din aramă, cu o oală uriaşă, veche şi arsă, dar întreţinută cu grijă. O folosea pentru a-şi fabrica „spirturile”, alcoolul pur, curat ca lacrima, pentru a conserva fructele de vară, care erau înşirate în borcane lucioase pe rafturile din pivniţă. Vodka din cartofi, el o numea suc de „jackapple”. Şaptezeci şi cinci la sută. În ea punea o cantitate egală de fructe şi de zahăr, ca să facă lichiorurile. Cireşe, prune, coacăze, măceşe. Fructele colorau lichiorul în purpuriu, roşu şi negru şi luceau în lumina slabă din pivniţă. Fiecare borcan purta o etichetă şi o dată. Avea atâtea că depăşeau cantitatea pe care o putea consuma un om. Dar lui Joe nu-i păsa; oricum, el dăruia cea mai mare parte din ce făcea. În afară de vin şi de câteva linguriţe de gem de zmeură pe pâinea prăjită de dimineaţă, Jay nu l-a văzut niciodată atingân-

79

du-se de conservele lui extravagante sau de băuturile alcoolice. El bănuia că bătrânul vindea câte ceva în timpul iernii, deşi nu-l văzuse niciodată s-o facă în timpul vacanţelor. În majoritatea timpului, le dăruia.

Jay s-a întors la şcoală în septembrie. Şi-a regăsit şcoala, Moorlands School, aşa cum o lăsase, mirosind a praf şi dezinfectant, a ceară de lustruit şi a mâncare stătută. Divorţul părinţilor săi s-a desfăşurat destul de lin, după multe convorbiri telefonice înlăcrimate de la mama lui şi mandate poştale de la Baronul Pâinii. În mod suprinzător, nu a simţit nimic. În timpul verii, furia lui s-a transformat în indiferenţă. Furia îi părea cumva infantilă. Îi scria lui Joe în fiecare lună, deşi bătrânul nu-i răspundea tot atât de regulat. Nu prea era un scriitor, spunea el, şi se mulţumea cu o ilustrată de Crăciun şi cu câteva rânduri către sfârşitul semestrului. Tăcerea lui nu-l îngrijora pe Jay. Îi era destul să-l ştie acolo.

Vara, Jay a revenit la Kirby Monckton. În mare măsură, era la insistenţa lui, dar îşi dădea seama că părinţii lui erau uşuraţi în secret. Mama lui filma în Irlanda în acel timp, iar Baronul Pâinii îşi petrecea vara pe yachtul său în compania, după cum spuneau rumorile, unui manechin, pe nume Candide.

Jay a scăpat la Pog Hill Lane fără nicio ezitare.

13 – Paris, martie 1999

Jay a petrecut noaptea la aeroport. A putut chiar să tragă un somn pe unul din scaunele portocalii din aeroportul Charles de Gaulle, deşi era încă prea tensionat ca să se destindă. Energia lui părea inepuizabilă, un ghem de electricitate i se zbătea între coaste. Simţurile sale păreau ciudat de exaltate. Mirosurile – lichid de curăţat, sudoare, miros de tutun, parfum, cafeaua de dimineaţă

— Se rostogoleau în el, în valuri. La ora cinci dimineaţa, a abandonat ideea de somn şi s-a dus la bufet, de unde a cumpărat un espresso, doi croasanţi şi o tabletă de ciocolată Poulain. Primul tren Corail spre Marsilia pleca la şase şi zece. De acolo, un tren mai lent îl ducea la Agen, de unde putea lua un taxi către... unde era asta? Harta ataşată la broşură era doar o diagramă desenată, dar el spera să găsească directive mai clare după ce va ajunge la Agen. Pe lângă toate, era ceva plăcut în această călătorie, în această alergătură către un loc care nu era încă nimic, ci doar o cruciuliţă pe o hartă. Ca şi cum, doar bând vinul lui Joe, putea deveni subit Joe însuşi, marcându-şi trecerea zgâriind un semn pe o hartă, şi schimbându-şi identitatea pentru a-i conveni bunului lui plac. În acelaşi timp, se simţea mai uşor, eliberat de durerile şi de maniile pe care le cărase cu el atât de mult timp, un balast atât de nefolositor, atât de mulţi ani.

81

Să călătoreşti destul de departe, avea obiceiul să spună Joe, *şi toate regulile sunt suspendate.*

Abia acum a început Jay să înţeleagă ce vroia el să spună. Adevăr, lealitate, identitate. Sentimentele care ne leagă de locurile şi de figurile de acasă nu se mai aplică. El putea fi oricine acum. Se putea duce oriunde. În aeroporturi, în gări, în staţii de autobuz, orice îi era posibil. Nimeni nu-ţi punea întrebări. Oamenii ating o stare aproape de invizibilitate. El era acum doar un pasager aici, unul dintr-o mie. Nimeni nu l-ar recunoaşte. Nimeni nu a auzit de el.

Reuşise să doarmă câteva ore în tren şi visase – un vis de o surprinzătoare acuitate – se visase pe el alergând de-a lungul malului canalului de la Nether Edge, încercând în zadar să prindă un tren încărcat cu cărbune care pornise. Cu o claritate excepţională, putea vedea metalul aproape preistoric din care erau făcute şasiurile vagoanelor. Putea simţi în nări mirosul prafului de cărbune şi al uleiului învechit cu care erau unse osiile vagoanelor. Pe ultimul vagon, l-a putut vedea pe Joe, cocoţat în vârful maldărului de cărbuni, îmbrăcat în salopeta lui portocalie de miner şi cu cascheta de inginer al Căilor Ferate Britanice, făcându-i cu mâna de rămas-bun, cu

o sticlă de vin de casă într-o mână şi cu o hartă a lumii în cealaltă, strigându-i cu o voce slăbită de distanţă, cuvinte pe care Jay nu le putea desluşi.

S-a deşteptat însetat, la douăsprezece mile de Marsilia, urmărind pe fereastră cum defila prin faţa ochilor regiunea bine luminată. S-a dus la minibar pentru a-şi lua o vodcă cu apă tonică pe care a băut-o încet. Apoi şi-a aprins o ţigaretă. Încă simţea că îşi acorda plăceri interzise – vinovăţie împletită cu euforia, ca şi cum ar chiuli de la şcoală.

82

Şi-a scos din nou broşura din buzunar. Mototolită fără scăpare acum, hârtia ieftină începuse să se rupă la îndoituri. Un timp, aproape s-a aşteptat să se simtă diferit, să constate că sentimentul de a trebui să posede dispăruse. Dar acesta era încă prezent. În rucsacul de lângă el, Specialii se legănau şi gargariseau în ritm cu mişcarea trenului, iar în interiorul lor, sedimentele verilor trecute se agitau într-o suspensie stacojie.

I se părea că trenul nu va ajunge niciodată la Marsilia.

14 – Pog Hill, Vara 1976

Aştepta pe parcelă. Radioul se auzea cântând, legat cu o sfoară de ramura unui copac şi Jay îl putea auzi – Thin Lizzy şi „The Boys Are Back To Town” – cu vocea lui extravagantă de music-hall. Era cu spatele întors, aplecat deasupra unui petic cu hibrid din zmeură şi mure, cu secatorul într-o mână, şi l-a salutat pe Jay fără să se întoarcă, firesc, ca şi cum nu ar fi fost plecat peste an. Prima impresie a lui Jay a fost că îmbătrânise; părul îi ieşea de sub şapca lui unsuroasă, era mai rar, şi-i putea distinge şira spinării, ascuţită şi vulnerabilă, care împungea tricoul de bumbac; dar când bătrânul s-a întors, l-a recunoscut pe acelaşi Joe, cu ochii lui albaştri şi zâmbetul mai potrivit pentru un puşti de paisprezece ani decât pentru un bărbat de şaizeci şi cinci. Purta în jurul gâtului una din punguţele lui roşii de flanelă. Privind mai atent în jurul parcelei, Jay a remarcat că un talisman asemănător era agăţat de fiecare copac, de fiecare tufiş, chiar la colţurile serei şi la ramele artizanale pentru a apăra de frig. Micuţele plante tinere erau protejate sub borcane de sticlă de limonadă tăiate în două şi purtau câte un fir de aţă roşie sau o etichetă scrisă cu aceeaşi culoare. Ar fi putut fi o altă glumă elaborată de-a lui Joe, ca acele capcane pentru urechelniţe sau plante pentru praful de limonadă sau când l-a trimis în centrul grădinii pentru o greutate lungă, dar de data aceasta, distingea o expresie sumbră, perseverentă, spre distracţia

84

bătrânului, ca aceea a unui om sub asediu. Jay l-a întrebat de talismane, aşteptându-se la gluma obişnuită sau să-i facă cu ochiul, dar expresia lui Joe a rămas serioasă.

— Protecţie, flăcăule, a spus el calm. Protecţie.

L-a luat mult timp băiatului până să-şi dea seama cât de serios era Joe. Vara se desfăşura ca un drum prăfos. Jay vizita Pog Hill Lane aproape zilnic, iar când simţea nevoia să fie singur, se ducea la Nether Edge şi la canal. Nimic nu se schimbase. Noi minuni abandonate în groapa de gunoi: frigidere, saci cu cârpe, un ceasornic cu cutia spartă, o ladă de carton cu cărţi vechi. Chiar şi calea ferată oferea bogăţii: ziare, reviste, discuri sparte, vase de porţelan, căni, pahare. În fiecare dimineaţă, pieptăna şinele de cale ferată, culegând ce i se părea interesant sau valoros şi îşi împărţea descoperirile cu Joe. Cu Joe, nimic nu era pierdut. Ziarele vechi se duceau la îmbunătăţirea solului. Bucăţile de covoare înăbuşeau buruienile în răsadurile de leguminoase. Pungile de plastic înveleau crengile pomilor lui fructiferi şi le apărau împotriva păsărilor. Joe îi arăta cum să facă „cloches” (clopote) pentru tinerele plante din capetele rotunjite ale sticlelor de limonadă din plastic şi „răsadniţe” de cartofi din cauciucuri de maşină aruncate. Au petrecut o după-amiază întreagă trăgând o ladă congelatoare abandonată sus pe rambleul căii ferate pentru a fabrica un răcitor. Resturi de metal şi haine vechi erau adunate în cutii de carton şi vândute colectorului de fier şi haine vechi. Cutiile de vopsele goale şi găleţile de plastic erau transformate în ghivece pentru plante. În schimb, l-a învăţat pe Jay mai multe despre grădinărit, încetul cu încetul, băiatul a învăţat să distingă levănţica,

85

de rozmarin, de o altă plantă aromatică cu flori albastre sau de salvie. A învăţat să cunoască gustul solului – un pic de pământ luat între degetul arătător şi degetul mare pus sub limbă, aşa cum se încearcă tutunul fin – pentru a-i stabili aciditatea. A învăţat cum să calmeze o durere de cap cu levănţică strivită, sau o durere de stomac cu mentă. A învăţat să facă ceai de muşeţel pentru a scăpa de insomnie. A învăţat să planteze gălbenele (Calendula) în parcela cu cartofi ca să descurajeze paraziţii şi să culeagă urzici de la vârf ca să facă bere, şi cum să aşeze semnul împotriva deochiului, dacă vreo coţofană ar trece cumva pe acolo. Se întâmpla uneori, desigur, ca bătrânul să nu poată rezista unei mici glume. Cum ar fi să-i dea să prăjească bulbi de narcise în loc de ceapă, sau să planteze zmeură bine coaptă pe bordură ca să vadă dacă va prinde şi va creşte. Dar în cea mai mare parte a timpului, era serios, sau aşa i se părea lui Jay descoperindu-şi o plăcere reală în noul lui rol de profesor. Poate că ştia că se apropia de sfârşit, chiar şi atunci, deşi Jay nu a bănuit niciodată; dar fusese în anul acela cel mai fericit, adăstând pe parcelă cu radioul cântând sau alegând prin cutiile de troace sau ţinând pentru Joe tăietorul de legume, în timp ce acesta selecţiona fructele pentru următoarea recoltă de vin.

Discutau despre meritele lui „Good Vibrations” (alegerea lui Jay) împotriva lui „Brand New Combine Harvester” (preferinţa lui Joe). Se simţea în siguranţă, protejat, ca şi cum timpul acesta era un mic acont de eternitate, care nu putea fi pierdut niciodată, care nu putea dezamăgi niciodată. Dar ceva se schimba totuşi. Poate o constata la Joe, un nou neastâmpăr, o privire prudentă şi grijulie, scăderea numărului de vizitatori – une

86

ori, doar unul sau doi într-o întreagă săptămână – sau în noua şi ciudata linişte din Pog Hill Lane. Nu se mai auzeau ciocăneli, nici cântece în curţi, mai puţine rufe întinse la uscat, cuşti de iepuri şi columbare abandonate.

Adesea, Joe se ducea până la marginea parcelei lui şi privea în tăcere peste calea ferată. Şi apoi, erau şi trenuri mai puţine, vreo două trenuri de persoane pe zi pe linia rapidă, restul de marfare şi vagoane încărcate cu cărbuni se deplasau încet spre nordul curţii lui. Şinele, atât de lucioase şi curate în anul precedent, începuseră să ruginească.

— Îmi pare că plănuiesc să desfiinţeze linia, a remarcat Joe în una din aceste ocazii. O să dărâme Kirby Central în luna viitoare. Kirby Central era cabina principală de semnalizare a gării Pog Hill, puştiule, dacă nu mă înşel...

— Păi asta e sera ta, a protestat Jay. De când îl cunoştea pe Joe, bătrânul folosise cabina de semnalizare părăsită, ce se afla la 50 de yarzi de grădina lui din spatele casei, în chip de seră neoficială şi era plină de plante delicate: tomate, doi piersici, câţiva butuci de vie care ieşeau pe partea de sus, prin acoperişul alb, risipindu-se în frunze largi şi strălucitoare.

Joe a dat din umeri.

— De obicei, le dărâma întâi, a remarcat el. Până acum am fost norocos. Ochii i s-au îndreptat către punguţele cu talismane, atârnate de cuie pe peretele din spate şi a întins mâna ca să strângă una între arătător şi degetul mare.

— Chestia e că am fost grijulii, a continuat el. Să nu atragem atenţia asupra noastră. Dar dacă închid

87

această linie, vor veni oameni pe şine de la Pog Hill şi către Nether Edge. Ar putea sta aici luni întregi. Şi asta de aici e proprietate privată. Aparţine Căilor Ferate Britanice. Tu şi cu mine, puştiule, violăm proprietatea privată.

— Jay a urmărit privirea lui peste calea ferată, verificând, ca şi cum ar fi fost pentru prima oară, lăţimea parcelei, rândurile regulate de legume, răsadniţele, sutele de instalaţii de plantat din plastic, duzinele de pomi fructiferi, tufişurile dese de zmeură, agrişe, rubarbă. Ciudat, nu se gândise niciodată înainte că ar încălca o proprietate.

— Crezi că o să vrea să le ia înapoi?

Joe nu l-a privit. Sigur că o să le ia înapoi. Putea citi aceasta în profilul bătrânului, în expresia calculată de pe faţa lui – cât timp îi va lua să le planteze din nou? Nu pentru că ei doreau să le ia înapoi, ci pentru că sunt ale lor. Jay a avut brusc imaginea vie a lui Zeth şi a amicilor lui, în timp ce Zeth arunca radioul în aer. Vor fi aceleaşi expresii pe feţele lor în vreme ce vor înainta pe calea ferată, în timp ce vor distruge sera, vor rupe plantele şi tufişurile, vor trece cu buldozerele peste mlădiţele de levănţică şi peste perele încă necoapte, peste cartofii şi morcovii şi păstârnacul încă în pământ şi toate ciudăţeniile exotice dintr-o colecţie veche de o viaţă. Jay a simţit brusc cum îl cuprinde furia şi pumnii lui s-au repezit împotriva cărămizilor peretelui.

— Nu pot face asta! a spus el cu ferocitate.

Joe a dat din umeri. Sigur că puteau. Acum a înţeles Jay semnificaţia punguţelor cu talismane, agăţate de fiecare suprafaţă, de fiecare cui, de fiecare copac, de tot ce vroia să salveze. Nu-l putea face invizibil, dar

puteau... puteau ce? Să ţină buldozerele departe? Imposibil.

Joe nu a spus nimic. Ochii lui erau luminoşi şi senini. Timp de o secundă, semăna cu bătrânul pistolar din sutele de westernuri, potrivindu-şi puşca pentru discuţia finală. Pentru o secundă, totul – *orice* – părea posibil. Orice s-ar fi putut întâmpla mai târziu, pe atunci credea în farmece.

15 – Marsilia, martie 1999

Trenul a ajuns la Marsilia, în jurul prânzului. Era cald, cerul întunecat, şi Jay şi-a luat pardesiul pe braţ, în vreme ce se strecura prin mulţime fără ţel. Şi-a cumpărat câteva sendvişuri la un chioşc de pe peron, dar se simţea încă prea nervos, prea excitat, ca să şi mănânce. Trenul pentru Agen avea o întârziere de aproape o oră şi era un tren lent: drumul dura tot atât cât fusese cel de la Paris. Energia lui s-a scurs încetul cu încetul, lăsându-l epuizat. A dormit inconfortabil în timp ce trenul se târa de la o gară mică la alta, îi era cald, era însetat şi era uşor mahmur. Continua să scoată broşurică din buzunar, ca să se asigure că nu era victima propriei imaginaţii. A încercat să deschidă radioul, dar nu a obţinut decât interferenţe.

Se făcuse târziu după-amiaza când a ajuns, în sfârşit, la Agen. Se trezise şi era din nou vioi, mai conştient de împrejurimi. Vedea din vagon câmpul cultivat şi fermele, livezile şi pământul lucrat, de culoarea ciocolatei. Totul era foarte înverzit. Mulţi arbori erau înfloriţi, cam devreme pentru martie, şi-a spus el, deşi unica lui experienţă cu privire la grădinărit o avusese cu Joe, ia o mie de mile spre nord. A luat un taxi până la agentul imobiliar – adresa era tipărită în broşură – sperând să

obţină permisiunea de a vizita proprietatea, dar biroul era deja închis. Blestem!

În emoţia evadării lui, Jay nu luase niciodată în considerare cum va acţiona dacă se va întâmpla aşa ceva.

90

Să găsească un hotel în Agen? Dar nu înainte de a-şi vedea casa. Casa lui. La gândul ei, i s-a ridicat părul de pe braţe. A doua zi era duminică. Era posibil ca agenţia să fie din nou închisă. Va avea de aşteptat până luni dimineaţa. Se afla, ezitând, în faţa uşii încuiate, în timp ce şoferul devenea nerăbdător. Cât de exact de departe era Lansquenet-sous-Tannes? Sigur că se va găsi ceva, chiar ceva de bază, ca o campanilă sau Hotelul Ibis şi, în lipsa lor, o pensiune unde ar putea fi găzduit? Era ora cinci şi jumătate. Ar avea timp să vadă casa, chiar şi numai pe dinafară, înainte să se întunece.

Tentaţia era prea puternică. Întorcându-se spre şoferul plictisit şi, cu o neobişnuită putere de decizie, Jay i-a arătat harta.

— Puteţi să mă conduceţi imediat? *Vous pouvez m'y conduire tout de suite?*

Omul a stat un moment pe gânduri, cu un aer de reflexie lentă, tipică pentru această regiune. Jay a scos un vraf de bancnote din buzunarul blugilor şi i l-a arătat. Şoferul a ridicat din umeri cu un aer indiferent şi i-a făcut un semn cu capul către automobil. Jay a observat că nu s-a oferit să-l ajute cu bagajele.

Drumul a durat o jumătate de oră. Jay a adormit din nou pe bancheta care mirosea a piele şi a tutun, în timp ce şoferul fuma Gauloises şi mormăia satisfăcut pe când claxona fără motiv, apoi a început să gonească pe drumeaguri înguste, claxonând imperios la încrucişări şi aruncând în aer cete de găini cotcodăcind. Lui Jay începuse să-i fie foame şi sete. Sperase să găsească un local unde să poată mânca după ce ajungea la Lansquenet. Dar acum, pe drumeagul pe care se hurducăia taxiul, începea să aibă îndoieli serioase.

91

L-a bătut pe umăr pe şofer.

— *C'est encore loin?* E încă mai departe?

Şoferul a ridicat din umeri, i-a arătat ceva în faţă şi a încetinit maşina până la o *Oprire bruscă.*

— Lâ (Acolo).

Fără îndoială, acolo şi era, chiar lângă un mic pâlc de pomi. Razele roşietice ale soarelui care apunea luminau acoperişul de ţiglă şi zidurile văruite cu o strălucire aproape ireală. Se zărea şi un luciu de apă, undeva într-o parte, şi livada – verde în fotografie – care acum era o spumă de flori palide. Imaginea era superbă, l-a plătit şoferului prea mult, cu restul de bani franţuzeşti şi şi-a depus valiza pe drum.

— Attendez-moi ici. Je reviens tout de suite (Aşteptaţi-mă. Mă întorc imediat.)

Şoferul a făcut un gest vag, pe care Jay l-a interpretat ca fiind o încuviinţare şi, lăsându-l să aştepte la marginea pustie a drumului, s-a îndreptat în pas vioi către pâlcul de copaci. Ajuns acolo, a avut o imagine mai clară a casei şi a viei.

Fotografia din broşură era înşelătoare, arătând prea puţin din întinderea proprietăţii. Fiind un băiat de oraş, Jay nu avea nicio idee despre suprafeţele de teren măsurate în acri, dar aceasta părea uriaşă, mărginită într-o parte de drum şi râu, iar în cealaltă, de un lung gard viu, care ducea în spatele casei, către mai multe câmpuri. La capătul îndepărtat al râului, putea vedea o altă fermă, mai mică şi cu acoperişul scund şi, după asta, satul – fleşa bisericii, un drum şerpuind de la râu, case. Poteca ce ducea spre casă trecea pe lângă vie – deja verde şi înaltă, cu lăstare printre buruieni – şi pe lângă o parcelă abandonată de legume, unde

92

sparanghelul din anul precedent, anghinarele şi verzele scoteau capete păroase deasupra păpădiilor.

L-au trebuit aproape zece minute până să ajungă la casă. În timp ce se apropia, Jay a observat, ca şi pentru vie şi grădina de zarzavat, că avea mare nevoie de reparaţii. Văruiala rozalie se desprindea pe alocuri, lăsând să se vadă tencuiala cenuşie crăpată. Ţiglele acoperişului căzuseră şi se spărseseră pe cărarea năpădită de ierburi. Ferestrele de la parter erau închise sau acoperite cu scânduri şi unele geamuri de sus erau sparte, arătând ca nişte dinţi lipsă în faţada palidă. Uşa din faţă era bătută în cuie. Impresia generală era a unei clădiri care fusese părăsită de mulţi ani. Şi totuşi, grădina de zarzavat dădea semne de atenţie destul de recente. Jay a dat roată clădirii, notându-şi întinderea distrugerilor şi şi-a spus că cea mai mare parte păreau superficiale, efectul neglijării şi al elementelor naturii. În interior ar putea fi diferit. A găsit un loc, unde un oblon spart căzuse din balamale, lăsând un spaţiu suficient pentru a putea privi în interior, şi şi-a lipit faţa de gaură. Înăuntru era întuneric, dar se putea auzi picurul depărtat al unei ape.

Brusc, ceva s-a mişcat în interiorul clădirii. Şobolani, a fost primul lui gând. Apoi mişcarea a continuat, încet, regulat, zgâriind pardoseala cu cuiele unor ghete care ar râcâi cimentul din pivniţă. Cu siguranţă, nu erau şobolani.

A strigat – absurd, în engleză – Hei! Zgomotul a încetat.

Străduindu-se să privească prin gaura din oblon, Jay a avut impresia că vedea ceva mişcându-se, o umbră întunecată în linia lui de vedere, ceva care ar fi putut fi o siluetă îmbrăcată într-un palton mare, cu o şapcă trasă pe ochi.

— Joe? *Joe?*

93

Era o nebunie. Sigur că nu era Joe. Era doar faptul că se gândise atât de mult la el în ultimele zile, că începuse să-l vadă peste tot. Era natural, şi-a spus el. Când a

privit din nou, silueta – dacă fusese vreodată una – dispăruse. Casa era tăcută. Jay a trăit un moment trecător de dezamăgire, de ceva care semăna cu o mâhnire, pe care nu îndrăznea să o analizeze prea atent în cazul în care s-ar dovedi a fi ceva şi mai nebunesc, o convingere, poate, şi anume că Joe ar fi putut *fi* aici, aşteptând. Bătrânul Joe, cu şapca şi cizmele de miner şi paltonul lui larg împotriva frigului, aşteptând în casa părăsită, trăind din produsul pământului. Mintea lui Jay s-a întors fără remuşcări la grădina de zarzavat, abandonată de puţină vreme – trebuie să fi fost cineva care să planteze acele seminţe – cu un fel de logică nebunească. Cineva fusese acolo.

Uitându-se la ceas, a fost surprins să constate că fusese în jurul casei timp de aproape douăzeci de minute, îi ceruse şoferului de taxi să-l aştepte la marginea drumului, deoarece nu voia să-şi petreacă noaptea la Lansquenet. Din ce văzuse din localitate, şi-a dat seama că nu ar fi putut găsi un loc decent unde să stea, mai ales că se simţea foarte înfometat. A luat-o la fugă pe lângă livadă, agăţând spini de şireturile ghetelor, iar când a ajuns la curba care înconjura crângul şi a intrat iar pe potecă, era transpirat tot.

Dar taxiul nu mai era de găsit.

Jay a scăpat o înjurătură. Valiza şi rucsacul erau la marginea drumului, unde le lăsase. Şoferul, obosit să-l tot aştepte pe englezul cel nebun, plecase.

Îi plăcea sau nu-i plăcea, nu avea altceva de făcut decât să rămână pe loc.

16 – Pog Hill, Vara 1976

Kirby Central a fost doborât la sfârşitul lui august. Jay fusese acolo când l-au închis, ascuns într-un tufiş de ierburi înalte şi, după ce au plecat – luând cu ei manetele, braţele, semnalele luminoase şi orice ar fi putut fi furat ulterior – s-a strecurat pe scări şi a privit prin fereastră. Registrele trenurilor şi diagramele traseelor fuseseră lăsate în birou, deşi maneta de schimbare a liniei atârna acum, şi părea ciudat de părăsită ca şi cum acarul abia ar fi părăsit căsuţa şi s-ar putea întoarce în orice minut. Jay a preţuit că mai rămăsese o mulţime de sticlă refolosibilă, dacă Joe şi el s-ar duce să o ia.

— Dă-i pace, flăcăiaş, a spus Joe când i-a adus la cunoştinţă descoperirea lui. O să am mâinile pline cu sticlă în toamnă, n-o să am ce face cu ea.

Jay nu mai căuta să-şi explice vorbele lui. De la începutul lui august, Joe devenise tot mai preocupat de soarta parcelei lui. Rareori vorbea deschis, dar se oprea din lucru privindu-şi copacii, ca şi cum ar măsura timpul pe care-l mai aveau de trăit. Uneori adăsta, atingând coaja verde a unui măr sau a unui prun şi spunea – lui Jay, sieşi – cu o voce abia audibilă. Întotdeauna se referea la ei pe nume, de parcă ar fi fost oameni.

— Mirabelle. Îi merge bine, nu-i aşa? E un prun franţuzesc, bun pentru gem sau vin sau doar de mâncat, îi place să crească aici, pe rambleu, este însorit şi apa de ploaie se scurge bine. A făcut o pauză. Prea târziu

95

ca să te mut, bătrânico, a spus el cu regret. Nu ai putea supravieţui. Ai rădăcinile prea adânc înfipte în pământ, credeai că o să rămâi aici pe vecie şi acum asta e ce se întâmplă. Blestemaţii.

Timp de o săptămână, asta a fost tot ce a spus el despre problema parcelei.

— Încearcă acum să distrugă Pog Hill Lane, puiule. Vocea lui Joe era mai puternică acum şi Jay şi-a dat seama că aceasta era prima dată când l-a văzut înfuriat. Pog Hill Lane a fost aici de mai bine de o sută de ani, a fost construit când mai era un preţ pe Nether Edge şi mai marii lucrau şi navigau pe canal.

Jay se holba, neputând crede ce auzea.

— Să distrugă Pog Hill Lane? a întrebat el. Vrei să spui să dărâme casele?

Joe a încuviinţat din cap.

— Am primit o scrisoare prin poştă zilele trecute, i-a răspuns el scurt. Blestemaţii.

Cred că nu mai suntem în siguranţă. Au de gând să-i condamne pe toţi. Tot rândul de case. Chipul lui era ameninţător. Condamnaţi. După tot acest timp. De treizeci şi nouă de ani am trăit aici, de când Nether Edge şi Upper Kirby s-au închis. Mi-am cumpărat căsuţa de la consiliu. Nici atunci nu am avut încredere în ei. S-a întrerupt ridicând mâna mutilată, pentru un salut batjocoritor cu trei degete. Ce mai vor, ai? Mi-am lăsat degetele în puţul ăla. Aproape că mi-am lăsat şi viaţa. Ai putea crede că are vreo valoare. Ai putea crede că îşi vor *aminti* de aşa ceva!

Jay continua să-l privească. Acesta era un Joe pe care nu-l cunoscuse mai înainte. Respectul, şi un fel de teamă, l-au făcut să tacă. Apoi Joe s-a oprit tot atât de

96

brusc pe cât începuse, aplecându-se plin de grijă asupra unei ramuri de curând altoită, ca să examineze cum se comporta altoiul.

— Eu credeam că a fost în timpul războiului, a spus Jay în cele din urmă.

— Ce?

Noul altoi era legat de o rămurea cu o cârpă de un roşu strident. Joe o unsese cu un soi de răşină care emana un miros înţepător. A dat din cap, exprimând satisfacţie pentru felul cum îi mergea pomului.

— Îmi spuseseşi că ţi-ai pierdut degetele la Dieppe, a insistat Jay. În timpul războiului.

— A da? Păi, Joe era stânjenit. Şi acolo jos a fost un fel de război. Le-am pierdut când aveam şaisprezece ani – strivite între doi vagoneţi. Era în 1931. După asta nu au mai vrut să mă ia în armată şi m-am înrolat ca voluntar, ca Bevanboy. În anul

acela am avut trei surpări în mină. Şapte bărbaţi surprinşi de un tunel care s-a prăbuşit. Unii nu erau nici măcar bărbaţi în toată firea – erau băieţi de vârsta mea şi chiar mai tineri, puteai lucra în abataje de la paisprezece ani cu leafa unui adult. Am lucrat în două schimburi timp de o săptămână, încercând să-i scoatem. Îi puteam auzi în spatele zidului prăbuşit cum strigau şi plângeau, dar, de fiecare dată când încercam să ajungem la ei, încă o bucată de tunel cădea asupra noastră. Lucram în întuneric din cauza gazului din noroiul care ne ajunsese la genunchi. Eram uzi de sudoare şi pe jumătate sufocaţi şi ştiam cu toţii că, în orice clipă, acoperişul putea cădea, îngropându-ne; dar nu ne-am oprit din încercarea de a-i scoate de acolo. Nu până când şefii nu au venit şi nu au închis tot puţul definitiv. Îl privea pe Jay cu o vehemenţă neaştep

97

tată, cu ochii întunecaţi de vechea furie. Aşa că, să nu-mi spui că nu am făcut războiul, puştiule, l-a repezit el. Ştiu tot atât de mult despre război – despre ce înseamnă războiul – ca şi oricare din flăcăii din Franţa.

Jay îl privea, nesigur pe el, neştiind ce să-i răspundă. Joe privea în gol, părând că aude strigătele şi rugăminţile acelor tineri, morţi de multă vreme, venind din rana rămasă după închiderea lui Nether Edge.

— Aşadar, ce ai să faci acum?

Joe l-a privit cu atenţie, de parcă ar fi căutat vreun semn de condamnare. Apoi s-a relaxat şi a lăsat să-i apară vechiul lui zâmbet trist, scotocind în acelaşi timp în buzunar, de unde a scos un pachet mototolit de Jelly Baby (jeleuri), a luat unul pentru el şi i-a întins pachetul lui Jay.

— Am să fac ce am făcut întotdeauna, flăcăiaş, a declarat el. Să fiu al naibii dacă nu am să lupt pentru tot ce e al meu. N-am să-i las să mi-l ia. Pog Hill e al meu şi n-am să mă las mutat în vreun loc împuţit nici de ei şi nici de nimeni altul. A muşcat din capătul jeleului cu satisfacţie şi a căutat altul în pachet.

— Dar ce ai putea face? a protestat Jay. Vor fi ordine de evacuare. O să-ţi taie gazul şi electricitatea. Nu poţi să...

Joe l-a privit.

— Există mereu ceva ce poţi face, puştiule, a spus el încetişor. Cred că a venit timpul să găsesc ce ar putea avea cu adevărat un rezultat. A sosit timpul să scot sacii de nisip şi să fixez cu şipci ferestruicile. Timpul să îngraş cocoşelul negru, aşa cum se face în Haiti, a făcut el cu ochiul părând că vrea să-l facă părtaş la o glumă misterioasă.

98

Jay a privit în jur parcela. A privit talismanele agăţate de zid sau legate de ramurile copacilor, semnele făcute cu spărtură de sticlă pe pământ şi marcate cu

cretă pe ghivecele de flori şi s-a simţit cuprins de o bruscă şi teribilă disperare. Totul îi apărea atât de fragil, atât de emoţionant de condamnat. A privit apoi căsuţele înnegrite şi sărăcăcioase, cu toaletele în curte şi ferestrele astupate cu foi de plastic. Rufele întinse pe o singură frânghie de-a lungul a cinci sau şase case. Câţiva copii jucându-se în şanţul din faţa casei. Şi Joe, scumpul, bătrânul, nebunul de Joe, cu visurile lui şi cu călătoriile lui şi cu *chatto-ul* lui, cu milioanele lui de seminţe şi cu pivniţa plină ochi cu sticle – pregătindu-se să facă faţă unui război pe care nu putea spera niciodată să-l câştige, înarmat doar cu magia zilnică şi câteva sferturi de galon de vin făcut în casă.

— Nu te amărî, flăcăiaş, l-a încurajat Joe. O să fie totul bine, ai să vezi. Am mai multe ace de cojocul lor, aşa cum o să afle blestemaţii ăia de la consiliu.

Dar cuvintele sunau în gol. Deoarece toată vorbăria lui era doar o bravadă. Nu putea face nimic. Jay pretindea, desigur de dragul lui, că îl credea. Culegea ierburi de pe rambleul căii ferate. Cosea frunze uscate în săculeţe roşii. Repeta cuvinte ciudate şi făcea gesturi rituale, imitându-l pe bătrân. Ei trebuiau *să sigileze perimetrul,* aşa cum se referea Joe la acţiune de două ori pe zi. Aceasta implica să dai roată proprietăţii – sus pe rambleul căii ferate şi în jurul parcelei, trecând de cabina acarului Pog Hill, pe care Joe o considera proprietatea sa, apoi pe Pog Hill Lane şi prin coridorul dintre casa lui Joe şi a vecinului, prin dreptul uşii din faţă şi înapoi, peste zid, în partea cealaltă – purtând în mână o

99

lumânare roşie şi arzând frunze de dafin înmuiate în ulei înmiresmat, în timp ce incantau în mod solemn un şir de fraze de neînţeles, despre care Joe pretindea că erau în latină. Din ceea ce spunea Joe, acest ritual avea menirea să apere casa şi terenul aferent de influenţe nedorite, să ofere protecţie şi să afirme dreptul de proprietate asupra teritoriului. Dar, cum vacanţele se apropiau de sfârşit, Joe îi creştea zilnic timpul şi complexitatea, trecând de la o raită de trei minute în jurul grădinii la o procesiune solemnă, care dura cincisprezece minute sau chiar mai mult. În alte circumstanţe, lui Jay i-ar fi plăcut aceste ceremonii zilnice, dar de vreme ce în anul trecut în tot ce spunea Joe răzbătea un element de bătaie de joc, acum bătrânul avea tot mai puţin timp de glume şi Jay bănuia că îndărătul acestui ecran de indiferenţă, îngrijorarea lui era în creştere. Vorbea întruna despre călătoriile lui, îi povestea şi repovestea aventurile trecute şi plănuia expediţii viitoare, anunţa decizia lui imediată de a părăsi Pog Hill Lane pentru *château-ul* lui din Franţa, apoi, cu aceeaşi vehemenţă, jura că nu-şi va părăsi căminul decât când l-ar scoate cu picioarele înainte. Muncea cu frenezie în grădină. Toamna a sosit devreme în acel an şi erau fructe de cules; gemuri, vin, conserve, murături de făcut; cartofi şi păstârnac de scos din pământ şi depozitaţi în pivniţă în lăzi, precum şi cereri tot mai mari pentru produsele magice ale lui Joe, care acum aveau nevoie de

treizeci de minute pentru a fi completate şi implicau multă gesticulaţie şi împrăştierea de pudră sau prepararea de uleiuri aromate şi amestecuri de ierburi. Joe avea acum o privire îngrijorată, trăsăturile lui erau parcă tensionate, o strălucire în ochi, toate cauzate de lipsa de somn – sau de băutură.

100

Pentru că acum bea mult mai mult decât o făcuse vreodată înainte, nu numai vin şi bere de urzici, ci şi spirtoase, vodca din cartofi din oala din pivniţă, lichiorurile de anul trecut din cămara lui de jos. Jay se întreba, dacă Joe va mai supravieţui iernii, continuând în ritmul acesta?

— Am să fiu bine, îi răspundea Joe când îi făcea cunoscută îngrijorarea lui. Am nevoie de un pic mai multă muncă, asta-i tot. Când vine iarna, am să fiu iar bine, îţi promit. S-a ridicat şi s-a întins, cu mâinile la şale. Acum e mai bine. A râs pe înfundate şi, pentru o clipă, era din nou vechiul Joe, cu ochii lui râzăreţi sub şapca soioasă. Am avut grijă de mine câţiva ani buni până ce ai venit tu aici puştiule. Trebuie ceva mai mult decât câteva maimuţe din consiliu să mă doboare. Şi a pornit imediat într-o poveste lungă şi absurdă din zilele lui de călătorie despre un bărbat care încerca să vândă nimicuri ieftine unui trib de indieni amazonieni.

— Şi şeful tribului – Şeful Mungawomba, ăsta îi era numele – i-a dat înapoi chestiile şi i-a spus – eu îl învăţasem englezeşte în timpul meu liber – Amice, îţi poţi păstra mărgelele, dar ţi-aş fi recunoscător dacă mi-ai putea repara prăjitorul de pâine.

Amândoi au izbucnit în râs şi, pentru un timp, au uitat de nelinişte sau a fost amânată. Jay vroia să creadă că Pog Hill era în siguranţă. În unele zile, privea harababura tainică a parcelei şi grădinii din spate şi aproape că o credea. Joe părea atât de sigur, atât de imuabil. Cu siguranţă că va fi acolo pe vecie.

17 – Lansquenet, martie 1999

A rămas un moment pe marginea drumului, neliniştit şi dezorientat. Se făcuse aproape întuneric; cerul avea acea nuanţă luminoasă de albastru adânc, ce precede noaptea şi orizontul era striat cu nuanţe de lămâie, verde şi roz. Frumuseţea proprietăţii *sale,* – şi-a spus din nou, cu acea senzaţie ireală, fără suflu din interior – îl făcea să se simtă puţin şocat. În ciuda situaţiei dificile, nu putea să nu ţină seama de senzaţia de excitare ca şi cum, şi aceasta, îi era cumva prezis să se întâmple.

Nimeni – *nimeni* şi-a spus el – nu ştie unde mă aflu.

Sticlele de vin au început din nou să se frece una de alta când a apucat rucsacul de jos. O aromă – de vară, de spanac sălbatic sau de praf de argilă şi de apă stătută – s-a ridicat din pământul umed. L-a atras atenţia ceva ce fâlfâia de pe o rămurea

de păducel în floare şi, în mod automat, a tras acel ceva spre el.

Era o bucăţică de flanelă roşie.

În sac, sticlele au început să zdrăngăne şi să spumege. Vocile lor s-au făcut auzite şopotind, oftând, râzând pe înfundate cu consoane ascunse şi vocale secrete. Jay a simţit cum o briză subită îi răscolea hainele, un murmur nedesluşit, o palpitare în aerul blând ca o inimă care bate. „Căminul este acolo unde e şi inima”, una din gândirile favorite ale lui Joe. „Unde este şi arta”.

Jay a privit spre drumul din urma lui. Nu era chiar aşa de târziu. În orice caz, nu prea târziu ca să găsească

102

ceva unde să-şi petreacă noaptea şi să mănânce. Satul

— Câteva luminiţe sclipeau dincolo de râu, un sunet depărtat de muzică – trebuia să fie la mai puţin de o jumătate de oră de mers. Îşi putea lăsa valiza aici, ascunsă în siguranţă în tufişurile de la marginea drumului şi să ia cu el doar sacoşa. Pentru un motiv oarecare

— În interior sticlele se scuturau şi chicoteau – nu ar fi dorit să lase rucsacul. Dar casa îl atrăgea. Sunt ridicol, şi-a spus el. Constatase deja că nu era locuibilă, cel puţin nu pentru moment. *Nu părea locuibilă,* s-a corectat el, aducându-şi aminte de Pog Hill Lane, cu grădinile lui abandonate şi ferestrele închise cu scânduri şi de viaţa veselă dindărătul lor. Dacă, poate, chiar îndărătul uşii...

Ciudat cum în mintea lui se răsucea mereu, acelaşi gând. Nu există nicio logică şi, totuşi, era perfid de convingător. Această parcelă abandonată unde se cultivaseră legume, acel petec de flanelă roşie, acel simţământ, acea certitudine că *în casă* se afla cu adevărat cineva.

Carnavalul începuse din nou în interiorul rucsacului. Miorlăituri, râsete, o fanfară depărtată. Parcă te întorceai acasă. Chiar şi eu o simţeam – eu crescută în vii departe de aici, în Burgundia, unde aerul e mai limpede şi pământul mai bogat, mai blând. Parcă suna ca nişte focuri aprinse în şemineu, ca nişte uşi care se deschideau şi se simţea mirosul de pâine proaspăt coaptă şi de cearşafuri curate şi de trupuri calde, prietenoase, dar nespălate. Jay a simţit şi el, dar a presupus că toate astea veneau din casă; aproape fără să gândească, a mai făcut un pas spre clădirea întunecată. Nu i-ar strica să-şi mai arunce o dată privirea. Doar ca să fie sigur.

18 – Pog Hill, Vara 1977

A venit şi luna septembrie. Jay s-a întors la şcoală cu un simţ al finalităţii, un sentiment că ceva se schimbase în Pog Hill. Dacă, în adevăr, era aşa, din scrisorile scurte şi rare ale lui Joe nu se întrevedea nimic. A sosit o ilustrată de Crăciun – două

rânduri semnate cu grijă cu literele rotunjite ale celui care abia învăţase să scrie

— Apoi încă una de Paşti. Semestrele s-au târât ca de obicei către final. Aniversarea de cincisprezece ani a lui Jay a venit şi a trecut – o bâtă de crichet de la tatăl lui şi de la Candide, bilete de teatru de la mama lui. Au urmat examenele; petreceri în dormitoare; secrete împărtăşite şi trădate; câteva bătăi; o piesă *Visul unei nopţi de vară,* jucată la şcoală numai de băieţi, ca pe timpul lui Shakespeare. Jay l-a jucat pe Puck, spre necazul Baronului Pâinii, dar în tot acel timp, Jay se gândea la Joe şi la Pog Hill, iar pe când sfârşitul semestrului de vară se apropia, devenise nervos, irascibil şi nerăbdător. În anul acela, mama lui decisese să-l însoţească la Kirby Monckton pentru câteva săptămâni, aparent ca să petreacă mai mult timp cu fiul ei, dar, în realitate, ca să scape de atenţia pe care i-o acorda media, urmare celui mai recent sfârşit al unei relaţii amoroase. Jay nu era prea încântat de subitul ei interes matern şi a spus-o pe faţă, provocând o izbucnire de cabotinism, de jignire teatrală. Se afla deja în dizgraţie, încă înainte de a începe vacanţele.

104

Ajunseseră cu taxiul pe ploaie, târziu în iunie. Mama lui Jay şi-a jucat rolul de *Mater Dolorosa,* iar el încerca sa asculte radioul, în timp ce ea trecea prin stări de tăcere lungă şi expresivă şi de exclamări copilăreşti, văzând cum defilează prin faţa ochilor peisaje familiare odată şi acum uitate.

— Jay, scumpule, priveşte! Bisericuţa aia – aşa-i că-i cea mai *dulce?* Jay a bănuit-o că recita dintr-un rol, dar poate că vorbise întotdeauna aşa. Jay a dat mai tare radioul. The Eagles cântau „Hotel California”. Mama lui i-a aruncat o privire îndurerată şi şi-a subţiat buzele. Jay a ignorat-o.

În prima săptămână a vacanţei, ploaia a căzut fără încetare. Jay a stat în casă şi a ascultat radioul, încercând să se consoleze cu ideea că putea dura la infinit. Cerul era albicios şi rău prevestitor. Privind spre nori, i se părea că stropii de ploaie semănau cu funinginea. Bunicii îi răsfăţau pe amândoi, tratând-o pe mama lui ca pe fetiţa ce fusese cu ani în urmă, gătindu-i bucatele preferate. Timp de cinci zile, au trăit din plăcintă cu mere, îngheţată, peşte prăjit şi scoici. Într-a şasea zi, Jay şi-a încălecat bicicleta şi a pornit spre Pog Hill, în ciuda timpului nefavorabil, dar uşa lui Joe era încuiată şi nu a primit un răspuns la ciocănelile lui. Jay şi-a rezemat bicicleta de zidul din spate şi s-a căţărat peste el în grădină, sperând să arunce o privire prin ferestre.

Dar ferestrele erau bătute în cuie cu scânduri.

A simţit cum îl cuprinde panica. A bătut cu pumnii în una din ferestrele sigilate.

— Hei, Joe? Joe?

Niciun răspuns. A bătut din nou, strigându-l pe nume. O bucată de flanelă roşie, albită de ploaie, era

105

bătută în cuie de giurgiuveaua ferestrei, dar părea veche, terminată, magia anului trecut. În spatele casei, o perdea de buruieni înalte – cucută, pelin şi sălcioară – ascundea parcela abandonată.

Jay s-a aşezat pe zid, indiferent la ploaia care-i lipea tricoul de piele şi-i curgea din păr în ochi. Se simţea paralizat. Cum putea să fi plecat Joe, s-a întrebat el prosteşte. De ce nu a spus ceva? Să fi scris o notiţă? Cum a putut Joe să plece fără el?

— Nu te lăsa doborât, flăcăiaş, a strigat o voce în spatele lui. Nu-i chiar aşa de rău pe cât pare.

Jay s-a întors atât de repede, că era gata să cadă de pe zid. Joe era la câţiva paşi în spatele lui, aproape ascuns de buruienişul înalt. Purta o glugă galbenă peste şapca de miner şi o sapă într-o mână.

— Joe?

Bătrânul a chicotit.

— Ai, dar cine crezi?

Jay amuţise.

— E soluţia mea permanentă, i-a explicat Joe, părând mulţumit. Mi-au tăiat ’lectrica, dar m-am legat în aşa fel ca să ocolesc contorul, aşa că o pot folosi. Am săpat un puţ în spate ca să pot uda plantele. Vino şi spune-mi ce crezi.

Ca întotdeauna, Joe se comporta de parcă n-ar fi trecut nicio zi de anul trecut, ca şi cum Jay n-ar fi lipsit atâta timp. A despărţit buruienile care îi separau şi i-a făcut un semn băiatului să-l urmeze. Îndărătul zidului, parcela era tot atât de ordonată pe cât fusese întotdeauna, cu sticlele de limonadă care apărau plantele tinere, cu geamuri vechi astfel aranjate încât să devină sere pe timpul frigului şi cauciucuri puse unul peste

106

celălalt pentru „planters” de cartofi. De la distanţă, totul părea a fi fost doar o acumulare de rămăşiţe şi gunoaie de ani de zile, dar ajungând mai aproape, totul era la fel ca înainte. Pe rambleu, pomi fructiferi – unii apăraţi cu foi de plastic – din care curgeau picuri de ploaie. Era cel mai reuşit camuflaj pe care îl văzuse Jay.

— Este uimitor, a spus el în sfârşit. Credeam cu adevărat că plecaseşi.

Joe părea încântat.

— Nu eşti singurul care crede asta, flăcăule, a spus el pe un ton misterior. La te uită aici.

Jay s-a uitat în jos. Cabina de semnalizare, care fusese sera lui Joe, era încă în picioare, deşi într-un hal de abandon; viţa de vie trecea prin acoperiş şi se prăvălea peste pereţii cojiţi. Liniile fuseseră scoase şi traversele săpate şi îndepărtate – cu

excepţia celor 50 de yarzi dintre cabină şi casa lui Joe, ca şi cum fuseseră uitate în mod accidental. Între locurile în care se aflaseră şinele, răsăriseră acum buruieni.

— Vino la anul şi nimeni nu-şi va mai aminti că aici fusese o cale ferată pe Pog Hill. Poate atunci ne vor lăsa în pace.

Jay a încuviinţat încet din cap, fără cuvinte, dar cu uimire şi uşurare.

— Poate că aşa va fi.

19 – Lansquenet, martie 1999

În aer se simţea mirosul nopţii, amărui şi afumat, ca ceaiul LAPSANG şi era destul de blând ca să poţi dormi afară. Via din stânga lui era plină de zgomote: păsări, broaşte, insecte. Jay mai putea vedea poteca de la picioarele lui, lucind uşor argintiu de la ultimele raze ale soarelui ce apunea. Casa însă nu mai era luminată, ci întunecată şi aproape respingătoare. Începu să se întrebe dacă nu ar fi fost mai bine să-şi amâne vizita pentru a doua zi de dimineaţă.

Perspectiva unui drum lung în sat nu i-a surâs. Purta ghete ceea ce îi păruse o idee bună când a părăsit Londra, dar acum, după atâtea ore de călătorie, începuseră să-l strângă şi să fie inconfortabile. Dacă ar fi putut măcar intra în casă – din ceea ce constatase, nu i se părea a fi greu – ar putea dormi acolo şi lăsa vizita în sat pentru a fi făcută pe lumină.

De fapt, nu era ca şi cum ar fi violat proprietatea. În definitiv, casa era aproape a lui. S-a apropiat de grădina de zarzavat. Ceva pe o parte a casei – poate un oblon

— Se zbătea ritmic de perete, provocând un sunet enervant şi trist. Pe partea depărtată a clădirii se vedeau umbre mişcându-se pe sub copaci, creând iluzia unui bărbat, o siluetă aplecată, cu şapcă şi palton. Ceva a traversat poteca cu un zgomot ca un clic – o tulpină de anghinară cu floarea de anul trecut în vârful ei şi acum uscată, până nu a mai rămas nimic. Mai departe,

108

rămăşiţele grădinii de zarzavat se legănau vioi în vântul care se răcise. Pe la jumătatea grădinii abandonate, ceva flutura ca şi cum s-ar fi agăţat de o ramură ţeapănă de măceş. O bucăţică de cârpă. Din locul în care se afla Jay, nu putea vedea mai mult, dar a ştiut imediat ce era. Flanela. Roşie. Lăsând jos sacul pe marginea potecii, a pornit către pâlcul de buruieni care fusese cândva o grădină de legume, îndepărtând tulpinele lungi pe când înainta. Era un semn. Trebuia să fie. Dar pe când păşea înainte ca să apuce bucata de flanelă, ceva a trosnit sub piciorul lui stâng şi s-a declanşat cu un zdrăngănit de metal, i-a perforat pielea moale a ghetei şi a pătruns în pielea din jurul gleznei. Piciorul i-a cedat şi a căzut pe spate în verdeaţă. Durerea, destul de puternică la început, devenise insuportabilă. Înjurând,

a căutat obiectul care-l rănise şi degetele au întâlnit ceva metalic şi zimţat, agăţat de piciorul său.

Trebuie să fie o capcană, a gândit el nedumerit. Un fel de capcană.

Nu putea gândi liniştit şi, timp de câteva secunde preţioase, a încercat să smulgă obiectul care muşca tot mai adânc prin gheată. Degetele îi alunecau pe metal şi şi-a dat seama că erau pline de sânge. A fost cuprins de panică.

Cu efort şi-a impus să nu mai mişte. Dacă era o capcană, trebuia forţată să se deschidă. Ar fi fost o gândire paranoică să-şi imagineze că cineva a aşezat-o în mod deliberat. Trebuie să fi fost cineva care încerca să prindă iepuri, poate, sau vulpi sau ceva asemănător.

Pentru o clipă, furia a fost mai tare decât durerea. Lipsa de responsabilitate, lipsa de grijă, criminală, în a pune capcane pentru animale atât de aproape de casa

109

cuiva – de casa lui. Jay a mai bâjbâit la capcană ca să înţeleagă cum funcţiona. Părea vetustă, primitivă. Era o construcţie asemănătoare unei scoici, fixată în pământ cu ajurorul unui cârlig de metal. Într-o parte se afla un resort de prindere. Jay blestema şi se lupta cu mecanismul, simfind, în acelaşi timp, cum dinţii capcanei îi pătrundeau tot mai adânc în carne la fiecare mişcare. În cele din urmă, a găsit spirala resortului, dar i-au trebuit mai multe încercări până să deschidă fălcile de metal şi să se tragă încet în spate, cu destulă stângăcie. Când a încercat să constate gravitatea rănirii, piciorul i se umflase deja în gheată, aşa că nu o mai putea scoate.

Încercând să nu se mai gândească la tipurile de bacterii, care probabil că îşi căutau deja drum să-l pătrundă, s-a ridicat şi a reuşit să şchioapete până la potecă, unde s-a aşezat pe pietre pentru a încerca să-şi scoată gheata.

L-au trebuit mai bine de zece minute. Era ud tot când a reuşit. Afară se întunecase prea mult pentru a distinge ceva dar, chiar şi aşa, i-a trebuit un timp până să îndrăznească să încerce să umble.

20 – Pog Hill, Vara 1977

Noul sistem de apărare al lui Joe nu a fost singura schimbare în anul acela la Pog Hill. Nether Edge avea vizitatori. Jay încă se ducea la Edge la fiecare două zile, atras de distrugerea lui lentă, de lucrurile lăsate să putrezească în pace. Nici măcar în miezul verii nu şi-a abandonat vânătoarea lui preferată, încă mai vizita canalul şi puţul de cenuşă şi groapa de gunoi, în parte pentru a căuta obiecte folositoare lui Joe şi în parte, pentru că locul încă îl mai fascina. Probabil că îi atrăgea şi pe ţigani, deoarece într-o bună zi, au apărut acolo patru caravane ponosite, aşezate în careu

ca şi căruţele de pionieri împotriva duşmanului. Caravanele erau cenuşii şi osiile ruginite se lăsau sub greutatea atâtor bagaje, cu uşile atârnate cu sfoară, ferestre albite de vreme.

Până şi oamenii îl dezamăgeau. Şase adulţi şi tot atâţia copii, îmbrăcaţi în blugi sau salopete, sau nailonuri colorate, lăsau o impresie de jeg, o imagine fizică a mirosurilor care se împrăştiau din taberele lor, duhoarea permanentă de grăsime prăjită şi de rufărie murdară, de petrol lampant şi de gunoi.

Jay nu mai văzuse cum arătau ţiganii. Acest grup şters, prozaic, nu era ceea ce lecturile lui îl pregătiseră să se aştepte. Îşi imaginase să vadă caravane trase de cai, cu pereţii frumos decoraţi, cu fete brunete şi periculoase şi cu pumnale prinse în brâu, babe oarbe, înzestrate cu viziuni asupra viitorului. Desigur că şi experienţa

111

lui Joe cu ţiganii părea să confirme aşteptările lui Jay şi, în timp ce acesta urmărea caravanele din locul lui de observaţie deasupra ecluzei, a fost cam plictisit de apariţia lor. La prima vedere, păreau a fi oameni obişnuiţi şi, până când Joe nu i-a confirmat originea lor, Jay credea mai degrabă că nu erau nimic altceva decât nişte turişti venind din sud şi făcându-şi tabăra în landă.

— Nu fiule, i-a spus Joe arătând spre tabăra lor, de unde un fir subţire de fum se înălţa dintr-un coş de tinichea spre cerul din Nether Edge. Ei nu sunt turişti. Sunt ţigani. Poate nu chiar Rromi, dar poţi să le spui ţigani. Călători. Aşa cum am fost şi eu cândva. A privit curios prin fumul ţigării lui. Bănuiesc că o să stea toată iarna, a mai spus el. Pornesc mai departe când vine primăvara. Nimeni n-o să-i deranjeze aici la Edge. Nimeni nu se mai duce pe acolo.

Evident, nu era chiar adevărat. Jay considera că Nether Edge era teritoriul lui. Şi, timp de câteva zile, i-a urmărit pe ţigani cu acelaşi resentiment pe care îl avusese pentru Zeth şi banda lui, în primul an petrecut aici. Rareori constatase vreo mişcare în caravane, deşi uneori se întindeau rufe pe frânghii, întinse între copacii din apropiere. Un câine legat lângă vehiculul cel mai apropiat lătra ascuţit şi intermitent. O dată sau de două ori a văzut o femeie cărând apă în găleţi mari. Apa venea dintr-un robinet al unei cişmele ce ieşea dintr-o placă de ciment de lângă drum. O instalaţie similară se afla de cealaltă parte a taberei.

— Cu ani în urmă, a fost instalat aici, i-a explicat Joe. Era o tabără de ţigani, cu instalaţie de apă şi electricitate şi cu o groapă septică. Chiar şi gunoiul era colectat o dată pe săptămână. Ai putea crede că sunt folosite de

112

mai multă lume, dar nu-i aşa. O populaţie ciudată, ţiganii ăştia.

Ultima oară când se aflaseră aici, pe terenul de deşeuri, fusese cu zece ani mai înainte, aşa îşi amintea Joe.

— Pe atunci erau Rromi, a spus el. În zilele noastre, găseşti mai rar adevăraţi Rromi. Îşi cumpărau fructele şi legumele de la mine. Nu erau mulţi cei care să le vândă ceva în zilele alea. Se spunea că nu erau altceva decât cerşetori. A chicotit. Să nu crezi că vreau să spun că tot ce făceau era perfect cinstit, dar trebuie să te descurci cumva când eşti pe drum. Aveau un truc ca să ocolească contorul. Aveau nevoie doar de monede de cincizeci de pence. Foloseau apa şi electricitatea toată vara, iar când plecau şi consiliul venea să citească contorul, pe fundul tancului nu găseau decât apă. Autorităţile nu au reuşit niciodată să afle cum au făcut-o. Nu se atinseseră de ecluză, nimic nu părea să fi fost meşterit.

Jay îl privea pe Joe cu un interes crescut.

— Şi atunci, cum au făcut-o? a întrebat el plin de curiozitate.

Joe a chicotit din nou şi şi-a bătut o nară cu degetul.

— Alchimie, a murmurat el, spre nemulţumirea lui Jay şi a închis definitiv subiectul.

Poveştile lui Joe i-au reînnoit interesul pentru ţigani. După aceea, Jay a urmărit tabăra timp de mai multe zile, dar nu a descoperit niciun fel de mişcări secrete. Până la urmă, şi-a părăsit postul de observaţie, pentru a se deda la vânarea unei prăzi mai interesante, reviste şi cărţi de benzi desenate din groapa de gunoaie şi pieptănarea căii ferate pentru resturile zilnice. Şi-a imaginat un sistem de a aduce cărbuni gratuit pentru

113

maşina de gătit a lui Joe. Mai circulau două trenuri încărcate cu cărbune zilnic, zdrăngănind încet pe linia de la Kirby Principal. Douăzeci şi patru de vagoane la fiecare tren, cu un ceferist şezând pe ultimul, pentru a se asigura că nimeni nu încearcă să se urce în vreun vagon. Joe i-a povestit că fuseseră accidente în trecut, cu copii care se provocau care să sară din mers.

— Par ele să fie lente, a spus el, dar fiecare vagon are patruzeci de tone. Să nu-ţi treacă prin gând să te urci în vreunul, puştiule.

Jay l-a ascultat. În schimb, a găsit o cale mai bună şi maşina de gătit a lui Joe a duduit cu cărbuni toată vara până bine spre toamnă, când, oricum, au desfiinţat cu totul linia.

Zilnic, de două ori pe zi, cu puţin înainte de sosirea trenului, Jay alinia un rând de cutii vechi de tinichea pe o parte a podului peste calea ferată. Le aranja sub formă de piramidă, ca nucile de cocos pe tarabe. Muncitorul plictisit din ultimul vagon nu putea rezista la provocarea pe care o prezentau. De fiecare dată când trecea trenul, arunca bucăţi de cărbune către cutii, încercând să le dărâme de pe pod şi, în consecinţă, Jay putea să conteze pe cel puţin şase bucăţi de cărbune de dimensiuni onorabile de fiecare dată. Le aduna şi le depozita în cutii mari, ascunse în tufiş şi, la câteva zile, când se umpleau, livra cărbunele acasă la Joe. În una din aceste ocazii,

pe când îşi făcea de lucru pe podul de cale ferată, a auzit un sunet de puşcă dinspre Nether Edge şi a îngheţat, scăpând din mâini cutia cu cărbuni.

Zeth se întorsese.

21 – Lansquenet, martie 1999

Jay a scos o batistă din rucsac ca să oprească sângele. Începea să-i fie frig şi regreta că nu luase cu ei impermeabilul său Burberry. A mai scos şi unul din sendvişurile pe care le cumpărase mai devreme din gară şi s-a forţat să-l mănânce. Avea un gust rău, dar starea de greaţă a început să cedeze şi i s-a părut că s-a mai încălzit un pic. Se făcuse aproape noapte. O aşchie de lună apăruse pe cer, suficient ca să arunce umbre şi, cu toată durerea chinuitoare, a privit curios în jur. A aruncat o privire şi la ceasul de mână, aşteptându-se să vadă cifrele luminoase ale ceasului Seiko pe care-l primise de Crăciun când împlinise paisprezece ani, acelaşi pe care i-l spărsese Zeth în acea ultimă şi oribilă săptămână din august. Dar Rolexul de acum nu avea cadranul luminos. *Trop* de prost gust, *mort cher.* Kerry prefera întotdeauna clasa.

I s-a părut că vede ceva mişcându-se în umbra din colţul clădirii. A strigat: Hei! Ridicându-se pe piciorul bun şi şchiopătând spre casă. Hei! Vă rog. Aşteptaţi! E cineva acolo?

— Ceva s-a zbătut de peretele clădirii, cu acelaşi sunet surd pe care-l auzise mai înainte. Probabil un oblon. Chiar a crezut că îl vedea cum se detaşa pe cerul purpuriu spre negru şi se legăna în briza nopţii. L-a scuturat un fior. În definitiv, nu era nimeni în jur. Măcar dacă ar putea pătrunde în casă, să scape de frigul de afară.

115

Fereastra era la circa trei picioare de la pământ, înăuntru se vedea un pervaz aproape astupat de spărturi şi rămăşiţe. Şi-a dat seama că îşi putea face loc să intre. Aerul mirosea a vopsea. S-a mişcat cu multă grijă, pipăind să nu dea de sticlă spartă şi şi-a aruncat piciorul peste pervaz, în cameră, trăgând după el şi rucsacul. Ochii începuseră să i se obişnuiască cu întunericul şi aşa a putut să distingă că, în afară de o masă şi de un scaun la mijloc şi de o grămadă de saci, poate, într-un colţ, camera era goală. Folosind scaunul drept sprijin, Jay s-a târât către grămadă şi a descoperit că era un sac de dormit şi o pernă rulate lângă perete, o ladă de carton cu cutii de vopsea şi un mănunchi de lumânări.

Lumânări? Ce naiba...?

A căutat în buzunarul blugilor după o brichetă. Era un BIC ieftin, aproape fără benzină, dar a reuşit să aprindă o flăcăruie. Lumânările erau uscate. Fitilul a sfârâit şi apoi s-a aprins. Camera s-a luminat puţin.

Asta e o realizare, trebuie să recunosc.

Putea dormi acolo. Camera era adăpostită. Se găseau pături şi cearşafuri şi avea şi restul de sendvişuri de la prânz. Pentru o clipă a uitat de durerea din picior şi a chicotit chiar, spunându-şi că acesta era noul lui cămin. Merita o sărbătorire.

Scotocind în sac, a scos una din sticlele lui Joe, a tăiat sigiliul şi sforicică verde cu vârful briceagului. Aroma curată de soc a umplut atmosfera. A băut o duşcă, gustând aroma aceea familiară, puţin greţoasă, ca un fruct lăsat să putrezească în întuneric. Categoric, un an cu recoltă de marcă, şi-a spus el, şi, în ciuda întregii situaţii în care se afla, a început să râdă cam mânzeşte.

116

A mai băut un pic. Cu tot gustul ciudat, mai mult de mosc, vinul îl încălzea; s-a aşezat pe sacul de dormit şi a mai tras o duşcă, începând să se simtă un pic mai bine.

S-a întins după sac, şi-a scos radioul, l-a deschis aşteptându-se să audă interferenţele pe care le auzise în tren pe drumul de la Marsilia, dar, în mod surprinzător, semnalul era limpede. Desigur, nu postul cu muzică din trecut, ci un fel de post de radio local, în limba franceză, o muzică pe care nu o recunoştea. Jay a râs din nou, simţindu-se dintr-odată ameţit.

În sac, cei patru Speciali rămaşi şi-au reînceput corul, un amestec de yahoo-uri şi mieunături şi strigăte de război, tot mai frenetice, până când au devenit un vulgar amestec de sunete, de impresii şi voci şi amintiri fierbinţi, toate scuturate într-un cocteil delirant de triumf. M-au împins şi pe mine, m-au tras după ei, aşa că, pentru moment, nu mai eram eu însămi – Fleurie, o recoltă respectabilă cu doar o urmă de coacăze – ci un cazan cu mirodenii, făcând spume şi colcăind şi suindu-se la cap într-un val puternic de fierbinţeală. Ceva se pregătea să se întâmple. O ştiam. Apoi, brusc. Tăcere.

Jay a privit în jur curios. Pentru o clipă, a tremurat de parcă o adiere subită l-ar fi atins, o adiere din alte locuri. Varul de pe perete era proaspăt, după cum observase el, iar lângă lădiţa cu cutiile de vopsea se afla o tavă cu pensule spălate şi aliniate ordonat. Pensulele nu erau încă uscate. Adierea era mai puternică acum, aducând un miros de fum şi de circ, zahăr fierbinte şi mere şi miez de vară. Radioul a prins din nou viaţă.

— Trebuie să recunosc, flăcăule, că ţi-a luat ceva timp, a spus o voce din umbră.

117

Jay s-a răsucit atât de brusc încât era aproape gata să se răstoarne. Ţine-te bine, a mai spus Joe cu blândeţe.

— *Joe?*

Nu se schimbase. Purta vechea lui şapcă, un tricou pe care era imprimat „Thin

Lizzy”, pantalonii de lucru şi cizmele de miner. Într-o mână ţinea două pahare de vin. În faţa lui, pe masă, se afla sticla de flori de soc 76.

— Am spus întotdeauna că ai să te obişnuieşti cu el într-o bună zi, a remarcat el cu satisfacţie. Şampanie de soc. Ţi-a dat un pic de avânt, nu-i aşa?

— *Joe?*

Un fior de bucurie l-a scuturat atât de tare, că le-a făcut şi pe sticle să se mişte. Totul avea un sens acum, şi-a spus el delirând de fericire, totul se adună. Lemnele, amintirile, totul pentru a ajunge aici, totul având un sens în final.

Apoi realitatea l-a izbit, aducându-l pe pământ, trezindu-l dintr-un vis în care totul pare să fie pe cale de a fi explicat, dar care se destramă în fragmente odată cu trezirea.

Desigur, nu era posibil. Joe ar fi avut acum peste optzeci de ani. Dacă ar fi încă în viaţă. Joe a plecat, şi-a spus el cu ferocitate, ca un tâlhar în noapte, nelăsând nimic altceva în urmă decât nişte întrebări.

Jay privea bătrânul în lumina lumânării, ochii lui vioi şi cutele făcute de râset din jurul lor şi, pentru prima oară, a remarcat că totul la el era cumva suflat cu aur chiar şi vârful cizmelor lui de miner parcă iradia ceva straniu, ca o nostalgie.

— Tu nu eşti real, sau eşti? a spus el.

Joe a dat din umeri.

118

— Ce este real? a întrebat Joe cu indiferenţă. Nu există aşa ceva.

— Real, în sensul de a fi în realitate aici.

Joe l-a privit cu răbdare, ca un profesor care are în faţa lui un şcolar înapoiat. Dar vocea lui Jay s-a ridicat aproape furioasă.

— Real, ca în realitatea corporală prezentă. Ca în imaginaţia mea amăgitoare, înmuiată în vin sau ca un simptom timpuriu de septicemie sau ca o experienţă necorporală, în timp ce adevăratul eu mă aflu într-o cămaşă albă, purtând unul din acele halate fără mâneci.

Joe îl privea cu indulgenţă.

— Aşadar, ai devenit scriitor, a remarcat el. Totdeauna am spus că erai un flăcăiaş deştept. Ai scris câteva chestii bune, nu-i aşa? Ai câştigat şi ceva gologani?

— O mulţime de gologani, dar numai o carte bună. Prea demult în urmă. La naiba, nu pot să cred că stau aici şi vorbesc cu mine însumi.

— Numai una, ai?

Jay s-a înfiorat din nou. Vântul rece al nopţii se strecura prin oblonul pe jumătate deschis, aducând cu el acea pală febrilă din alte locuri.

— Trebuie că sunt foarte bolnav, şi-a spus Jay încetişor. Un şoc toxic sau ceva asemănător din cauza capcanei ăleia blestemate. Delirez, cu siguranţă.

Joe a dat din cap. Are să fie fain, flăcăule. Joe aluneca mereu în dialect când vroia

să fie ironic. Nu a fost decât un pic de capcană pentru vulpi. Bătrânul care trăia aici creştea găini şi vulpile se plimbau mereu noaptea. Obişnuia să pună semne cu o cârpă unde erau capcanele. Jay a privit la bucata de flanelă din mâna lui.

— Eu credeam...

119

— *Ştiu* ce ai crezut tu. Ochii lui Joe sclipeau, amuzaţi. Ai fost totdeauna aşa, *Săreai la concluzii fără să ştii* ce se întâmplă cu adevărat. Totdeauna puneai întrebări. Totdeauna trebuia să ştii tot şi ce era mai nou. A întins unul din pahare pe care îl umpluse cu vinul galben de soc: dă-l pe gât, a sugerat el cu blândeţe. O să-ţi facă bine. Ţi-aş spune să ieşi şi să cauţi nişte frunze de episcop, dar plantele nu sunt favorabile pentru culegere.

Jay l-a privit cu atenţie. Dacă era o halucinaţie, părea totuşi foarte real. Pe sub unghii şi în cutele din palmă se vedeau urme de pământ din grădină.

— Sunt bolnav, a şoptit Jay. Tu ai plecat în vara aceea. Nu ţi-ai luat rămas-bun niciodată. Şi acum, nu eşti aici. Ştiu bine asta.

Joe a dat din cap. Aşa e, a spus el cu blândeţe. O să vorbim de asta altă dată când o să te simţi mai sigur pe tine.

— Când o să mă simt mai sigur pe mine, tu n-ai să mai fi aici.

Joe a râs şi şi-a aprins o ţigaretă. Mirosul era înţepător în aerul rece. Jay a remarcat fără să fie surprins că o scosese dintr-un pachet vechi de Player’s Numărul 6.

— Vrei şi tu una? l-a întrebat Joe, întinzându-i pachetul.

Un timp, lui Jay ţigareta i-a părut chiar adevărată în mâna lui. A tras un fum, dar i-a mirosit a canal şi a foc de lemne în aer liber. A aruncat chiştocul pe pardoseala de ciment şi a urmărit cum zburau scânteile. S-a simţit uşor ameţit.

— De ce nu te întinzi un pic? i-a sugerat Joe. Ai acolo un sac de dormit şi nişte pături – sunt curate, piciule, îmi pari a fi cam doborât.

120

— Jay a privit cu neîncredere la maldărul de pături. Se simţea extenuat. Îl durea capul, îl durea piciorul şi era totalmente confuz. Ştia că trebuia să fie îngrijorat. Dar, pe moment, nu mai avea putere să-şi pună întrebări. S-a aşezat cu greutate pe patul improvizat şi şi-a tras peste el sacul de dormit. Era călduros, curat, confortabil. A mai apucat să se întrebe dacă starea asta nu era o halucinaţie provocată de hipotermie, o versiune adultă a Fetiţei cu chibrituri şi şi-a zâmbit. Tipul Jackapple. Amuzant, nu? îl vor găsi a doua zi dimineaţa cu o cârpă roşie în mână şi o sticlă goală de vin în cealaltă, îngheţat şi zâmbitor.

— Asta nu înseamnă că ai să mori, a spus Joe amuzat.

— Scriitorii bătrâni nu mor niciodată, a mormăit Jay. Ei îşi pierd doar jucăriile. A

râs din nou, hohotind. Lumânarea a filat şi s-a stins deşi în minea lui, Jay încă insista că bătrânul o *suflase.* Fără lumina lumânării, camera era foarte întunecată. O singură rază de lună lăsa o dâră pe ciment. De afară s-a auzit un tril de pasăre. Mai depărtat, o pisică sau o bufniţă a scos un ţipăt. Jay a stat un timp liniştit în întuneric, străduindu-se să audă zgomotele nopţii. Atunci a auzit un zgomot ca de paşi din afara ferestrei şi a înţepenit.

— Joe!

Dar bătrânul plecase – dacă fusese vreodată acolo. Zgomotul s-a repetat, mai discret. Trebuie să fie un animal, şi-a spus Jay. Un câine, poate, sau o vulpe. S-a ridicat din pat şi s-a îndreptat către fereastra cu oblon.

— Lisuse! A făcut un pas înapoi, dar glezna rănită i-a cedat şi s-a rostogolit pe podea. Silueta era înaltă, dimensiunile exagerate de un palton greu şi de o şapcă. A avut o imagine fugitivă a unor trăsături estompate sub

121

cozorocul şepcii, a unor şuviţe de păr răspândite pe guler, a unor ochi furioşi într-o faţă palidă. Aproape recunoaşterea unei figuri cunoscute. Dar, în clipa următoare, femeia care îl privea de afară era o necunoscută.

— Ce dracu faci aici? Jay i se adresă în mod automat în engleză, fără să se aştepte să fie înţeles. După evenimentele nopţii, nu mai era sigur nici că era reală cu adevărat. Şi, oricum, cine eşti?

Femeia îl privea. Puşca veche din mâna ei nu era îndreptată chiar spre el, dar nu trebuia decât o mişcare uşoară ca să fie aşa.

— Încâlci o proprietate privată. Engleza ei era bună, deşi cu un accent puternic. Această casă nu este abandonată. Este o proprietate privată.

— Ştiu. Eu... Această femeie trebuie să fie un fel de îngrijitoare, şi-a spus Jay. Poate că era plătită să se asigure că nu se va aduce nicio daună clădirii. Prezenţa ei explică sunetele misterioase, lumânările, sacul de dormit, mirosul de vopsea proaspătă. Restul – de exemplu neaşteptata apariţie a lui Joe – a fost totul în imaginaţia lui. L-a zâmbit femeii, uşurat.

— Îmi pare rău că am ţipat la tine. Nu înţelegeam. Eu sunt Jay Mackintosh.

Poate că Agenţia ţi-a menţionat numele meu.

Femeia l-a privit fără să înţeleagă nici ea. Privirea ei s-a îndreptat în spatele lui. Cuprinzând maşina de scris, sticlele, bagajul.

— Agenţia?

— Da. Eu sunt bărbatul care a cumpărat casa la telefon. Alaltăieri. A avut un râs uşor, nervos. În urma unui impuls. De fapt, primul din viaţa mea. Nu am putut aş

122

tepta să fie gata scriptologia. Am vrut s-o văd imediat. A râs din nou, dar ochii ei

nu-i răspundeau în acelaşi fel.

— Spui că ai cumpărat casa?

Jay a dat din cap. Am vrut să vin imediat aici să o văd. Nu am putut să obţin cheile. Am reuşit să ajung, dar am rămas blocat aici. Mi-am rănit glezna.

— Asta este imposibil. Vocea ei era inexpresivă. Mi s-ar fi spus dacă era şi un alt cumpărător.

— Nu cred că mă aşteptau atât de repede. Uite, este simplu ca bună ziua. Îmi pare rău că te-am speriat. Adevărul este că îmi pare bine că ai grijă de clădire.

Femeia i-a aruncat o privire ciudată, fără să spună nimic.

— Mi-am dat seama că au încercat să facă ceva. Am observat cutiile de vopsea. Ai făcut totul singură?

Ea a încuviinţat. În spatele ei, cerul era acoperit de ceaţă, agitat. Jay a găsit tăcerea ei deconcertantă. Îşi dădea seama că povestea lui nu o convinsese.

— Dumneata... vreau să spun, există genul acesta de îndeletnicire pe aici? Adică de îngrijitoare? Sau de renovare a vechilor proprietăţi?

Ea a dat doar din umeri, gestul putând să însemne orice, Jay nu avea idee ce vroia să-i transmită.

— Jay Mackintosh. A zâmbit din nou. Sunt scriitor.

Din nou, aceeaşi privire. Ochii ei l-au măsurat cu dispreţ sau curiozitate.

— Mărise d'Api. Eu cultiv via de peste câmp.

— Îmi pare bine să te cunosc. Dacă strângerea de mâini nu era un obicei local, atunci refuzul ei era insultă deliberată.

În acest caz, nu e o îngrijitoare, şi-a mai spus Jay. Trebuia să-şi fi dat seama imediat. Acea aroganţă, acea duritate, o dovedeau din plin. Aceasta era o femeie care

123

îşi cultiva propria ei fermă, propria ei vie. Era tot atât de împietrită ca şi pământul ei.

— Presupun că vom fi vecini.

Din nou, niciun răspuns. Expresia fetei ei era impasibilă. Imposibil de ghicit dacă ascundea amuzament, furie, simplă indiferenţă. Femeia s-a întors şi, pentru o secundă, faţa ei a fost scăldată în lumina lunii; avea o lucire argintie şi Jay a constatat că era tânără – nu putea avea mai mult de douăzeci şi opt, douăzeci şi nouă de ani – şi că trăsăturile ei erau delicate la umbra pălăriei. Apoi s-a îndreptat să plece, graţioasă, în ciuda paltonului voluminos, cizmele ei făcându-şi drum printre buruienile umede.

— Hei! Aşteaptă! Jay şi-a dat seama prea târziu că această femeie i-ar putea fi de ajutor. Ar fi avut de ale gurii, apă caldă, antiseptice poate, pentru glezna lui rănită. Aşteaptă un minut! Madame d'Api! Poate m-ai putea ajuta!

Chiar dacă l-a auzit, ea nu i-a răspuns. Pentru o clipă, i s-a părut că o vedea, profilându-se pentru scurt timp pe cer. Fâsâitul buruienilor ar fi putut fi provocat de trecerea ei sau, poate, de altceva.

Când a realizat că nu se va mai întoarce, Jay s-a îndreptat spre patul lui improvizat din colţul camerei şi a aprins o nouă lumânare. Sticla aproape goală cu vinul lui Joe se afla lângă pat, deşi Jay ar fi putut jura că o lăsase pe masă. S-ar putea să o fi mişcat din loc chiar el, cât timp fusese în stare de şoc. La lumina lumânării, şi-a scos şoseta ca să examineze rana. Era o tăietură urâtă, cu carnea din jur învineţită şi umflată. Frunzele Episcopului, spusese bătrânul, şi Jay a zâmbit. Frunzele Episcopului – numirea dată în Yorkshire pentru o plantă

124

din familia mentei – fusese un ingredient obişnuit din săculeţele de protecţie ale lui Joe.

Dar în momentul de faţă, singurul antiseptic la îndemână era vinul. Jay a aplecat sticla şi a turnat puţin lichid galben peste rană. L-a usturat un minut, eliberând aroma verii şi a mirodeniilor şi, cu toate că era convins că era absurd, atât de mare era puterea aromei, încât Jay s-a simţit mai bine.

Radioul a scos brusc un sunt muzical şi a tăcut.

O briză din alte locuri – un parfum de măr, o melodie a trenurilor care treceau şi a maşinăriilor din depărtare şi radioul emiţând. Ciudat cum în mintea lui continua să răsune acea melodie, acea melodie de iarnă, „Rapsodia Boemiei”.

Jay a adormit în cele din urmă, cu o bucată de cârpă roşie făcută ghem în palmă.

Dar vinul – roşul de zmeură, albastrul de mure, galbenul de măceaşă, negrul de prună goldană a rămas treaz. Conversând, trăncănind.

22 – Nether Edge, Vara 1977

Zeth nu se schimbase. Jay l-ar fi recunoscut imediat chiar şi fără puşcă la subsuoară, deşi în ultimul an părea să fi crescut mult mai înalt, iar părul lung şi-l purta acum într-o coadă de cal anemică. Purta o geacă din doc, pe spatele căreia era scris cu creionul cu bilă MORT CU RECUNOŞTINŢĂ, şi cizme inginereşti. Din ascunzişul lui de deasupra canalului, Jay nu-şi dădea seama dacă era sau nu singur. În timp ce-l urmărea, Zeth a ridicat puşca şi a ţintit ceva peste poteca din lungul canalului. Câteva raţe, care plutiseră pe ape, s-au împrăştiat în aer, bătând puternic din aripi. Zeth a zbierat şi a tras din nou. Raţele parcă înnebuniseră. Jay a rămas nemişcat la locul lui. Dacă Zeth vroia să împuşte raţe era treaba lui, şi-a spus el, nu se va amesteca. Dar, în timp ce-l urmărea, a început să aibă îndoieli, deoarece Zeth părea să ţintească nu spre canal, ci undeva mai departe de acesta. Peste copaci şi

către râu, deşi terenul acela era mult prea deschis pentru a vâna păsări. Poate iepuri, a gândit Jay, deşi cu zgomotul pe care-l făcea, orice animal ar fi zbughit-o la fugă. Şi-a mijit ochii, ca să-i ferească de razele soarelui şi a încercat să ghicească ce făcea Zeth. Acesta a tras din nou, de două ori, apoi a încărcat iar puşca. Jay şi-a dat seama că se afla în acelaşi loc în care şi el se ascundea ca să urmărească...

Ţiganii.

126

Zeth trebuie să fi tras în frânghia cu rufe întinsă între două caravane, deoarece un capăt se târa pe iarbă, ca aripa ruptă a unei păsări, zbătându-se în palele de vânt. Câinele, legat la locul obişnuit, a început să latre strident. Lui Jay i s-a părut că vede ceva, ceva mişcându-se în geamul uneia dintre caravane, o perdea trasă şi o faţă palidă, neclară, cu ochii larg deschişi de furie sau de dezamăgire, înainte de a trage la loc perdeaua. După asta, nu a mai observat o altă mişcare dinspre caravană, doar Zeth a râs din nou şi a încărcat iar puşca. Acum l-a auzit clar cum striga:

— Ţi-go-o-o-o! Ţigo-o-o-o!

Nu avea nimic de făcut, şi-a spus Jay. Nici chiar Zeth nu putea fi atât de nebun încât să rănească pe cineva. Stilul lui era să sperie oamenii, să tragă într-o frânghie de rufe, asta da. Chiar să se laude. Şi-a adus aminte cum se ghemuise sub ecluză, în acea primă vară, ca să se ascundă de Zeth şi a simţit cum îi ard obrajii.

Fir-ar să fie, chiar nu putea face nimic.

Ţiganii erau la adăpost în caravanele lor. O să aştepte până ce Zeth se va plictisi sau îşi va termina muniţia. Trebuia să plece şi acasă. Şi apoi, nu era decât o puşcă cu aer comprimat, cu care nu puteai face mult rău. Nici dacă nimereai o persoană.

Ce putea să facă, oricum?

Jay s-a întors cu gândul să plece, dar a scos un strigăt de surprindere. În tufiş, la nici cinci picioare în spatele lui, a văzut o fată ghemuită. Fusese atât de absorbit urmărindu-l pe Zeth, că nu o auzise apropiindu-se. Părea să aibă vreo doisprezece ani. Sub un ciuf de bucle roşii, faţa ei era mică şi pătată ca şi cum pistruii s-ar fi întins ca s-o cuprindă toată. Purta blugi şi un tricou

127

alb, atât de mare, că mânecile îi fluturau în jurul braţelor subţiri. Într-o mână purta o basma roşie plină cu pietre. Fata a ţâşnit în picioare atât de repede şi fără zgomot de parcă ar fi fost un apaş. Jay abia a avut timp să reacţioneze la prezenţa ei, că fata a aruncat o piatră cu o viteză şi o acurateţe incredibile, lovindu-l în genunchi, cu un pocnet clar şi dureros. Jay a tras un nou ţipăt şi a căzut la pământ ţinându-şi genunchiul cu mâinile. Fata îl privea cu o nouă piatră pregătită în mână.

— Hei, a protestat Jay.

— Iartă-mă, a spus fata, însă fără să dea drumul pietrei.

Jay şi-a răsucit cracul pantalonului ca să-şi inspecteze genunchiul rănit. Apăruse deja o umflătură. S-a holbat la fată, care i-a întors privirea fără nicio umbră de căinţă.

— Nu trebuia să te întorci aşa de brusc, a spus fata. M-ai luat prin suprindere.

— Te-am luat *pe tine...!* Jay a articulat cu greutate.

Fata a dat din umeri.

Credeam că erai cu el, a spus ea smucind cu o mişcare fioroasă bărbia în direcţia ecluzei. Folosind caravana noastră şi pe bietul şi bătrânul nostru Toffee drept practică de ţintit.

Jay şi-a tras în jos pantalonul.

— El? El nu mi-e prieten. E un nebun, a protestat cu indignare.

— Aşa? Atunci e în ordine.

Fata a înapoiat piatra în basma. S-au auzit încă două pocnete de puşcă, urmate de strigătul de război al lui Zeth: Ţig-o-o-o! Fata a privit printre tufişuri şi se pregătea să alunece jos, pe rambleu.

— Hei, stai un pic.

— Ce?

128

Fata i-a aruncat o scurtă privire. În umbra tufişului, ochii ei erau aurii, ca ai unei bufniţe.

— Ce faci?

— Tu ce crezi?

— Păi, ţi-am spus deja. Mânia lui Jay, provocată de atacul ei fără motiv, era acum înlocuită de o stare de alarmă. E nebun. Nu trebuie să ai nimic de-a face cu el. O să se sature repede şi atunci o să te lase în pace.

Fata l-a privit cu dispreţ: Asta ai face tu? l-a întrebat ea.

— Păi... Da.

Ea a scos un sunet care ar fi putut fi de amuzament sau de mânie şi a trecut fără niciun efort pe sub ramura copacului, echilibrându-se din mâna liberă, în timp ce aluneca în jos şi oprindu-şi alunecarea din călcâie când a ajuns în grohotiş. Jay îşi dădea seama încotro se îndrepta. Ceva mai jos, pe pantă, era o tăietură în mal, ca o văiugă, care dădea chiar deasupra ecluzei. Şisturi roşietice şi pietriş liber erau împrăştiate pe rambleu. O perdea de tufişuri mai rare oferea adăpost şi acoperire. Era totuşi un loc nesigur – dacă te apropiai în viteză sau fără atenţie, puteai să aluneci de pe marginea tăieturii drept în grohotişul de jos. Pe de altă parte, îi oferea fetei un loc bun pentru a-şi lansa atacul. Dacă ăsta era planul ei. Lui Jay îi venea greu să o creadă. Se uită totuşi în jos şi a zărit-o mult mai departe, abia vizibilă, ascunsă în ierburi; nu-i distingea decât părul. N-are decât să o facă, dacă asta

dorea, şi-a zis Jay. El îşi făcuse datoria să o prevină.
Nimic din ce se întâmpla acolo nu avea de-a face cu el.
Nu era treaba lui.
129

Oftând, şi-a luat cutia de cărbuni cu cantitatea pe trei zile şi a început să se târască pe poteca plină de stânci în urma fetei.
La un moment dat, a ales cealaltă cărare care ducea la puţul de mină, întrucât era ascuns vederii de tufişuri. Oricum, Zeth nu se uita în direcţia lui, era prea ocupat cu puşca lui şi cu zbieretele. Lui Jay îi venea uşor să acopere terenul deschis până la puţ şi să se ascundă sub buza acestuia. Nu era un ascunziş tot atât de bun ca al fetei, dar va trebui să se mulţumească cu el şi, fiind doi contra unul, chiar şi Zeth ar putea accepta o înfrângere. *Dacă erau doi* contra unul. Jay a încercat să nu se gândească la prietenii pe care Zeth i-ar putea avea în jur, poate chiar suficient de aproape ca să-i audă strigătele de ajutor.
A pus încărcătura de cărbuni jos şi s-a aşezat aproape de marginea puţului de mină. Zeth părea să se fi apropiat, Jay îi auzea răsuflarea şi zgomotul pe care îl făcea puşca atunci când o desfăcea ca să o încarce. Aruncând o scurtă privire peste marginea minei, îi putea vedea capul din spate şi o parte din profil, ceafa plină de bube şi părul unsuros. Deasupra ecluzei, niciun semn al prezenţei fetei şi se întreba cu o spaimă bruscă dacă nu cumva plecase. Apoi i-a licărit ceva roşu deasupra văiugii şi o piatră a pornit din tufiş lovindu-l pe Zeth în braţ. Jay a rămas uimit de precizia fetei, înainte ca Zeth să se întoarcă brusc, cu un muget de durere şi de surprindere. Încă o piatră l-a nimerit în plexul solar şi, în timp ce s-a întors către văiugă, Jay i-a aruncat două bucăţi de cărbune în spate. Una l-a nimerit, cealaltă nu, dar Jay a fost cuprins de un val fierbinte de exaltare, în vreme ce se ghemuia înapoi în adăpost.
130

— *Te omor, blestematule!* Vocea lui Zeth suna şi foarte aproape şi foarte adultă, un adolescent deghizat. Apoi fata a atacat din nou, lovindu-l în gleznă, o altă lovitură în gol şi, apoi, înregistrând o lovitură directă pe o parte a capului, care a sunat ca un tac lovind o bilă de biliard.
— *Atunci să ne laşi în pace!* a zbierat fata din ascunzişul ei de deasupra ecluzei. Fir-ai tu să fii, lasă-ne în pace, bastardule!
Acum Zeth a văzut-o. Jay l-a urmărit cum se apropia de văiugă, cu puşca în mână.
Îşi dădea seama ce vroia să facă Zeth. Încerca să se bage pe sub ieşitură şi, fără să fie văzut, să încarce puşca şi apoi să sară trăgând, trăgând, la întâmplare e adevărat, dar, oricum, trăgând. Jay a scos capul din ascunzătoarea lui şi a ţintit şi el,

lovindu-l între omoplaţi cu toată puterea de care era capabil.

— Şterge-o! a strigat el în delir, aruncând cu altă bucată de cărbune. Du-te şi caută-ţi pe altul!

Dar fusese o greşeală să se arate, căci ochii lui Zeth s-au mărit când l-a recunoscut.

— Măi, măi, măi.

Zeth se schimbase, se lăţise cumva, umerii i se dezvoltaseră, se înălţase. Arăta ca un adevărat adult, înalt şi feroce. A zâmbit şi a început să facă paşi către gura de mină, cu puşca îndreptată. A rămas ascuns sub ieşitură, ca să nu poată fi nimerit de fată. Chicotea. Jay a mai aruncat două bucăţi, dar nu avea cum să-l mai nimerească şi Zeth nu şi-a oprit înaintarea.

— Pleacă de aici!

— Sau ce? Zeth era acum destul de aproape ca să vadă bine în gura de mină. Dar cu un ochi urmărea şi

131

ieşitura care-l apăra. A ţintit puşca cu un zâmbet aproape blând. Sau *ce,* ei? Sau *ce?* Disperat, Jay i-a aruncat ultimele bucăţi de cărbune, dar acestea au ricoşat de pe umerii lui Zeth ca nişte gloanţe pe un tanc. Jay privea drept în ţeava puştii lui Zeth. Îşi repeta în gând, e doar o puşcă cu aer, doar o puşcă cu aer, doar o puşcă de jucărie cu alice. Altceva ar fi fost dacă era un Colt sau un Luger sau ceva asemănător şi, oricum, nu va îndrăzni să tragă.

Dar degetul lui Zeth s-a încordat pe trăgaci. S-a auzit un declic. La acea distanţă, puşca nu mai arăta a puşcă de jucărie, arăta mortală.

Brusc a auzit un zgomot în spatele lui şi un val de spărturi de stâncă a început să se prăvălească din locul unde se deschidea văiuga, împrăştiindu-se pe capul şi umerii lui. Jay şi-a dat seama că Zeth trebuie să-şi fi părăsit adăpostul şi a apărut din nou în cătarea Fetei. Ciudat cum i-a venit să-i acorde statutul de nume propriu. S-a mişcat îndărăt, spre buza minei, ţinându-şi ochii fixaţi asupra lui Zeth. Bănuiala lui că Fata arunca cu pietrele din basma trebuia să fie greşită: acestea nu erau pietre aruncate izolat, ci erau cu duzina – cu sutele – de pietre, spărturi de rocă, cioburi, prundiş, roci mai mici şi altele mai mari, care se revărsau pe rambleu într-un nor de praf colorat în ocru. Se întâmplase ceva care deplasase o parte din rambleu şi grohotişul se prăbuşea, antrenând o adevărată alunecare de roci. Privind cu atenţie, a distins ceva care mişca – un tricou foarte larg, care nu mai era nici foarte alb, deasupra căruia era o încâlcitură de păr morcoviu. Era în patru labe pe rambleu şi zvârlea cu picioarele în grohotiş cu toată puterea, dislocând bucăţi mari de rocă şi pământ şi praf porto

132

caliu, cu gust înţepător. Vocea ei subţiratică răzbătea, prin bubuiala grohotişului care se prăvălea, strigând triumfător: Mănâncă rahat, bastardule!

Atacul l-a luat pe Zeth pe neaşteptate. Dând drumul puştii, prima lui mişcare instinctivă a fost să caute adăpost sub spărtura din rambleu, dar, deşi era apărat de pietrele aruncate din basma, nu-l ajuta cu nimic împotriva prăvălirii de roci şi s-a împiedicat, înecat şi tuşind, a căzut în grosul alunecării de grohotiş. A înjurat, şi-a ridicat braţele deasupra capului, în timp ce bucăţi mari de rocă au început brusc să-i cadă în cap. O bucată de mărimea unei cărămizi l-a lovit în cot şi Zeth a părut că renunţă la interesul de a mai duce lupta. Tuşind, înecându-se, şi orbit de praf, ţinându-şi braţul rănit strâns pe stomac, s-a împleticit cum a putut ca să iasă din avalanşă. S-a auzit atunci un strigăt de război triumfător de deasupra, urmat de o nouă avalanşă de pietriş, dar războiul fusese câştigat. Zeth a mai îndreptat o ultimă privire ucigătoare peste umăr şi a luat-o la goană. A fugit pe cărare până a ajuns sus şi numai atunci s-a oprit ca să-şi urle sfidarea.

— Mă auzi? Să ştii că eşti moartă, îi răsuna vocea. Dacă te mai văd vreodată, ai să fii a naibii de moartă!

Fata a dat drumul unui strigăt batjocoritor printre copaci.

Zeth a întins-o.

23 – Lansquenet, martie 1999

Pe Jay l-a trezit o rază de soare care i se juca pe faţă. Lumina avea o calitate ciudată, gălbuie, o tensiune, o consistenţă de vin, care nu semăna cu paloarea clară a zorilor de zi. Căutând ceasul, a fost uimit să constate că dormise mai bine de paisprezece ore. Şi-a amintit că avusese febră, chiar delirase în timpul nopţii şi şi-a inspectat piciorul rănit, cu teamă să nu găsească semne de infecţie, dar nu apăruse nimic îngrijorător. Umflătura se atenuase mult în timpul somnului, şi, deşi se mai vedea o vânătaie şi tăietura la gleznă era încă urâtă, în general părea mai puţin grav decât îşi amintea. Somnul îndelungat trebuie să-i fi făcut bine.

A reuşit să-şi încalţe gheata. Îl jena încă, dar nu atât de mult cât se temuse. După ce şi-a mâncat sendvişul rămas – cam mucegăit, dar era înfometat – şi-a adunat lucrurile şi s-a îndreptat cu încetul spre drum. Şi-a lăsat sacul şi valiza în tufişuri şi a pornit în lungul drum spre sat. L-a luat aproape o oră, cu destule opriri pentru a se odihni, până să ajungă la strada principală şi, acolo, a început să studieze peisajul. Lansquenet era o localitate mică; o singură stradă principală şi câteva drumuri laterale, o piaţă cu câteva prăvălii – o farmacie, o brutărie, o măcelărie, o florărie – o biserică între două rânduri de tei, apoi un drum lung până la râu, o cafenea şi câteva case ponosite, clătinându-se de-a lungul malurilor către câmpul cultivat. El venea dinspre râu şi a căutat un loc

134

pe unde să-l traverseze, unde apa era mică, lăsând pietre vizibile pe care se putea păşi. Aşa că a ajuns întâi la cafenea. O copertină roşie şi albă umbrea o fereastră mică şi câteva măsuţe de metal erau scoase pe trotuar. Pe firma de deasupra uşii stătea scris „Cafe des Marauds” 1.

Jay a intrat şi a comandat o *blondă. La proprietaire,* care se afla îndărătul barului, l-a privit cu oarecare curiozitate şi el şi-a dat seama cum trebuia să i se fi înfăţişat: nespălat şi nebărbierit, purtând un tricou soios şi mirosind a vin ieftin, l-a zâmbit, dar ea, în schimb, l-a privit cu neîncredere.

— Numele meu este Jay Mackintosh, i-a explicat el. Sunt englez.

— Aha, englez. Femeia a zâmbit şi a dat din cap, ca şi cum asta ar explica totul. Faţa ei era rotundă şi trandafirie şi lucea, ca a unei păpuşi: Jay a tras o duşcă bună din berea lui.

— Josephine, a spus *la proprietaire.* Sunteţi... turist? Avea aerul că presupunerea ei o amuza.

El a dat din cap.

— Nu chiar. Am avut ceva probleme aseară, până să ajung aici. M-am... rătăcit. A trebuit să dorm cam incomod, i-a explicat pe scurt.

Josephine l-a privit cu o simpatie prudentă. Era limpede că nu-şi imagina cum se putea rătăci într-un loc atât de mic şi de familiar, cum era Lansquenet.

— Aveţi camere? Pentru noapte?

Ea a negat din cap.

— Atunci există vreun hotel? Sau o pensiune?

Din nou, aceeaşi privire amuzată. Jay a început să

1 Cafeneaua Haimanalelor

135

înţeleagă că nu era o ofertă substanţială de turişti. Mă rog, va trebui să fie Agen, atunci.

— Pot folosi telefonul? Pentru un taxi?

— Taxi? La asta a râs cu poftă. Un taxi într-o duminică seara?

Jay i-a atras atenţia că nu era decât ora şase după-amiază, dar Josephine a scuturat capul şi a râs din nou. Toate taxiurile vor fi în drum spre casă, a explicat ea, nimeni nu ar veni atât de departe ca să ia pe cineva. Băieţii din sat fac adesea apeluri false, a mai explicat ea zâmbind, taxiuri, pizza aduse acasă... îşi imaginează că e amuzant.

— Înţeleg. Mai rămânea casa, desigur. Casa lui. Dormise deja acolo o noapte şi cu sacul de dormit şi lumânările mai rezista încă una. Putea cumpăra mâncare de la *cafe.* Putea să adune lemne şi să aprindă focul în cămin. Avea haine în valiză. Iar

dimineaţa se putea schimba şi va putea merge la Agen să semneze hârtiile şi să ia cheile.

— Am văzut o femeie, acolo unde am dormit. Madame d'Api. Bănuiesc că ea m-a crezut că am violat proprietatea.

Josephine i-a aruncat o privire rapidă.

— Probabil că da. Dar dacă acum casa este a dumitale...

— Iar eu credeam că era îngrijitoarea. Era de pază. Jay a zâmbit. Ca să spun adevărul, nu mi s-a părut prea prietenoasă.

— Se prea poate să nu fi fost.

— O cunoaşteţi?

— Nu chiar.

Menţiunea numelui Marisei d'Api părea s-o fi făcut pe Josephine mai precaută. Expresia de îndoială revenise

136

pe faţa ei şi acum ştergea de zor o pată imaginară pe tejghea, cu un aer preocupat.

— Cel puţin, ştiu acum că e o persoană reală, a remarcat Jay cu voioşie. Aseară, credeam că îmi apăruse o fantomă. Probabil că iese la lumină ziua?

Josephine a încuviinţat în tăcere, frecând cu aplicaţie tejgheaua. Jay era nedumerit de reticenţa ei, dar era prea înfometat ca să continue lămurirea problemei.

Meniul barului nu era bogat, dar *le plat du jour* – o omletă generoasă cu salată şi cartofi prăjiţi – a fost bun. A cumpărat şi un pachet de Gauloises şi o brichetă, apoi Josephine i-a dat o baghetă cu caşcaval, învelită în hârtie cerată, ca s-o ia cu el, împreună cu trei sticle de bere şi o pungă cu mere. A plecat cât mai era încă lumină, ducându-şi cumpărăturile într-o sacoşă de plastic şi a ajuns repede acasă.

A adus în casă restul de bagaje din locul unde fuseseră ascunse, lângă drum. Se simţea deja obosit şi glezna, supusă la eforturi, începuse să protesteze, dar a cărat lada în casă înainte să-şi acorde o clipă de odihnă. Soarele apusese, cerul era încă palid, dar începea să se întunece; a început să adune nişte lemne din stiva din dosul casei şi le-a clădit în şemineu. Lemnele păreau să fi fost tăiate de curând şi fuseseră depozitate sub o pânză unsă cu smoală, ca să le ferească de ploaie. Încă un mister. Bănuia că Mărise ar fi putut tăia lemnele, dar nu-şi imagina de ce s-o fi făcut. Nu păruse de loc a fi tipul de vecin săritor. A găsit sticla goală de vin de soc într-un tomberon de gunoi din spatele casei. Nu-şi amintea însă s-o fi pus acolo, dar în starea în care fusese în noaptea trecută, nu se putea aştepta să-şi amintească totul. Nu gândise raţional, şi-a spus el. Ha-

137

lucinarea cu prezenţa lui Joe, atât de reală încât aproape o crezuse adevărată, era o dovadă suficientă pentru starea lui mentală.

Unicul chiştoc de ţigaretă pe care l-a descoperit în camera unde petrecuse noaptea părea vechi. Ar fi putut fi acolo de vreo zece ani. L-a strivit şi l-a aruncat pe fereastră şi a închis obloanele pe dinăuntru.

A aprins câteva lumânări, a făcut focul în cămin, folosind ziare vechi pe care le găsise într-o cutie de la etaj şi lemnele aduse din dosul casei. De mai multe ori hârtia s-a aprins cu flacăra mare şi s-a stins repede dar, în final, a luat foc şi lemnul. Jay a alimentat focul cu lemne cu mare grijă, surprins că activitatea îi făcea plăcere. Era ceva primitiv în acel act simplu, care îi amintea de filmele Western pe care le iubise atât de mult când era copil.

A deschis lada şi şi-a pus maşina de scris pe masă, alături de sticlele cu vin, încântat de efect. Aproape că se simţea în stare să scrie ceva în noaptea aceea, ceva nou. Nu science-fiction în seara asta. Jonathan Winesap era în vacanţă. În seara asta vroia să vadă ce putea face Jay Mackintosh.

S-a aşezat la maşina de scris. Era o chestie greoaie ne la îndemână, acţionată de arcuri, tare pentru degete. O păstrase întâi din afecţiune, deşi trecuseră ani de când nu o mai folosise cu regularitate. Acum clapele le simţea prietenoase sub degetele lui şi a bătut câteva rânduri experimental pe panglică.

Şi sunetul era bun. Dar fără hârtie... în fundul lădiţei avea manuscrisul neterminat al lui *Stout Cortez* într-un plic. L-a scos de acolo şi a pus prima pagină pe dos în maşină. Maşina din faţa lui îi părea un automobil, un

138

tanc, o rachetă supersonică. În jurul lui, camera bâzâia şi era efervescentă ca o şampanie. Întunecată. Sub degetele lui, clapele maşinii de scris săreau şi pocneau făcând clic. A pierdut sentimentul timpului. Al oricărui sentiment.

24 – Pog Hill, Vara 1977

Numele fetei era Gilly. Jay a văzut-o foarte des după aceea, jos la Nether Edge şi s-au jucat uneori împreună la canal, adunând gunoaie şi comori şi culegând spanac sălbatic sau păpădie pentru ciorba familiei. Nu erau cu adevărat ţigani, i-a spus Gilly, dispreţuitoare, ci *călători,* persoane care nu puteau sălăşlui în acelaşi loc pentru un timp mai îndelungat, şi care dispreţuiau piaţa capitalistă a proprietăţii. Mama ei, Maggie, trăise într-un cort ca al Pieilor Roşii, în Wales până când s-a născut Gilly, apoi s-a decis pentru o împrejurime mai stabilă pentru copil. De acolo a apărut trailerul, o veche furgonetă, renovată şi mobilată ca să ofere o locuinţă pentru două persoane şi un căţel.

Gilly nu avea tată. Lui Maggie nu-i plăceau bărbaţii, a explicat ea, pentru că ei erau instigatorii societăţii patriarhale iudeo-creştine, cu singura intenţie de a subjuga femeia. Acest gen de conversaţie îl făcea pe Jay puţin nervos şi avea mereu grijă să fie în special politicos cu Maggie, în cazul în care ar decreta că el era duşmanul. Dar, deşi ea ofta uneori cu privire la sexul lui, la fel cum ai face cu un copil handicapat, lui personal nu-i reproşa nimic.

Gilly s-a împrietenit imediat cu Joe. Jay le-a făcut cunoştinţă la o săptămână după lupta cu pietre şi parcă simţea o uşoară pişcătură de gelozie din pricina prieteniei dintre ei. Joe cunoştea mulţi itineranţi din regiune

140

şi începuse deja să facă comerţ cu Maggie, făcând schimb de legume şi de conserve cu şalurile pe care le tricota din chilipirurile de la magazinele de vechituri şi pe care Joe le folosea pentru a-şi acoperi peste iarnă plantele lui fragile în nopţile reci – argumente spuse cu o chicoteală care o făceau pe Maggie să râdă cu lacrimi. Ea avea cunoştinţe vaste despre plante şi amândouă, ea şi Gilly, acceptau talismanele lui Joe şi ritualurile de protecţie a perimetrelor cu o perfectă seninătate, ca şi cum astfel de lucruri erau naturale. Pe când Joe lucra la parcelă, Jay şi Gilly îl ajutau în celelalte treburi şi el le vorbea sau cânta odată cu radioul, în timp ce puneau seminţele în borcane sau coseau talismanele în săculeţe de flanelă roşie sau aduceau containere vechi, rămase pe calea ferată, în care depozitau fructele ce se copseseră în sezonul respectiv. Era ca şi cum prezenţa lui Gilly îl îmblânzise pe Joe. Se remarca o deosebire în felul cum vorbea cu ea – uneori excluzându-l pe Jay – nu brutal, ci oricum vizibil. Poate pentru că ea era o călătoare. Sau poate, pur şi simplu, pentru că era fată.

Nu se putea spune că Gilly se conforma în vreun fel aşteptărilor lui Jay. Era de o independenţă feroce, luând mereu conducerea, neţinând seama de senioritatea lui, şi nici de o elementară prudenţă, cu o gură spurcată lansând în veselie cuvinte de ocară care, în secret, îi şoca educaţia lui conservatoare, plină de credinţe bizare şi de ideologii culese din variatele experienţe ale mamei ei. Extratereştri, politici feministe, religii alternative, atitudini schimbătoare faţă de putere, numerologie, probleme de mediu, toate îşi aveau locul lor în filosofia lui Maggie şi Gilly le accepta fără condiţii. De la ea a învăţat Jay

141

despre stratul de ozon şi despre chiflele având forma misterioasă a lui Iisus sau despre ce numea ea New Killer Threat1 sau de şamanism sau de salvarea balenelor. În schimb, ea alcătuia auditoriul ideal pentru istoriile lui. Petreceau zile întregi împreună, uneori ajutându-l pe Joe, dar, cel mai des, colindând în jurul canalului, vorbind sau explorând.

După bătălia cu pietre, l-au mai văzut o dată pe Zeth la o oarecare distanţă şi erau grijulii să-l evite. Destul de surpinzător, lui Gilly nu-i era câtuşi de puţin frică de el, dar lui Jay îi era. Nu uitase ce îi strigase Zeth când l-au gonit de la ecluză şi ar fi fost perfect de fericit să nu mai dea niciodată ochii cu el. Dar soarta nu i-a hărăzit acest noroc.

1 Noua Ameninţare a Asasinului

25 – Lansquenet, martie 1999

Era devreme în dimineaţa următoare când a ajuns la Agen. Aflase de la Josephine că nu erau decât două autobuze pe zi şi, după o cafea băută în grabă şi doi croasanţi la Cafe des Marauds, a pornit dornic să-şi obţină documentele de la agenţie, l-a luat mai mult timp decât se aşteptase. Actele de proprietate fuseseră întocmite în ziua anterioară, dar branşamentele pentru electricitate şi gaze nu fuseseră încă puse în funcţiune şi agenţia şovăia să-i predea cheile fără să intre în posesia întregii documentaţii din Anglia. În plus, femeia de la agenţie l-a informat că mai erau ceva complicaţii adiţionale. Oferta lui pentru fermă se produsese într-un moment când o altă ofertă era în considerare – de fapt fusese acceptată de proprietar, deşi nu se făcuse nimic oficial. Oferta lui Jay – superioară celei anterioare cu circa 5000 lire sterline – a anulat efectiv aranjamentul, dar persoana căreia îi fusese promisă ferma îi vizitase mai înainte, în aceeaşi dimineaţă, făcând scandal şi proferând ameninţări.

— Vedeţi, domnule Macintosh, s-a scuzat agenta imobiliară. În aceste mici comunităţi – promisiunea unui teren – oamenii nu înţeleg că un cuvânt aruncat nu poate constitui o obligaţie legală. Jay a încuviinţat cu simpatie. În afară de aceasta, a continuat ea, vânzătorul, care locuieşte la Toulouse, este un tânăr care are de întreţinut o familie. A moştenit ferma de la

143

străunchiul său. Multă vreme nu avusese niciun contact cu bătrânul, aşa că nu are nicio răspundere pentru vreo promisiune făcută înaintea morţii sale.

Jay a înţeles, l-a lăsat să termine formalităţile şi a plecat la cumpărături. La întoarcere a aşteptat în cafeneaua de peste drum până ce au venit faxurile de la Londra. S-au schimbat convorbiri telefonice. Banca. Avocatul. Banca.

— Şi, sunteţi sigură că persoana aceasta – oferta dinaintea mea – nu are vreun drept legal asupra proprietăţii? a întrebat el în cele din urmă, când funcţionara i-a întins cheile.

Aceasta a negat din cap.

— Nu, domnule. Aranjamentul cu Madame d’Api poate să fi fost de lungă durată,

dar ea nu are în mod absolut niciun drept legal. De fapt, noi nu avem decât cuvântul ei, potrivit căruia bătrânul i-ar fi acceptat oferta.

— D’Api?

— Da, o doamnă, Mărise d’Api. O vecină a dumneavoastră. O femeie de afaceri locală, după toate aparenţele.

Aceasta îi explica multe: ostilitatea ei, surpriza când a aflat că el cumpărase casa, chiar şi cutiile de vopsea de pe podea. Presupunea că ei îi va aparţine casa. Procedase la fel cum procedase el: se mutase ceva mai devreme, înainte de definitivare. Nu era de mirare că fusese atât de furioasă. Jay a luat hotărârea să se întâlnească cu ea cât mai curând ca să-i explice. Să o despăgubească, dacă ar fi necesar, pentru lucrările pe care le făcuse în casă. În definitiv, dacă tot o să fie vecini...

144

Se făcuse târziu după-amiază când s-au terminat toate formalităţile. Jay era obosit. În urma unor negocieri rapide, fusese dat drumul la alimentarea cu gaze, dar pentru electricitate trebuia să mai aştepte cinci zile. Funcţionara de la agenţie i-a sugerat un hotel până când casa lui va fi locuibilă, dar el a refuzat. Romantismul fermei lui abandonate şi singuratice era prea puternic pentru a-i putea rezista. Şi în afară de asta, mai era problema noului său manuscris, cele douăzeci de pagini scrise în noaptea aceea pe versoul romanului „Stout Cortez”. Să le abandoneze, pentru confortul steril al unei camere de hotel, i-ar putea distruge ideea înainte chiar de a fi prins viaţă.

Chiar şi acum, în timp ce se întorcea la Lansquenet, cu un taxi încărcat cu cumpărături şi capul îi era ameţit de oboseală, putea simţi atracţia acelor pagini scrise, nevoia imperioasă de a le continua, de a simţi sub degete clapele bătrânei lui maşini de scris şi să urmărească povestea până la capăt.

Când a ajuns acasă, sacul de dormit dispăruse, tot aşa şi lumânările şi lada cu ustensilele de vopsit. Nimic altceva nu fusese atins. A bănuit că Mărise venise în lipsa lui ca să îndepărteze urmele ocupării ei ilicite. Se făcuse prea târziu ca să-i facă o vizită, şi Jay şi-a promis că o va face în ziua următoare. Nu era cazul să fie în termeni proşti cu singura lui vecină apropiată. Şi-a aprins focul în şemineu şi lampa cu petrol – una din cumpărăturile zilei – şi a aşezat-o pe masă. Îşi cumpărase şi un sac de dormit, câteva perne, precum şi un pat pliant. Cu toate aceste obiecte, a reuşit să-şi creeze un spaţiu de dormit destul de confortabil, într-un colţ al încăperii. Cum era încă lumină, s-a aventurat până în bucătărie.

145

Acolo se afla o maşină de gătit cu gaze, veche dar funcţională, şi o vatră, deasupra căreia era agăţată o oală de fier înnegrit, ţesută cu pânză de păianjeni. Pe

o jumătate de spaţiu dintre doi pereţi, mai era o antică sobă de gătit emailată, dar locul unde se făcea focul era astupat cu tot felul de resturi – cărbuni, lemn pe jumătate ars şi generaţii întregi de insecte moarte. Jay s-a hotărât să mai aştepte până când va putea să-l cureţe cum se cuvenea. Focul în vatră s-a aprins uşor şi a reuşit să încălzească destulă apă pentru spălat şi pentru o ceaşcă de cafea, pe care a luat-o cu el, în timp ce a întreprins turul casei. A descoperit că era mai mare decât i se păruse la început. Odăi de locuit, sufragerie, oficii, cămări, dulapuri tot atât de mari ca debaralele, debarale cât nişte caverne. Trei pivniţe, dar întunericul era acolo atât de adânc, încât nu a riscat să coboare pe scările cu câteva trepte lipsă, scări ducând la dormitoare, la mansarde, la hambare. Era şi mobilă, în mare parte stricată de ploi şi neglijată, dar unele piese erau utilizabile. O masă lungă, din lemn înnegrit de vreme, zgâriată şi scorojită de mulţi ani de folosinţă; un bufet de aceeaşi provenienţă; scaune; un taburet. Restaurate şi lustruite cu ceară ar deveni frumoase, şi-a spus el, exact genul de mobilier după care ofta Kerry în prăvăliile elegante din Kensington. Alte lucruri fuseseră depozitate în lăzi, în toate colţurile din casă – servicii de masă în pod, unelte şi echipament de grădinărit într-un şopron, o întreagă ladă cu olande în stare miraculos de bună sub o cutie cu veselă spartă. A scos de acolo cearşafuri scrobite, îngălbenite la pliuri, fiecare brodat cu un medalion elaborat, în care iniţialele D.F. Erau îngemănate deasupra unei ghirlande de trandafiraşi – trusoul unei

146

femei care trăise cu o sută, două sute de ani în urmă. Mai erau şi alte comori: cutii din lemn de santal cu batiste; tigăi de aramă înverzite, un radio vechi, dinainte de război, a apreciat el, cutia crăpată lăsând să se vadă valve mari cât butoanele cu care astăzi se deschid uşile. Dar, cel mai preţios, era un scrin uriaş pentru mirodenii şi condimente, din stejar înnegrit, ale cărui sertare încă mai purtau etichete scrise cu cerneală cafenie, îngălbenite de vreme – *Cannelle, Poivre Rouge, Lavande, Menthe Verte*- (Vanilie, piper roşu, levănţică, mentă verde) cu compartimente goale păstrând încă aroma acelor condimente, unele având încă praful rămas care-i colorau vârful degetelor cu scorţişoară, ghimbir, paprică şi şofran. Era un obiect de o frumuseţe fascinantă. Merita ceva mai bun decât această casă goală, pe jumătate abandonată. Jay şi-a promis că, de îndată ce va fi în stare, îl va aduce jos şi-l va curăţa.

Joe s-ar fi îndrăgostit de el.

Dar, cum s-a făcut noapte şi s-a întunecat, Jay a trebuit să părăsească explorarea casei. Înainte de a se retrage pe patul lui de campanie, şi-a mai inspectat o dată glezna, surprins şi încântat de viteza cu care i se închisese rana. Aproape că nu mai avea nevoie de crema cu amică pe care o cumpărase de la farmacie. Camera era caldă, tăciunii aprinşi aruncau lumini roşietice pe pereţii spoiţi cu var. Era încă

devreme – nu mai mult de ora opt

— Dar oboseala pusese stăpânire pe el şi s-a întins pe pat, contemplând focul şi făcându-şi planuri pentru a doua zi. În spatele obloanelor închise, putea auzi vântul suflând în livadă, dar în seara aceea, nu avea nimic sinistru. Ba chiar, sunetul era aproape familiar – vântul, susurul apei din depărtare, creaturile nopţii chemându-se

147

şi hârjonindu-se şi, deasupra tuturor, ceasornicul bisericii de peste mlaştini. S-a simţit cuprins de un val de nostalgie – pentru Gilly, pentru Joe, pentru Nethe Edge şi pentru acea ultimă zi pe calea ferată de sub Pog Hill Lane, pentru toate acele întâmplări despre care nu scrisese în *Jackapple Joe,* pentru că erau prea cuprinse de deziluzie pentru a putea fi exprimate în cuvinte.

A scos un hohot de râs adormit şi gâjâit. *Jackapple Joe* nu s-a apropiat niciodată de ceea ce s-a întâmplat cu adevărat. A fost o fabricaţie, un vis în care înfăţişa lucrurile aşa cum ar fi trebuit să fie, o naivă readucere la viaţă a acelor veri magice şi teribile în acelaşi timp. Nu făcuse decât să dea un sens pentru ceea ce rămăsese fără sens. În cartea lui, Joe era o cacialma, un bătrân prietenos care l-a îndrumat către starea de adult. Jay era tipul de băiat „plăcintă cu mere”, inocent cu dibăcie. Copilăria lui fusese suflată cu aur, adolescenţa fermecată. Uitate au fost toate acele clipe când bătrânul îl plictisea, îl tulbura, îl înfuria. Uitate şi momentele când Jay era sigur că Joe era nebun. Dispariţia lui, trădarea lui, minciunile ascunse, domolite de nostalgie. Nu era de mirare că tuturor le plăcuse acea carte. Reprezenta chiar triumful înşelăciunii, al fanteziei asupra realităţii, copilăria pe care noi toţi credeam în secret că am trăit-o, dar pe care niciunul nu am trăit-o cu adevărat. *Jackapple Joe* a fost cartea pe care chiar Joe ar fi putut-o scrie. Cel mai păcătos fel de minciună – pe jumătate adevărată, dar mincinoasă în ceea ce conta cu adevărat. Mincinoasă în ce privea inima.

— Tu ar fi trebuit să te întorci, ştii bine asta, a spus Joe pe un ton aparent indiferent. Şedea pe masă, lângă maşina de scris, cu o cană de ceai într-o mână. Schim

148

base tricoul pe care era imprimat *„Thin Lizzy*” cu unui cu *„Animal*” al lui Pink Floyd. Te-a aşteptat şi tu nu te-ai mai întors. A meritat mai mult decât atât, flăcăiaş. Chiar şi la cincisprezece ani şi tot ar fi trebuit să ştii asta.

Jay l-a privit fix. Părea foarte real. Şi-a atins fruntea cu mâna, dar pielea îi era rece.

— Joe?

Ştia ce era, fără nicio îndoială. S-a gândit atât de mult la Joe în ultimul timp, dorinţa lui subconştientă de a-l găsi acolo, recrearea celei mai mari fantezii a lui Joe.

— Nu ai descoperit niciodată unde s-au dus, nu-i aşa?

— Nu, nu am reuşit.

Era ridicol să vorbească cu o fantasmă, dar era ciudat câtă alinare îi aducea această conversaţie. Joe părea că îl ascultă, cu capul aplecat uşor într-o parte, cu cana ţinută între degete.

— Tu eşti cel care m-a părăsit. După tot ce mi-ai promis. M-ai părăsit. Şi nici nu ţi-ai luat rămas-bun vreodată! Chiar dacă totul era în vis, Jay simţea cum furia făcea să-i tremure vocea. Tu eşti acela care să-mi spună mie că ar fi trebuit să mă întorc?

Joe a dat din umeri, indiferent. Lumea mai călătoreşte, a spus el caim. Oamenii se duc ca să se regăsească, sau ca să-şi piardă urma, indiferent pentru ce. La propriul tău *cliche.* Nu este exact ce faci tu acum? Să fugi de ceva.

— Nu prea ştiu ce fac acum, a spus Jay.

— Acea Kerry, puiule, a continuat Joe ca şi cum nu l-ar fi auzit. Şi ea a fost una. Nu ştii niciodată când ai dat de noroc. A chicotit. Ştiai că poartă lentile de contact verzi?

— Ce?

— Lentile de contact. Ochii ei sunt în realitate albaştri. Tu nu ai ştiut niciodată, toţi aceşti ani.

149

— E ridicol, a mormăit Jay. Oricum, tu nici nu eşti aici.

— Aici? Aici? Joe s-a întors spre el, împingându-şi şapca spre ceafă cu gestul lui caracteristic, pe care şi-l amintea. Chicotea, aşa cum făcea întotdeauna când vroia să spună ceva scandalos. Cine poate spune unde se află a/c/’? Cine poate spune că *tu eşti* aici?

Jay şi-a închis ochii. Imaginea bătrânului nu i-a părăsit retina şi dansa ca o molie în faţa unei ferestre.

— Am detestat întotdeauna când vorbeai aşa, a spus Jay.

— Cum?

— Toată vorbăria aia mistică de lăcustă.

Joe a râs mânzeşte.

— Asta e filosofia Orientului, puştiule. Am învăţat-o de la călugării din Tibet, pe vremea când băteam drumurile.

— Nu ai bătut niciodată drumurile, a zis Jay. Nu ai fost nicăieri mai departe de M.1.

A adormit, legănat de sunetul râsului lui Joe.

26 – Pog Hill, Vara 1977

În prima parte a acelei veri, Joe a fost într-o formă superbă. Părea mai tânăr ca niciodată, clocotind de idei şi de proiecte. Lucra pe parcela lui aproape în toate zilele, deşi cu mai multă prudenţă decât înainte şi îşi luau pauza de ceai în bucătărie, înconjuraţi de răsaduri cu tomate. Gilly venea şi ea la două zile şi coborau pe calea ferată, tăind şi adunând, aşa cum obişnuiau, comori, pe care le aduceau sus pe rambleu în casa lui Joe.

Gilly le-a povestit că în mai se mutaseră din oraşul Moncktion, din cauză că nişte copii din vecini începuseră să provoace necazuri vechii lor tabere.

— Nişte bastarzi, a spus ea cu indiferenţă, trăgând din ţigareta pe care o împărţea cu Jay şi trecându-i-o. Întâi au început să ne strige cuvinte de ocară. A naibii treabă, dar fără mare importanţă. Apoi veneau noaptea şi băteau cu pumnul în uşi, apoi aruncau cu pietre în geamuri, apoi au aprins foc sub caravană. După aia l-au otrăvit pe bătrânul nostru câine, şi atunci, Maggie a spus că i-a fost destul.

Gilly intrase în acel an în şcoala generală locală. Se înţelegea cu majoritatea oamenilor, i-a spus ea, dar cu copiii ăia era altceva. Nu intra în amănunte, dar Jay a bănuit că relaţiile trebuie să fi fost destul de proaste pentru ca Maggie să mute trailerul atât de departe.

— Cea mai rea dintre ei – agitatoarea – era o fată pe care o cheamă Glenda, i-a spus ea. E cu un an înaintea

151

mea la şcoală. M-am bătut de câteva ori cu ea. Nimeni nu îndrăzneşte să-i facă ceva din cauza fratelui ei.

Jay a privit-o întrebător.

— Îl ştii, a spus Gilly, trăgând încă un fum, bastardul ăla mare cu tatuaje.

— Zeth.

— Da. Cel puţin, el a terminat şcoala. Nu-l mai văd prea mult, doar uneori jos, la Edge, unde vânează păsări. A dat din umeri. Oricum, nu prea des. Nu-mi place.

Nether Edge devenise a lor acum, constată el. O bandă de şase sau şapte, între doisprezece şi cincisprezece ani, condusă de sora lui Zeth. În weekenduri se duceau în oraş, unde se luau la întrecere cine fură mai multe de la vânzătorii de ziare – de obicei dulciuri şi ţigarete – apoi coborau spre Edge ca să-şi facă de treabă sau să dea drumul la artificii. Trecătorii îi evitau, temându-se de insulte sau de hărţuială. Chiar şi obişnuiţii posesori de câini pe care îi scoteau la plimbare evitau acum locul.

Noutăţile l-au lăsat pe Jay ciudat de frustrat. După bătaia cu pietre rămăsese precaut în privinţa malului lui Edge şi păstra cu sfinţenie în buzunar talismanul lui Joe, totdeauna la pândă să nu fie surprins de necazuri. Evita canalul, mina şi ecluza care-i păreau să prezinte riscuri. Nu avea de gând să se afle faţă în faţă cu Zeth, dacă depindea de el. Gilly însă nu se temea. Nici de Zeth, nici de Glenda. Era prudentă doar pentru el, nu şi pentru ea.

Cu toate hotărârile luate, Jay a avut o răbufnire de indignare.

— Nu am de gând să mă ţin deoparte, a spus el înfierbântat. Nu mi-e teamă de o gaşcă de fetite. Tie ţi-e frică?

152

— Sigur că nu! Negarea ei i-a confirmat lui Jay suspiciunea. A simţit un impuls subit să-i demonstreze că se putea descurca singur, la fel de bine ca şi ea – de când cu bătaia cu pietre simţise că era în dezavantaj faţă de ea, dacă se ajungea la agresiune fizică.

— Am putea merge mâine, a sugerat el. Să mergem la gura de mină şi să scoatem din pământ nişte sticle.

Gilly a chicotit. În razele soarelui, părul ei strălucea la fel de puternic ca şi capătul aprins al ţigaretei. Nasul îi era ars de soare. Jay a fost cuprins de un val de emoţie necunoscută lui, atât de puternică încât s-a simţit uşor ameţit. Ca şi cum ceva s-ar fi mişcat în interiorul lui, intrând într-o frecvenţă pe care nu o cunoştea şi nici nu o ghicea. A simţit o dorinţă bruscă, de neînţeles, de a-i atinge părul. Gilly îl privea cu ironie.

— Eşti sigur că eşti pregătit? l-a întrebat ea. Nu eşti laş, nu-i aşa, Jay? Şi-a umflat muşchii braţelor şi a cârâit *Bwrakka – bwraaak!* Nici măcar un picuţ, un piculeţ? Dar senzaţia aceea, acel moment de revelaţie misterioasă, trecuse. Gilly a azvârlit chiştocul în tufiş, continuând să chicotească. Jay a apucat-o şi i-a zbârlit părul ca să-şi ascundă starea de confuzie, până când fata a început să ţipe şi i-a tras una în fluierul piciorului. Starea de normalitate – cel puţin ceea ce trecea drept normal între ei – se restabilise.

În noaptea aceea, a dormit prost, stând treaz în întuneric, cu gândul la părul lui Gilly – acea nuanţă superbă, vie, între frunza de arţar şi morcov – la şisturile roşii din grohotişul de deasupra gurii de mină şi la vocea lui Zeth, care îi şoptea la ureche. *Eu pot aştepta* şi *Eşti mort,* până când a trebuit să se scoale şi să scoată vechea flaneluţă roşie din săculeţul ei – talismanul lui

153

Joe, uzată şi lucioasă de atâta folosinţă timp de trei ani

— Şi să o strângă în palmă, după care s-a simţit imediat mai bine.

Speriat? Cu siguranţă nu era speriat.

Avea magia de partea lui.

27 – Lansquenet, martie 1999

A început să-mi fie drag de Jay. Ne-am maturizat împreună, el şi eu, şi, în multe

privinţe, ne asemănăm. Suntem complecşi într-o serie de privinţe care nu sunt imediat aparente pentru obsevatorul indiferent. Un palat al gurii needucat descoperă în noi o asprime, o limbuţie care contrazice simţăminte mai adânci. Iertaţi-mă dacă am devenit pretenţioasă cu vârsta, dar ăsta este efectul singurătăţii asupra vinului, ca şi călătoriile şi manipularea brutală care nu mi-au îmbunătăţit calităţile. Unele chestii nu ar trebui îmbuteliate pentru prea mult timp.

Cu Jay era, desigur, altceva. Cu Jay era furia.

Nu-şi putea aminti de o perioadă când nu fusese furios pe cineva. Pe părinţii lui. Pe şcoală. Pe el. Şi, mai ales, pe Joe. Joe, care dispăruse în acea zi, fără să-l prevină şi fără motiv, lăsând doar un pachet de seminţe, parcă semănând cu o poveste proastă cu zâne. O recoltă proastă, acea furie. Rău pentru spirit, al meu şi al lui. Şi Specialii au simţit-o. Cele patru sticle rămase se aflau pe masă, unde aşteptau într-o tăcere abătută, de rău augur, cu burţile pline de un foc întunecat.

Când s-a trezit a doua zi dimineaţă, Joe mai era acolo. Şedea la masă, cu cana de ceai, cu coatele pe masă, cu şapca trasă pe un ochi, cu ochelarii în formă de semilună cocoţaţi pe vârful nasului. O rază de soare în care dansa praful pătrunsese printr-o gaură din oblon şi aurea un umăr, făcându-l aproape invizibil. Era făcut

155

din aceeaşi ţesătură aeriană care-i umplea şi sticlele; eu puteam privi prin el în locurile în care lumina cădea direct, deşi el îi apărea destul de solid lui Jay, aşa cum şedea drept şi ţeapăn dintr-un vis în altul.

— ’Neaţa, a spus bătrânul.

— Înţeleg ce e toată chestia asta, a şoptit Jay răguşit. Sunt pe cale să înnebunesc.

Joe a chicotit.

— Întotdeauna ai fost un pic prostuţ, a spus el. Imaginează-ţi să arunci seminţele alea pe calea ferată. Păi, tu trebuia să le păstrezi. Să le *foloseşti.* Dacă ai fi făcut ce trebuia să faci, atunci nimic din toate astea nu s-ar fi întâmplat.

— Ce vrei să spui?

Joe a ignorat întrebarea.

— Trebuie să ştii că încă mai este o veche recoltă bună de *Tuberosa Rosifea* care creşte sub podul de cale ferată. Poate singurul loc pe lume cu o recoltă aşa de bună. Ar trebui să te duci cândva şi să o vezi. Să-ţi faci ceva vin.

— Ce vrei să spui să le folosesc? Erau doar seminţe.

— Doar seminţe? Joe şi-a scuturat capul, exasperat. Doar seminţe, după tot ce te-am învăţat? Jackapples alea erau *Speciali,* ţi-am mai spus, am scris chiar pe pachet.

— Dar eu nu am văzut nimic special la ele, i-a spus Jay, trăgându-şi blugii.

— Chiar niciodată? Ascultă-mă, puştiule, am pus câteva *rosifea* în fiecare sticlă de vin pe care am făcut-o vreodată. În fiecare sticlă pe care am făcut-o de când le-am

adus din America de Sud. Mi-au trebuit cinci ani numai ca să pregătesc pământul. Vreau să-ţi spun...

— Nu te mai obosi, l-a întrerupt cu asprime Jay. Tu

156

n-ai fost niciodată în America de Sud. Aş fi surprins să aflu că ai fost şi în afară de South Yorkshire.

Joe a râs şi a scos un pachet de Player's din buzunarul hainei.

— Poate nu, flăcăiaş, a admis el, aprinzându-şi una. Dar am văzut-o cu toate astea. Am văzut toate locurile despre care ţi-am povestit.

— Sigur că da.

Joe a dat din cap cu o expresie de tristeţe.

— Călătorii astrale, puştiule. Călătorii astrale, cum naiba crezi tu că puteam să o fac când jumătate din viaţa mea am petrecut-o sub pământ?

Părea aproape furios. Jay era cu ochii pe ţigareta din mâna lui, jinduind să tragă un fum. Simţea un miros de hârtie arsă şi de Noaptea de 5 noiembrie1.

— Eu nu cred în călătorii astrale.

— Atunci cum naiba crezi că am ajuns aici?

Noaptea de 5 noiembrie, suc din rădăcina de lemn-dulce, grăsime prăjită, fum şi ABBA cântând „The Name of the Game" la Number One, toate în acea lună. Iar el, şezând în dormitorul gol şi fumând – nu din plăcere, ci doar pentru că era împotriva regulilor. Nicio scrisoare. Nicio ilustrată. Nici măcar o adresă.

— Tu nu eşti aici. Iar eu nu vreau să port această conversaţie.

Joe a ridicat din umeri.

— Tu ai fost mereu un încăpăţânat nenorocit. Totdeauna ai cerut explicaţii. Niciodată nu te-ai mulţumit să iei lucrurile aşa cum erau. Totdeauna vrând să ştii cum se întâmplă lucrurile.

1 Dată când în Marea Britanie se aprind în curţi focuri în aer liber şi artificii.

157

Tăcere. Jay a început să-şi lege şireturile.

— Îţi aduci aminte de Rromii aceia care au ocolit contorul la Nether Edge?

Jay a ridicat capul. Da, îmi amintesc.

— Ţi-ai dat vreodată seama cum au făcut-o?

Jay a dat încet din cap.

— Tu spuneai că a fost alchimie.

Joe a chicotit.

— Alchimia *profanului.* Şi-a aprins un Player's cu o expresie înfumurată. Şi-au făcut nişte tipare în forma unei monede de cincizeci de pence, înţelegi? Şi în ele au turnat gheaţă. Iar tipii de la Consiliu au crezut că monedele de cincizeci au dispărut

fără urmă, s-au topit. Joe a hohotit de râs. Au avut dreptate, nu-i aşa?

28 – Nether Edge, Vara 1977

Jay se îndrepta către Edge, cu talismanul lui Joe băgat adânc în buzunar. Soarele era acoperit, aşa cum a fost mai tot timpul în acea vară, cerul era albicios şi aerul era fierbinte şi lipsit de oxigen, iar peisajul lipsit de culoare. Câmpul, copacii, florile, totul avea o nuanţă cenuşie, ca pe ecranul televizorului portabil alb-negru al lui Maggie. Deasupra lui Nether Edge atârna parcă o mică pată, ca un semnal luminos. Un avertisment, poate.

Gilly purta blugi tăiaţi şi un tricou în dungi. Îşi legase părul la ceafă cu o panglică roşie. Avea în mână un suc şi limba îi era neagră de sucul de rădăcină de lemn dulce.

— Nu eram sigură că ai să reuşeşti, a spus ea.

Jay şi-a amintit de talismanul din buzunar şi a ridicat din umeri. Erau în siguranţă, şi-a spus el. În siguranţă. Protejaţi. Invizibili. Avusese efect de zeci de ori mai înainte.

— De ce să nu fi reuşit?

Gilly a ridicat din umeri.

— Au un fel de bârlog pe acolo, a spus ea, smucind din cap către canal. Probabil într-un copac, unde îşi ţin toate materialele, l-am văzut de câteva ori mergând acolo. Te provoc să mergi acolo.

— Eu nu accept provocări, a spus Jay.

Gilly i-a aruncat o privire ironică.

159

— Dar ei nu pot fi acum acolo. Dimineaţa, pe timpul ăsta, ei sunt încă în oraş sau ciordesc chestii de la piaţă. E numai un bârlog de formă, Jay. N-ai curajul.

Ochii îi luceau cu viclenie: ochii ei verzi de pisică în care se reflecta cerul fără culoare. Şi-a terminat îngheţata şi a aruncat învelişul în canal, păstrând paiul între buze ca pe o ţigaretă.

— Doar dacă nu eşti *galben,* a spus ea imitându-l cu destul succes pe Lee Marvin.

— Ok.

Au găsit cuibuşorul aproape de ecluză. Nu era într-un pom, ci era o chiţimie făcută din tot felul de resturi: carton ondulat, foi de prelată unsă cu smoală, fibră de sticlă. Avea ferestre din foi de plastic şi o uşă furată de la coliba cuiva. Părea părăsită.

— Hai, intră, l-a îndemnat Gilly. Stau de pândă.

Jay a ezitat un moment. Gilly îl cam lua în derâdere. Faţa ei nu era decât un

imens pistrui. Privind-o, a simţit cum îl cuprinde ameţeala.

— Hai, dă-i drumul, l-a îmboldit ea.

Pipăindu-şi talismanul din buzunar, Jay a pornit cu hotărâre către colibă. Era mai mare decât părea privită de pe potecă, şi, cu toată diversitatea materialelor, construcţia era solidă. Uşa era încuiată cu un lacăt greu, de origine industrială, care ar fi putut proveni din pivniţa de cărbuni a cuiva.

— Încearcă fereastra, s-a pronunţat Gilly din spatele lui. Jay s-a răsucit brusc.

— Parcă spuneai că stai de pază?

Gilly a dat doar din umeri.

— Doar nu e nimeni aici. Haide, încearcă fereastra.

Fereastra abia permitea să te târăşti ca să intri. Gilly

160

a tras în lături foaia de plastic şi Jay a pătruns. Înăuntru era întuneric şi mirosea a pământ acru şi a fum de ţigară. Pe pardoseală se vedea un maldăr de paturi deasupra câtorva lăzi. O cutie cu tăieturi de ziare. Pe un perete, era un afiş dintr-o revistă pentru fete, cu colţurile îndoite. Gilly şi-a băgat capul pe fereastră.

— Ai găsit ceva bun? a întrebat ea.

Jay a negat din cap. Începea să se simtă prost, se vedea deja prins în capcană în timp de Zeth şi prietenii lui erau după colţ.

— Caută în lăzi, i-a sugerat Gilly. Acolo trebuie să-şi ţină ei toate chestiile lor. Reviste şi ţigări, tot ce au ciordit.

Jay a răsturnat una din lăzi. Tot felul de gunoaie s-au răspândit pe podea. Farduri, sticle de limonadă, benzi de desene animate. Un radio cu tranzistori ponosit, dulciuri într-un borcan de sticlă. O pungă de hârtie cu pocnitori, artificii şi Hopa-Mitică şi Pisici Negre în cutiile lor. Două duzini de brichete BIC. Patru pachete de Player's nedeschise.

— La ceva, a spus Gilly. La orice. Oricum, toate au fost săltate. Jay a luat o cutie de pantofi cu tăieturi din ziare. Cam fără entuziasm le-a răspândit pe podeaua de pământ. Apoi, a făcut acelaşi lucru cu revistele.

— La ţigările, a insistat Gilly. Şi brichetele. O să i le dăm lui Joe. Jay a privit-o neliniştit, dar teama de dispreţul ei era mai mare decât putea suporta. A luat ţigările şi brichetele, apoi, la insistenţele lui Gilly, dulciurile şi artificiile. Stimulat de entuziasmul ei, a smuls afişul de pe perete, a strivit cu picioarele discurile şi a spart borcanele. Amintindu-şi cum i-a zdrobit Zeth radioul, a luat şi tranzistorul spunându-şi că i-l datora. A împrăştiat cosmeticele, zdrobind sub picioare rujurile de buze şi a

161

aruncat o cutie cu pudră de perete. Gilly îl urmărea, râzând frenetic.

— Aş vrea să le văd mutrele, a sughiţat ea. Măcar de-aş putea!

— Asta nu putem i-a amintit Jay ieşind repede din chiţimie. Hai să plecăm, înainte ca ei să se întoarcă. A luat-o de mână şi a tras-o după el pe cărarea care ducea spre puţul de mină, simţind cum îi tremura stomacul la gândul celor înfăptuite. Totuşi, senzaţia nu era chiar neplăcută şi au izbucnit amândoi în râs, ca nişte beţivi, sprijinindu-se unul pe celălalt în timp ce se împleticeau pe potecă.

— De-aş putea să-i văd *mutra* lui Glenda, a bolborosit Gilly. Data viitoare ar trebui să aducem un aparat de fotografiat, ca să rămânem cu o amintire.

— Data viitoare? Ideea le-a îngheţat râsul.

— Păi, desigur! Gilly vorbea ca şi cum ar fi fost lucrul cel mai natural din lume. Am câştigat prima ciocnire. Nu putem abandona acum.

Lui Jay i-a trecut prin minte că ar fi trebuit să-i spună: ăsta e sfârşitul, Gilly. E prea periculos.

Dar pe ea o atrăgea tocmai pericolul, iar el era prea îmbătat de admiraţia pe care i-o arăta ea, ca să fie prudent. Privirea aceea din ochii ei!

— De ce te holbezi la mine? l-a întrebat ea belicoasă.

— Nu mă holbez.

— Ba da, te *holbezi.*

Jay a chicotit: Priveam la *marea – imensa – urechelniţă,* care tocmai a aterizat în părul tău din acest tufiş.

— Bastardule! a zbierat Gilly, scuturându-şi capul.

— Stai un pic! Am găsit-o, a spus el, atingându-i părul cu timiditate.

162

Dar Gilly i-a ars una zdravănă în gleznă. Şi, din nou, normalitatea a fost restabilită.

Pentru un timp.

29 – Lansquenet, martie 1999

Următoarea acţiune pe care a întreprins-o Jay în Lansquenet a fost să găsească o firmă de construcţii. Casa avea nevoie de reparaţii serioase şi, deşi ar fi putut face singur unele lucrări, şi-a dat seama că era preferabil să se adreseze unor profesionişti. Şi a avut norocul să-i găsească la îndemână. Era convins că l-ar costa mult mai mult dacă ar apela la o firmă din Agen. Şantierul era întins, cheresteaua era stivuită în spate, cercevele de ferestre şi uşi erau proptite de ziduri. Depozitul principal fusese o fermă scundă transformată, cu o firmă deasupra uşii, pe care se putea citi CLAIR- MONT-DULGHERIE-PANOURI-CONS.

În apropierea uşii, erau îngrămădite: mobilă neterminată, materiale pentru garduri, blocuri de ciment, ţigle şi plăci de faianţă. Numele constructorului era

Georges Clairmont. Acesta era un bărbat scund şi îndesat, cu o mustaţă blegită şi cămaşă albă, pătată de transpiraţie. Vorbea cu accentul îngroşat al regiunii, dar rar, şi după o clipă de gândire, ceea ce îi dădea lui Jay timpul să-i înţeleagă cuvintele. Cumva, toată lumea din regiune îl cunoştea deja. Jay o bănuia pe Josephine că împrăştiase zvonurile. Angajaţii lui Clairmont – patru bărbaţi în salopete stropite cu vopsea şi cu şepcile trase pe ochi împotriva soarelui – îl urmăreau cu curiozitate, în vreme ce Jay trecea pe acolo. A surprins termenul *Anglia* într-o conversaţie rapidă în *patois*-ul local. Lucrul – banii – ceva rar în sat.

164

Toată lumea vroia să apuce o parte din restaurarea imobilului Château Foudouin. Clairmont a pocnit din degete în timp ce patru perechi de ochi îi urmăreau.

— Înapoi, la lucru, înapoi la lucru!

Jay a surprins privirea unuia din muncitori – un bărbat cu părul roşu, legat la ceafă cu o basma – şi i-a zâmbit. Roşcatul i-a răspuns, ascunzându-şi de Clairmont gura cu mâna. Jay l-a urmat pe manager în interiorul clădirii.

Camera era mare şi răcoroasă, ca un hangar. O măsuţă de lângă uşă servea drept birou şi era practic acoperită de hârtii, dosare şi, peste toate, trona un telefon-fax. Lângă telefon se aflau o sticlă de vin şi două pahare. Clairmont a turnat vin în pahare şi i-a întins unul lui Jay.

— Mulţumesc.

Vinul era roşu închis şi bogat. Era bun şi Jay l-a complimentat.

— Ar trebui să fie, a răspuns Clairmont. A fost făcut în via dumitale. Vechiul proprietar, Foudouin, era cândva bine cunoscut pe aici. Un foarte bun producător de vinuri. Struguri de calitate. Pământ bun.

A sorbit încet vinul, cu apreciere.

— Presupun că va trebui să trimiteţi pe cineva să vadă casa, i s-a adresat Jay.

Clairmont a dat din umeri: Cunosc casa. Am fost s-o văd din nou acum o lună. Am făcut chiar nişte estimări.

A observat surprinderea lui Jay şi a tras un zâmbet larg.

— Ea lucrează la această casă din decembrie, văruind, tencuind. Era atât de sigură de înţelegerea ei cu bătrânul.

— Mărise d'Api?

165

— Păi, cine alta? Dar ei făcuse deja un aranjament cu nepotul lui. Un venit frumos – o sută de mii de franci pe an până la moarte – în schimbul casei şi al fermei. Era prea bătrân pentru a mai putea munci. Şi prea încăpăţânat ca să renunţe. Nimeni altul nu vroia proprietatea decât ea. În zilele noastre, din exploatarea unei ferme nu se fac bani, iar în ce priveşte casa, vai şi amar! Clairmont şi-a exprimat părerea

dând din umeri. Dar cu ea, lucrurile stau altfel, e şi ea încăpăţânată. A pus ochii pe pământ cu ceva ani în urmă. A aşteptat. A îngrădit puţin câte puţin. Şi acum i-a venit plata, aşa-i? Clairmont a râs scurt, dar cu subînţeles. N-o să-mi dea niciodată ceva de lucru, spunea ea. Mai degrabă ar aduce un constructor din oraş decât să fie datoare cuiva din sat. Mai degrabă a preferat să facă totul singură. Clairmont şi-a frecat degetele în mod expresiv. Zgârcită în economiile ei, a explicat el, terminându-şi vinul, zgârcită cu toate.

— Bănuiesc că va trebui să-i ofer un fel de compensaţie, a spus Jay.

— De ce? Clairmont părea amuzat.

— Păi, dacă o fi cheltuit banii...

Clairmont a izbucnit în râs.

— Bani! Aş spune că a furat un teren. Fii atent la garduri, la gardurile vii. Şi ai să constaţi cum au fost mutate din loc: vreo doisprezece metri aici, vreo şase acolo. Ciupind din pământ ca un şobolan lacom. A făcut-o ani de zile, pe vremea când credea că bătrânul nu observa. Apoi, când a murit... Clairmont a ridicat din umeri. Ha! Femeia asta este o otravă, domnule Macintosh, e o viperă. Îi ştiam pe bietul ei bărbat şi, deşi nu se plângea niciodată, nu mă puteam opri să nu aud tot felul de lucruri.

166

Din nou a ridicat din umeri, cu o expresie atât filosofică, cât şi pragmatică.

— Nu-i daţi nimic, domnule Mackintosh. Veniţi diseară la mine acasă, s-o cunoaşteţi pe soţia mea. Să luăm masa împreună. O să putem discuta pe îndelete planurile dumneavoastră pentru refacerea casei Faudouin. S-ar putea realiza o minunată casă de vacanţă, domnule. Cu investiţii, orice este posibil. Grădina poate fi replantată şi amenajată. Livada restaurată. Poate şi un bazin de înot. Pavate aleile ca la vilele din Juan les Pins. Fântâni arteziene. Ochii îi luceau la perspectivă.

Jay i-a răspuns cu prudenţă. Drept să spun, nu m-am gândit deocamdată decât la reparaţiile imediate.

— O să avem timp pentru toate, heh? L-a bătut pe umăr prieteneşte.

— Casa mea dă din scuarul principal. Rue des Francs Bourgeois. Numărul patru. Nevastă-mea abia aşteaptă să cunoască noua noastră celebritate. O să fie foarte fericită.

Râsul lui, în parte umil, în parte acaparator, era ciudat de contagios.

— Vino să cinezi cu noi. Încearcă *„les gesiers farcis*” 1 al nevesti-mii. Caro ştie tot ce este de ştiut în satul ăsta. Trebuie să cunoşti Lansquenetul.

Jay s-a aşteptat la o cină simplă, cu constructorul şi soţia lui, care, probabil, era măruntă şi ştearsă, cu şorţul dinainte şi părul strâns sub basma sau cu o mutră agreabilă şi rozalie, ca a lui Josephine de la cafenea, cu ochi vioi de pasăre. Vor fi poate timizi la început, vorbind puţin, nevasta turnând supa în castroane de

pământ, înroşindu-se la complimentele lui. Se vor servi pate

1 Un fel de drob.

167

făcut în casă şi vin roşu, măsline şi ardei muraţi în uleiuri condimentate. Iar după aceea, vor povesti vecinilor că englezul era *un mec sympathique, pas du tout pretentieux1,* iar el va fi acceptat rapid ca membru al comunităţii.

Realitatea a fost însă cu totul alta.

Uşa i-a fost deschisă de o doamnă elegantă şi plinuţă, îmbrăcată într-un *twin-sef* bleu pal şi tocuri cui, care a exclamat când l-a văzut. Soţul ei, mai îndoliat ca niciodată, îmbrăcat în costum închis şi cravată, l-a salutat cu mâna pe după umărul soţiei sale. Din interior se auzeau muzică şi voci, iar ce se vedea era decorat cu atât de multă stofă imprimată, încât Jay a trebuit să închidă ochii. Aşa cum era el, în blugi negri şi tricou sub un simplu sacou negru, se simţea stingherit de cât era de prost îmbrăcat.

În afară de Jay, mai erau alţi trei musafiri. Caroline Clairmont i-a prezentat în timp ce oferea băuturi – „prietenii noştri Toinette şi Lucien Merle şi Jessica Mornay, care are un magazin de modă la Agen” – şi îşi lipea un obraz de al lui Jay, în acelaşi timp punându-i un pahar cu cocteil cu şampanie în mâna lui liberă.

— Eram atât de nerăbdători să vă cunoaştem, Monsieur Mackintosh, sau pot să vă spun Jay?

În timp ce începuse să dea din cap, a fost invitat într-un fotoliu.

— Şi, desigur, mie *trebuie* să-mi spui Caro. Era atât de minunat să ai pe cineva *nou,* în sat – pe cineva cultivat – după mine, cultura este *atât* de importantă, nu crezi?

1 Un tip simpatic, deloc pretenţios.

2 Pulover şi cardigan

168

— Oh, da, a şoptit Jessica Mornay, înfigându-şi în braţul lui nişte unghii roşii, prea lungi ca să nu fie false. Vreau să spun că Lansquenet este atât de minunat de nealterat, dar, uneori, o persoană cu educaţie tânjeşte după ceva *mai mult.* Trebuie să ne povesteşti despre dumneata. Eşti scriitor, aşa ne-a spus Georges?

Jay şi-a retras braţul şi s-a resemnat să suporte inevitabilul. A răspuns la nenumărate întrebări. Era căsătorit? Nu? Dar trebuie să fie cineva, cu siguranţă? Jessica a zâmbit şi s-a tras mai aproape. Ca să scape de atenţiile ei, s-a prefăcut interesat de banalităţi. Cei doi Merle, mărunţei şi spilcuiţi în caşmiruri asortate, veneau din Nord. El era negustor de vinuri şi lucra pentru firma unor importatori nemţi. Toinette era implicată într-un fel de jurnalism local. Jessica era stâlpul grupului de dramă al satului – Antigona era *superbă* – şi Jay scria oare şi pentru

teatru?

El a prezentat *Jackapple Joe,* despre care toată lumea auzise, dar pe care nu o citise nimeni, şi a provocat chiţăituri excitate din partea lui Caro, când a dezvăluit că începuse o nouă carte. Talentul gastronomic al lui Caro s-a dovedit a fi la fel de ornamentat ca şi locuinţa ei: a acordat atenţia cuvenită *suffle-ului au champagne* şi *vol-au-vent-uri\or]* în ce priveşte *les gesiers farcis şi boeuf en croute1,* a regretat în fundul sufletului terina de casă şi măslinele din fanteziile lui. A descurajat cu gentileţe avansurile tot mai înflăcărate ale Jessicăi Mornay. În general, a fost moderat de spiritual, de amator de poveşti. A acceptat multe complimente nemeritate cu privire la *franceza lui superbă.* După cină, l-a lovit o durere de cap, pe care a încercat să o combată, fără

1... Şi muşchi de vacă în aluat

169

succes, cu alcool, l-a venit greu să se concentreze, faţă de viteza în creştere a conversaţiei lor în franţuzeşte. Fraze întregi s-au pierdut şi au zburat ca norii. Din fericire, gazda lui era vorbăreaţă – şi egocentrică – destul ca să considere tăcerea lui drept o atenţie fascinată.

Pe când cina a luat sfârşit, se făcuse aproape miezul nopţii. La cafea şi *petits fours,* durerea de cap se mai domolise şi Jay a fost în stare să prindă din nou firul conversaţiei.

Clairmont, cu cravata lărgită la gât, cu faţa pătată şi transpirată: tot ce pot să spun este că a venit momentul să se întâmple *ceva* ca să apară şi Lansquenet pe hartă, heh! Avem tot atât de multe calităţi ca şi vecinul nostru Le Pinot, dacă ne-am putea organiza.

Caro a încuviinţat dând din cap. Jay înţelegea mai bine franceza ei decât pe cea a bărbatului ei, al cărui accent era tot mai puternic pe măsură ce-şi golea paharul cu vin. Ea şedea în faţa lui, pe braţul unui fotoliu, picior peste picior, şi cu o ţigaretă în mână.

— Acum că Jay a intrat în mica noastră comunitate – şi-a arătat ea dinţii prin fumul de ţigară – sunt sigură că lucrurile vor începe să progreseze. Tonul se schimbă. Oamenii încep să evolueze. Dumnezeu ştie cât de mult am muncit – pentru biserică, pentru grupul de teatru, pentru societatea literară. Sunt sigură că Jay va fi de acord să se adreseze micului nostru grup de scriitori cât de curând?

Şi-a dezvelit şi el dinţii, fără să se angajeze la ceva.

— Sigur că ai s-o faci! Caro a exclamat încântată, ca şi cum Jay i-ar fi răspuns invitaţiei cu tot atâtea cuvinte. Eşti exact ce-i trebuie cel mai mult unui sat ca Lansquenet: un suflu de aer proaspăt. Dar nu aş vrea ca

170

lumea să creadă că te ţinem *numai pentru noi.*

A râs şi Jessica a exclamat pofticioasă. Soţii Merle şi-au dat coate, înveseliţi. Jay a simţit cum i se instalează sentimentul ciudat că toată cina aceea pantagruelică fusese doar un pretext şi cu toate cocteilurile cu şampanie şi Sauternes-ul la gheaţă şi *foie gras*-ul, de fapt el fusese felul principal.

— Dar de ce Lansquenet? întrebarea venea de la Jessica, în timp ce se apleca în faţă şi-şi ţinea închişi ochii ei albaştri, lungi şi migdalaţi, din cauza fumului de ţigară care o învăluia. Cu siguranţă că ai fi fost mai fericit într-o localitate mai mare, Agen poate, sau mai spre sud, spre Toulouse?

Jay a clătinat din cap: m-am plictisit de oraşe, a spus el. Am cumpărat proprietatea asta în urma unui impuls.

— Ah! a exclamat Caro în extaz. Ce temperament artistic!

— Pentru că mi-am dorit ceva liniştit, departe de un oraş.

Clairmont şi-a scuturat capul: Heh, e destul de liniştit. Prea liniştit pentru noi. Preţurile proprietăţilor scad într-una, în timp ce la Le Pinot, la doar patruzeci de kilometri depărtare...

Soţia lui a explicat cu promptitudine că Le Pinot era un sat pe râul Garonne, foarte iubit de turiştii străini.

— Georges are foarte multe lucrări acolo, nu-i aşa Georges? A construit un bazin de înot pentru cuplul acela adorabil de englezi şi i-a ajutat să renoveze casa aceea veche de lângă biserică. Dacă am putea trezi acelaşi interes şi în satul nostru!

Turişti. Bazine de înot. Magazine de suveniruri. Baruri cu hamburgeri. Lipsa de entuziasm a lui Jay tre

171

buie să i se fi citit lesne pe faţă, deoarece Caro l-a înghiontit.

— Îmi dau seama că domnul Mackintosh al nostru este un romantic, Jessica dragă! îi plac drumeagurile noastre de ţară şi viile şi fermele izolate şi ascunse în verdeaţă. E atât de englez! Jay a zâmbit, a dat din cap şi a fost de acord că excentricitatea lui era *tout a fait anglaise.*

— Bine, bine, dar o comunitate ca a noastră trebuie să se dezvolte. Clairmont era ameţit şi serios. Avem nevoie de *investiţii.* De bani. Fermele nu produc bani. Fermierii noştri abia dacă produc atâta cât să subziste şi să ţină fermele mai departe. Lucrările ţi se oferă doar la oraş. Tinerii pleacă. Numai bătrânii şi vagabonzii rămân. Itineranţii, *les pieds-noirs1.* Asta e ce oamenii nu vor să înţeleagă. Trebuie să progresăm sau să murim, heh. Progres sau moarte.

Caro a fost de acord. Dar sunt prea mulţi oameni aici care nu pot vedea calea spre progres, s-a încruntat ea. Ei refuză să-şi vândă pământul pentru a putea ridica construcţii, chiar şi atunci când este limpede că nu pot câştiga. Când s-au sugerat planuri pentru construirea noului *Intermarche* pe şosea, au protestat atât de mult că

Intermarche-ul s-a dus la Le Pinot. Le Pinot era acum douăzeci de ani exact ca Lansquenet. Şi uite cum arată acum.

Le Pinot era povestea de succes locală. Un sat de 300 de suflete care şi-a găsit un loc pe hartă, datorită unui cuplu de întreprinzători de la Paris, care au cumpărat şi au restaurat o serie de vechi proprietăţi

’ Imigranţi algerieni

172

pentru a le vinde drept case de vacanţă. Datorită lirei sterline puternice, şi câtorva contacte excelente la Londra, aceste case au fost vândute sau închiriate unor turişti englezi pricopsiţi şi tradiţia s-a stabilit încetul cu încetul. Sătenii şi-au dat curând seama de potenţialul existent. Afacerile au înflorit în ce priveşte comerţul turistic. S-au deschis o mulţime de cafenele, urmate în curând de pensiuni, de tipul *„bed and breakfast” 1.* A urmat o puzderie de magazine specializate, oferind produse de lux pentru comerţul de vară, un restaurant cu o stea Michelin şi un mic, dar luxos, hotel cu sală de fitness şi bazin de înot. Istoria locală a fost condusă spre obiective de interes şi bisericuţa, total neinteresantă şi obişnuită, a fost redescoperită – printr-o combinaţie de folklor şi speranţe deşarte – a fi un sit cu semnificaţie istorică. O adaptare pentru televiziune a romanului *Clochemerle* a fost filmată acolo şi, după aceea, noile proiecte nu s-au mai oprit: un Intermarche în apropiere. Un club de călărie. Un şir întreg de châlet-uri de vacanţă în lungul râului. Iar ca şi cum toate astea n-ar fi fost de ajuns, erau planuri pentru un Aquadom şi o staţiune de sănătate la cinci kilometri depărtare, care ar putea atrage activităţi comerciale de la Agen şi mai departe.

Caro dădea impresia că priveşte succesul localităţii Le Pinot drept o insultă personală.

— Ar fi putut fi cu uşurinţă Lansquenet, s-a văicărit ea, luând un *petit four.* Satul nostru este cel puţin la fel de bun cu al lor. Biserica noastră este veritabilă din secolul al paisprezecelea. Noi avem ruinele unui apeduct roman în Les Marauds. Puteam fi noi. În schimb, singurii

1 Pat şi mic dejun

173

vizitatori pe care îi avem sunt muncitorii estivali la fermă şi ţiganii de lângă râu, a spus ea, muşcând cu poftă din *petit four.*

Jessica a dat din cap. Oamenii de aici sunt de vină, a spus ea. Nu au nici cea mai mică ambiţie. Ei cred că se poate trăi exact cum trăiau bunicii lor.

Din câte a înţeles Jay, Le Pinot avusese atât de mult succes, încât producţia locală de vinuri – după care satul fusese botezat – încetase cu desăvârşire.

— Vecina dumitale este una din acei oameni. Buzele lui Caro s-au subţiat sub

rujul trandafiriu. Îşi lucrează jumătate din pământul de aici şi până! a Les Marauds şi abia dacă scoate ceva din producţia de vin din care să se întreţină. Trăieşte ascunsă tot anul în casa aia veche, fără să schimbe o vorbă cu cineva. Şi bietul copil, ascuns cu ea...

Toinette şi Jessica au dat din cap şi Clairmont a umplut din nou ceştile cu cafea.

— Copil? Nimic din scurta imagine pe care i-o lăsase Mărise d'Api nu-l făcuse să o poată crede mamă.

— Da, o fată. Nimeni nu a văzut-o vreodată. Nu merge la şcoală. Nu o vedem niciodată la biserică. Am încercat să sugerăm că ar trebui, Caro s-a strâmbat, dar torentul de insulte din partea mamei a fost dezgustător.

Celelalte femei şi-au exprimat acordul prin sunete variate. Jessica s-a apropiat şi mai mult şi Jay i-a perceput parfumul – a bănuit a fi „Poison"1 – emanat de părul ei blond, tuns scurt.

— S-ar simţi mai bine cu bunica ei, s-a lansat Toinette cu emfază. Cel puţin la ea ar găsi afecţiunea de care are nevoie. Mireille a fost totalmente devotată lui

1 otravă

174

Tony. Tony, a explicat Caro, fusese soţul Marisei.

— Dar ea nu i-a lăsat niciodată copilul, a spus Jessica. Cred că o ţine lângă ea numai ca să o înfurie pe Mireille. Şi, desigur, noi suntem prea departe pentru a ţine seama de ce spune o bătrână.

— Se presupune că a fost un accident, a continuat Caro pe un ton misterios. Vreau să spun că asta era ce *aveau ei de spus,* nu-i aşa? Chiar şi Mireille a acceptat, din cauza funeraliilor. A spus că puşca i-a făcut explozie când un glonţ a rămas înţepenit pe ţeavă. Dar toată lumea ştie că femeia asta l-a împins la aşa ceva. A făcut tot ce trebuia, în afară de a apăsa pe trăgaci. O cred în stare de orice. Absolut orice.

Conversaţia luase un curs care-l făcea pe Jay să se simtă stingherit. Migrena pusese din nou stăpânire pe el. Nu la aşa ceva se aşteptase la Lansquenet, şi-a zis el, această rafinată duşmănie, această veselă aluzie la cruzime, îndărătul farmecului unei conversaţii. Nu venise la Lansquenet ca să afle toate astea. Cartea lui

— Dacă va ajunge vreodată să devină o carte – nu avea nevoie de aşa ceva. Uşurinţa cu care scrisese cele douăzeci de pagini pe versoul lui *Stout Cortez o* dovedea. Avea nevoie de femei cu faţa de măr copt, care să culeagă ierburi în grădină. Dorea o idilă franţuzească, un *Cidru cu Rosette,* un antidot voios pentru Joe.

Şi, totuşi, era ceva curios de convingător în poveste, în chipurile celor trei femei exprimând toate aceeaşi încântare de vulpe care-şi adulmecă vânatul, cu ochii

arcuiţi, cu buzele rujate şi larg deschise, lăsând să se vadă dinţii albi, bine îngrijiţi. Era o poveste veche – nici măcar una originală – care, totuşi, îl atrăgea. Senzaţia –
175

de a fi tras înainte de o mână invizibilă – nu era întru totul neplăcută.

— Continuă, a spus el.

— Ea era întotdeauna împotriva lui, Jessica a luat conducerea naraţiunii. Chiar de când s-au căsătorit. El era un bărbat atât de liniştit, de drăguţ. Era voinic, dar pot să jur că îi era frică de ea. O lăsa să facă ce vroia. Şi, după ce s-a născut copilul, s-a purtat şi mai rău cu el. Nu-i zâmbea niciodată. Nu s-a împrietenit cu nimeni. Şi scandalurile cu Mireille! Sunt sigură că le puteai auzi în tot satul.

— Până la urmă asta l-a împins la ce a făcut: scandalurile.

— Bietul Tony.

— Ea l-a găsit în hambar – ce rămăsese din el. Capul pe jumătate distrus de împuşcătură. Iar ea şi-a pus copilaşul în coş şi a plecat în oraş pe scuter, calmă şi liniştită cât vrei să crezi, ca să ceară ajutor. Iar la funeralii, când toată lumea plângea îndoliată – Caro şi-a scuturat capul

— Rece ca gheaţa. Niciun cuvânt, nicio lacrimă. Şi nu a plătit decât pentru o înmormântare dintre cele mai simple şi mai ieftine. Iar când Mireille s-a oferit să plătească pentru ceva mai bun – Dumnezeule! Ce bătălie a mai provocat!

Din câte a înţeles Jay, Mireille era soacra Marisei. Aproape şase ani după aceea, Mireille, care avea şaptezeci şi unu de ani şi suferea de artroză cronică, nu a mai vorbit niciodată cu nepoata ei şi nici nu a mai văzut-o decât de la distanţă.

După moartea soţului ei, Mărise şi-a reluat numele de fată. Părea să-i urască atât de mult pe toţi locuitorii satului, că folosea numai mâna de lucru itinerantă – şi asta
176

numai cu condiţia ca să doarmă şi să mănânce la fermă pe toată durata angajării lor. Inevitabil, şi asta a provocat zvonuri.

— Oricum, nu cred că ai s-o vezi prea mult, şi-a terminat informarea Toinette. Nu vorbeşte cu nimeni. Chiar pentru cumpărăturile ei săptămânale, se duce până la La Percherie. Sunt convinsă că n-o să vă tulbure singurătatea.

Jay a plecat pe jos spre casă, cu toate ofertele din partea Jessicăi şi a lui Caro pentru a-l conduce cu maşina. Se făcuse aproape ora două şi noaptea era răcoroasă şi liniştită. Mintea îi era limpede. Cerul era plin de stele, dar luna nu se vedea. În timp ce traversa scuarul principal şi se îndrepta, coborând uşor, spre Les Marauds, Jay şi-a dat seama, cu oarecare surprindere, cât de întuneric era în realitate. Ultimul felinar aprins se afla în faţa localului Cafe des Marauds şi la piciorul colinei, râul, mlaştinile, căsuţele ponosite stând să cadă în râu erau acoperite de o umbră atât de deasă că erau aproape total lipsite de vizibilitate.

Pe când a ajuns la râu, ochii i se adaptaseră la întuneric şi a putut traversa prin locurile puţin adânci, ascultând sunetul apei cum se lovea de mal. A regăsit cărarea care traversa câmpul şi a urmat-o până ce a ajuns la drum, unde copacii care îl mărgineau se ridicau întunecaţi, profilându-se pe cerul purpuriu. În jurul lui se auzeau tot felul de sunete: creaturile nopţii, o bufniţă în depărtare, sunetele vântului prin frunziş care îi distrăgea atenţia.

Aerul răcoros îi limpezise creierul, alungând urmele de fum şi alcool, şi se simţea vioi şi treaz, în stare să umble toată noaptea. Şi, în acest timp, s-a pomenit trecând în revistă ultima parte din conversaţia auzită în

177

acea seară, care persista cu înverşunare. Era ceva în acea poveste, aşa urâtă cum era ea, care îl atrăgea. Era primitivă. Viscerală. O femeie care trăia în singurătate cu secretele ei; bărbatul mort în hambar; triunghiul întunecat dintre mamă, bunică, fiică... Şi totul în jurul acestui pământ iubit şi aspru, al acelor vii, livezi, râuri, al acelor case văruite, văduve cu basmale negre, bărbaţi în salopete şi cu mustăţi pe oală, pătate cu nicotină.

Aroma de cimbru se ridica puternic în aerul nopţii. A devenit sălbatic pe marginea şoselei. Cimbrul ajută memoria, obişnuia să spună Joe. El făcea un sirop pe care-l păstra într-o sticlă în cămară. Două linguri în fiecare dimineaţă înainte de micul dejun. Lichidul clar, verzui, mirosea exact ca aerul de deasupra satului Lansquenet, înviorător şi aducând a pământ şi nostalgic ca atunci când pliveai ierburile din grădină, într-o zi de vară, cu radioul deschis.

Brusc, Jay a simţit dorinţa să fie acasă. Avea mâncărime la degete. Avea nevoie să simtă clapele maşinii de scris sub degete, să audă clinchetul bătrânei maşini în tăcerea ei încremenită. Mai mult decât orice, nu vroia să scape această poveste.

L-a găsit pe Joe aşteptându-l, lungit pe patul lui de campanie, cu mâinile împreunate sub cap. Îşi lăsase ghetele la picioarele patului, dar îşi păstrase cascheta de miner pe cap, pusă ştrengăreşte, în faţă cu un abţibild galben, pe care scria „Oamenii vor avea întotdeauna nevoie de cărbune”.

Jay nu s-a arătat surprins când a dat cu ochii de el. Furia îi dispăruse şi, în locul ei, simţea un fel de linişte, aproape ca şi când se aştepta să-l vadă – apariţia fan

178

tomatică devenind familiară pe măsură ce o anticipa, devenind...

Magia de fiecare zi.

S-a aşezat în faţa maşinii de scris. Povestea pusese acum stăpânire pe el şi bătea la maşină repede, degetele atacând clapele. A scris aşa, mai bine de două ore, alimentând maşina cu foaie după foaie din *Stout Cortez,* translatând, exprimând în propria lui alchimie de profan. Cuvintele se îngrămădeau pe pagină aproape prea

repede pentru el ca să poată păstra ritmul. Din când în când, făcea o pauză, conştient în mod vag de prezenţa lui Joe pe pat, lângă el, deşi bătrânul nu spunea nimic în timp ce el scria. La un moment dat, a simţit un miros de fum. Joe îşi aprinsese o ţigară. La cinci dimineaţa, a făcut o cafea în bucătărie şi, când a revenit la maşina de scris, a remarcat cu un sentiment ciudat de dezamăgire, că bătrânul plecase.

30 – Nether Edge, Vara 1977

După aceea, se duceau tot mai des la Edge. În majoritatea timpului se ascundeau şi nu ieşeau la iveală decât când erau convinşi că nu se va afla nimeni pe acolo. Au mai avut loc câteva ciocniri cu Glenda şi amicii ei – o dată la groapa de gunoi, cu privire la dreptul de proprietate asupra unui vechi congelator (Glenda fiind câştigătoare), iar altă dată, la trecerea râului (înregistrată în favoarea lui Jay şi Gilly). Nu a urmat nimic serios. Şi-au aruncat calificative, au zburat câteva pietre, ameninţări şi zeflemele. Gilly şi Jay erau mai familiarizaţi cu Nether Edge decât ceilalţi, cu tot statutul lor de marginalizaţi din oraş. Ei cunoşteau cele mai bune ascunzători, scurtături. Şi apoi, ei aveau şi imaginaţie. Glenda şi ai ei nu aveau nimic altceva decât răutatea şi aroganţa care să-i susţină. Lui Gilly îi plăcea să pună capcane. Un puiet îndoit şi legat cu o sârmă întinsă de la bază având misiunea de a se destinde în faţa imprudentului care s-ar împiedica de sârmă. O cutie cu vopsea plină cu apă murdară din canal într-un echilibru precar deasupra uşii colibei lor. Coliba însăşi, supusă într-una unor raiduri, până ce, în final, a fost abandonată. Jay a găsit însă noua lor ascunzătoare – în groapa de gunoi, între o matahală ruginită şi uşa unui vechi frigider abandonat. Îşi lăsau semnătura peste tot. Pe sobe abandonate în groapa de gunoi. Pe copaci. Pe pereţii şi uşile unei serii de colibe. Gilly îşi făcuse o

180

praştie şi exersa asupra cutiilor de conserve şi borcanelor de gem aruncate. Era un talent înnăscut. Nu greşea niciodată ţinta. Putea sparge un borcan la cincizeci de picioare, fără măcar să facă exerciţii. Evident că au avut parte şi de câteva eşecuri, când abia au scăpat teferi. Odată erau cât pe ce să-l înghesuie pe Jay lângă locul unde îşi ascunsese bicicleta, aproape de podul peste calea ferată. Se făcuse târziu şi Gilly plecase acasă, dar el a avut norocul să găsească o grămadă de cărbuni din anul precedent – nu mai mult decât doi saci

— Într-un desiş, pe care vroia să-i ia cu el înainte ca altcineva să dea de ei. Era prea ocupat cu încărcarea cărbunilor pe bicicletă ca să le observe pe cele patru fete care veneau din partea cealaltă a căii ferate şi Glenda se şi repezise la el până să-şi

dea seama ce se întâmpla.

Glenda era de vârsta lui Jay, dar solidă pentru o fată. Trăsăturile ascuţite ale lui Zeth erau îngropate în carne, ceea ce îi redusese ochii la două semilune şi gura la un bot. Obrajii îi erau plini de bube. Era pentru prima oară că Jay o vedea atât de aproape şi asemănarea cu fratele ei îl paraliza. Prietenele ei îl priveau cu atenţie şi se împrăştiau îndărătul Glendei, ca pentru a-i tăia orice încercare de a scăpa. Bicicleta era la o depărtare de zece picioare, ascunsă în ierburile înalte. Jay a început să se îndrepte către ea.

— Eşti cam singur astăzi, a remarcat una dintre fete, o blondă slăbănoagă, cu un chiştoc de ţigară între dinţi. Une – i pretena ta?

Jay se apropia de bicicletă. Glenda se mişcă odată cu el, lăsându-se să alunece pe rambleu către drum. Bucăţi de grohotiş zburau de sub bascheţii ei. Purta un

181

tricou fără mâneci şi braţele ei erau arse de soare. Cu braţele alea mari, de femeie de pescar, arăta îngrijorător de adultă. Jay s-a prefăcut a fi indiferent, l-ar fi plăcut să poată spune ceva deştept, ceva muşcător, dar cuvintele care i-ar fi venit atât de uşor într-o povestire refuzau să coopereze. În schimb, s-a rostogolit în jos, către locul unde era ascunsă bicicleta şi a reuşit să o scoată din ierburi pe drum.

Glenda a scos un croncănit de furie şi a început să alunece spre el, ajutându-se de mâinile ei mari ca nişte spatule, şi scoţând nori de praf.

— Am să te... bastardule, a mai spus ea, semănând în mod alarmant cu fratele ei, dar, fiind prea atentă să-l urmărească pe Jay, a trecut de rambleu şi s-a prăbuşit în şanţul uscat de la fundul canalului, unde tocmai înflorise un mănunchi de urzici. Glenda a tras un urlet de furie şi de durere. Jay a râs până la urechi şi şi-a încălecat bicicleta. În şanţ, Glenda se zvârcolea şi se lupta să se ridice, cu faţa în urzici.

Jay s-a depărtat, în timp ce prietenele Glendei o scoteau din şanţ. Când a ajuns sus pe stradă, s-a oprit şi s-a întors. O putea vedea pe Glenda, pe jumătate afară din şanţ. Faţa îi era vânătă de furie, l-a făcut un semn vag, dar insolent.

— O să te am! vocea ei a ajuns până la el. Dracu’ de frate-miu o să te aibă, jigodie!

Jay i-a făcut din nou un semn cu mâna, a întors bicicleta şi a dispărut. Râdea ca un apucat de îl dureau fălcile, îl dureau coastele de râs. Talismanul legat de blugi îi flutura ia şold ca o banieră. Striga şi ţipa pe tot drumul ce cobora spre sat şi vocea îi era dusă de vânt. Era înflăcărat, entuziasmat. Se simţea invulnerabil.

182

Dar luna august se apropia de sfârşit. Septembrie ameninţa ca o Nemesis. O singură săptămână încă înainte de prăbuşirea lui.

31 – Lansquenet, martie 1999

În cursul săptămânii următoare, Jay a scris în fiecare noapte. Vineri, electricitatea a fost în fine instalată, dar, pe atunci, se obişnuise să lucreze la lumina lămpii cu petrol. Era cumva mai prietenoasă lumina, de atmosferă. Paginile manuscrisului începeau să formeze o stivă pe masă. Avea deja gata cam o sută de pagini. În ziua de luni, Clairmont a apărut cu patru muncitori pentru a începe să atace reparaţiile. Au început cu acoperişul, de unde lipsea un mare număr de ţigle. Şi instalaţia de apă avea nevoie de atenţie. În Agen descoperise o firmă care închiria automobile şi a luat un Citroen verde, cu o vechime de cinci ani, care să-i transporte cumpărăturile şi să-i uşureze vizitele la Lansquenet. Şi-a cumpărat şi trei topuri de hârtie şi riboane pentru maşina de scris. Lucra după ce se întuneca şi Clairmont cu oamenii săi plecau acasă, şi teancul de pagini dactilografiate creştea mereu.

Nu recitea paginile nou scrise. De teamă, poate, ca blocajul care îl chinuise atâţia ani să nu se repete. Dar nu se gândea la asta. În parte, o datora locului acestuia. Aerului pe care-l respira. Sentimentului de familiaritate în ciuda faptului că era un străin aici. Apropierea lui de trecut. Ca şi cum Pog Hill Lane ar fi fost reconstruit aici printre livezi şi vii.

În dimineţile frumoase, se ducea pe jos la Lansquenet pentru a-şi cumpăra pâinea. Glezna i se vindecase

184

repede şi complet, lăsând doar o urmă de cicatrice şi începuse să-i facă plăcere să umble şi să recunoască unele din fetele pe care le întâlnea în drumurile lui. Josephine îi dăduse numele lor şi câteodată mai mult chiar. În calitatea ei de proprietară a singurei cafenele din sat, era într-o poziţie excelentă pentru a şti tot ce se întâmplă. Bătrânul uscăţiv cu bereta albastră era Narcisse, un grădinar care îl aproviziona pe băcanul local şi pe patronul florăriei. În ciuda atitudinii rezervate, pe faţa lui se putea citi un umor sec, ascuns. Jay aflase de la Josephine că era un prieten al ţiganilor care veneau în josul râului în fiecare vară, făcând comerţ cu ei şi oferindu-le muncă sezonieră pe proprietatea lui. Ani îndelungaţi s-a luptat cu o succesiune de preoţi locali, cu privire la toleranţa lui pentru ţigani, dar Narcisse era încăpăţânat, şi ţiganii au rămas. Bărbatul cu părul roşu, pe care-l văzuse pe şantierul lui Clairmont, era Michel Roux, din Marsilia, un itinerant pe râu, care se oprise acolo pentru două săptămâni cu cinci ani în urmă, şi nu mai plecase. Femeia cu basmaua roşie era Denise Poitou, nevasta brutarului. Femeia grasă în negru, palidă şi arătând obosită, cu ochii apăraţi de soare de o pălărie cu boruri largi, era Mireille Faizande, soacra Marisei. Jay a încercat să-i atragă privirea în timp ce trecea prin faţa terasei cafenelei, dar ea a părut că nu-l vede.

Acestea erau poveştile dindărătul tuturor acelor feţe. Josephine, aplecându-se pe

tejghea cu ceaşca cu cafea într-o mână, părea mai mult decât dispusă să i le împărtăşească. Timiditatea ei anterioară faţă de el dispăruse şi acum îl întâmpina cu plăcere. Uneori, când în local nu se aflau prea mulţi clienţi, stăteau de vorbă. Jay

185

îi cunoştea pe foarte puţini dintre aceia pe care ea îi menţiona. Dar asta nu părea să o descurajeze pe Josephine.

— Vrei să spui că nu ţi-am povestit niciodată ceva despre Moş Albert? Sau despre fata lui? Părea uluită de ignoranţa lui. Ei locuiau lângă brutărie. Ei, ce era pe atunci brutărie, înainte să devină *ciocolaterie.* Peste drum de florărie. La început, Jay o lăsa doar să vorbească. Nu prea îi acorda atenţie şi lăsa ca nume, anecdote, descrieri, să alunece pe lângă el în timp ce-şi sorbea cafeaua şi urmărea trecătorii.

— Ţi-am vorbit vreodată de Arnauld şi de porcul cu trufe; sau de atunci când Armande, îmbrăcată ca Imaculata Concepţie, s-a pus să-l aştepte în curtea bisericii? Ascultă...

Mai erau şi multe poveşti cu prietena ei cea mai bună, Vianne, care plecase cu câţiva ani în urmă sau cu oameni morţi demult, ale căror nume nu însemnau nimic pentru el. Dar Josephine era insistentă. Poate că şi ea era singură. Obişnuiţii de dimineaţă ai cafenelei erau în majoritate cam tăcuţi, mulţi dintre ei oameni bătrâni. Poate că ea ar fi preferat o clientelă mai tânără. Dar, încetul cu încetul, serialul care se desfăşura în Lansquenet-sous-Tannes începuse să-l prindă.

Jay îşi dădea seama că era încă privit ca o ciudăţenie aici. Unii locuitori se holbau la el din pură curiozitate. Alţii zâmbeau. Majoritatea erau rezervaţi, manifestând o asprime politicoasă, un simplu semn din cap pentru a-l saluta şi o privire piezişă când trecea pe lângă ei. Adesea, se înfiinţa la Cafe des Marauds pentru o *blondă* sau un c*afe-cassis1,* la întoarcerea de la Poitou. Terasa

1 Cafea şi lichior de coacăze negre (în fr. În text)

186

era mică, pavată, pe drumul îngust şi despărţită de acesta cu un perete, dar era un bun loc de observaţie unde să stai şi să observi cum se trezeşte, cum prinde viaţă satul. În apropierea imediată a scuarului principal, avea o poziţie avantajoasă, de unde totul era vizibil: colina alungită care cobora spre mlaştini; perdeaua de copaci deasupra Străzii des Francs Bourgeois; turnul bisericii, al cărui dangăt de clopote suna peste câmp la ora şapte în fiecare dimineaţă; şcoala, pătrată şi roz, la bifurcaţia drumului. La poalele colinei, râul Tannes era încă în ceaţă şi lucea din loc în loc, câmpurile cultivate de dincolo de râu fiind abia vizibile. Soarele de dimineaţă era foarte puternic, luminând pereţii din faţă ai caselor de un alb crud, în comparaţie cu umbra lor cafenie. Pe râu era legată la mal o amabarcaţiune, în apropierea îngrămădirii de case abandonate, care atârnau deasupra râului, sprijinite

pe pilonii lor precari. Din coşul vasului se ridica un fuior de fum şi un miros de peşte prăjit.

Între şapte şi opt dimineaţa, o serie de persoane, în majoritate femei, treceau prin faţa cafenelei purtând jimble sau pungi de hârtie cu croasanţi de la brutăria lui Poitou. La opt suna clopotul pentru slujbă. Jay îi recunoştea întotdeauna pe credincioşi. Aveau un aer solemn pe care îl dădeau pardesiele noi de primăvară, pantofii lustruiţi, pălăriile şi beretele care, toate, îi defineau. Caro Clairmont era nelipsită, împreună cu soţul ei, el stingherit în pantofii lui strâmţi, ea elegantă cu o serie de fulare de mătase. În timp ce trecea prin faţa lui, îl saluta cu o fluturare extravagantă din mână şi cu un strigăt: „Cum merge cartea?” Soţul ei dădea scurt din cap şi trecea grăbit, cocoşat şi umil.

187

În timp ce slujba se desfăşura, un număr de bătrâni se instalau pe terasa Cafe-ului des Marauds cu o sfidare obosită ca să bea cafe-creme, să joace o partidă de şah şi să schimbe o vorbă. Jay îi recunoştea pe Narcisse, grădinarul, ocupând mereu acelaşi loc lângă uşă. În buzunarul hainei lui se zărea un catalog jerpelit de seminţe, pe care-l citea în linişte, cu o ceaşcă de cafea la îndemână. Duminicile, Josephine se aproviziona cu „pains au chocolat” 1 şi bătrânul cumpăra întotdeauna două, mâinile lui mari şi pârlite de soare devenind ciudat de delicate în timp ce ducea pâiniţa la gură. Vorbea arareori, mulţumindu-se cu un uşor semn din cap în direcţia celorlalţi clienţi înainte de a se aşeza la locul lui obişnuit. La opt şi jumătate, începeau să apară şcolarii discordanţi în hanoracele lor din lână, o procesiune de embleme purpurii, roşii, galbene, turcoaz, galbene-verzui. Îl priveau cu toţii pe Jay cu o curiozitate nedisimulată.

Unii dintre ei râdeau şi strigau în deriziune „Rosbifl Rosbif!”2, în timp ce se grăbeau spre casă. În Lansquenet erau aproape douăzeci de copii de vârsta şcolii primare, împărţiţi în două clase: copiii mai mari trebuiau să ia autobuzul pentru Agen, ale cărui geamuri erau presărate de năsucuri curioase şi de „graffiti” cu degetele.

În timpul zilei, Clairmont supraveghease reparaţiile casei. Parterul arăta deja mai bine, iar acoperişul era aproape terminat, deşi Jay îşi dădea seama că Georges era dezamăgit de lipsa lui de ambiţie. Clairmont visa la sere şi piscine interioare, jacuzzi şi piaţete şi arhitectură

1 Batoane/pâiniţe cu ciocolată

2 Roast beaf = muşchi de vacă ia cuptor.

188

peisagistică cu gazoane, deşi trebuise să se consoleze când Jay îi spusese că nu avea nicio ambiţie de a locui într-o vilă de tip St. Tropez.

— Bof[1], ce que vous aimez, a ce que je comprends, c’est le rustique[2], i-a spus el lui Jay ridicând din umeri, în ochii lui se întrezărea deja o speranţă. Jay a înţeles însă că, dacă nu adoptă linia dură, ar fi fost cu siguranţă îngropat în tot felul de obiecte nedorite – oale sparte, taburete cu trei picioare pentru muls vacile, reproduceri stângace de mobilă ţărănească, bastoane, olane ciobite, funduri de lemn şi ustensile antice de grădinărit; tot felul de rămăşiţe nedorite din poduri şi pivniţe, scăpate de la focul salvator de moda „rusticului” – pe care ar fi trebuit să le cumpere el. Ar fi trebuit să i-o taie pe loc. Dar era ceva înduioşător la acest om, ceva, în acelaşi timp, umil şi plin de speranţă într-un mod absurd, în ochii lui negri, irascibili, care străluceau deasupra mustăţii lăsate în jos, care îl oprea să ia această atitudine.

Oftând, Jay s-a resemnat pentru inevitabil.

Joi a zărit-o pe Mărise pentru prima oară de la scurta lor întâlnire iniţială. El se întorcea acasă după plimbarea matinală, cu o jimblă sub braţ. În locul unde proprietatea lui se mărginea cu a ei era un gard de aloe, de-a lungul căruia o potecă ducea la hotar. Gardul viu era tânăr, să fi avut trei sau patru ani, noile rămurele abia reuşind să formeze o perdea. Îndărătul lui, Jay putea vedea locul unde fusese vechiul gard viu, un rând inegal de rădăcini şi smocuri de tufe, prost ascunse de noua brazdă. Jay a calculat în minte distanţa. Clairmont

1 Bof = interjecţie care exprimă îndoială, indiferenţă, ironie.

2 Păi, din ce înţeleg, vă place stilul rustic.

189

avusese dreptate. Ea mutase hotarul cu aproape cincizeci de picioare. Probabil atunci când bătrânul se îmbolnăvise pentru prima dată. A privit cu mai multă atenţie prin gardul viu, cu oarecare curiozitate. Contrastul între partea lui şi a ei era izbitor. Pe partea Foudouin, viţa de vie se întindea lăbărţată şi netunsă, noile mlădiţe abia vizibile, cu excepţia câtorva boboci cafenii la capetele cârceilor. În timp ce viţa ei fusese tăiată scurt, la doisprezece inci de la pământ, pregătită pentru vară. Nu se vedea nicio buruiană pe partea Marisei, brazdele erau netede şi cu marginile bine definite, se vedea şi o cărare de-a lungul fiecărui rând, destul de lată pentru a permite unui tractor să treacă cu uşurinţă. Pe partea lui Jay, rândurile intraseră unele în altele, viţa netăiată la timp se înnoda cu celelalte pe deasupra cărărilor. Din încâlceala de mlădiţe apăreau ţepi voioşi de *ragwort1,* mentă, amică. Privind spre proprietatea Marisei, a constatat că putea vedea capătul frontonului fermei ei la marginea câmpului cultivat, ascunsă vederii de o perdea de plopi. Mai erau şi pomi fructiferi – flori albe de măr răsărind pe crengile fără frunze – şi ceea ce părea a fi o grădină de zarzavat. O stivă de lemne, un tractor şi, încă ceva, ce putea fi doar hambarul.

Trebuie să fi auzit sunetul împuşcăturii din casă. A pus desigur copilul în leagăn.

A plecat. Şi-a luat un timp. Imaginea era atât de vie, încât Jay aproape că o vedea cum se mişcă: îşi trăgea ghetele peste ciorapii groşi de lână, îşi arunca jacheta cu două măsuri prea mare pe umeri – era în plină iarnă – pământul îngheţat trosnea sub paşii ei. Chipul îi era impasibil, aşa cum fusese şi

1 O varietate de genul Senecio.

190

când s-au întâlnit în prima dimineaţă. Imaginea îl obseda. În acest chip, Mărise traversase mai mult decât o dată paginile noii sale cărţi. I se părea că o cunoştea, deşi abia dacă îşi vorbiseră. Şi totuşi, era ceva la ea care-l atrăgea, un irezistibil aer de mister. Nu era sigur de ce această femeie îl făcea să se gândească la Joe. Acea haină, poate, sau şapca bărbătească trasă prea jos pe ochi, acea siluetă confuză, dar pe jumătate familiară, doar zărită în dosul unui colţ de clădire. Sigur că nu există nicio asemănare cu Joe în privinţa trăsăturilor. Joe n-ar fi putut avea niciodată acea faţă inexpresivă. Dând să se întoarcă pentru a pleca de acolo, Jay a observat ceva – o siluetă mişcându-se rapid în lungul celeilalte părţi a gardului viu, la câteva sute de yarzi de locul unde se afla el. Apărat de perdeaua subţire a tufişului, a văzut-o înainte ca ea să-l observe. Era o dimineaţă caldă şi îşi părăsise hainele voluminoase pentru o pereche de blugi şi un pulover marinăresc cu dungi. Schimbarea în îmbrăcăminte dezvăluia o siluetă zveltă, băieţoasă. Părul ei roşu fusese tăiat neglijent, la nivelul obrazului – Jay bănuia că se tunsese singură. În acel moment, faţa ei era plină de viaţă, nerăbdătoare. Pentru o clipă, Jay abia o recunoscuse.

A clipit din ochi spre el şi era ca şi cum s-ar fi tras un oblon, atât de repede, că a rămas întrebându-se dacă nu cumva i se păruse că o văzuse înainte.

— Madame.

Timp de o secundă s-a oprit, s-a uitat la el cu o privire inexpresivă, aproape insolentă. Ochii ei erau verzi, o culoare ciudată, un verde-albăstrui deschis, ca o aramă coclită. În cartea lui îi descrisese a fi negri. Jay a zâmbit şi a întins mâna peste gardul viu în chip de salut.

191

— Madame d'Api. Îmi pare rău dacă v-am speriat. Eu sunt...

Dar, înainte să mai poată spune ceva, ea dispăruse, întorcându-se brusc spre rândurile de viţă de vie, fără o privire înapoi, mişcându-se lin şi repede pe cărare înspre casă.

— Madame d'Api, a strigat el după ea. Madame!

Cu siguranţă că auzise, dar i-a ignorat apelul. A urmărit-o câteva clipe în timp ce se depărta, apoi, ridicând din umeri, s-a întors şi el spre casă. Îşi spunea că dezamăgirea lui era absurdă. Nu exista niciun motiv care s-o îndemne să-i

vorbească. Îşi dăduse prea mult frâu liber imaginaţiei. În lumina crudă a zilei, ea nu era mai mult decât eroina cu ochi de ardezie a poveştii lui. Şi-a propus să nu se mai gândească la ea.

Când Jay a ajuns acasă, Clairmont îl aştepta cu un camion încărcat cu vechituri, l-a făcut cu ochiul lui Jay în timp ce acesta intra pe alee, dându-şi pe spate bereta lui bleumarin.

— Hola! Monsieur Jay! i-a strigat el din cabina camionului. Ţi-am găsit nişte lucruri pentru noua dumitale casă!

Jay a oftat. Instinctul lui fusese corect. La fiecare câteva săptămâni avea să fie sâcâit să preia din mâinile lui Clairmont o cantitate de vechituri la suprapreţ, trecând drept *chic* ţărănesc. Din ce putea vedea din conţinutul camionului – scaune stricate, perii de măturat, jumătăţi de uşi, un cap de dragon din papier-mache1, cu adevărat hidos, rămas de la vreun carnaval

— Suspiciunile lui erau departe de realitatea îngrozitoare.

1 Carton

192

— Ştiu şi eu, a început el.

Clairmont a râs cu gura până la urechi.

— Ai să vezi. O să-ţi placă astea, l-a anunţat el, sărind din cabină. Cu această ocazie, Jay a văzut că avea în mână o sticlă de vin. Am aici ceva care să-ţi trezească buna dispoziţie, hehe? După aia o să putem vorbi despre afacerile noastre.

Nu avea scăpare în faţa insistenţelor tipului. Jay nu dorea decât o baie şi puţină linişte. În schimb, va avea parte de o oră de tocmeli în bucătărie, de un vin pe care nu dorea să-l bea şi, mai mult, problema cum să scape de *objets d'art1* ale lui Clairmont fără să-l jignească. Aşa că s-a resemnat.

— Pentru afaceri! A spus Clairmont, turnând vin în două pahare. A mea şi a dumitale. A râs. Am de gând să mă bag în antichităţi, *heh?* Se pot face bani buni cu antichităţile în Le Pinot şi în Montauban. Cumpără ieftin acum, curăţă-le bine şi aşteaptă să vină turiştii.

Jay a încercat vinul, care era bun.

— Ai putea construi douăzeci de *châlet*-uri de vacanţă pe via aia a dumitale, a continuat cu voioşie Clairmont. Sau un hotei. Cum ţi-ar surâde ideea să ai propriul dumitale hotel, *heh?*

Jay a dat din cap.

— Îmi place felul în care se află acum, a spus el.

Clairmont a oftat.

— Dumneata şi *La Paâenne d'Api2,* a oftat el. Nu aveţi viziune, niciunul dintre voi. Pământul ăsta valorează o avere în mâna potrivită. E o nebunie să-l păstrezi aşa cum este, când doar câteva *châlet*-uri ar putea...

1 Obiecte de artă
2 Păgâna d'Api
193

Jay avea dificultăţi în a-l înţelege din cauza accentului şi a cuvântului în sine.

— *La Paâenne?* Femeie fără Dumnezeu? a tradus el cu ezitare.

Clairmont a făcut cu capul în direcţia celeilalte ferme.

— Despre Mărise era vorba. Noi obişnuiam să-i spunem *La Parisienne.* Dar cealaltă poreclă i se potriveşte mai bine, heh? La biserică nu se duce niciodată. De zâmbit nu zâmbeşte niciodată. Se cramponează de pământul ăla din pură răutate şi încăpăţânare, când oricare altul... A ridicat din umeri. *Bof.* Nu-i treaba mea, *heh?* Dar aş ţine uşile încuiate în locul dumitale, Monsieur Jay. E o nebună. A pus ochii pe pământul ăsta de ani de zile. Te-ar vătăma dacă ar putea.

Jay s-a încruntat, amintindu-şi de capcanele pentru vulpi din jurul casei.

— Odată aproape i-a rupt nasul lui Mireille, a continuat Clairmont. Doar pentru că s-a apropiat de fetiţă. După asta n-a mai călcat niciodată în sat. Se duce în La Percherie pe motoretă. Am văzut-o când se ducea şi la Agen.

— Cine are grijă de fiica ei? a întrebat Jay.

Clairmont a dat din umeri.

— Nimeni. Bănuiesc că o lasă singură.

— Mă surprinde că serviciile sociale nu au...

— *Bof.* În Lansquenet? Ar trebui să vină tocmai din Agen sau Montauban, poate chiar din Toulouse. Cui îi pasă? Mireille a încercat. Mai mult decât o dată. Dar ea e deşteaptă. A ştiut cum să-i amâne şi să-i împiedice pe toţi. Mireille ar fi adoptat copilul dacă i s-ar fi dat voie. Are şi banii pentru asta. Şi familia ar fi sprijinit-o. Dar, la
194

vârsta ei şi cu un copil surd pe deasupra, probabil că s-au răzgândit...

Jay s-a holbat la el: un copil surd?

Clairmont l-a privit, surprins.

— Da. Nu ştiai? De când era pui mic. Se crede că ştie cum s-o îngrijească. A dat din cap. Asta e ce o tine aici, *heh?* De asta nu se poate întoarce la Paris.

— De ce? l-a întrebat Jay, curios.

— Banii, a răspuns scurt Clairmont, golindu-şi paharul.

— Dar ferma trebuie să valoreze ceva.

— O da, aşa e, a răspuns Clairmont. Dar nu e a ei. De ce crezi că vroia, cu orice preţ, să obţină proprietatea lui Foudouin? Ferma ei o are doar în arendă. În ziua în care arenda expiră, trebuie să plece. Doar dacă nu poate prelungi arenda. Şi nu mai are multe şanse după toate câte s-au întâmplat.

— De ce? Cine i-a arendat-o?

Clairmont a sorbit ultima picătură şi şi-a lins buzele cu satisfacţie.

— Pierre-Emile Foudouin. Tipul care v-a vândut casa. Strănepotul lui Mireille.

După aceea, au ieşit pe alee ca să inspecteze marfa lui Clairmont. Era aşa cum s-a aşteptat de proastă. Dar gândurile lui Jay colindau în alte părţi, l-a oferit lui Clairmont 500 de franci pentru tot conţinutul camionului: ochii constructorului s-au mărit pentru scurt timp, dar s-a lăsat repede convins. Făcând cu ochiul şiret: Ţi se pare un chilipir, *heh?*

Bancnota i-a dispărut în palma aspră ca printr-un truc cu cărţile de joc.

— Şi să nu-ţi faci griji *heh?* \|i mai găsesc şi altele!

195

A întors camionul şi a plecat, toba de eşapament împrăştiind un praf rozaliu pe alee. Jay a rămas să-şi sorteze troacele.

Şi atunci i-a fost de folos şcolarizarea lui Joe: i-a venit greu să arunce ce ar putea deveni util. Chiar dacă s-a decis să folosească totul drept lemn de foc, s-a trezit cercetând cu un oarecare interes unele obiecte. O uşă cu panouri de sticlă, crăpată pe mijloc, ar putea fi folosită cu ceva succes drept seră. Borcanele, întoarse cu fundul în sus deasupra unor puieţi, le-ar asigura protecţie împotriva îngheţului. Încetul cu încetul, toate curiozităţile aduse de Clairmont au început să se răspândească în jurul grădinii şi al viei. A găsit un loc chiar şi pentru capul dragonului de la carnaval. L-a dus cu grijă până la hotarul dintre via lui şi cea a Marisei şi l-a fixat deasupra unui stâlp al gardului, privind spre ferma ei. Din gura deschisă a dragonului se bălăbănea o limbă roşie din pânză şi ochii galbeni îi luceau. Magie simpatică, ar fi numit-o Joe, ca şi cum ai instala un gargui pe acoperişul bisericii. Jay nu s-a putut împiedica să nu se întrebe ce va zice *La Paâenne* despre inovaţia lui.

32 – Pog Hill, Vara 1977

Amintirile lui Jay din acea vară târzie erau vagi, diferite de celelalte, care erau încă vii. Se datora mai multor factori – cerul palid şi tulburător era unul din ei, care-l făcea să-şi strângă ochii şi să aibă migrene. Joe părea puţin mai distant, iar prezenţa lui Gilly îi împiedica să mai aibă lungile lor discuţii tihnite, ca în anul dinainte. Cât despre Gilly însăşi... i se părea că, în timp ce iulie se scurgea în august, Gilly nu-i mai părăsea gândurile. Jay s-a trezit că se concentra din ce în ce mai mult asupra ei. Plăcerea pe care i-o provoca compania ei era ştirbită de o nelinişte, de o gelozie şi de alte sentimente pe care nu le putea identifica cu uşurinţă. Era într-o stare de perpetuă confuzie. Adesea era gata să izbucnească în

furie, fără să ştie de ce. Se certa întruna cu mama lui, care părea că vrea să i se bage sub piele mai mult în acea vară decât oricând înainte – *toate* îi intrau sub piele în acel an – se simţea jupuit şi sângerând ca şi când toţi nervii îi erau dezgoliţi. A cumpărat „Pretty Vacant" al formaţiei Sex Pistols şi o punea la maximum în camera lui, înnebunindu-i pe bunici. Îşi făcea planuri să-şi găurească urechile. Gilly şi cu el se duceau adesea la Edge, unde se războiau cu banda lui Glenda şi îşi umpleau sacii cu gunoaie folositoare, pe care i le duceau lui Joe. Uneori îl ajutau în munca lui din parcelă şi câteodată, Joe le povestea despre călătoriile lui şi despre timpul petrecut în Africa cu tribul Masai sau

197

despre drumurile prin Anzi. Dar lui Jay toate astea i se păreau superficiale, ca nişte gânduri uitate, ca şi cum mintea lui Joe era preocupată de cu totul altceva. Până şi perimetrul ritual era scurtat, redus la un minut sau două, cu un bastonaş de tămâie şi o pungă de bobi de glazură pentru a fi împrăştiaţi. Nu-i trecuse atunci prin minte să-i pună întrebări, dar şi-a dat seama după aceea. Joe ştia. Chiar de-atunci luase deja o hotărâre.

Într-o zi, l-a luat pe Jay în camera din fund şi i-a arătat din nou scrinul cu seminţe. Trecuse un an de când o mai făcuse, arătându-i miile de seminţe împachetate şi învelite şi etichetate, gata pentru a fi plantate şi în semiîntunericul din odaie – ferestrele erau încă bătute cu scânduri – scrisul era prăfuit, abandonat, hârtia pachetelor devenise friabilă cu timpul, etichetele păliseră.

— Nu arată cum ar trebui, aşa-i? a spus Joe, lăsând o dâră cu degetul prin praful adunat pe scrin.

Jay a dat din cap. Camera mirosea a înăbuşit şi umezeală, ca un loc în care fuseseră cultivate tomate. Joe a zâmbit cu tristeţe.

— Să nu uiţi niciodată, fiule. Fiecare din aceste seminţe este una bună. Le-ai putea planta imediat şi ar creşte ca nişte campioni. Ca nişte rachete. Fiecare din ele. A pus o mână pe umărul băiatului. Să-ţi aduci mereu aminte. Nu are importanţă cum arată lucrurile. Important este ce se află *în interiorul lor. Arta* din ele.

Dar Jay nu prea asculta. Adevărul este că în acea vară nu ascultase niciodată cu adevărat – era prea preocupat de gândurile lui, prea sigur că ceea ce avea atunci va dăinui pe vecie. A luat această digresiune melancolică a lui Joe drept o altă predică a unui adult; dând vag din cap, simţindu-se încălzit şi plictisit şi

198

înecându-se în întunecimea fără aer şi dorind să plece cât mai repede.

Mai târziu, i-a trecut prin cap că poate Joe îşi luase atunci rămas bun.

33 – Lansquenet, martie 1999

Când a ajuns acasă, Joe îl aştepta, privind pe geam cu un ochi critic la grădina de zarzavat abandonată.

— Ar trebui să faci ceva cu asta, flăcăule, i-a spus el lui Jay de cum a deschis uşa. Altfel n-o să iasă nimic la vară. Trebuie să o sapi pe toată şi să smulgi buruienile până mai ai timp. Şi după aia, să te ocupi de meri, să-i controlezi să nu aibă vâsc. Că îi omoară dacă-i laşi.

În ultima săptămână, Jay se obişnuise cu apariţiile subite ale bătrânului. Chiar începuse să le dorească, spunându-şi că nu-i făceau niciun rău, invocând chiar motive imbatabile post-Jungiene pentru a le explica persistenţa. Vechiul Jay – cel din 75 – s-ar fi delectat cu aceasta. Dar acel Jay credea în orice. Vroia să creadă. Proiecţii astrale, extratereştri, vrăji, ritualuri, magie. Fenomenele ciudate erau pâinea zilnică a *acelui* Jay. Acel Jay credea – avea încredere. Acest Jay se maturizase, nu mai înghiţea orice.

Cu toate acestea, continua să-l vadă pe bătrân, indiferent de ceea ce credea. În parte, din cauza singurătăţii, şi-a spus el. Pe de altă parte, datorită cărţii – acel necunoscut care creştea din manuscrisul lui *Stout Cortez.* Procesul scrisului seamănă puţin cu o nebunie, un fel de posesiune, nu întotdeauna benignă. În zilele când se năştea *Jackappie Joe* îşi vorbea tot timpul sieşi, măsurând cu paşii în sus şi în jos micul studio din Soho, cu un pahar într-o mână şi discutând vehement cu el însuşi, cu Joe, cu

200

Gilly, cu Zeth şi cu Glenda, aproape aşteptându-se să-i vadă acolo, în timp ce-şi ridica ochii de pe clapele maşinii de scris, ochii usturându-l de oboseală, capul zvâcnindu-i şi cu radioul dat la maximum. O vară întreagă a fost dement. Cartea aceasta va fi însă diferită. Într-un anumit fel, mai uşoară. Eroii erau cu tofii în jurul lui, ei defilau fără niciun efort de-a lungul şi de-a latul paginilor. Clairmont constructorul, Josephine proprietara cafenelei, Michel de la Marseilles, cu părul roşu şi zâmbetul pe buze, Caro cu o basma de la Hermes. Mărise. Joe. Mărise. Nu exista un scenariu real. În schimb, erau o mulţime de anecdote, împletite larg împreună – unele amintite de la Joe şi transferate la Lansquenet, altele amintite de Josephine pe deasupra tejghelei de la Cafe des Marauds, iar altele închegate din bucăţele, din fărâme. Îi plăcea să creadă că prinsese ceva din aerul, din lumina acestor locuri. Poate ceva din stilul narativ viu, needucat al lui Josephine. Bârfelile ei nu erau niciodată mânjite de răutate. Anecdotele ei erau mereu calde, adesea amuzante. Începuse să dorească aceste vizite, destul de mult ca să se simtă dezamăgit în zilele când Josephine era prea ocupată ca să vorbească. S-a trezit că trecea în fiecare zi pe la cafenea, chiar şi când nu avea niciun motiv să meargă în sat. Îşi

făcea note în minte.

După ce s-au împlinit aproape trei săptămâni de când se stabilise în localitate, s-a dus la Agen, de unde a trimis primele 150 de pagini din manuscrisul fără titlu deocamdată lui Nick Horneli, agentul lui din Londra. Nick îl reprezenta şi pe Jonathan Winesap, dar şi drepturile de autor pentru *Jackapple Joe.* Jay îl plăcea pe Nick, un tip plin de umor, care avea obiceiul să-i trimită cupiuri din ziare şi reviste, în speranţa de a-i trezi noi idei. Jay nu

201

i-a trimis o adresă de contact, ci doar o adresă poştală din Agen şi s-a pus pe aşteptat un răspuns.

Spre dezamăgirea lui, a constatat că Josephine nu-i mai vorbea despre Mărise. De asemenea, erau persoane pe care le menţiona rar: soţii Clairmont, Mireille Faizande, soţii Merle. Ea însăşi. Ori de câte ori o încuraja să aducă vorba despre aceste nume, îşi făcea de lucru în bucătărie. Avea din ce în ce mai mult convingerea că erau lucruri – lucruri secrete – pe care nu vroia să le discute.

— Ce-mi poţi spune despre vecina mea? Vine vreodată la cafenea?

Josephine a luat cârpa şi a început să lustruiască suprafaţa lucioasă a barului.

— Eu nu o văd. Şi nici nu o cunosc prea bine.

— Am auzit că nu se prea împacă cu oamenii din sat.

Un ridicat din umăr drept răspuns. Bof.

— Caro Clairmont pare să ştie o mulţime de chestii despre ea.

Din nou s-au ridicat umerii.

— Sunt curios.

Sec: îmi pare rău, dar trebuie să plec.

— Sunt sigur că trebuie să fi auzit ceva...

Ea l-a privit o secundă în faţă şi obrajii i s-au înroşit. Braţele erau strânse în jurul trupului, cu degetele mari înfipte în coaste într-o atitudine defensivă.

— Monsieur Jay. Unor oameni le place să-şi bage nasul în treburile celorlalţi. Dumnezeu ştie, câte bâjfe au fost cândva şi despre mine. Unii oameni cred că pot şi să judece.

Dintr-odată, devenise o persoană străină, trăsăturile i s-au încordat şi buzele i s-au îngustat. Lui Jay i-a trecut prin minte că se putea să-i fie frică.

202

Mai târziu în acea noapte, după ce se întorsese acasă, a revăzut în minte conversaţia avută cu ea. Joe şedea pe locul lui obişnuit pe pat, cu mâinile împreunate la ceafă. La radio se transmitea muzică uşoară. Clapele maşinii erau reci şi moarte sub degetele lui. Şirul viu al naraţiunii se întrerupsese.

— Nu e bine, a oftat el şi a turnat cafea în cana pe jumătate goală. S-a întrerupt

firul, nu mai ajung nicăieri.

Joe îl urmărea alene, cu şapca trasă pe ochi.

— Nu pot scrie carte asta. Sunt blocat. Nu mai are niciun sens. Nu mai duce nicăieri.

Povestea, atât de clară în mintea lui cu câteva nopţi în urmă, se transformase în aproape nimic. Gândurile înotau într-o stare de insomnie şi trezie.

— Ar trebui să faci cunoştinţă cu ea, l-a sfătuit Joe. Renunţă să mai asculţi la ce vorbesc alţii şi formează-ţi părerea ta proprie. Ori asta, ori renunţă.

Jay a avut un gest nerăbdător.

— Cum pot s-o fac? Este limpede că nu vrea să aibă de-a face cu mine. Cu oricine altcineva, dacă vine vorba.

Joe a dat din umeri.

— Fă ce vrei. Niciodată nu ai învăţat cum să-ţi faci relaţii, aşa-i?

— Nu e adevărat! Am încercat...

— Aţi putea trăi zece ani fiind vecini şi niciunul dintre voi nu va face primul pas...

— Asta e altceva.

— Îmi dau seama.

Joe s-a ridicat şi s-a îndreptat spre radio. A mişcat butonul până ce a auzit un semnal clar. Joe avea talentul să găsească postul care transmitea melodii vechi ori

203

unde s-ar fi găsit în momentul acela. Rod Stewart cânta „*Tonight's the Night".*

— Ai putea încerca totuşi.

— Poate că nu vreau să încerc.

— Chiar aşa şi e.

Vocea lui Joe era tot mai stinsă, silueta tot mai vagă, aşa că Jay vedea acum peretele proaspăt văruit din spatele lui. În acelaşi timp, radioul a trosnit strident şi semnalul s-a întrerupt, Un zgomot de fond a înlocuit melodia.

— Joe?

Dar Joe plecase.

34 – Pog Hill, Vara 1977

Începuse, cu adevărat, cu Elvis. Era pe la mijlocul lui august şi mama lui Jay îl jelea cu o vehemenţă ce era aproape autentică. Poate pentru că erau de aceeaşi vârstă, Jay l-a plâns şi el, dar nu fusese un fan al lui. Domnea însă acea senzaţie de blestem, de sentiment că totul se va destrăma de la miezul lucrurilor, desfăşurându-se ca un ghem de sfoară. În acel august, plutea moartea în aer, parcă şi cerul era tivit cu negru şi totul avea un gust ce nu putea fi identificat. În acea vară, erau mai

multe decât îşi amintea vreodată – viespi lungi, creţe, cafenii, care păreau să miroasă sosirea sfârşitului şi erau cu mult mai veninoase. Jay a fost înţepat de douăsprezece ori – o dată în gură în timp ce sorbea dintr-o sticlă de Coca – norocos că nu a trebuit să fie dus la spital – şi, împreună cu Gilly, au dat foc la şapte cuiburi. În acea vară, Gilly şi Jay au pornit o cruciadă împotriva viespilor. În după-amiezele fierbinţi şi umede, când viespile erau somnoroase şi mai puţin agresive, cei doi porneau la atac. Plecau în căutarea cuiburilor, umpleau găurile cu ziare rupte şi cu surcele şi le dădeau foc. După ce focul se aprindea bine, fumul pătrundea în cuib şi ele se năpusteau afară, bâzâind şi arzând ca avioanele nemţeşti în filmele vechi alb-negru, întunecând aerul şi lăsând să se audă un sunet ameninţător, înfiorător, în timp ce se răspândeau înnebunite şi înfuriate pe deasupra zonei de război. Gilly şi Jay se ascun

205

deau, tăcuţi, în vreo gaură, destul de departe de locul periculos, dar cât de aproape îndrăzneau, ca să observe rezultatul. Nu e cazul să se spună, dar tactica aceasta fusese ideea lui Gilly. Ea şedea pe vine, cu ochii mari deschişi şi strălucitori, cât mai aproape. Pe ea n-o înfepase nicio viespe. Părea înzestrată cu imunitate faţă de ele, ca bursucul faţă de albine şi tot atât de letal. Jay nu mărturisea cât era de înspăimântat, dar se făcea mic în gaura în care se ascundea, cu capul în jos şi cu inima bătându-i de exaltare, dar teama era contagioasă şi o căutau mereu, agăţându-se unul de celălalt şi hohotind de râs din teroare şi excitare. Odată, îndemnat de Gilly, Jay a pus două pocnitori „Black Cat” într-un cuib de sub un zid de piatră şi a aprins detonatoarele. Cuibul a făcut explozie, dar fără fum, împrăştiind peste tot viespi buimace şi furioase. Una a reuşit să se ascundă sub tricoul pe care-l purta Jay şi l-a înţepat de mai multe ori. I s-a părut că fusese împuşcat şi a urlat şi s-a rostogolit pe pământ. Dar viespea era indestructibilă, smucindu-se şi împungând chiar dacă fusese strivită sub trupul lui înnebunit. Au ucis-o în cele din urmă, după ce au sfâşiat tricoul şi l-au stropit cu benzina din brichetă. După ce s-a liniştit, Jay a numărat nouă înţepături distincte. Şi toamna se apropia, mirosind a foc.

35 – Lansquenet, aprilie 1999

A văzut-o din nou, a doua zi. Pe măsură ce aprilie aluneca spre mai, viţa de vie se tot înălţa şi Jay o zărea din când în când, lucrând printre plante, pulverizând cu fungicide, inspectând lăstarii, solul. Nu avea de gând să-i vorbească. Părea închisă într-o capsulă izolatoare, cu faţa aplecată spre pământ. A urmărit-o, îmbrăcată într-o succesiune de salopete, de pulovere supradimensionate, de cămăşi bărbăteşti, de blugi, cizme, cu părul ei luminos, pieptănat spre spate şi strâns sub o beretă. Greu

să-ţi faci o părere cu privire la silueta ei. Chiar şi mâinile erau băgate în mănuşi uriaşe. Jay a încercat să i se adreseze de mai multe ori, fără succes. O dată a vizitat-o chiar la fermă, dar nu i-a răspuns nimeni când a ciocănit în uşă, deşi era sigur că auzise o mişcare îndărătul uşii.

— Eu n-aş avea de-a face cu ea, spunea Caro Clairmont, când Jay i-a menţionat întâmplarea. Nu stă de vorbă cu nimeni din sat. Ştie bine ce gândim cu toţii despre ea.

Se aflau pe terasa cafenelei Les Marauds, Caro luase obiceiul să i se alăture după slujbă, în timp ce soţul ei cumpăra prăjituri de la soţii Poitou. În ciuda prieteniei ei exagerate, se vădea ceva neplăcut la Caro, o senzaţie pe care Jay nu o putea analiza. Poate că era plăcerea ei de a-i vorbi de rău pe ceilalţi. Când Caro era prezentă, Josephine se ţinea la distanţă, iar Narcisse se

207

cufunda în studiul catalogului său de seminţe, manifestând o voită indiferenţă pentru tot ce era în jurul lui. Dar ea rămăsese una din puţinele persoane din sat căreia îi făcea plăcere să-i răspundă la întrebări. Şi apoi, ea era la curent cu toate bârfele.

— Ar trebui să vorbeşti cu Mireille, l-a sfătuit Caro, turnându-şi cu nemiluita zahăr în cafea. Una dintre cele mai dragi prietene ale mele. Evident, din altă generaţie. Când mă gândesc la câte a trebuit ea să sufere de la femeia asta. Nici nu-ţi poţi imagina. Şi-a tamponat cu grijă buzele rujate cu un şerveţel, înainte de a sorbi cafeaua. Va trebui să vă fac cunoştinţă într-o bună zi, a mai spus ea.

S-a întâmplat însă că nu a mai fost necesară o prezentare specială. Mireille Faizande l-a căutat din proprie iniţiativă, câteva zile mai târziu, luându-l prin surprindere.

Era cald. Cu câteva zile în urmă, Jay începuse să lucreze la grădina de zarzavaturi şi, întrucât reparaţiile importante ale casei erau terminate, acum îşi putea petrece câteva ore pe zi în grădină. Spera, cumva, ca oboseala fizică să-i procure inspiraţia necesară ca să-şi poată termina cartea. Radioul atârna de un cui bătut în peretele casei dinspre grădină şi postul cu muzică de pe vremuri îşi lansa melodiile în eter. Jay adusese câteva sticle de bere din bucătărie, pe care le lăsase într-o găleată cu apă la răcit.

Era gol până la brâu, pe cap cu o veche pălărie de pai pe care o găsise pe undeva prin casă ca să-i ferească ochii de razele soarelui, şi nu aştepta niciun vizitator.

Săpa la o rădăcină încăpăţânată, când a observat-o stând lângă el. Probabil că îl aştepta să-şi ridice ochii.

208

— Oh, scuzaţi-mă, s-a îndreptat de şale Jay, sur prins. Nu v-am văzut.

Femeia era mare şi fără forme şi ar fi trebuit să para „mămoasă”, dar nu era aşa. Cu sâni imenşi care se bălăbăneau ia fiecare mişcare, cu şolduri ca nişte bolovani, părea ciudat de solidă, capitonată cu grăsime pietrificată în ceva mai tare decât carnea. Pe sub borul pălăriei de pai, gura ei avea colturile îndreptate în jos, ca şi când ar jeli în permanenţă.

— Am făcut un drum lung, a spus ea. Am şi uitat cât este de lung. Accentul local era foarte puternic şi, pentru un timp, Jay abia dacă înţelegea ce spunea, îndărătul lui, la radio se auzea „Here Comes the Sun” şi lui Jay i se părea că vede umbra lui Joe în spatele ei, cu chelia lucind în soare.

— Madame Faizande...

— Te rog să nu fim formalişti. Spune-mi Mireille. Sper că nu te deranjez, *heh?*

— Nu. Cu siguranţă că nu. Oricum, aveam de gând să-mi termin lucrul.

— Aha! Ochii ei s-au plimbat rapid peste straturile de legume pe jumătate terminate. Nu ştiam că eşti grădinar.

Jay a râs.

— Nu chiar. Sunt doar un amator entuziast.

— Bănuiesc că nu ai de gând să păstrezi via, *heh?*

Vocea îi era aspră. Jay a negat din cap.

— Mi-e teamă că mă depăşeşte.

— Şi atunci, o vinzi?

— Nu cred nici asta.

Mireille a dat din cap.

— *Heh,* mă gândeam că ai fi ajuns la vreun aranjament, a spus Mireille. Cu ea. Cuvintele erau aproape

209

fără ton. Mâinile ei artritice se mişcau şi se frământau pe stofa întunecată a fustei.

— Cu nora dumneavoastră?

Mireille a încuviinţat scurt.

— A fost mereu cu ochii pe pământul ăsta. Este situat mai sus, deasupra mlaştinilor, decât al ei. Este drenat mai bine. Iarna nu se inundă şi vara nu se usucă. E un pământ bun.

Jay o privea cu oarecare nesiguranţă.

— Ştiu că a existat... o neînţelegere, a spus el cu grijă. Ştiu că Mărise se aştepta... poate că, dacă mi-ar vorbi, am putea aranja...

— Oricât v-ar oferi ea pentru pământ, să ştiţi că eu am să vă dau mai mult, a spus brusc Mireille. E destul de rău că are ferma fiului meu, fără să aibă şi pământul tatălui meu. Ferma tatălui meu, a repetat ea tare, care ar fi trebuit să-i revină fiului meu, unde ar fi trebuit să-şi crească copiii Dacă nu era ea.

Jay a închis radioul şi s-a întins să-şi ia o cămaşă.

— Îmi pare rău, a spus el, nu mi-am dat seama că era o legătură de familie.

Ochii lui Mireille mângâiau cu tandreţe faţada casei.

— Nu-ţi cere scuze, a spus ea. Arată mai bine acum decât era cu ani în urmă. Văruită din nou, ferestre noi, obloane noi. După ce a murit mama mea, tata a lăsat să se ruineze totul. Totul, în afară de pământ. Via. Şi când bietul meu Tony... S-a întrerupt brusc, mâinile au reînceput să se frângă. Ea nu a vrut să trăiască în casa familiei, *heh,* nu! Madame şi-a dorit propria ei casă, jos lângă râu. Tony a transformat pentru ea unul din hambare. Madame şi-a dorit şi grădina ei de flori, patio-ul ei, camera ei de cusut. De fiecare dată când casa părea să

210

fie terminată, Madame se gândea la altceva. Ca şi cum vroia să tot amâne ceva. Şi după aceea, în cele din urmă, a adus-o acasă.

Faţa lui Mireille s-a schimonosit. Acasă, la mine.

— Ea nu este din Lansquenet?

Asta i-ar explica deosebirile fizice. Ochii deschişi la culoare, trăsăturile delicate, coloritul exotic şi engleza ei cu accent, dar corectă.

— Este din Paris. În tonul lui Mireille se adunase toată neîncrederea şi resentimentul pentru capitală. Tony a cunoscut-o acolo, într-o vacanţă. Avea nouăsprezece ani.

Nici ea nu putea fi cu mult mai mare, şi-a spus Jay. Douăzeci şi trei, poate douăzeci şi patru. De ce să se fi măritat cu el? Cu acest fiu de fermier, de la ţară? Mireille trebuie să-i fi citit întrebarea pe faţă.

— Părea mai în vârstă, Monsieur Jay. Şi era frumos, *heh oui.* Prea frumos pentru binele lui. Şi fiu unic. Putea avea ferma, pământul, totul. Tatăl lui nu i-a refuzat nimic, niciodată. Orice fată din sat s-ar fi considerat fericită. Dar Tony al meu vroia ceva mai bun. *Merita* ceva mai bun.

S-a întrerupt din nou, cu o mişcare a capului.

— Destul, *heh.* Nu am venit aici să vorbesc despre Tony. Am vrut să ştiu dacă ai de gând să vinzi pământul.

— Nu, i-a răspuns el. Îmi place să am pământ chiar dacă nu am planuri serioase pentru vie. Pentru început, îmi place să mă bucur de intimitate.

Mireille părea satisfăcută.

— Mi-ai spune dacă ţi-ai schimba părerea, ce zici?

— Cu siguranţă. Cred că vă este cald. Acum, că era aici, Jay nu vroia să o lase să plece fără să afle mai

211

multe despre Tony şi Mărise. Am ceva vin în pivniţă. Poate aţi vrea să luaţi un

pahar cu mine?

Mireille l-a privit un moment şi apoi a încuviinţat.

— Poate un păhărel, a spus ea. Măcar pentru a fi din nou în casa tatălui meu.

— Sper să vă placă ce am făcut, a răspuns Jay, conducând-o în interiorul casei.

Nu era nimic care să nu-i placă. Jay lăsase casa aşa cum era, introducând doar canalizare modernă în locul celei vechi, dar păstrând chiuvetele de porţelan, soba cu lemne, dulapurile din lemn de pin, bătrâna masă de bucătărie cu cicatricele ei. Şi lui îi plăcea sentimentul de altădată pe care i-l trezeau aceste obiecte, felul în care fiecare semn sau rană îşi avea povestea sa. Îi plăceau dalele uzate şi lustruite ale podelei pe care le mătura, dar nu le acoperea cu covoare şi, deşi curăţa şi ungea cu ulei lemnul, nu făcuse nimic pentru a răzui urmele anilor.

Mireille observa totul cu un ochi critic.

— Ce părere aveţi? a întrebat-o Jay, zâmbitor.

— *Heh,* i-a răspuns Mireille. Putea fi mai rău. Mă aşteptam la dulapuri din plastic şi la o maşină de spălat vase.

— Mă duc să aduc vinul.

În pivniţă era întuneric. Noua instalaţie electrică nu fusese terminată şi singura lumină provenea de la un bec chior, atârnând de capătul unui cablu. Jay a întins mâna după o sticlă din raftul scurt de lângă scară. Pe raft nu mai erau decât cinci sticle. În graba lui să-i ofere ospitalitate, uitase de acest lucru: sticla sa Sauternes dulce fusese ultima şi el o terminase în noaptea trecută, în timp ce bătea la maşină până în ore târzii. Dar capul

212

îi era la alte lucruri. Se gândea la Mărise şi la Tony şi cum ar putea scoate de la Mireille o concluzie la povestea ei. Degetele lui s-au strâns o clipă în jurul gâtului meu, apoi s-au mişcat mai departe. Trebuie să fi uitat cu totul de *„Speciali”.* Era sigur că mai avea o sticlă de Sauternes undeva pe acolo, poate una în plus, pe care o uitase. Lângă mine, „Specialii” au început să se mişte uşor, să se mute din loc, cuibărindu-se, frecându-se unul de celălalt, tot aşa ca pisicile adormite torcând. Sticla de lângă mine – pe eticheta ei scria „Rosehip 74”

— A început să huruie. Un parfum bogat, auriu, de zahăr fierbinte şi sirop i-a ajuns în nări. În interiorul sticlei auzeam un râset uşor. Jay nu-l putea auzi, de bună seamă. Cu toate astea, mâna lui s-a oprit pe gâtul sticlei. Sub degetele lui se putea auzi cum şuşoteşte, se răsfăţa, cum îşi schimba forma şi se întorcea eticheta în jos, în timp ce descătuşa acea aromă secretă. Sauternes, şoptea seducătorul, frumosul, galbenul Sauternes din partea cealaltă a râului. Un vin care să dezlege limba unei bătrâne, un vin care să răcorească un gâtlej uscat, un vin care să îmblânzească totul când îl bei. Jay a luat sticla scăpând un sunet uşor de satisfacţie.

— *Ştiam* că îmi mai rămăsese una.

Eticheta era mânjită şi, în întunecimea din pivniţă, nu a încercat să o citească. A dus-o sus pe scări şi în bucătărie, a deschis-o şi a turnat. Un chicot micuţ a răzbătut din gâtul sticlei, în timp ce vinul umplea paharul.

36

— Tatăl meu făcea cel mai bun vin din regiune, povestea Mireille. Când a murit, fratele lui, Emile, a preluat pământul. După el ar fi trebuit să-i revină lui Tony.

— Ştiu, îmi pare rău.

Ea a dat din umeri.

— Cel puţin, când a murit, a trecut din nou la linia masculină, a spus ea. Aş fi detestat să ştiu că ajungea la ea, *heh?*

Jay a zâmbit stingherit. Găsea ceva la ea care depăşea cu mult durerea. Ochii i se înflăcărau când vorbea, dar chipul îi rămânea de piatră. Jay a încercat să-şi imagineze ce trebuie să simţi când îţi pierzi singurul fiu.

— Sunt surprins că a rămas, a spus el. După aceea...

Mireille a avut un râs scurt.

— Sigur că a rămas, a spus ea cu o voce aspră. Nu o cunoşti, *heh?* A rămas din pură duşmănie şi încăpăţânare. Ştia că era doar o chestie de timp până când unchiul meu va muri, după aceea va avea întreaga proprietate, aşa cum şi-a dorit-o întotdeauna. Dar el a ştiut ce trebuia să facă. A purtat-o cu vorba, bătrânul vulpoi. A lăsat-o să creadă că o va putea obţine la un preţ scăzut. A râs din nou.

— Nu înţeleg de ce vroia proprietatea? De ce să nu renunţe la fermă şi să se întoarcă la Paris?

Mireille a ridicat din umeri.

— Cine ştie de ce? Poate ca să mă enerveze pe mine. A luat o gură de vin din curiozitate.

214

— Ce e asta?

— Sauternes. Oh! Fir-ar să fie!

Jay nu putea realiza cum de greşise. Eticheta scrisă de mână şi decolorată. Sforicică galbenă legată de gâtul sticlei. Rosehip 74 (Măceaşă 74).

— La naiba! Iertaţi-mă. Trebuie că am luat o sticlă greşită.

A încercat paharul lui. Gustul era incredibil de dulce, textura siropoasă şi cu particule de sediment. S-a întors către Mireille, dezamăgit.

— Am să deschid alta. Îmi cer scuze. Nu mi-ar fi trecut niciodată prin minte să vă ofer aşa ceva. Nu-mi explic cum de-am putut să încurc sticlele.

— Este în perfectă ordine, Mireille nu i-a dat drumul paharului. Îmi place. Îmi

aminteşte ceva, deşi nu sunt sigură ce anume. Poate de un medicament pe care-l lua Tony când era copil. A sorbit din nou şi lui i-a parvenit parfumul de miere al vinului.

— Vă rog, Madame, eu chiar...

Cu fermitate: îmi place.

În spatele ei, prin fereastră, încă îl mai puteai vedea pe Joe stând sub meri, cu soarele luminând puternic salopeta lui portocalie. Joe i-a făcut un semn când l-a văzut că îl observase şi a ridicat degetele mari în sus, în semn de încurajare şi de aprobare. Jay a pus dopul la sticla de vin de măceaşă şi a mai luat o înghiţitură din paharul lui, parcă nevrând, totuşi, să-l arunce. Încă mai avea un gust teribil, dar parfumul era înţepător şi minunat – bobiţele roşii, cernite parcă, plesnind pentru ca seminţele să se împrăştie şi lăsând să curgă sucul în cratiţă, iar Joe în bucătărie, cu radioul dat la maximum la Kung Fu Fighting – pe locul întâi în acea lună – 215

făcând câte o pauză ca să demonstreze vreun fals *atemi,* cules din călătoriile lui prin Orient, şi cu soarele de octombrie strecurând raze orbitoare prin geamurile crăpate...

Părea că vinul avea un efect asemănător asupra lui Mireille, deşi palatul gurii ei era cu siguranţă mai receptiv pentru savoarea ciudată a vinului. Ea îşi bea vinul cu înghiţituri mici şi curioase, de fiecare dată oprindu-se ca să-i savureze gustul.

Visătoare, a spus: *Heh,* are gustul de... apă de flori. Nu, de trandafiri. De trandafiri roşii.

Aşadar, nu era el singurul care să experimenteze efectul special al vinului de casă al lui Joe. Jay o urmărea îndeaproape pe bătrâna doamnă, în timp ce-şi termina paharul, studiindu-i cu grijă expresia, pentru eventuale efecte negative. Dar nu apărea nimic rău. Dimpotrivă, chipul ei părea să fi pierdut ceva din aspectul ţeapăn obişnuit şi i-a zâmbit.

— *Heh,* ca să vezi. Trandafiri. Ştii că, demult, aveam şi eu propria mea grădină de trandafiri. Acolo jos, lângă livada de meri. Nici nu mai ştiu ce s-a întâmplat cu ea. Totul a căzut în ruină după ce a murit tata. Erau trandafiri roşii, ehei! Am părăsit totul când m-am măritat cu Hugues, dar obişnuiam să merg acolo în fiecare duminică să-mi culeg trandafirii cât timp erau înfloriţi. Apoi, Hugues şi tata au murit în acelaşi an – în schimb era anul când s-a născut Tony al meu. Un an teribil. Cu excepţia scumpului meu Tony. A fost cea mai bună vară pentru trandafiri de care-mi amintesc. Casa era plină cu trandafiri. Până în plafon. *Heh,* dar să ştii că ăsta e un vin tare. Mă face să mă simt cam ameţită.

Jay a privit-o îngrijorat.

216

— Vă duc acasă cu maşina. Nu trebuie să vă întoar ceţi pe jos pe soarele ăsta.

Mireille a negat, scuturând capul cu putere.

— Dimpotrivă, simt nevoia să umblu. Nu sunt chiar atât de bătrână încât să-mi fie frică de câţiva kilometri de drum. Pe de altă parte – şi-a smucit capul în direcţia celeilalte ferme – îmi place să văd casa fiului meu de peste râu. Dacă sunt norocoasă, o s-o pot vedea pe fiica lui. De la distanţă.

Sigur că da. Jay aproape uitase că mai era şi un copil. N-o văzuse niciodată, nici pe câmp, nici în drum spre şcoală.

— Micuţa mea Rosa. Are şapte ani. Nu am fost niciodată aproape de ea de când a murit fiul meu. Nici măcar o dată. Gura şi-a reluat cuta obişnuită de amărăciune, iar mâinile ei mari şi deformate de reumatism se frământau furioase pe fusta neagră. Ştie ce-mi face cu asta. Ştie. Aş fi făcut orice pentru copilul fiului meu. Aş fi putut să răscumpăr ferma, *heh,* le-aş fi putut da bani – Dumnezeu mi-e martor că nu am pe nimeni altul căruia să-i dau.

S-a sforţat ca să se ridice, sprijinindu-se cu amândouă mâinile de masă ca să-şi împingă sus formele greoaie.

— Dar mai ştie şi că pentru asta ar trebui să mă lase să văd copilul, a continuat Mireille. Aş descoperi ce s-a întâmplat. Dacă s-ar şti cum o tratează pe Rosa mea, dacă aş putea măcar dovedi ce-i face...

— Vă rog, Jay a sprijinit-o cu o mână sub cot. Nu vă mai necăjiţi. Sunt sigur că Mărise vede de Rosa cât se poate de bine.

Mireille i-a aruncat o privire dispreţuitoare.

217

— Ce ştii dumneata despre asta, *heh?* Ai fost acolo? Te-ai ascuns poate îndărătul uşii hambarului când a murit fiul meu? Vocea îi devenise casantă. Braţul era ca o cărămidă fierbinte sub degetele lui.

— Îmi pare rău. Vroiam doar...

Mireille şi-a scuturat capul cu efort.

— Nu, eu sunt cea care trebuie să-şi ceară iertare. Soarele şi vinul ăsta tare. Îmi dezleagă limba şi vorbesc ce nu trebuie. Dar când mă gândesc la ea, îmi fierbe sângele în vine, *heh!* Pe buze i-a înflorit brusc un zâmbet şi Jay a avut o imagine neaşteptată a farmecului inteligenţei ascunse de un exterior aspru. Uită ce am spus, Monsieur Jay. Şi, dă-mi voie să te invit eu data viitoare. Oricine te poate îndruma spre casa mea.

Tonul ei nu admitea un refuz.

— Accept bucuros invitaţia. Nici nu vă puteţi imagina cât de fericit sunt să găsesc pe cineva care să suporte franţuzeasca mea abominabilă.

Mireille l-a privit o secundă cu atenţie şi apoi i-a zâmbit.

— Poţi fi un străin, dar să ştii că ai inima de franţuz. Casa tatălui meu este pe mâini bune.

Jay a urmărit-o cum îşi caută drumul către hotar, cam ţeapănă, pe cărarea invadată de ierburi, până ce a dispărut îndărătul unui pâlc de arbori, la capătul livezii. Se întreba dacă trandafirii ei mai creşteau încă acolo.

A turnat restul de vin din paharul lui înapoi în sticlă şi i-a pus iar dopul. A spălat apoi paharele şi şi-a strâns în magazie uneltele de grădinărit. Abia atunci şi-a dat seama. După atâtea zile lipsite de activitate, când s-a luptat să pună cap la cap piesele fugitive ale romanului său neterminat, o putea vedea din nou, strălucitoare ca întotdeauna, ca o monedă pierdută lucind în praf.

218

A zbughit-o către maşina de scris.

* * *

Cred că le-ai putea porni din nou dacă ai dori, a spus Joe cu ochii spre tufişul de trandafiri încâlciţi. Sunt aici de ceva timp de la ultima oară când au fost tăiaţi şi unii s-au sălbăticit, dar ai putea să-i trezeşti la viaţă cu puţină muncă.

Joe pretindea întotdeauna că privea florile cu indiferenţă şi că prefera arborii fructiferi şi legumele, tot ce putea fi cules şi recoltat, pus la păstrare, uscat, murat, pus în sticle, făcut marmeladă sau făcut vin. Cu toate astea, în grădina lui erau mereu flori. Plantate parcă din întâmplare: dalii, maci, levănţică, vâsc. Trandafiri care se împleteau cu tomatele. Sângele voinicului, printre fasole căţărătoare. O parte din acestea erau cu siguranţă drept camuflaj. O parte erau acolo ca să atragă albinele. Dar adevărul adevărat era că lui Joe îi plăceau florile şi se lăsa greu şi când era vorba să plivească buruienile.

Jay nu ar fi găsit grădina de trandafiri dacă nu ştia unde să o caute. Zidul lângă care fuseseră cândva cultivaţi fusese în parte dărâmat, lăsând să se vadă o înşiruire neregulată de cărămizi, în lungime de circa cincisprezece picioare. Între timp se înălţase o verdeaţă bogată, transformând locul într-un tufăriş des, în care cu greu s-ar mai fi recunoscut tulpini de trandafiri. Luând secatorul, a ciupit câteva tufe de măceş, descoperind un singur trandafir roşu, aproape atingând pământul.

— Un trandafir vechi, a remarcat Joe privind mai îndeaproape. Cel mai bun sort. Ar trebui să încerci nişte gem din petale. Campion.

Jay a continuat să acţioneze cu secatorul, scoţând

219

din tufiş la iveală cârceii delicaţi. Se distingeau mai mulţi boboci, închişi şi verzi din lipsă de soare. Parfumul trandafirului înflorit era delicat.

Scrisese aproape toată noaptea. Mireille îi procurase suficient material pentru povestea lui ca să-i umple zece pagini ce se potriveau perfect cu restul, de parcă era nevoie exact de aceste episoade ca să meargă povestea înainte. Fără acest sâmbure central, cartea lui nu ar fi fost altceva decât o înşiruire de anecdote, dar cu

povestea Marisei, care să le închege, ar putea deveni un roman bogat şi pasionant. Dacă ar putea însă şti către ce final s-ar îndrepta.

Când era la Londra, obişnuia să meargă la sala de gimnastică pentru a putea gândi. Aici s-a îndreptat către grădină. Grădinăritul îţi limpezeşte mintea. Îşi amintea de acele veri la Pog Hill Lane, tăind şi tunzând, curăţind sub supravegherea atentă a lui Joe, amestecând răşinile pentru altoi, pregătind ierburi pentru săculeţele cu vechiul talisman al lui Joe. I se părea normal să facă acelaşi lucru şi aici – panglici roşii pe arborii fructiferi ca să sperie păsările, săculeţe cu ierburi cu miros înţepător împotriva paraziţilor.

— Au nevoie să le hrăneşti, puiule, a remarcat Joe, aplecându-se spre trandafiri. N-ar fi rău să le stropeşti rădăcinile cu nişte vin de măceaşă. Le-ai face o grămadă de bine. După aia o să trebuiască să stârpeşti păduchii de plante.

Fără nicio îndoială, plantele erau infestate, lujerele lor erau lipicioase de urmele lăsate de insecte. Jay nu s-a putut opri să zâmbească la insistenţa cu care Joe continua să-l sfătuiască.

— Poate că în anul acesta aş folosi un spray chimic, a sugerat el.

220

— Pe naiba, n-ai să faci asâa, a exclamat Joe. Te grăbeşti să le înfunzi pe toate cu chimicale. Doar nu pentru asta ai venit aici.

— Aşadar, pentru ce am venit aici?

Joe a dat drumul la un sunet dezgustător.

— Acuşi ai aflat-o.

— Destul ca să nu fiu prins din nou, i-a răspuns Jay. Tu, şi cu săculeţele tale magice. Cu talismanele tale. Cu călătoriile tale în Orient. M-ai dus cu adevărat. Nu-i aşa? Trebuie că te-ai stricat de râs tot timpul acela.

Joe l-a privit cu severitate pe deasupra ochelarilor.

— Nu am râs niciodată, a spus el. Iar dacă ai avut destulă înţelepciune să vezi mai departe de lungul nasului...

— Chiar aşa? Jay începuse să se plictisească, trăgând de nişte tufişuri de mure sălbatice în jurul stratului de trandafiri cu o violentă inutilă. Atunci de ce ai plecat? Fără măcar să-ţi iei rămas bun? De ce a trebuit să vin înapoi la Pog Hill şi să găsesc casa goală?

— Oh, iar ne întoarcem la chestia aia? Joe s-a rezemat de măr şi şi-a aprins un Player’s. Radioul care zăcea în iarba înaltă a început să cânte „I Feel Love” care, în acel august, fusese în topul listei.

— Las-o încurcată, i-a spus Jay enervat.

Joe a ridicat din umeri. Radioul a lăsat să se audă un nechezat scurt şi apoi s-a stins.

— Măcar dacă le-ai fi plantat pe alea, *rosifeas,* aşa cum ţi-am spus, i-a zis Joe.

— Mi-ar fi trebuit mai mult decât câteva seminţe prăpădite, i-a ripostat Jay.

— Tu ai lucrat mereu cu greutate, Joe şi-a azvârlit chiştocul peste gardul viu. Nu puteam să-ţi spun că plec,

221

pentru că nu ştiam nici eu ce aveam de gând. Simţeam nevoia să mă mişc din nou, să respir puţin aer de mare, să văd un pic de drum. Şi, în afară de asta, gândeam că te lăsasem cu tot ce-ţi trebuia. Aşa cum ţi-am mai spus, măcar dacă a fi pus în pământ seminţele alea. Măcar dacă ai fi avut puţină *încredere.*

Jay se săturase. S-a întors spre el. Pentru o halucinaţie, Joe era foarte real, până la murdăria de sub unghii. Pentru un motiv oarecare, asta l-a înfuriat pe Jay şi mai mult.

— Nu ţi-am cerut niciodată să vii! Acum nu mai vorbea, ci striga. Se simţea din nou de cincisprezece ani, singur în pivniţa lui Joe, cu borcane şi sticle sparte în jurul lui. Niciodată nu ţi-am solicitat ajutorul! Niciodată n-am vrut să te afli aici! Şi, în definitiv, de ce eşti aici? De ce nu mă laşi în pace?

Joe l-a aşteptat cu răbdare să termine.

— Ai spus tot ce ai avut de spus? l-a întrebat el în timp ce Jay tăcuse. Ai terminat, fir-ar să fie?

Jay a început să taie din nou tufişul de trandafiri fără să-l privească: şterge-o Joe, a spus el abia audibil.

— Să fiu al naibii dacă n-aş face-o, a răspuns Joe. Cred că am lucruri mai bune de făcut. Locuri mai frumoase în care să călătoresc. Sunt sigur că am tot timpul din lumea asta, nu crezi? Accentul lui se îngroşa, aşa cum se întâmpla mereu în rarele ocazii când Jay îl vedea supărat. Jay i-a întors spatele.

— Chiar aşa am să fac. Se simţea o finalitate în spusele lui, care l-a făcut să dorească să-şi întoarcă faţa spre el, dar nu a cedat impulsului. Ne mai vedem.

Jay şi-a impus să mai lucreze la tufişuri câteva minute. Nu mai auzea nimic în spatele lui, în afară de

222

ciripitul păsărilor şi de şoaptele vântului care răcorea câmpul. Joe plecase. Şi, din acel moment, Jay nu a mai fost sigur dacă avea să-l mai vadă vreodată.

37

Când, a doua zi, s-a dus la Agen, Jay a găsit un bilet de la agentul lui. Conţinutul biletului lui Nick părea plângăcios şi agitat, cuvintele subliniate apăsat trebuiau să-i amplifice importanţa, *la legătura cu mine. Este urgent.* Jay i-a telefonat din

cafeneaua lui Josephine, deoarece la fermă nu avea aşa ceva şi nici nu plănuia să instaleze unul. Vocea lui Nick era foarte slabă, ca un post de radio de la mare distanţă. În prim plan, Jay auzea zgomotele cafenelei, pahare care se ciocneau, fâsâitul pieselor de şah, râsete, voci.

— Jay! Jay, îmi pare atât de bine să te aud. Aici e o nebunie, Noua ta carte e grozavă. Am trimis-o deja la vreo şase editori. Este...

— Dar nu este încă terminată, a subliniat Jay.

— Asta nu are nicio importanţă. O să fie teribil. Este limpede că climatul din străinătate îţi face bine. De ceea ce am nevoie urgentă este...

— Mai aşteaptă. Jay începuse să fie dezorientat. Nu sunt pregătit.

Nick trebuie să fi perceput ceva în vocea lui, pentru că şi-a mai potolit şuvoiul entuziasmului.

— Hei, ia-o mai încet. Nimeni nu te supune la presiuni. Nimeni nu ştie măcar unde te afli.

— Sunt de acord cu tine, i-a răspuns Jay. Am nevoie de mai mult timp singur. Sunt fericit aici, trebăluind în grădină şi reflectând la carte.

Putea chiar auzi cum mintea lui Nick ţăcăne, analizând toate posibilităţile.

224

— Ok. Dacă asta vrei, am să-i ţin pe toţi la distanţă. Am să caut să încetinesc lucrurile. Lui Kerry ce să-i spun? Mă sună într-una la telefon, vrând să ştie ce...

— *În niciun caz,* nu-i spui ceva lui Kerry, s-a repezit Jay. E ultima fiinţă pe are o vreau aici.

— Oho! a exclamat Nick.

— Ce vrei să spui?

— Îmi vine a crede că ai făcut un pic de *„cherchez ia femme"!* Părea amuzat. Îţi controlezi talentul?

— Nu.

— Eşti sigur?

— Categoric.

Era şi adevărat. De câteva săptămâni nu-i acordase Marisei niciun gând. Şi, în afară de asta, femeia care a colindat în primele zile în paginile cărţii lui era cu totul alta decât sihastra de peste câmp. Ce-l interesa pe el era doar povestea ei.

La insistenţele lui Nick, i-a dat numărul de telefon al Josephinei, în cazul în care ar fi avut de transmis un mesaj urgent. Nick l-a întrebat din nou când ar putea vedea restul manuscrisului. Jay nu-i putea spune. Nici măcar nu vroia să se gândească la asta. Se simţea deja jenat că Nick arătase cartea neterminată, fără permisiunea lui, chiar dacă acesta nu-şi făcea decât datoria. A pus receptorul în furcă şi a constatat că Josephine îi adusese pe masă un ibric cu cafea proaspătă. Roux şi Poitou şedeau la o masă cu Popotte, poştăriţa. Jay s-a simţit complet dezorientat. Londra parcă nu

mai fusese niciodată atât de îndepărtată.

A pornit spre casă, ca de obicei, peste câmp. Plouase în timpul nopţii şi poteca era alunecoasă, iar gardul viu picura. A părăsit drumul şi a luat-o de-a lungul râului

225

până la hotarul fermei Marisei, bucurându-se de linişte şi de copacii încărcaţi de picăturile de ploaie. În vie, niciun semn de prezenţa Marisei. Jay distingea doar un fir subţire de fum înălţându-se din hornul fermei ei, dar altfel, nicio mişcare. Chiar şi păsările erau tăcute. Îşi făcea planul să traverseze râul în locul cel mai îngust şi mai puţin adânc, acolo unde pământul Marisei îl întâlnea pe al lui. Pe celălalt mal era o ridicătură acoperită de copaci; pe partea ei, o perdea de pomi fructiferi, pe a lui, o încâlceală fără rost de păducel şi soc. Pe când trecea, a remarcat că panglicuţele roşii pe care le aninase de crăci dispăruseră – probabil alungate din nou de vânt. Trebuia să găsească o cale mai bună de a le fixa. Ajunsese la locul unde râul se aplatizase, dar când ploua, apa ţâşnea şi crea mici insule din cotoarele de trestii şi săpa în solul roşietic al malului, creând forme extravagante pe care le cocea apoi, lăsându-le tot atât de tari ca şi argila arsă în cuptor. În vadul râului, la locul de trecere, erau puse pietre pe care se putea păşi, lucioase de atâtea picioare şi de apele râului, cu toate că acum numai el mai trecea prin acel loc. Cel puţin, aşa credea el.

Când a ajuns la locul de traversare, a văzut o fetiţă stând pe mal şi lovind cu un băţ în apa tăcută a râului. Lângă ea, o căpriţă cafenie fixa apele cu o privire placidă. Mişcarea lui Jay a alertat-o pe fetiţă şi a făcut-o să rămână imobilă. Ochii ei, tot atât de strălucitori şi de curioşi ca ai caprei, s-au fixat asupra lui.

Pentru un moment s-au privit, ea ţintuită pe locul eş, el încremenit de o senzaţie copleşitoare, de *dejà vu.*

Era Gilly.

Purta un pulover portocaliu şi pantaloni verzi, suflecaţi până la genunchi. Pantofii, abandonaţi, erau în

226

iarbă, la mică distanţă. Lângă ea se afla un rucsac roşu eu gura deschisă. Colierul de panglicuţe roşii legate în jurul gâtului a rezolvat problema soartei talismanelor lui Joe.

Privind-o mai îndeaproape, şi-a dat seama că nu putea fi Gilly. Părul buclat era mai mult castaniu decât roşcat, un copil, nu mai mult de opt sau nouă ani; cu toate acestea, asemănarea era izbitoare. Fetiţa avea aceeaşi faţă vioaie şi pistruiată, aceeaşi gură generoasă şi aceiaşi ochi verzi. Şi privea în acelaşi fel, şi acelaşi genunchi era îndoit în acelaşi unghi. Nu, nu era Gilly, dar semăna atât de mult cu ea, încât i-a zvâcnit inima. Jay a realizat că acea fetiţă trebuia să fie Rosa.

Ea continua să-l fixeze cu o privire lungă şi serioasă, apoi şi-a luat pantofii şi a fugit. Capra a behăit nervos şi a început să danseze către el, oprindu-se din când în când ea să mestece chingile rucsacului abandonat. Fata se mişca cu aceeaşi repeziciune ca şi căpriţa, folosindu-şi mâinile ca să se urce pe malul alunecos, către gardul proprietăţii.

— Aşteaptă! a strigat Jay după ea, dar copila l-a ignorat. Iute ca o veveriţă, a ajuns sus pe mal, întorcându-se către el doar ca să-şi scoată limba într-o provocare mută.

— Aşteaptă! Jay şi-a ridicat mâinile ca să-i demonstreze că nu-i vroia răul. Totul e în ordine. Nu fugi de mine.

Fetiţa a rămas cu ochii la el, din curiozitate sau din ostilitate, nu-şi putea da seama, dar cu capul plecat într-o parte, ca şi când ar fi avut nevoie să se concentreze. Jay nu avea cum să ştie dacă înţelesese vorbele lui.

— Bună, Rosa, a spus Jay.

227

Copilul a continuat să se holbeze la el.

— Eu sunt Jay. Locuiesc acolo. Şi a arătat spre ferma lui care se zărea printre copaci. A remarcat că ea nu-l privea direct, ci se uita la ceva, puţin către stânga lui. Atitudinea ei era tensionată, gata parcă să sară. Jay a căutat în buzunar ceva ce i-ar fi putut oferi – dulciuri sau un biscuit – dar tot ce a găsit a fost bricheta. Era un BIC făcut dintr-un plastic colorat, ieftin, care lucea la soare.

— Poţi să-l iei dacă vrei, a sugerat el, ridicându-se din locul unde era, peste apă. Copila nu a reacţionat. Poate că nu ştie să citească buzele, şi-a spus el.

De partea celalată a apei, capra behăia şi se freca uşor de picioarele lui. Rosa l-a privit, apoi s-a uitat la capră cu un amestec de dispreţ şi de spaimă. A remarcat cum ochii ei se mişcau într-una către rucsacul abandonat pe malul apei. S-a aplecat şi l-a ridicat. Capra şi-a mutat interesul de la picioarele lui Jay la mâneca cămăşii lui cu o viteză uluitoare, l-a întins fetei rucsacul.

— Este al tău?

De pe malul celălalt, fetiţa a făcut un pas înainte.

— Bine. Jay vorbea rar, în cazul în care nu ştia să citească de pe buze, şi i-a zâmbit: Uite ce e, eu am să ţi-l aduc acolo unde eşti tu.

Şi a pornit peste pietre ţinând în braţe sacul destul de greu. Capra îl urmărea cu o expresie cinică. Stânjenit de sacul din braţe, a păşit cu stângăcie. A ridicat ochii ca să-i zâmbească fetiţei, a alunecat pe o piatră lucioasă din cauza apei de ploaie, şi-a pierdut echilibrul şi aproape a căzut în apă. Capra, care-l urma curioasă peste pietre, s-a izbit de el pe neaşteptate şi Jay a făcut un pas greşit înainte şi a aterizat drept în locul cel mai umflat al râului.

228

Rosa şi capra îl observau în tăcere. Amândouă păreau să râdă pe înfundate.

— Fir-ar să fie! a încercat Jay să se îndrepte înapoi spre mal. Curentul era mai puternic decât se aşteptase şi se mişca precum un beţiv peste pietrele şuvoiului, simţind cum îi alunecă ghetele pe nororiul din albia râului. Doar rucsacul mai era uscat.

Rosa a râs din nou cu gura până la urechi.

Râsul o transforma. Era un râs ciudat de luminos, neaşteptat, dezvăluind nişte dinţi foarte albi. Râdea fără zgomot, dând din picioarele goale în iarbă, jucând parcă o pantonimă a bucuriei. Apoi şi-a apucat pantofii şi a fugit din nou, căţărându-se pe pantă către livadă. Capra o urma, ciugulind un şiret care atârna din pantof. Când au ajuns în vârf, Rosa s-a întors şi i-a făcut cu mâna. Jay nu-şi putea da seama dacă gestul ei exprima sfidare sau prietenie.

După ce a dispărut, Jay a realizat că era încă în posesia rucsacului. Deschizându-l, s-a aflat în faţa unui număr de obiecte pe care numai un copil le putea aduna: un borcan cu melci, bucăţele de lemn, pietre din râu, sfoară şi un număr de talismane roşii, legate cu grijă împreună cu panglicile lor ca să formeze o ghirlandă viu colorată. Jay a pus la loc comorile, apoi a agăţat sacul de un stâlp al porţii apropiat de gardul viu, în acelaşi loc în care agăţase capul dragonului cu două săptămâni în urmă. Era sigur că Rosa îl va găsi.

* * *

Cred că s-au făcut câteva luni de zile de când nu am mai văzut-o, i-a spus Josephine mai târziu. Mărise nu o mai trimite la şcoală. E păcat. O fetiţă ca ea are nevoie

229

de prietene. Jay a încuviinţat.

— Obişnuia să meargă la grupul de jocuri al satului, şi-a amintit Josephine. Cred că avea trei ani sau, poate, mai puţin. Încă mai putea vorbi pe atunci, dar nu cred că auzea ceva.

— Cum? Jay era curios. Credeam că s-a născut surdă.

Josephine a negat din cap. Nu, a fost un fel de infecţie. Asta a fost în anul în care a murit Tony. O iarnă grea. Râul a inundat din nou şi jumătate din pământul Marisei a rămas sub apă timp de trei luni. Şi, în plus, a mai fost şi povestea aia cu poliţia...

Jay a privit-o întrebător.

— Da, aşa a fost. Chiar de când a murit Tony, Mireille a tot încercat să dea vina pe Mărise. Spunea că a fost un fel de ceartă. Tony nu s-ar fi sinucis niciodată. Ea a încercat să insinueze că mai era un bărbat, sau ceva asemănător, că împreună ar fi conspirat să-l ucidă pe Tony. Josephine s-a încruntat şi a dat din cap. Mireille parcă îşi pierduse minţile, a spus ea. Cred că ar fi spus orice. Desigur că nu s-a ajuns

niciodată la asta. A venit poliţia, a pus întrebări, a plecat. Cred că îşi dăduse seama de divagaţiile lui Mireille. Dar ea şi-a petrecut următorii trei sau patru ani scriind scrisori, făcând campanie, trimiţând petiţii. Cineva a venit o dată sau de două ori şi asta a fost tot. Dar nu a ieşit nimic de aici. Ea a continuat să răspândească zvonuri cum că Mărise îşi ţinea copilul închis într-o cămară, sau cam aşa ceva.

— Eu nu cred că este adevărat.

Copila vioaie şi pistruiată pe care o văzuse Jay nu dădea semne că ar fi fost vreodată închisă într-o cămară.

230

Josephine a ridicat din umeri.

— Nu, nici eu nu cred, a spus ea. Dar răul fusese făcut. Grupuri de oameni se adunau la poarta fermei şi peste râu. Majoritatea oameni-de-bine, inofensivi, dar Mărise nu avea de unde să ştie asta, şi s-a baricadat în casă, iar afară ardeau torţe şi se lansau pocnitori şi se arunca cu pietre în obloane. A dat din cap. Până când lucrurile s-au potolit, era deja prea târziu, a explicat ea. Mărise era deja convinsă că toată lumea era contra ei. Şi apoi, când a dispărut Rosa... Josephine a turnat o măsură de coniac în cafeaua ei. Bănuiesc că ea ne credea pe toţi vinovaţi. Nu poţi ascunde multe într-un sat şi toată lumea ştia că Mireille o luase pe Rosa să stea cu ea. Copilul avea trei ani pe atunci şi toţi credeau că trebuie să fi fost o înţelegere între ele şi că Rosa era acolo în vizită. De bună seamă, Caro Clairmont ştia cu totul altceva şi tot aşa o seamă de alte persoane, Joline Drou, care era pe atunci cea mai bună prietenă a ei, şi Cussonnet, doctorul. Dar noi, ceilalţi... nimeni nu ne-a întrebat. Oamenii şi-au dat seama că, după ce se întâmplase, poate că ar fi trebuit să-şi vadă de treaba lor. Şi, adevărul este că nimeni nu o cunoştea pe Mărise.

— Nici ea nu doreşte acest lucru, a observat Jay.

— Rosa dispăruse de acasă de vreo trei zile. Mireille a încercat să o scoată din casă doar o dată. În prima zi. Asta nu a durat multă vreme. Răcnea, de se auzea până la Les Marauds. Nu ştiu ce altceva era rău cu ea, dar ce e sigur e că are nişte plămâni foarte puternici. Nimic nu o putea convinge să tacă, nici dulciuri, nici cadouri sau alintări sau certuri. Toate au încercat – Caro, Joline, Toinette – dar copilul nu se oprea din răcnete. În cele din urmă, Mireille a devenit îngrijorată şi

231

a chemat doctorul. Şi-au pus capetele la contribuţie şi au dus-o la un specialist din Agen. Nu era normal ca un copil de vârsta asta să zbiere tot timpul. Au crezut că era tulburată, că poate fusese maltratată în vreun fel oarecare. Josephine s-a încruntat. Apoi Mărise a venit să o ia pe Rosa de la grădiniţă şi a constatat că doctorul şi cu Mireille o duseseră la Agen. Nu am mai văzut niciodată pe cineva atât de furios, l-a urmărit pe motoreta ei, dar tot ce a putut afla a fost că Mireille o

dusese pe Rosa într-un fel de spital. Pentru teste, a spus ea. Nu ştiu ce încercau să dovedească.

A ridicat din nou din umeri. Dacă ar fi fost oricare alta, ar fi putut conta pe ajutor din partea satului, a continuat ea. Dar Mărise – niciodată nu spune o vorbă decât dacă trebuie, niciodată nu zâmbeşte. Presupun că oamenii trebuie să-şi vadă de treburile lor. Asta e tot despre ce era vorba; nu a fost nicio răutate. Ea vroia doar să fie lăsată în pace şi asta e ce au făcut oamenii în cele din urmă. Adevărul era că aproape nimeni nu ştia de fapt unde o dusese Mireille pe Rosa – poate cu excepţia lui Caro Clairmont. Ei, ce de poveşti nu am auzit atunci! Dar toate s-au petrecut după aceea. Cum că Mărise ar fi năvălit în cabinetul lui Cussonnet cu o puşcă şi cum l-a obligat să intre în maşină. Auzindu-i pe oameni cum vorbeau, ai crede că jumătate din Lansquenet au fost de faţă. Totdeauna e la fel, *heh! Tot* ce pot spune este că eu nu eram acolo. Şi, deşi Rosa se întorsese acasă înainte de sfârşitul acelei săptămâni, nu am mai văzut-o niciodată în sat – nici la şcoală, nici la focul de artificii de la 14 iulie sau la Festivalul Ciocolatei de Paşti. Josephine a golit ceaşca cu cafea şi şi-a şters mâinile pe şorţ. Şi asta a fost totul, a conchis ea cu finalitate în

232

glas. Atunci a fost ultima oară când le-am văzut pe Mărise şi pe Rosa. Eu le mai văd din când în când – poate o dată pe lună – pe drumul spre Agen sau mergând la pepiniera lui Narcisse sau pe câmpul de dincolo de râu. Şi asta e tot. Nu i-a iertat satului pentru ce s-a întâmplat după moartea lui Tony sau pentru a se fi coalizat împotriva ei sau pentru că nu s-au sinchisit când a dispărut Rosa. Nu-i poţi spune că nu avea nimic de-a face cu ea, că nu te va crede.

Jay a încuviinţat din cap. Era de înţeles.

— Trebuie că duc o viaţă de mare singurătate amândouă, a spus el.

Şi, când spunea asta, se gândea la Maggie şi la Gilly, la felul în care reuşeau mereu să-şi facă prieteni oriunde se duceau, făcând comerţ sau având tot felul de activităţi menite să le ajute să o scoată la capăt, totdeauna în mişcare, suportând insultele şi prejudiciile cu aceeaşi sfidare voioasă. Cât era de diferită această femeie, acră şi suspicioasă, de prietenii lui Joe din Nether Edge. Şi, totuşi, copilul semăna atât de mult cu Gilly. A căutat sacul ei în drum spre fermă dar, cum era de aşteptat, fusese deja recuperat. Rămăsese numai capul de dragon, cu limba lui lungă de cârpă bălăbănindu-se încă şi înfrumuseţat cu ghirlanda de panglici roşii fluturând în vânt, aşezată şmechereşte pe claia de păr verde. Apropiindu-se, Jay a remarcat şi o pipă de argilă care-i fusese vârâtă cu grijă între dinţi şi de care atârna o păpădie galbenă. În timp ce trecea spre casă ascunzându-şi un zâmbet, era sigur că ceva se mişca în gardul viu de lângă el, o scânteiere de portocaliu şi că auzea behăitul obraznic al unei căpriţe în depărtare.

38

Mai târziu, la o *grand creme* în Cafe des Marauds, asculta cu o ureche cum îi povestea Josephine despre primul Festival al Ciocolatei care avusese loc în sat şi despre rezistenţa pe care i-a opus-o biserica. Cafeaua era bună, presărată cu răzături de ciocolată neagră amăruie şi cu un biscuit cu scorţişoară alături de ceaşcă. Narcisse se aşezase în faţa lui, cu obişnuitul catalog de seminţe şi cu un *cafe-cassis.* După-mesele, activitatea la cafenea era mai vioaie, dar Jay observase cum clientela era formată mai mult din bărbaţi bătrâni, care jucau şah sau cărţi şi vorbeau repede, în dialectul lor. Seara se umplea cu muncitorii care veneau de la ferme. Se întreba unde se duceau tinerii noaptea.

— Nu stau mulţi tineri aici, i-a explicat Josephine. Nu prea găsesc de lucru, doar dacă vor să devină fermieri. Pe de altă parte, fermele au fost atât de des împărţite între fiii familiilor, că nu a mai rămas de lucru pentru străini.

— Totdeauna fiii, a remarcat Jay, niciodată fiicele.

— Nu există multe femei care să vrea să conducă o fermă aici în Lansquenet, a spus Josephine dând din umeri. Şi nici nu sunt mulţi crescători şi distribuitori care să agreeze ideea de a lucra pentru o femeie.

Jay a râs.

Aruncându-i o privire, Josephine l-a întrebat:

— Ce, nu crezi că am dreptate?

El a scuturat cu tărie capul.

— Îmi vine greu să înţeleg, a explicat el. La Londra...

234

— Aici nu e Londra, s-a amuzat Josephine. Aici oamenii se ţin cu dinţii de tradiţie. De biserică.. De familie. De pământ. Asta e cauza pentru care atât de mulţi tineri pleacă. Ei îşi doresc ce văd şi ce citesc în revistele lor. Ei vor oraşe mari, maşini, cluburi, magazine. Dar, mai sunt şi unii care rămân. Şi unii care se întorc.

L-a turnat încă un *cafe-creme* şi i-a zâmbit.

— Era o vreme când aş fi dat orice numai să plec din Lansquenet, a spus ea. O dată chiar am pornit. Mi-am făcut bagajele şi am plecat de acasă.

— Şi ce s-a întâmplat?

— În drum m-am oprit pentru o ceaşcă de ciocolată. A râs. Şi atunci, şi acolo, mi-am dat seama că nu puteam pleca. Adevărul este că niciodată nu am vrut cu adevărat. Josephine a făcut o pauză ca să adune câteva pahare goale de pe o masă alăturată. După ce ai trăit aici destul de mult, ai să poţi înţelege. După o vreme, oamenii găsesc că este greu să părăseşti un loc ca Lansquenet. Nu e doar un sat. Casele nu sunt doar nişte locuri unde să locuieşti. Totul aparţine tuturor. Fiecare îi aparţine celuilalt. Chiar şi o singură persoană poate produce diferenţa.

Jay a aprobat. Exact asta era ce îl atrăsese în primul rând la Pog Hill Lane. Circulaţia oamenilor, venirile şi plecările lor. Conversaţiile de peste gard. Schimbul de reţete, de coşuri cu fructe şi de sticle de vin. Prezenţa constantă a celorlalţi. Câtă vreme Joe mai era acolo, Pog Hill Lane continuase să trăiască, să fie viu. Cu plecarea lui, a murit totul. Pe neaşteptate, a simţit cum o invidiază pe Josephine, viaţa ei, prietenii ei, priveliştea către Les Marauds. Amintirile ei.

— Dar despre mine ce spui? O să fac diferenţa?

— Cu siguranţă.

235

Dar Jay nu şi-a dat seama că vorbise cu voce tare.

— Jay, vreau să ştii că toată lumea este informată despre tine. Toată lumea mă întreabă câte ceva despre tine. Trebuie foarte puţin timp pentru ca cineva să fie acceptat aici. Oamenii au nevoie să ştie dacă ai de gând să stai aici, să rămâi. Ei nu vor să se dăruiască cuiva care nu va sta aici. Şi unii dintre ei sunt speriaţi.

— De ce?

— Schimbare. Ţi se va părea ridicol, dar celor mai mulţi dintre noi le place satul aşa cum este el acum. Noi nu vrem să fie un alt Montauban sau un alt Le Pinot. Noi nu vrem ca turiştii să defileze prin sat, să cumpere case la preţuri umflate şi să lase locurile moarte şi părăsite în timpul iernii. Turiştii sunt ca o invazie de viespi. Pătrund peste tot. Mănâncă tot. Ne curăţă cu totul într-un an. N-o să mai rămână nimic din noi decât pensiuni pentru turişti şi cluburi pentru jocuri de noroc. Lansquenet – *adevăratul* Lansquenet – ar dispărea.

A dat din cap: Lumea te urmăreşte, Jay. Ei te văd că te manifeşti cu atâta prietenie faţă de Caro şi Georges Clairmont şi îşi închipuie că poate tu şi cu ei... Josephine a ezitat. Apoi o văd pe Mireille Faizande care vine să-ţi facă vizite şi cred că poate ai de gând să cumperi şi cealaltă fermă în anul viitor, atunci când expiră arenda.

— Ferma lui Mărise? De ce aş vrea să fac asta? a întrebat el plin de curiozitate.

— Oricine o posedă controlează toată regiunea până la râu. Autostrada spre Toulouse e doar la câţiva kilometri. Destul de uşor pentru a construi. S-a mai întâmplat şi înainte, în alte locuri.

— Nu aici. Nu cu mine. Jay a privit-o cu seriozitate. Eu am venit aici ca să scriu, asta e tot. Să-mi termin cartea. Asta e singurul lucru care mă interesează.

236

Josephine a dat din cap, satisfăcută: Ştiu. Dar, vezi tu, puneai atât de multe întrebări despre ea. Credeam că poate...

— Nu!

Narcisse i-a aruncat o privire curioasă dindărătul catalogului său de seminţe.

Coborându-şi vocea, repede: Uite. Eu sunt scriitor. Şi mă interesează ce se întâmplă aici. Îmi plac poveştile. Asta e tot.

Josephine a mai turnat o cafea şi a presărat zahăr de alune pe spumă.

— Ăsta e adevărul, a insistat Jay. Nu am venit aici ca să fac vreo schimbare. Îmi place locul acesta aşa cum e.

Josephine l-a privit un moment, apoi a dat din cap, părând satisfăcută. Este în ordine, Monsieur Jay, a spus ea zâmbitoare. Am să le spun că eşti OK.

Au ciocnit cu cafeaua cu alune pentru decizia ei.

39

După ziua aceea lângă râu, Jay nu o mai zărise pe Rosa decât din depărtare. De câteva ori şi-a imaginat că o prinsese urmărindu-l, ascunsă după gardul viu, iar o dată a fost sigur că a auzit paşi de după colţul casei şi, evident, îi văzuse urmele. De exemplu, modificări aduse capului de dragon: micile ghirlande de flori, frunze şi pene lăsate pe stâlpul porţii şi pe garduri pentru a înlocui panglicile roşii pe care le furase. O dată sau de două ori, un desen – o casă, o grădină, copii, ca nişte beţe, jucându-se pe sub nişte pomi imposibil de purpurii – bătut în cuie pe un ciot, răsucit şi decolorat de soare. Nu avea cum să ştie dacă aceste gesturi erau oferte, jucării sau un fel de provocare. Şi fetiţa era la fel de evazivă ca şi mama ei, şi tot atât de curioasă precum căpriţa iar, în urma întâlnirii lor, trebuie să se fi convins că Jay era inofensiv.

Odată le-a văzut împreună. Mărise lucra îndărătul gardului viu. O vreme nu i-a putut distinge trăsăturile. Totuşi şi-a dat seama cât de diferită era această femeie de eroina din cartea lui. Avusese timp să-i remarce linia delicată a sprâncenelor, forma graţioasă, deşi subţire, a gurii, unghiul precis al pometilor ei abia atinşi de razele soarelui. În alte circumstanţe, putea fi considerată chiar frumoasă. Nu rotundă şi nici grăsuţă-şi-frumoasă ca Popotte, sau brună şi senzuală ca fetele tinere din sat. Nu, ea avea o frumuseţe gravă, palidă, nordică, cu trăsături delicate, puse în valoare de părul roşu aprins. Deodată, ceva a mişcat în spatele ei. Mărise a sărit în picioare, răsucindu-se în

238

călcâie şi, în acelaşi moment, Jay a reuşit să observe o alta schimbare. Mai iute decât o pisică, cu o mişcare de apărare – nu îndreptată spre el, ci în partea opusă – care nu a reuşit să ascundă acea expresie... reprezentând ce?

Frică?

Dar acea expresie nu a durat mai mult decât o secundă. Rosa a sărit spre ea, croncănind, cu braţele larg deschise, cu faţa luminată de un zâmbet încântat, până

la urechi, încă o schimbare. Jay o imaginase intimidată, poate doritoare să se ascundă printre mlădiţele de vie, la fel cum se ascundea el de Zeth în zilele de demult de la Nether Edge. Dar privirea fetiţei nu exprima nimic altceva decât pură adoraţie. Jay o urmărea cum se căţăra pe Mărise de parcă ar fi fost un copac, cu picioarele încolăcite în jurul taliei mamei sale, cu braţele înnodate la ceafa ei. Pentru o clipă, Mărise a strâns-o tare la piept şi, atunci, Jay le-a văzut profilurile apropiate. Mâinile Rosei se mişcau cu gingăşie pe lângă faţa mamei ei, exprimându-se prin semne ca toţi surzii. Mărise şi-a frecat uşor nasul de nasul fetiţei. Faţa ei era iluminată de o expresie de o dulceaţă pe care nu şi-ar fi putut-o imagina niciodată. S-a simţit ruşinat pentru faptul de a fi crezut, sau crezut pe jumătate, sugestia lui Mireille că Mărise îşi maltrata copilul. Iubirea care emana din apropierea dintre ele colora aerul cu sclipiri de soare. Schimbul de informaţii şi de sentimente dintre aceste două fiinţe era însă complet, perfect, deşi tăcut.

Mărise a pus-o pe Rosa jos şi i-a făcut şi ea semne. Jay nu mai văzuse pe nimeni înainte vorbind prin semne ca surdo-muţii şi a fost impresionat de graţia şi vioiciunea mişcărilor, de expresiile feţei. Rosa îi răspundea insistent prin semne. Sentimentul de a fi un intrus devenea tot mai puternic. Gesturile erau prea rapide pentru a-i permite să

239

ghicească subiectul conversaţiei lor. Totul se petrecea în cercul lor de intimitate şi Jay recunoştea că nu mai fusese niciodată martorul unei astfel de situaţii, aşa cum era conversaţia dintre ele.

Ca şi fiica ei, Mărise râdea tăcut, dar chipul ei se lumina de parcă ar fi mângâiat-o razele soarelui. Rosa însă îşi freca stomacul când râdea şi bătea pământul cu picioarele, în timp ce-şi vorbeau se ţineau strâns ca şi cum, în loc să-şi fi pierdut unul din simţuri, ele câştigaseră mult mai multe.

Din acea zi, începuse să se gândească mai des la amândouă. Povestea Marisei îi depăşise cu mult limitele curiozităţii şi intrase într-o zonă pe care nu o putea defini. Josephine începuse chiar să-l tachineze. Narcisse se abţinea de la vreun comentariu, dar, de câte ori Jay pomenea numele, apărea în ochii lui expresia celui care ştie multe, dar nu spune nimic. Şi Jay o făcea destul de des. Nu se putea abţine. Mireille Faizande era singura persoană pe care o cunoştea şi care acceptase să vorbească despre ea fără să se oprească. Jay o vizitase de mai multe ori, dar nu avusese curajul să-i menţioneze scena intimă dintre mamă şi fiică la care fusese martor. Când încercase să facă o aluzie la o posibilă relaţie mai apropiată dintre ele decât cea pe care i-o înfăţişase ea, Mireille schimba tonul.

— Ce poţi să ştii despre asta, l-a repezit ea. Cum ai putea ştii cum e ea? Privirea i s-a îndreptat spre un vas cu trandafiri proaspeţi de pe o măsuţă alăturată. Tot acolo se afla fotografia înrămată a unui băieţel surâzător, călare pe o motoretă. Tony.

— Ascultă-mă, ea nu o vrea, spunea ea cu o voce joasă. Tot aşa cum nu l-a vrut nici pe fiul meu. Privirea îi era de gheaţă. Mi-a luat fiul, aşa cum ia totul. Ca să strice

240

tot. Ca să se joace. Asta e ce a ajuns Rosa mea pentru ea. Ceva cu ce să se joace, şi pe care să o arunce când se va sătura de ea. Mâinile i se frământau. Este numai din vina ei, dacă fetiţa este surdă, a spus ea. Tony era perfect. Nu putea veni din familia lui. Ea este cea vicioasă. Ea distruge tot ce atinge.

A privit din nou fotografia de lângă vasul cu flori.

— L-a înşelat tot timpul, nu ştiu dacă ştii. A existat tot timpul un alt bărbat. Un bărbat de la spital.

Jay şi-a amintit că cineva i-a spus ceva despre un spital. O clinică de nervi de la Paris.

— A fost bolnavă? s-a interesat el.

Mireille a scos un sunet furios.

— Bolnavă? Asta e ce spunea Tony. Spunea că avea nevoie de protecţie. Tony al meu era un sprijin, o stâncă, pentru ea, aşa tânăr cum era. *Heh!* Era puternic, curat. Şi credea că toată lumea era tot atât de curată şi de cinstită cum era el. A privit din nou spre trandafiri. Ţi-ai dat multă osteneală, a comentat ea, fără niciun pic de căldură. Ai readus bietele mele tufe de trandafiri la viaţă.

Fraza a plutit între ei ca un fum de ţigară.

— Am încercat să-mi fie milă de ea, a continuat Mireille. De dragul lui Tony. Dar nici atunci nu a fost uşor. Ea se ascundea în casă, nu vorbea cu nimeni, nici măcar cu familia. Şi după aia, fără motiv, crize de furie. O furie teribilă, zbierând şi aruncând lucrurile din jur. Uneori se rănea pe ea cu cuţite, lame de ras, cu orice îi cădea în mână. Trebuia să ascundem tot ce putea deveni periculos.

— Cât timp au fost căsătoriţi?

Mireille a dat din umeri: Mai puţin de un an. L-a făcut curte mai mult timp. Tony avea douăzeci şi unu de ani când a murit.

241

A început să-şi frământe din nou mâinile, strângând pumnii şi desfăcându-i.

— Nu mă pot opri să nu mă gândesc la toate astea, a spus ea în cele din urmă. Să nu mă gândesc la amândoi. Trebuie să o fi urmărit chiar de la spital. Şi-a găsit un loc, undeva pe aproape, unde se puteau întâlni. *Heh,* nu mă pot opri să mă gândesc că în tot timpul anului aceluia când era măritată cu Tony, când îi purta în pântec copilul, căţeaua râdea de el. Amândoi râdeau de băiatul meu. S-a holbat la mine. Ar fi bine să te gândeşti la asta, *heh,* înainte să vorbeşti despre lucruri pe care nu le înţelegi. Gândeşte-te la ce i-au făcut toate astea băiatului meu.

— Îmi pare tare rău. Dacă preferi să nu vorbeşti despre toate astea...

Mireille a scos un sforăit: sunt alţii care ar prefera să nu vorbească despre astea, a spus ea pe un ton ursuz. Prefer să nu mă gândesc, *heh,* prefer să cred că e doar bătrâna nebună de Mireille care vorbeşte, Mireille care nu a mai fost întreagă de când fiul ei s-a sinucis. E mult mai uşor să-ţi vezi de treabă şi s-o laşi pe ea cu viaţa ei şi să nu-ţi pese că mi-a furat fiul şi l-a distrus pentru că aşa a vrut, *heh,* la fel cum a furat-o pe Rosa mea. Vocea i s-a frânt, Jay nu şi-a dat seama dacă de furie sau de durere. Apoi, trăsăturile i s-au destins din nou, devenind aproape îngâmfată de satisfacţie.

— Dar lasă, că am să-i arăt eu ei, a continuat Mireille. Aştept să vină anul viitor, când va avea nevoie de un acoperiş deasupra capului. Când se termină arenda. Va trebui să vină la mine dacă vrea să rămână aici. *Heh?* Şi vrea cu adevărat să stea aici. Faţa ei avea o expresie vicleană şi lucea.

— De ce ar vrea?

242

S-ar părea că oricui îi cerea informaţii ajungea la această întrebare. De ce să vrea să stea aici? Nu este nimeni care să o susţină. Dacă vrea să părăsească Lansquenetul, cum ar putea cineva să o oprească?

Mireille a început să râdă: las-o numai să vrea. Are nevoie de mine. Şi ştie de ce.

Mireille a refuzat să explice sensul ultimei ei afirmaţii şi când Jay i-a făcut o nouă vizită, a găsit-o în gardă şi necomunicativă. El a înţeles atunci că unul din ei depăşise limita faţă de celălalt şi s-a străduit ca pe viitor să fie mai prudent, îmblânzind-o cu bucheţele de trandafiri. Iar ea accepta darurile cu destulă bunăvoinţă, dar nu se mai lăsa ademenită să-i facă confidenţe, aşa că Jay a trebuit să se mulţumească cu informaţiile pe care le culesese deja.

Ceea ce îl fascina cel mai mult cu privire la Mărise erau părerile contradictorii ale locuitorilor satului. Fecare avea o părere, dar nimeni – cu excepţia lui Mireille – nu părea mai informat decât celălalt. Pentru Caro Clairmont, ea era o pustnică zgârcită. Pentru Mireille, era o soţie necredincioasă, care trăsese foloase în mod deliberat de pe urma unui tânăr inocent şi naiv. Pentru Josephine, o femeie curajoasă care-şi creştea copilul singură. Pentru Narcisse, o femeie de afaceri isteaţă, având dreptul la intimitate. Roux, care lucrase la ea în fiecare an când călătorea pe râu pentru culesul viei, şi-o amintea ca pe o femeie liniştită şi politicoasă care îşi purta copilul agăţat pe spate într-un sac, chiar şi când lucra la câmp, care-i aducea bere rece când era căldură mare şi care-i plătea cu bani peşin.

— Unii indivizi din sat ne privesc cu neîncredere, *heh,* spunea el cu un zâmbet. Călătorind pe râu, mereu pe drum. Îşi imaginează tot felul de lucruri despre noi. Îşi încuie comorile. Îşi păzesc fetele. Sau încearcă. Zâmbesc

243

şi prea des. Te bat pe spate şi-ţi spun *„mon pote”1.* Ea nu era aşa. Mi se adresa întotdeauna cu *Monsieur.* Şi nu vorbea mult. Între noi erau doar afaceri, de la bărbat la bărbat. A ridicat din umeri şi şi-a golit cana de bere.

Fiecare dintre cei cu care vorbise despre ea, fiecare avea propria lui imagine. Popotte şi-a amintit de o dimineaţă, imediat după funeralii, când Mărise a apărut în faţa casei lui Mireille cu o valiză şi cu fetiţa într-un coşuleţ. Popotte aducea scrisorile şi sosise la Mireille tocmai când Mărise bătea la uşă.

— Mireille a deschis uşa şi a târât-o pe Mărise înăuntru, îşi amintea ea. Bebeluşul dormea în coşuleţ, dar smucitura l-a trezit şi a început să plângă. Mireille mi-a apucat scrisorile din mână şi a trântit uşa în urma lor, dar le puteam auzi vocile chiar cu uşa închisă şi copilul cum plângea şi plângea. A dat din cap. Cred că Mărise vroia să plece în acea dimineaţă – părea gata de plecare cu valiza la ea – dar Mireille trebuie că a convins-o să renunţe. Ştiu că, după aceea, abia a mai venit în sat. Poate că i-a fost frică de ce ar putea spune oamenii.

Zvonurile s-au pornit în curând. Fiecare avea povestea sa. Mărise avea talentul să trezească curiozitatea, ostilitatea, invidia, furia.

Lucien Merle credea că refuzul de a renunţa la mlaştinile necultivate de lângă râu îi blocase planurile de investiţii.

— Am fi putut face ceva cu pământul acela, repeta el cu amărăciune. Nu mai exista un viitor în cultivarea pământului. Viitorul stă în turism. Priveşte la Le Pinot. A fost nevoie doar de un om ca să înceapă schimbarea. Un om cu viziune, a spus el întunecat.

1 Prieten, tovarăş (în fr.)

244

Jay a încercat să cearnă tot ce auzise. În anumite privinţe, avea impresia că pătrunsese în misterul vieţii Marisei d’Api, dar în altele, se simţea la fel de ignorant ca la început. Niciuna din opinii nu se prea potrivea cu ceea ce văzuse cu ochii lui. Mărise avea prea multe feţe, substanţa fiinţei ei alunecându-i printre degete ca un fum, de câte ori credea că o capturase. Şi nimeni până atunci nu menţionase ce văzuse el la ea în acea zi, când i-a surprins privirea de intensă dragoste pentru copilul ei. Şi nici acel moment de spaimă, privirea unui animal sălbatic care ar face orice, chiar să ucidă, pentru a se proteja pe ea şi pe puiul ei.

Teamă? Ce ar putea fi în Lansquenet care să-i provoace teama? îşi dorea să afle.

40 – Pog Hill, Vara 1977

Era august. Timpul cuiburilor de viespi, coliba de la Nether Edge. Elvis. Apoi, Baronul Pâinii a scris anunţând că el şi Candide se vor căsători şi, pentru o vreme,

ziarele au fost pline de ei, cu poze cum intrau într-o limuzină la Cannes, la o premieră de film, la un club în Insulele Bahamas, pe yachtul lui. Mama lui Jay aduna toate aceste articole cu zelul unui colecţionar, citind şi recitind despre părul şi rochiile lui Candide. Bunicii lui Jay au reacţionat, răsfăţând-o pe mama lui chiar mai mult decât înainte şi tratându-l pe Jay cu o indiferenţă rece.

Cerul cenuşiu înfierbântase aerul şi crease un strat protector sumbru. Ploua adesea, dar ploaia era tot caldă şi nu împrospăta atmosfera. Joe lucra fără voioşie în parcela lui, fructele se stricau, mucegăind pe ramuri sau erau necoapte din lipsa razelor de soare.

— Mai degrabă să nu-ţi pese, flăcăiaş, mormăia el, atingând cu degetul codiţa neagră a unei pere sau a unui măr. Mai degrabă să le dai naibii în anul ăsta.

Mama lui Gilly scosese destul de bine din situaţia dată; reuşise să facă rost de un camion plin cu umbrele în formă de clopot, transparente, care erau foarte populare pe atunci, şi le-a vândut pe piaţă cu un profit substanţial. Gilly îşi făcea socoteala că ar putea trăi până în decembrie din câştiguri. Dar aceasta nu făcea decât să accentueze sentimentul de tragedie. Nu mai erau decât

246

câteva zile până la sfârşitul lui august şi începerea şcolii era la abia o săptămână distantă. Gilly urma să plece în cursul toamnei – Maggie vorbea despre plecarea lor spre sud într-o comună de care auzise, lângă Abingdon şi nu era deloc sigur că s-ar mai întoarce vreodată. Jay se simţea plin de ţepi pe dinăuntru, era irascibil, ciudat într-un moment şi paranoic în momentul următor, spunând invers de cum gândea, crezând că tot ce i se spune este în batjocură. Se certa într-una cu Gilly pentru nimicuri. Se împăcau, cu prudenţă şi incomplet, dându-şi roată unul celuilalt, ca nişte animale precaute, intimitatea dintre ei fiind pe veci distrusă. Un sentiment de soartă tragică colora totul.

În ultima zi din august s-a dus singur la Joe, dar bătrânul i s-a părut a fi distant, preocupat. Deşi ploua, nu l-a invitat pe Jay înăuntru şi a stat cu el în prag, într-un mod ciudat de formal. Jay a observat cum pusese lăzi vechi unele peste altele lângă peretele din fund şi privirea lui era mereu atrasă de ele, ca şi cum ar fi fost nerăbdător să se întoarcă la o treabă pe care o abandonase. Jay a simţit cum îl cuprinde un val subit de furie. Merita mai mult decât aceasta, şi-a spus el. Încă mai credea că Joe îl respecta. A dat o fugă până jos la Nether Edge cu obrajii în flăcări. Şi-a lăsat bicicleta aproape de casa lui Joe – după incidentul de la podul de cale ferată, acel ascunziş nu mai era sigur – şi a pornit pe jos, de-a lungul căii ferate de la Pog Hill, tăind peste Edge şi către râu. Nu se aştepta să o vadă pe Gily – nu-şi făcuseră un plan ca să se întâlnească – şi Jay a fost totuşi puţin surprins când a zărit-o pe malul râului, cu părul aproape atingând apa şi cu un băţ lung într-o mână. Şedea în genunchi, lovind cu băţul ceva în apă şi

247

Jay s-a apropiat destul de mult până când Gilly şi-a ridicat ochii spre el.

Faţa ei era pătată cu pete roşii ca şi cum ar fi plâns, dar Jay a respins aproape imediat gândul, deoarece Gilly nu plângea niciodată.

— Ah, tu erai, a spus ea cu indiferenţă.

Jay nu i-a răspuns. Şi-a vârât mâinile în buzunare şi a încercat să zâmbească, dar zâmbetul lui avea un aer tâmp. Gilly nu i-a întors zâmbetul.

— Ce e acolo? a întrebat el arătând cu capul spre obiectul din apă.

— Nimic. A aruncat băţul în râu, care l-a înghiţit pe dată. Apa era cafenie, plină de mâzgă. În părul lui Gilly sclipeau picături de apă care parcă se lipeau de zulufii ei.

— Fir-ar să fie de ploaie.

Jay ar fi vrut să poată spune ceva atunci, ceva care să dreagă lucrurile dintre ei, dar cerul atârna greu deasupra lor şi mirosul de fum şi de fatalitate era copleşitor, ca un semn rău. Brusc, Jay a devenit sigur că nu o va mai vedea vreodată pe Gilly.

— Vrei să mergem şi să aruncăm un ochi la groapa de gunoi? a sugerat el. Mi s-a părut că văd marfă nouă acolo, gata să cadă în groapă. Reviste şi alte chestii. Ştii tu.

Gilly a ridicat din umeri: *Nah!*

— E un timp bun pentru un atac la viespi. A fost ultima, disperată, stratagemă. Nu se întâmplase niciodată ca Gilly să respingă o propunere de a face război viespilor. Viespile sunt somnoroase pe umezeală, permiţând un acces mai uşor, mai sigur, la cuiburi. Vrei să vii să căutăm cuiburi? Am văzut un loc, lângă pod, unde ar putea fi vreo două.

248

Din nou, aceeaşi ridicare din umeri. Giily şi-a scuturat zulufii umezi: Nu prea sunt interesată.

Tăcerea a fost mai lungă de data aceasta, de parcă nu mai avea sfârşit.

— Maggie pleacă săptămâna viitoare, a spus în cele din urmă Gilly. Mergem într-o comună blestemată din Oxfordshire. Spune că o aşteaptă o slujbă acolo.

— Oh!

Se aştepta, totuşi, şi la aşa ceva. Nu era chiar o noutate. Atunci, de ce a simţit cum îi sare inima din loc când a spus-o Gilly. Faţa îi era întoarsă spre râu, studiind ceva cu mare atenţie pe suprafaţa murdară şi cafenie. Pumnii lui Jay s-au încleştat în buzunare. În acelaşi timp, a simţit ceva care-i atingea mâna. Era talismanul lui Joe. Se obişnuise atât de mult să-l poarte cu el, că şi uitase că mai era acolo. S-a aşezat pe vine lângă ea. Putea simţi mirosul râului, un miros acru, metalic, semănând cu mirosul monedelor înmuiate în amoniac.

— Te mai întorci? a întrebat-o el.

— *Nah!*

Trebuie să fi găsit ceva interesant pe suprafaţa apei, pentru că ochii ei refuzau să-i întâlnească pe ai lui.

— Nu prea cred. Maggie spune că acum trebuie să merg la o şcoală ca lumea. Nu mai are nevoie de atâtea deplasări.

Din nou acea arsură de furie groaznică, iraţională. Jay privea apa cu ură. Şi, brusc, a dorit să rănească pe cineva – pe Gilly, pe el – şi s-a ridicat dintr-odată.

— Căcat. Era cel mai urât cuvânt pe care-l cunoştea. Gura îi amorţise. Şi inima. A lovit cu furie în malul râului, dislocând bucăţi de pământ şi iarbă, aruncându-le în apă. Gilly nu i-a acordat nicio privire. Şi-a dat atunci dru

249

mul la furie, smulgând cu picioarele tot mai multe muşuroaie de pământ şi iarbă. Unele au ajuns la Gilly, stropindu-i blugii şi bluza brodată.

— Termină să mai plângi cu voce tare, a spus Gilly cu răceală. Termină cu felul acesta copilăresc de a te manifesta.

Avea dreptate, şi-a spus el, se purta copilăreşte şi faptul că i-o spunea ea îl scotea din minţi. Nu suporta ideea că ea accepta separarea lor cu atâta uşurinţă, cu atâta indiferenţă! Ceva se căsca în capul lui, se căsca şi se strâmba.

— Atunci, ducă-se dracului, a spus el. Am plecat.

Uşor ameţit, s-a întors şi a pornit să urce pe rambleu, către poteca canalului, sigur că Gilly îl va rechema. Zece paşi. Doisprezece. A ajuns la cărare fără să se uite îndărăt, ştiind că ea îl urmărea cu privirea. A trecut de copaci, unde nu-l mai putea vedea, şi de acolo s-a întors, dar Gilly era tot pe acelaşi loc. Fără să-l urmărească, fără să-l urmeze, doar privind în continuare apa, cu părul căzut pe faţă şi din cerul fierbinte de vară mâzgăleala trăsnită, argintie, a ploii împrăştiindu-se peste tot.

— Ducă-se dracului, a repetat Jay cu ferocitate, dorindu-şi să fie auzit. Dar ea tot nu s-a întors şi, până la urmă, tot el a fost cel care s-a întors şi a pornit, furios şi dezumflat, îndreptându-se spre pod.

S-a întrebat adesea ce s-ar fi întâmplat dacă el s-ar fi întors, dacă ea şi-ar fi ridicat ochii în chiar acel moment. Ce ar fi putut fi salvat sau evitat. Cu siguranţă că evenimentele de la Pog Hill ar fi fost diferite. Poate că ar fi putut chiar să-şi ia rămas bun de la Joe. Dar, aşa cum s-a întâmplat, deşi nu a ştiut-o atunci, în acel timp, nu i-a mai văzut niciodată, pe niciunul din ei.

41 – Lansquenet, mai 1999

Pe Joe nu-l mai văzuse din ziua în care i-a urmat vizitei lui Mireille. La început, Jay a fost uşurat de absenta lui. Dar, pe măsură ce zilele treceau, a început să se simtă

nelinişit. A încercat să-i *impună* bătrânului să apară, dar Joe s-a încăpătânat, ca şi cum apariţiile nu depindeau de dorinţa sau de voinţa lui. Dispariţia lui a lăsat în urmă un sentiment de singurătate, de ciudăţenie, de pierdere, de doliu. Din clipă în clipă, Jay îl aştepta să fie lângă el, în grădină, inspectând parcela cu zarzavat; în bucătărie, ridicând capacul unei cratiţe pentru a vedea ce gătise. Îi simţea absenţa pe când se afla în faţa maşinii de scris, îi simţea forma lăsată în centrul lucrurilor. Era conştient şi de faptul că oricât ar încerca, nu reuşea să prindă la radio postul cu muzică de altădată, pe care Joe îl găsea cu aceeaşi uşurinţă zi de zi. Mai nou, cartea lui nu avea viaţă, nu trăia fără Joe. Nu mai avea chef de scris. Dorea tot mai des o băutură, dar beţia nu făcea decât să accentueze sentimentul de pierdere.

Şi-a spus că toată frământarea asta era ridicolă. În primul rând, nu putea duce lipsă a ceva ce nu fusese niciodată acolo. Cu toate astea, nu se putea descotorosi de senzaţia că suferise o cumplită pierdere, că suferise ceva groaznic de rău.

Măcar de-ai fi avut puţină încredere.

Asta era problema adevărată, nu-i aşa? încrederea. Vechiul Jay nu ar fi avut nicio ezitare. El credea orice.

251

Ştia că trebuia să se întoarcă cumva la vechiul Jay, pen tru a termina ceea ce lăsaseră neterminat Joe şi cu el, în vara anului 1977. Dacă ar şti însă cum. Ar face orice, şi-a promis el. Absolut orice.

În cele din urmă, Jay a adus ultima din sticlele cu vin de măceşe ale lui Joe. Sticla era plină de praf în urma timpului petrecut în pivniţă şi sforicică din jurul gâtului ajunsese de culoarea paiului. Conţinutul era tăcut, în aşteptare. Simţindu-se sfios dar, în acelaşi timp, ciudal de excitat, Jay a turnat un pahar şi l-a dus la gură.

— Îmi pare rău, bătrâne. Prieteni, OK? îl aştepta pe Joe să vină.

L-a aşteptat până s-a întunecat, în pivniţă dominau râsetele.

42

Probabil că, până la urmă, Josephine împărtăşise opiniile ei favorabile despre el, astfel că Jay a observat cum lumea devenise mai prietenoasă cu el. Mulţi începuseră să îl salute când trecea pe lângă ei, iar Poitou, brutarul, care înainte îi vorbea numai din politeţea cuvenită clientului, îl întreba acum despre cartea lui şi îl sfătuia ce să cumpere.

— *Le pain aux noix1* e bună astăzi, Monsieur Jay. Încercaţi-l cu brânză de capră şi câteva măsline. Puneţi măslinele şi brânza să stea pe pervazul unei ferestre timp de o oră înainte să le mâncaţi, ca să-şi degaje aromele. Şi-a sărutat vârful degetelor. Asta e ceva ce nu găsiţi la Londra.

Poitou fusese brutar în Lansquenet timp de douăzeci şi cinci de ani. Avea reumatism la degete, dar pretindea că frământatul aluatului le menţinea suple. Jay i-a promis o punguţă cu seminţe care l-ar putea ajuta – încă unul din trucurile lui Joe. Era bizar cum îi veneau în minte toate şi încă atât de uşor. Cu binecuvântarea lui Poitou, s-au mai înregistrat şi alte cunoştinţe – Guillaume, fostul învăţător, Darien, educatorul de la grădiniţă, Rodolphe, şoferul microbuzului care ducea copiii în fiecare zi la şcoală şi îi aducea înapoi acasă, Nenette, care era infirmieră la azilul de bătrâni din apropiere, Briangon, care creştea albine de cealaltă parte a Les Marauds – de parcă ei ar fi aşteptat doar să se dea undă verde pentru a-şi satisface curiozitatea. Acum toţi aveau întrebări de pus. Cu ce se ocupa

1 Batonul/bacheta cu nuci.

253

Jay la Londra? Era căsătorit? Nu, dar singur era cumva, *heh?* Nu? Mirare. Acum, că suspiciunile au fost alungate, erau de o curiozitate insaţiabilă, abordând cele mai intime teme cu acelaşi interes inocent. Despre ce era vorba în ultima lui carte? Cât de mult câştiga, dar cu precizie, un scriitor englez? Apăruse la televiziune? Dar America? Fusese în America? Suspine extaziate au urmat răspunsului. Această informaţie urma să fie împrăştiată în sat la cafeluţe şi sticle de *blonde,* şoptită în prăvălii, trecută din gură în gură şi exagerată de fiecare dată când era povestită.

Bârfele erau moneda curentă în Lansquenet. Au urmat multe alte întrebări lipsite de jignire prin naivitatea lor. Dar eu? Eu sunt în cartea dumitale? Dar eu? Dar eu? La început, Jay a ezitat. Oamenii nu reacţionează bine întotdeauna la ideea că ar putea fi observaţi, trăsăturile lor împrumutate, ciudăţeniile lor copiate. Unii se aşteptau să fie plătiţi. Alţii se simţeau insultaţi de felul cum fuseseră descrişi în carte. Dar, la acest punct, situaţiile erau diferite. Dintr-odată, fiecare îşi avea povestea lui. O poţi pune în cartea pe care o scrii, îi spuneau ei. Unii chiar o scriau pe bucăţi de hârtie de scris, pe hârtie de împachetat, o dată, chiar pe spatele unui pachet de seminţe. Mulţi din aceşti oameni, mai ales cei mai bătrâni, rareori luau o carte în mână. Unii, cum era Narcisse, aveau greutăţi chiar cu cititul. Cu toate acestea, respectul pentru cărţi era imens. Joe fusese la fel, originea lui minerească îl învăţase la o vârstă fragedă că cititul era o pierdere de timp şi îşi ascundea sub pat exemplarele din *Naţional Geographic,* dar era încântat de poveştile pe care i le citea Jay, dând din cap în timp ce le asculta, fără să zâmbească. Deşi Jay nu-l văzuse niciodată citind altceva decât *Culpeper's Herbal,* şi câte o revistă, venea din când în când cu câte un citat sau referire

254

literară, care nu putea fi cunoscută decât după un studiu intens, chiar dacă secret. Lui Joe îi plăcea poezia tot aşn cum iubea florile, dar îşi ascundea afecţiunea,

aproape ruşinat, sub o aparentă atitudine de nepăsare. Dar grădina lui l-a trădat. Panselele priveau în sus de pe marginea răsadniţei. Trandafirii sălbatici se împleteau cu fasolea căţărătoare. În această privinţă, Lansquenet semăna cu Joe. O vână puternic romanţioasă îi pătrundea spiritul practic. Jay a constatat că devenise peste noapte un personaj simpatic, despre care sătenii îşi clătinau capetele, derutaţi – scriitorul englez, *dingue mais sympa heh! 1* cineva care te făcea să râzi, dar şi să-l admiri, în doze egale. Prostul cucernic al târgului. Pentru moment, nu putea greşi cu nimic. Nu se mai auzeau strigătele copiilor de *„Rosbif* Ce să mai spun de cadouri. Era copleşit de cadouri. Un borcan cu faguri de miere de la Briangon, cu o povestioară despre sora lui mai mică şi despre cum a încercat o dată să gătească un iepure – „după aproape o oră în bucătărie, l-a aruncat afară pe uşă strigând: „Ia-l înapoi! Nu-l pot smulge pe blestematul ăsta!” şi cu o notiţă: „O poţi folosi în carte”. O prăjitură de la Popotte, adusă cu mare grijă în sacul poştal împreună cu scrisorile şi purtată în echilibru pe coşuleţul bicicletei ei. Un dar neaşteptat cu cartofi de sământă de la Narcisse, care a mormăit şi nişte instrucţiuni cum să-i planteze în partea însorită de lângă casă. Orice ofertă de plată din partea lui ar fi fost considerată o jignire. Jay a încercat să se revanşeze pentru valul de gentileţi minore, comandând runde de băutură la Cafe des Marauds, deşi, şi aici, era depăşit de generozitatea celorlalţi.

— Este în ordine, îi explică Josephine, când i s-a plâns.

1 Trăsnit, dar simpatic N.T. În franceză în text

255

Aşa sunt oamenii de la noi. Au nevoie de ceva timp să se obişnuiască cu tine. După aia... i-a zâmbit cu gura până la urechi. Jay căra o sacoşă plină cu cadouri, pe care oamenii le lăsaseră pentru el sub tejgheaua barului Josephinei – checuri, prăjituri, biscuiţi, sticle de vin, o faţă de pernă de la Denise Poitou, o terină de la Toinette Arnauld. Josephine a aruncat o privire în sacoşă şi zâmbetul i s-a lăţit dacă mai era posibil. Cred că am putea spune că ai fost acceptat, nu-i aşa?

Era însă o excepţie în această nou-manifestată acceptare. Mărise d’Api rămăsese la fel de distantă. Trecuseră trei săptămâni de când încercase ultima oară să-i vorbească. O mai zărise, dar numai de la distanţă, de două ori pe tractor şi o dată pe jos, dar mereu lucrând la fermă. Cât despre fiica ei, nimic! Jay şi-a spus că sentimentul de dezamăgire era cu totul absurd. Din ce aflase, Mărise nu era afectată de ceea ce se întâmpla în sat.

L-a răspuns lui Nick, trimiţându-i încă cincizeci de pagini din noul manuscris. După asta însă, progresul a încetinit, în parte din cauza grădinii care cerea multă muncă, acum că se anunţa vara şi buruienile ameninţau să sufoce tinerele plante. Joe avea dreptate. Trebuia să pună ordine cât se mai putea. Erau o mulţime de plante care meritau să fie salvate, dacă ar reuşi măcar să cureţe mizeria. Exista un

răsad pătrat cu mirodenii, cam de douăzeci de picioare lăţime, cu resturi de cimbru de jur-împrejur. Apoi câte trei rânduri de cartofi, păstârnac, anghinare, morcovi şi ceva ce semăna a ţelină. Jay semănase gălbenele între rândurile de cartofi ca să elimine gărgăriţele şi pusese balsam de lămâie în jurul morcovilor împotriva râmelor. Dar trebuia să se gândească şi la legumele de iarnă şi la salatele de vară. Aşadar a vizitat pepiniera lui Narcisse pentru Eruca sativa

256

şi salată creaţă, muguri de broccoli pentru iulie şi august. În răsadniţa pe care o făcuse din uşile lui Clairmont, semănase deja legume timpurii – lăptuci „Little Gem" şi carote şi păstârnac pitic – care ar fi buni de mâncat peste o lună. Joe avusese din nou dreptate: pământul de aici era bun. Solul avea o culoare roşcată şi era, în acelaşi timp, umed şi mai afânat decât cel de peste râu. Erau şi mai puţine pietre. Cele pe care le găsise le pusese deoparte pentru că ar putea deveni un aranjament peisagistic de pietre şi stânci. Terminase aproape cu restaurarea grădinii de trandafiri. Situată lângă vechiul zid, trandafirii începuseră să se umfle şi să înmugurească; o cascadă de flori pe jumătate deschise, atârnând de-a lungul zidului de cărămidă şi emanând parfumul lor, amintind aroma vinului. Scăpase acum aproape complet de... Vechea reţetă a lui Joe – levănţică, balsam de lămâie şi cuişoare băgate în săculeţi de flanelă roşie şi legaţi de tulpini, chiar deasupra solului – şi-a dovedit obişnuita ei magie. Cam în fiecare dimineaţă, Jay culegea un buchet din florile cele mai deschise pentru a i le duce lui Mireille, după slujbă, în locuinţa ei din Place Saint-Antoine.

Nu se aştepta nimeni ca Jay să asiste la slujba religioasă. *En tout cas, tous les Anglais sontpaâens1.* Dar sintagma era folosită cu afecţiune. Nu în acelaşi fel, când era vorba despre *La Paâenne* de peste râu. Chiar şi bătrânii de pe terasa cafenelei o priveau cu suspiciune. Poate pentru că era o femeie singură. Atunci când Jay a întrebat direct, a fost pus cu politeţe la zid.

Mireille a privit lung la trandafiri. Apoi i-a ridicat spre faţă şi le-a respirat parfumul. Mâinile ei artritice, ciudat de deli

1 Oricum, toţi englezii sunt păgâni.

257

cate în comparaţie cu trupul ei masiv, atingeau uşor petalele.

— Îţi mulţumesc. A dat din cap fără a părea sentimentală. Frumoşii mei trandafiri. Mă duc să-i pun în apă. Intră, te rog, îţi fac un ceai.

Casa ei era curată şi aerisită, cu pereţii spoiţi cu var şi podeaua din piatră locală, dar simplitatea la prima vedere era înşelătoare. Pe un perete era agăţat un covor de Aubusson şi, în colţul salonului, era o pendulă înaltă pentru care Kerry şi-ar fi vândut şi sufletul. Mireille l-a observat cum privea peste tot. Pendula a aparţinut bunicii

mele, a spus ea. Când eram copil, se afla în camera mea. Îmi amintesc cum îi ascultam bătăile când eram trează în pat. Cânta diferit când bătea ora, jumătatea şi sfertul. Tony o iubea. Gura i s-a strâns şi s-a întors să aranjeze trandafirii într-un vas. Fata lui Tony ar fi iubit-o.

Ceaiul era slab, ca apa de flori. Ea i l-a servit în ceea ce trebuie să fi fost cel mai preţios serviciu de Limoges, cu cleşti de argint pentru zahăr şi lămâie.

— Sunt sigur că ar fi iubit-o, dacă mama ei ar fi mai puţin retrasă.

Mireille l-a privit. Batjocoritor.

— Retrasă? *Heh!* Este antisocială, Monsieur Jay. Urăşte pe toată lumea. Pe familia ei mai mult decât pe oricine. A luat o sorbitură de ceai. Aş fi ajutat-o numai de m-ar fi lăsat. Doream să le aduc pe amândouă să trăiască alături de mine. Să-i ofer copilului ceea ce are mai multă nevoie. Un adevărat cămin. O familie. Dar ea... A pus ceaşca jos. Jay a remarcat că nu-i spunea niciodată Marisei pe nume. Ea insistă să menţinem termenii din contractul de arendă. Insistă, spunând că va sta acolo până în iulie viitor, când expiră arenda. Refuză să vină în sat.

258

Refuză să vorbească cu mine sau cu nepotul meu, care s a oferit să o ajute. Şi, după aceea, *heh?* îşi face planuri să cumpere pământul de la Pierre-Emile. De ce? Spune că vrea să fie independentă. Nu vrea să ne datoreze nouă nimic. Faţa lui Mireille era ca un pumn încleştat. *Să nu ne datoreze!* Păi, mie îmi datorează totul. Eu i-am dat un cămin. I l-am dat pe *fiul meu!* Acum, nu a mai rămas nimic din el decât copilul. Şi chiar şi aici a reuşit să ne-o ia. Numai ea îi poate vorbi, cu limbajul acela cu semne pe care îl foloseşte. Copila n-o să ştie niciodată ceva despre tatăl ei sau cum a murit. Şi asta a stabilit-o tot ea. Chiar dacă eu aş putea...

Bătrâna s-a oprit brusc: dar nu-i nimic, *heh?* a spus ea cu un efort. O să cedeze până la urmă. O să trebuiască să cedeze. Nu poate rezista la infinit. Nu, atâta vreme cât eu... din nou s-a întrerupt, troznind dinţii care au lăsat să se audă un sunet ciudat.

— Nu înţeleg de ce ar fi atât de ostilă, a spus în cele din urmă Jay. Satul este un loc atât de prietenos. Priveşte cât de prieteneşte mă tratează toată lumea. Dacă le-ar da o şansă, sunt sigur că ar primi-o cu simpatie. Nu-i poate fi uşor să trăiască singură. Ai crede că-i face plăcere să ştie că lumea este îngrijorată...

— Dar văd că nu înţelegi. Tonul lui Mireille era dispreţuitor. Ştie foarte bine ce fel de primire i s-ar face dacă ar îndrăzni să-şi arate faţa aici. De asta stă deoparte. Chiar de când a adus-o de la Paris, a fost la fel. Ea nu s-a putut adapta, nu se potriveau. Nici că ar fi încercat vreodată. Toţi ştiu ce a făcut, *heh.* Am avut grijă să se afle. Ochii ei negri s-au îngustat într-o expresie de triumf.

— Toată lumea ştie cum l-a omorât pe fiul meu.

43

— Poţi fi sigur că exagerează, a spus Clairmont pe un ton împăciuitor.

Se aflau la Cafe des Marauds, care se umplea rapid cu cei care ieşeau de la lucru, el în salopeta pătată cu ulei şi cu bereta bleumarin, şi un grup de muncitori de-ai lui, printre care Roux, strânşi în jurul unei mese din spatele lui. Mirosul obişnuit de Gauloises şi de cafea umplea aerul. Cineva, îndărătul lor, discuta despre recentul meci de fotbal. Josephine era ocupată încălzind la microunde felii de pizza.

— *Heh Jose, un croque, tu veux bien*?

Pe tejghea se afla un bol cu ouă fierte şi o farfurie cu sare. Clairmont a luat unul şi a început să-l cojească cu grijă.

— Ce vreau să spun e că, de fapt, nu l-a *omorâte* a. Dar trebuie să recunoşti că sunt o mulţime de alte căi decât să apeşi pe trăgaci, aşa-i?

— L-a determinat să o facă, vrei să spui?

Clairmont a încuviinţat din cap.

— Era un băiat liniştit. Care credea că ea era perfectă. Făcea orice pentru ea, chiar după ce s-a căsătorit. Nu suporta să audă o vorbă împotriva ei. Spunea că era foarte sensibilă şi delicată. În definitiv, poate că şi era, *heh? Ş*i-a pus sare pe ou. Felul în care se purta cu ea, de ai fi zis că era din sticlă. Spunea că tocmai ieşise din unul din acele spitale. Avea ceva rău cu nervii. Clairmont a râs. Nervii,

1 Hei, Jose, vrei să-mi dai ceva de ronţăit?

260

heh! Nu era nimic rău cu nervii ei. Dar, dacă îndrăznea cineva să spună ceva despre ea... A ridicat din umeri. S-a omorât încercând să-i fie pe plac, bietul Tony. A muncit pe brânci pentru ea şi apoi s-a omorât când ea a încercat să-l lase. A muşcat din ou cu un fel de apetit melancolic.

— O da, chiar avea de gând să-l lase, a adăugat el, observând surprinderea lui Jay. Îşi făcuse bagajele şi era gata. Mireille l-a văzut. Fusese o ceartă între ele, a explicat Clairmont, terminându-şi oul şi făcându-i semn lui Josephine pentru încă o blondă. Se certau mereu, dar de data aceea părea serios şi Mărise era hotărâtă să meargă până la capăt. Mireille...

— Ce să fie? Josephine purta o tavă cu pizze încălzite la microunde şi părea emoţionată şi obosită.

— Două Stella, Jose.

Josephine i-a adus sticlele pe care le-a deschis cu deschizătorul fixat la bar. Ea i-a aruncat o privire curioasă înainte să plece mai departe cu pizzele.

— Oricum, asta a fost tot, a terminat Clairmont turnând berea în pahare. Au lăsat să se creadă că a fost un accident, *heh,* aşa cum se cuvenea. Dar toată lumea ştie că nevasta aia nebună a lui a fost cauza. Partea nostimă este că ea nu a căpătat

niciun sfanţ prin testamentul lui. Este la mâna familiei. A fost o arendă pe şapte ani – în privinţa asta nu pot face nimic – dar când expiră, *heh.* A dat din umeri în mod expresiv.

După aia, ea va trebui să plece şi călătorie sprâncenată!

— Cu condiţia să nu cumpere ea ferma, a spus Jay. Mireille spunea că ar putea să încerce.

Expresia lui Clairmont s-a întunecat o clipă. Aş licita împotriva ei dacă mi-aş putea permite, a declarat el sorbind ultima picătură. Este un teren excelent pentru construcţii.

261

Aş putea construi o duzină de *chalet-ur* de vacantă pe vechea vie. Pierre-Emile este un idiot dacă i-o lasă ei. A dat din cap. Avem nevoie doar de puţin noroc şi preţul pământului în Lansquenet ar putea creşte fantastic. Uită-te la Le Pinot. Pământul ăla te poate îmbogăţi dacă investeşti cum trebuie. Dar pe ea n-ai s-o vezi niciodată făcând aşa ceva. N-a cedat nici mlaştinile de lângă râu când au intenţionat să lărgească şoseaua. A blocat proiectul din pură răutate. Clairmont a dat din nou din cap.

— Dar lucrurile sunt pe drumul bun acum *heh*? \i revenise buna dispoziţie, zâmbetul larg parcă îi contrazicea mustaţa plângăcioasă. Într-un an, poate în doi, am putea transforma Le Pinot într-un bidonville al Marsiliei. Acum că lucrurile au început să se schimbe, l-a apărut din nou zâmbetul lui umil, dar şi entuziast. E nevoie doar de un om ca să schimbe totul, Monsieur Jay. Nu am dreptate?

A ciocnit cu Jay şi i-a făcut cu ochiul.

— *Sânte! 1*

1 Sănătate

44

Ciudat cât de uşor au revenit toate la loc. Trecuseră patru săptămâni de când îl văzuse pe Joe pentru ultima oară şi încă trăia sub impresia că bătrânul ar putea să reapară în orice moment. Săculeţele de flanelă roşie erau la locul lor în grădina de legume şi la colţurile casei. Tot aşa erau împodobiţi şi arborii de la hotarele fermei, deşi vântul nu mai contenea să le smulgă. Gălbenelele, sădite în răsadniţele făcute de el, începuseră să-şi deschidă petalele lor galbene strălucitoare, printre cartofii de sămânţă de la Narcisse. Poitou îi cocea o pâine de o formă specială „couronne” (coroană) drept mulţumire pentru pachetul cu seminţe care – aşa spunea el – i-a adus uşurare mai mult decât orice alt medicament. Evident, Jay ştia că ar fi spus aceasta oricum.

Acum, grădina lui oferea cea mai bună colecţie de mirodenii din sat. Levănţica nu înflorise încă, dar aroma ei era deja mai puternică decât fusese a lui Joe şi, apoi, mai erau şi cimbrul şi menta şi lămâiţa şi rozmarinul şi tufele de busuioc. A încărcat un coş pentru Popotte când i-a adus poşta şi încă unul pentru Rodolphe. Îşi amintea cum Joe le dădea vizitatorilor săi mici talismane, obiecte purtătoare de noroc – aşa le numea el – şi Jay a început să-l imite: bucheţele de levănţică, de mentă sau de salvie, legate cu panglici de diferite culori – roşii pentru protecţie, albe pentru noroc, albastre pentru însănătoşire. Nostim cum toate îi reveneau în minte. Oamenii presupuneau că asta era încă o tradiţie englezească, explicaţia generală pentru toate excen

263

tricităţile lui. Unii au început să le poarte la reverul hainei sau pardesiului – deşi era luna mai, era încă prea frig ca să treacă la îmbrăcămintea de vară, dar Jay adoptase deja pantalonii scurţi şi tricourile pentru toate zilele. Era destul de ciudat, dar Jay a constatat că revenirea la obiceiurile familiare ale lui Joe îi procura o mângâiere, îi dădeau încredere. Când era încă un băieţel, perimetrul pentru ritualuri, tămâierile, săculeţele, incantaţiile într-o latină inventată şi stropirea cu ierburi, pe care le practica Joe, îl iritaseră de multe ori. Îl jenau, ca şi cum cineva ar cânta cu prea mult patos la serbările şcolare. Pentru mintea lui de adolescent, o bună parte din magia de fiecare zi a lui Joe îi părea *prea* banală, prea normală, de parcă era gătitul bucatelor sau grădinăritul deposedate de toate misterele lor. Cu toate că era serios în lucru, exista acel aspect practic care făcea ca romantismul lui Jay să se răzvrătească.

El ar fi preferat invocaţii solemne, robe negre de ceremonie şi ritualurile la miezul nopţii. În *aşa ceva* ar fi putut crede. Crescut cu cărţi de benzi desenate şi de ficţiune de gunoi, aceasta cel puţin ar fi sunat autentic. Acum, când era prea târziu, Jay redescoperise pacea pe care ţi-o dă munca pământului. Magia cea de toate zilele, aşa cum o numea Joe. Alchimia profanului. Abia acum înţelegea ce vroia să spună bătrânul. Dar, în ciuda tuturor acestor gânduri, Joe nu apărea.

Jay pregătea totuşi pământul pentru întoarcerea sa, ca să arate ca un pat germinativ bine greblat. A plantat şi a smuls buruienile în funcţie de ciclul lunar, la fel cum ar fi făcut Joe. Făcea totul ca la carte. A încercat chiar să aibă încredere în ceea ce făcea.

Îşi spunea că, de fapt, Joe nu fusese niciodată acolo, că totul se petrecea în imaginaţia lui. Dar, în mod pervers,

264

acum când Joe plecase, el trebuia să creadă că era invers. Joe era cu adevărat aici, o parte din el insista să o creada. Cu adevărat aici, iar el îi spulberase apariţia

prin furia lui şi prin neîncrederea pe care o arătase. Dacă ar putea să îl convingă să se întoarcă, Jay şi-a promis că lucrurile vor fi diferite. Rămăseseră atât de multe neterminate. Simţea cum îi creşte o mânie neputincioasă împotriva lui însuşi. Avusese o a doua şansă şi, în mod stupid, o spulberase. Lucra zilnic în grădină până la asfinţit. Era sigur că Joe se va întoarce. Că putea să-l facă să se întoarcă.

45

Poate că datorită faptului că zăbovea atât de mult în trecut, Jay s-a trezit petrecând tot mai mult timp pe malul râului, acolo unde crăpătura cobora brusc în apă. Acolo găsise un cuib de viespi în pământ, sub gardul viu alăturat şi îl studia cu o fascinaţie neobosită, aducându-şi aminte de acea vară din 1977, când fusese înţepat şi cum râdea Gilly în bârlogul de la Nether Edge. Stătea ore întregi întins pe burtă şi urmărea viespile cum ieşeau şi intrau în gaura lor din pământ şi îşi imagina că le putea auzi cum se mişcă pe dedesubt. Deasupra, cerul era alb şi tulburător. Ultimele „Speciale” rămase erau tot atât de tăcute, de tulburătoare ca şi cerul. Chiar şi şopotelile lor erau suspendate.

Rosa l-a găsit lungit pe malul râului, cu ochii deschişi, dar părând că nu priveşte la nimic. Radioul se legăna pe o ramură care atârna deasupra apei şi emitea melodii cântate de Elvis Presley. Lângă el avea o sticlă destupată de vin. Pe etichetă, prea departe de ea ca s-o poată citi, era scris „Zmeură ’75”, în jurul gâtului sticlei era legată o sfoară roşie şi aceasta i-a atras atenţia.

Pe când îl urmărea, englezul a întins mâna după sticlă şi a dus-o la gură. S-a strâmbat ca şi cum nu i-ar fi plăcut gustul, dar de dincolo de râu, Rosa a desluşit aroma lichidului pe care-l bea Jay – o bruscă răbufnire puternică de mireasmă de bace sălbatice, roşii şi coapte, adunate în secret. L-a studiat o clipă din locul ei de peste râu. În ciuda avertizărilor făcute de *maman,* părea inofensiv. Şi acesta era bărbatul care legase săculeţele alea roşii şi cara-

266

ghioase de pomi. Se întrebase de ce o făcuse. La început le luase dintr-o atitudine de provocare, pentru a-l alunga cât mai mult posibil din teritoriul ei, dar, cu timpul, au început să-i placă formele lor care se bălăbăneau ca nişte fructe mici şi roşii pe crengi. Nu o mai deranja să-şi împartă cu el locul ei secret. Rosa şi-a schimbat poziţia şi s-a aşezat mai confortabil pe vine în ierburile înalte din partea mai depărtată a râului. S-a gândit o clipă să traverseze râul, dar pietrele pe care putea păşi fuseseră acoperite de apele ploilor recente şi ezita să sară pe partea cealaltă. Lângă ea, capra cafenie cea curioasă îi morfolea neîncetat mâneca. Rosa a împins capra cu un gest al mâinii, *Mai târziu, Clopette, mai târziu.* Se întreba dacă

englezul avea habar despre cuibul de viespi. Pentru că se afla la mai puţin de un metru de gura lui.

Jay a ridicat din nou sticla la gură. O golise mai mult de jumătate şi se simţea deja ameţit, aproape beat. Cerul îi făcea în parte această impresie, picăturile de ploaie care cădeau în zig-zag cum şedea cu fata în sus, ca nişte fulgi de funingine. Cerul rămânea acelaşi.

Mireasma din sticlă se intensifică, poate pentru că ceva în interior făcea bule, şi bolborosea. Era o aromă plină de veselie, ca o gură de aer îmbălsămat de vară, de fruct copt căzând liber de pe ramuri, încălzit pe jos de razele soarelui pe care se reflectau pietrele calcaroase. Imaginile acestea nu erau întru totul plăcute. Poate pentru că cerul de acum îi amintea de cerul din ultima vară petrecută la Pog Hill, de confruntările dezastruoase cu Zeth şi cu cuiburile de viespi, de Gilly care-l urmărea fascinată cum el se ghemuia atât de aproape de ele. Giliy era întotdeauna încântată să meargă la vânătoarea de viespi. Fără ea nu ar fi îndrăznit niciodată să se aventureze în apropierea lor.

267

Amintirea aceea îl tulbura cumva. Acest vin trebuia să-mi amintească de anul 1975, şi-a spus el. Atunci a fost făcut. Un an grozav, plin de promisiuni şi de descoperiri. Navigând pe undele radioului. Asta a fost ce s-a întâmplat mai înainte cu celelalte sticle. Dar maşina timpului a sărit peste doi ani, aducându-l în schimb aici şi trimiţându-l pe Joe şi mai departe. A turnat pe jos restul de vin şi a închis ochii.

Auzind o chicoteală ce venea din fundul sticlei, Jay a deschis ochii neliniştit, având senzaţia că cineva îl observa. Depunerile de pe fundul sticlei erau aproape negre în lumina slabă a zilei, negre şi siropoase ca o melasă, iar din locul unde zăcea el, îi părea să se fi stârnit mişcare în jurul gâtului sticlei ca şi cum ceva ar fi dorit să scape de acolo. S-a ridicat şi a privit mai îndeaproape. Câteva viespi se adunaseră în sticlă, atrase direct în burta sticlei pentru a investiga rămăşiţele de pe fund. Pe Jay l-a trecut un fior. Uneori viespile se ascund în sticle şi în căni. O aflase pe pielea lui în acea vară. O înţepătură în gură, pe limbă, este şi dureroasă şi periculoasă. Viespea continua să se târască cu greutate. Aripile îi erau încărcate cu sirop şi abia se mai mişcau. I se părea că aude cum insecta din sticlă bâzâia tot mai frenetic, dar poate că era vinul care se manifesta, aroma lui puternică tulburând aerul şi ridicându-se ca o coloană de fum roşietic, dând un semnal, poate, o avertizare.

Brusc, prea marea apropiere de cuibul de viespi l-a înspăimântat. Şi-a dat seama că auzea mişcarea insectelor sub stratul subţire de sol pe care şedea. S-a ridicat cu gândul să se depărteze, dar din imprudenţă, în loc să se retragă, s-a apropiat tot mai mult.

Măcar dacă Gilly ar fi aici...

268

Un sentiment de nostalgie l-a cuprins din nou, luându-l pe nepregătite. Se lipea de el ca scaiul. Poate că parfumul vinului din sticlă, al vinului vărsat pe pământ îl făceau să se simtă în acest fel, parfumul acelei veri, îmbătător, copleşitor. Radioul de lângă el a trosnit uşor şi a început să cânte „I Feel Love”. Jay s-a înfiorat.

Totul era ridicol, şi-a spus el. Nu trebuia să dovedească nimic. Trecuseră douăzeci de ani de când dăduse pentru ultima oară foc unui cuib de viespi. Acum însă i se părea o chestie imprudentă, mortală chiar, genul de faptă pe care doar un copil ar face-o, pentru că nu ţinea seama de riscuri. Mai mult...

O voce – venind din sticlă, credea el, deşi putea fi vinul care încă vorbea – dezmierdând, convingând, puţin dispreţuitoare. Semăna şi cu vocea lui Gilly şi cu a lui Joe. Era nerăbdătoare, iritată, deşi amuzată în fond. *Dacă Gilly ar fi aici, tu n-ai fi atât de lipsit de curaj.*

De partea cealaltă a râului se vedea ceva mişcând în iarba înaltă. Timp de o secundă, a crezut că o vedea pe ea, o pată neclară, roşcată, care putea fi părul ei şi încă ceva, ce putea fi un tricou în dungi sau un pulover.

— Rosa?

Niciun răspuns. A apărut din iarba înaltă, fixându-l cu ochii ei verzi, de viezure curios. O vedea bine acum, când ştia unde să privească. Şi, de aproape, se putea auzi şi behăitul căpriţei.

Ochii Rosei păreau să exprime încurajare, aproape chiar speranţă. Sub el auzea viespile bâzâind, un sunet ciudat, ca şi cum sub pământ fermenta ceva în neştire. Sunetul acesta, asociat cu privirea plină de aşteptare a Rosei, au fost prea mult pentru el. L-a cuprins o izbucnire de exaltare, o senzaţie care i-a alungat anii, trezindu-se din nou de paisprezece ani, invulnerabil.

269

— Fii atentă, a spus el şi a început să se apropie de cuib.

Rosa îl urmărea cu cea mai mare atenţie. El se mişca cu stângăcie, înaintând câte puţin spre gaura din mal. Se mişca cu capul plecat, ca şi când ar fi vrut să păcălească viespile, făcându-le să-l creadă invizibil. Vreo două viespi s-au aşezat un moment pe spatele lui. Rosa nu-l scăpa din ochi, urmărindu-l cum a scos batista din buzunar. Într-o mână avea o brichetă, aceeaşi cu cea pe care i-o oferise Rosei când s-au întâlnit la râu. A deschis cu grijă bricheta şi a înmuiat batista în lichid. Ţinând obiectul cu braţul întins, s-a apropiat şi mai mult de cuib. A observat că gaura de sub mal era mai mare decât crezuse iniţial, probabil adăpostise cândva şobolani. În jurul ei, era un amestec de noroi şi resturi de fagure. A avut un moment de ezitare, în timp ce-şi alegea cel mai bun loc, apoi a împins batista drept în cuib, lăsând să

atârne afară un colţişor ca să servească drept fitil. În timp ce fetiţa nu-şi lua ochii de la el, Jay i-a adresat un zâmbet larg.

Banzai.

Jay trebuie să fi fost beat. Asta a fost singura explicaţie la care s-a gândit mai târziu, dar pe moment, nu s-a simţit nici măcar ameţit. Pe moment, totul părea în ordine. Bine. Excitant. De necrezut cât de repede îţi reveneau în memorie toate aceste imagini. Nu a trebuit decât să aprindă BIC-ul o singură dată, că flacăra a izbucnit imediat cu o putere incredibilă. Trebuie să fi fost o mulţime de oxigen în gaură. Bun. Jay a regretat pe moment că nu adusese şi nişte pocnitori. În primele clipe, viespile nu au reacţionat, dar după aceea au ieşit vreo şase, zburând ca nişte tăciuni aprinşi. Jay a simţit cum îl cuprinde un val de euforie şi a sărit în picioare, gata să fugă. Aceasta a fost prima greşeală. Gilly

270

îl învăţase mereu să stea aplecat, să găsească dintru început o ascunzătoare şi să se ghemuiască pe pământ, sub o rădăcină sau la adăpostul vreunui ciot de copac, în timp ce viespile, furioase, ieşeau înnebunite în zbor. În acel moment, Jay şi-a abătut atenţia, urmărind-o pe Rosa. Viespile au început să năvălească din gaură şi el a fugit spre tufişuri. A doua greşeală. Să nu fugi niciodată. Pentru că mişcarea le atrage şi le incită. Cel mai bine e să stai culcat pe pământ şi să-ţi acoperi faţa. Dar el s-a panicat. Îi mirosea benzina care ardea şi mai mirosea ceva, care aducea a covor ars. A simţit cum o viespe l-a înţepat în braţ şi i-a tras o palmă. Dar chiar atunci, mai multe viespi l-au înţepat prin tricou, pe mâini, pe braţe, zbârnâind pe la urechi ca nişte gloanţe, întunecând aerul şi Jay şi-a pierdut şi cumpătul pe care-l mai avea. A blestemat şi a început să se plesnească pe piele. O altă viespe l-a nimerit sub ochiul stâng, provocându-i junghiuri de durere în tot obrazul şi a început să păşească orbeşte, îndreptându-se chiar spre marginea malului şi căzând în apă. Dacă râul ar fi fost mai puţin umflat şi-ar fi putut rupe gâtul, dar aşa, chiar căderea lui în apă l-a salvat. A căzut pe burtă, cu faţa în apă, s-a scufundat, a zbierat, a înghiţit apă din râu, a ieşit la suprafaţă, s-a cufundat din nou şi, în fine, a ajuns pe malul celălalt, la câţiva yarzi mai jos, cu tricoul plin de viespi înecate.

Sub cuib, focul se stinsese. Jay a început să vomite apa înghiţită. Tuşea şi înjura şi tremura tot. Vârsta de paisprezece ani nu i s-a părut niciodată atât de îndepărtată. Din insuliţa ei pierdută în timp, i s-a părut că o aude pe Gilly râzând...

Apa era mică în partea în care ajunsese, aşa că a reuşit să o treacă şi să se arunce pe iarbă. Braţele şi mâinile

271

începuseră deja să se umfle în urma zecilor de înţepături şi un ochi îi era închis, ca al unui boxer lovit în faţă. Se simţea ca un cadavru vechi de o săptămână.

Încetul cu încetul, a perceput că Rosa continua să-l urmărească din punctul ei de observaţie din amonte. Dovedise înţelepciune când se retrăsese ca să evite viespile furibunde şi acum o vedea cocoţată în vârful gardului, lângă capul dragonului. Părea curioasă, fără să se arate îngrijorată. Lângă ea, căpriţa păştea liniştită iarba.

— Niciodată n-am să mai fac aşa ceva, a gâfâit Jay. Doamne, promit să nu mai fac niciodată.

Tocmai când îşi făcea curaj să se ridice de jos, a auzit zgomot de paşi în via de lângă gard. Privind în sus, a văzut-o pe Mărise d'Api alergând cu răsuflarea tăiată la poartă, cum a luat-o pe Rosa în braţe, I-au trebuit câteva clipe până să observe prezenţa lui Jay, deoarece începuseră să-şi vorbească rapid prin semne cu fetiţa. Jay a încercat să se ridice, a alunecat, a zâmbit şi a făcut un gest vag cu o mână, ca şi cum ar fi vrut să se scuze de cele întâmplate, după regulile etichetei locului. A devenit brusc conştient de ochiul umflat, de hainele ude, de pantalonii plini de noroi.

— Am avut un accident, a explicat el.

Privirea Marisei s-a îndreptat către cuibul de viespi de pe mal. Se mai vedeau încă resturile batistei arse şi se simţea mirosul de benzină peste apă. Ce mai accident!

— De câte ori ai fost înţepat? pentru prima oară i s-a părut că detectează o notă amuzată în vocea ei.

Jay a aruncat o privire la braţe şi mâini.

— Nu ştiu. N-am... crezut că o să iasă aşa de repede. A remarcat că Mărise privea la sticla de vin golită şi şi-a dat seama că trăgea nişte concluzii.

272

— Eşti alergic?

Nu cred. Jay a încercat să se ridice, dar a alunecat din nou pe iarba umedă şi a căzut. Îi era greaţă şi se simţea ameţit. Viespi moarte erau lipite de îmbrăcăminte. Mărise avea o expresie neliniştită, dar părea şi gata să izbucnească în râs.

— Vino cu mine, a spus ea în cele din urmă. Am o trusă de prim ajutor. Uneori se poate produce o reacţie întârziată.

Cu greutate, Jay s-a târât în sus pe mal spre gardul viu. Rosa se ţinea după el, urmată de capră. La jumătatea drumului, Jay a simţit cum mânuţa rece a copilei se strecoară în mâna lui şi, privind-o, a constatat că îi zâmbeşte.

Casa era mai mare decât părea din drum, un hambar transformat, cu fronton jos şi ferestre înguste şi înalte. La jumătate din înălţimea peretelui din faţă era o uşă deschisă spre podul unde se ţinuseră cândva baloturile de fân. Un tractor vechi era parcat în unul din acareturile alăturate. Lângă casă se vedea o grădină de zarzavaturi îngrijită, o mică livadă – douăzeci de meri bine întreţinuţi – în spate şi în cealaltă parte, lemne pentru iarnă stivuite în ordine şi legate cu sfori. Două sau trei

capre cafenii se plimbau pe cărările din vie. Jay o urma pe Mărise pe potecile dintre rândurile de butuci de viţă de vie şi Mărise a întins o mână ca să-l sprijine în timp ce se apropiau de poartă, deşi impresia lui a fost că era mai degrabă din grijă pentru viţa de vie, decât pentru el, mersul lui nesigur putând să le provoace stricăciuni.

— Intră aici, i-a spus ea indicându-i uşa bucătăriei, şi aşează-te până ce aduc trusa.

Bucătăria ei era luminoasă, îngrijită şi ordonată. Deasupra spălătorului de porţelan era un raft cu căni de faianţă, la mijloc, o masă lungă din lemn de stejar ca şi

273

aceea din bucătăria lui şi o uriaşă sobă neagră. De grinzile joase de deasupra vetrei atârnau buchete de mirodenii: rozmarin, salvie şi mentă. Rosa a intrat în cămară şi a adus o sticlă cu limonadă, şi-a turnat un pahar şi s-a aşezat la masă să-l bea, fără să-şi ia ochii de la Jay.

— *Tu as mal1?* l-a întrebat ea.

Jay a privit-o surprins. Aşadar poţi vorbi, i-a spus el.

Rosa a avut un zâmbet şiret.

— Poţi să-mi dai şi mie din asta? a întrebat-o el, făcând un gest spre paharul cu limonadă şi ea i l-a împins peste masă. Aşadar, şi-a spus el, poate citi şi de pe buze. S-a întrebat dacă Mărise ştia, pentru că el nu credea. Vocea Rosei era copilăroasă, dar fără fluctuaţiile în ton ale surzilor. Limonada era făcută în casă şi bună.

— Îţi mulţumesc.

Când a intrat în bucătărie cu trusa de medicamente împotriva înţepăturilor de viespi, Mărise i-a aruncat o privire bănuitoare. În mână ţinea o seringă de unică folosinţă.

— Este adrenalină. Am fost infirmieră.

După o uşoară ezitare, Jay şi-a întins braţul şi a închis ochii.

— Gata.

A simţit o mică arsură la încheietura cotului. Apoi, o a doua senzaţie de ameţeală şi, după aceea, nimic. Mărise îl privea amuzată.

— Eşti foarte sensibil pentru un bărbat care se joacă cu viespile.

— Nu a fost chiar aşa, a spus Jay frecându-şi braţul.

— Dacă te comporţi aşa, trebuie să te aştepţi să fii înţepat. Ai scăpat uşor de data asta.

Probabil că avea dreptate, deşi el nu se simţea chiar aşa. Capul însă îi zvâcnea, ochiul stâng era tot umflat şi

1 Te doare?

274

lăcrima. Mărise s-a dus la dulapul din bucătărie şi a adus un flacon cu o pudră albă. A scuturat un pic într-o cană, a adăugat ceva apă şi a amestecat totul cu o lingură, l-a întins ceaşca: bicarbonat de sodiu, i-a spus ea, ar trebui să te ştergi cu lichidul ăsta pe înţepături.

Nu s-a oferit să-l ajute. Jay i-a urmat sfatul, dar s-a simţit ca un idiot. Nu aşa şi-a închipuit că va fi întâlnirea lor. Şi i-a spus-o.

Mărise a dat din umeri şi s-a întors spre dulap. Jay a urmărit-o cum punea paste făinoase într-o oală, adăugând apoi apă şi sare şi cum a pus cu grijă oala pe plită.

— Trebuie să prepar dejunul pentru Rosa, a explicat ea. Stai liniştit cât crezi că ai nevoie. Deşi vorbele ei sunau a invitaţie, Jay a avut impresia clară că vroia să scape de el cât mai curând posibil. S-a luptat cu bicarbonatul, încercând să ajungă la înţepăturile de pe spinare. Căpriţa cafenie şi-a băgat capul pe uşă şi a behăit.

— *Clopette nu! Nu în bucătărie!* Rosa a sărit de la locul ei şi a gonit-o. Mărise i-a aruncat o privire de avertisment şi copila şi-a pus mâna la gură, ruşinată. Jay o privea nedumerit. De ce să nu vrea Mărise ca fetiţa ei să vorbească în prezenţa lui? în continuare, ea a făcut un semn spre masă, cerându-i Rosei să pună farfuriile. Rosa a scos trei farfurii din dulap. Mărise a dat din nou din cap. Copila a pus o farfurie înapoi fără tragere de inimă, cu oarecare reticenţă.

— Îţi mulţumesc pentru primul ajutor, a spus Jay cu precauţie.

Mărise a acceptat mulţumirile dând din cap, preocupată cu pregătirea sosului. Într-o lădiţă de pe pervazul ferestrei erau tufe de busuioc, din care a adăugat câteva frunze peste roşiile tăiate.

275

— Ai o fermă foarte frumoasă.

— Oh?

Jay a perceput o uşoară iritare în vocea ei.

— Să nu crezi că mă gândeam să o cumpăr, a adăugat repede Jay. Vreau doar să apreciez că e o fermă reuşită. Agreabilă, neatinsă, nealterată.

Mărise s-a întors şi l-a privit.

— Ce vrei să spui cu asta? Expresia ei era plină de suspiciune. Ce vrei să spui că nu vrei să cumperi? Ai vorbit cu cineva?

— Nu! a protestat el cu vehemenţă. Încercam doar să fac conversaţie. Îţi jur că...

— Nu, a spus ea pe un ton lipsit de expresie. Fărâma de căldură pe care o percepuse în ea dispăruse cu desăvârşire. Nu mai continua. Ştiu că ai vorbit cu Clairmont. L-am văzut camionul parcat în faţa casei dumitale. Sunt sigură că ţi-a dat tot felul de idei.

— Idei?

Mărise a avut un râs agresiv.

— Oh, ştiu multe despre dumneata, Monsieur Mackintosh! Te-ai furişat pe ascuns

peste tot, punând tot soiul de întrebări. Ai început prin a cumpăra bătrânul Château Foudouin, apoi ai manifestat o mare curiozitate cu privire la pământul de lângă râu. Ce plănuiesti? Case de vacanţă? Un complex sportiv? Aşa ca în Le Pinot? Sau ceva şi mai spectacular?

Jay a scuturat cu tărie capul.

— Ai înţeles greşit totul. Eu sunt un scriitor. Am venit aici ca să-mi pot termina cartea. Asta e tot.

Ea i-a aruncat o privire cinică, ochii îl sfredeleau ca un laser.

— Eu nu vreau să asist la transformarea Lansquenetului într-un alt Le Pinot, a insistat el. L-am spus-o lui Clairmont

276

din prima zi. Dacă i-ai văzut camionul este pentru că nu mai conteneşte să-mi livreze *brocante1* la fermă; i-a intrat în cap că sunt interesat să cumpăr troace.

Mărise a adăugat şalote la sosul pentru macaroane, neavând deloc aerul că se lăsase convinsă de argumentele lui Jay. Totuşi a putut să remarce că se mai relaxase un pic.

— Dacă pun întrebări, a continuat el, este pentru că sunt scriitor. Sunt curios. Am fost blocat timp de mulţi ani, dar când am sosit la Lansquenet... Cuvintele îi curgeau fără să le poată controla, cu ochii fixaţi pe curba spinării ei, sub cămaşa bărbătească. Aerul e cumva diferit aici. Am putut să scriu fără să mă opresc. Am abandonat totul ca să vin aici...

Mărise s-a întors cu o ceapă roşie într-o mână şi un cuţit în cealaltă.

Jay a insistat: îţi promit că nu am venit aici ca să investesc în ceva, ca să construiesc ceva. Pentru Dumnezeu, mă aflu în bucătăria ta, ud până la piele şi acoperit de bicarbonat. Arăt eu ca un întreprinzător?

L-a privit un moment: Poate că nu, a spus ea într-un sfârşit.

— Am cumpărat proprietatea asta în urma unui impuls. Nici nu aveam habar că erai... Nu mă gândeam că tu... în mod obişnuit, eu nu cedez unui impuls, a terminat el neconvingător.

— Mi se pare greu de crezut, s-a pronunţat Mărise zâmbind. Pentru un bărbat care-şi vâră mâna deliberat într-un cuib de viespi, o găsesc greu de crezut, a repetat ea.

Era un zâmbet abia schiţat, dar era, totuşi, un zâmbet.

1 Vechituri

277

După aceea au stat de vorbă. Jay i-a povestit despre Londra, despre Kerry şi despre *Jackapple Joe.* L-a vorbit despre grădinile de trandafiri şi despre parcela de zarzavaturi de lângă casă. S-a ferit să-i menţioneze prezenţa misterioasă a lui Joe

precum şi dispariţia lui ulterioară ori despre cele şase sticle, nici măcar felul în care existenta ei s-a infiltrat în noua lui carte. Nu vroia să-l creadă nebun.

Mărise a terminat de pregătit dejunul – paste făinoase cu fasole – şi l-a invitat să participe alături de ele. Au băut apoi cafea şi un păhărel de Armagnac. L-a dat o salopetă de-a lui Tony ca să se schimbe de hainele lui ude, în timp ce Rosa se juca în curte cu Clopette. Lui Jay i s-a părut ciudat că nu se referea la Tony ca „soţul ei", ci doar ca „tatăl Rosei" şi, cum relaţiile stabilite între ei erau prea noi, prea fragile, nu a vrut să facă vreo gafă punându-i întrebări. Când – dacă – va dori să-i vorbească despre Tony, o va face desigur când va socoti ea de cuviinţă.

Deocamdată dăduse în vileag foarte puţin din viaţa ei. O independenţă feroce, afecţiune pentru fiica ei, mândrie pentru munca ei, pentru casă, pentru fermă. Şi-a dezvăluit felul ei de a zâmbi, părând grav, dar ascunzând o drăgălăşenie. Avea un fel de a asculta în tăcere, de a manifesta o economie în mişcări, care contrazicea mintea iute, o neaşteptată undă de umor asociată cu spiritul ei practic. Amintindu-şi de prima impresie pe care i-o făcuse Mărise, de presupunerile lui anterioare, de felul cum ascultase, şi pe jumătate crezuse, balivernele pe care persoane precum Caro Clairmont şi Mireille Faizande le lansaseră, s-a simţit ruşinat. Eroina romanului său – imprevizibilă, periculoasă, poate şi nebună – nu avea nicio legătură cu această femeie liniştită şi calmă. Îşi lăsase imaginaţia să depăşească cu mult realitatea. Şi-a băut cafeaua ruşinat şi

278

s-a decis să nu mai scotocească în afacerile ei. Viaţa ei şi imaginea creată de el nu aveau nimic comun.

Abia mai târziu, mult mai târziu, i-a reapărut jena. Mărise era -fermecătoare. Şi deşteaptă, mai cu seamă în felul în care l-a provocat să vorbească despre el, în timp ce evita orice menţiune despre trecutul ei. La sfârşitul după-amiezii, ea aflase totul despre el. Dar, chiar şi aşa, mai era ceva, ceva cu privire la Rosa. O evalua pe Rosa, Mireille era convinsă că fusese maltratată, dar nu vedea niciun semn care să confirme aşa ceva. Dimpotrivă, dragostea dintre mamă şi fiică era limpede ca lumina zilei. Jay şi-a amintit de momentul surprins lângă gardul viu, când a asistat la o manifestare de dragoste fără cuvinte. *Fără cuvinte.* Asta era explicaţia. Dar Rosa putea vorbi, spontan şi fără greutate. Felul cum strigase la căpriţă în bucătărie o dovedise din plin, acea ieşire rapidă. *Clopette non! Pas dans la cuisinef* Ca şi cum i-ar fi vorbit căpriţei zilnic, în mod obişnuit. Şi modul cum o privise Mărise, de parcă ar fi avertizat-o să tacă.

De ce ar fi trebuit să o avertizeze? A sucit şi răsucit întrebarea pe toate feţele. Era oare ceva ce Mărise nu vroia ca el să audă?

Iar copilul – nu stătea cu spatele la uşă când a intrat capra?

Cum de a ştiut că era acolo?

1 Nu în bucătărie.

46 – Nether Edge, Vara 1977

După ce s-a despărţit de Gilly, Jay a rămas un timp lângă pod, furios pe el şi vinovat, şi convins că Gilly va veni după el. Dacă a văzut că nu apărea, s-a întins pe iarba udă, respirând cu încântare mirosul amărui al pământului şi buruienilor şi a privit cerul până când burniţa, care cădea neîncetat, l-a înfrigurat şi l-a forţat să se ridice. A pornit spre Pog Hill, de-a lungul căii ferate abandonate, oprindu-se din loc în loc pentru a examina câte ceva de lângă linii, mai mult din obicei decât din interes. Era atât de pierdut în sentimentul complex de vină şi ameninţare, că nu a auzit, nici nu a văzut, cele patru siluete care au apărut pe furiş de după copacii din spatele lui şi s-au dispersat ca să-l poată urmări mai bine.

Când le-a văzut, era prea târziu... Era Glenda cu două din amicele ei: blonda slăbănoagă – parcă se numea Karen – şi o fată mai mică, Paula – sau, poate, Patty – de zece sau unsprezece ani, cu urechile găurite şi o gură bosumflată. Se îndreptau deja pe cărare, în faţa lui, ca să-i taie drumul, Glenda într-o parte, Karen şi Paula, de cealaltă. Feţele lor erau ude de ploaie şi pline de nerăbdare. Ochii Glendei s-au întâlnit cu ai lui şi străluceau la gândul unei confruntări. Timp de un moment, părea aproape frumuşică.

Dar cel mai rău era că Zeth o însoţea.

În prima clipă, Jay a îngheţat. Fetele nu-l speriau. Le

280

mai depăşise în fugă, le convinsese, le păcălise de multe ori înainte, şi erau doar trei. Îi erau cunoscute, făceau parte din Edge, ca şi gura de mină sau grohotişul de deasupra ecluzei, un risc natural, ca viespile – ceva ce trebuia tratat cu precauţii, dar nu cu teamă.

Zeth era însă o altă chestie.

Purta un tricou imprimat cu *Status Quo* şi îşi suflecase mânecile peste cot. Într-o mânecă vârâse un pachet de Winston. Purta părul lung, care-i flutura în jurul feţei lui slabe, dar inteligente. Nu mai avea coşuri, dar îi rămăseseră urme pe obraji, cicatrici iniţiatice, riduri pentru lacrimi de crocodil. Râdea cu gura până la urechi.

— Oho, te-ai luat de sora mea?

Jay o luase deja la fugă înainte ca Zeth să-şi termine fraza. Nimerise în cel mai nefericit loc în care să poată fi pus la zid: deasupra lui, canalul cu multele ascunzători, în faţa lui, patul căii ferate, deschis ca un deşert. Tufişurile de fiecare parte erau prea dese ca să se poată strecura printre ele şi prea scunde ca să-i ofere protecţie. Un şanţ adânc şi o perdea de tufişuri îl ascundeau de cea mai apropiată

casă. Adidaşii îi alunecau în mod periculos pe pietriş. Glenda şi banda ei erau în faţa lui, Zeth la un pas în urma lor. Jay a luat cea mai bună decizie: evitându-le pe cele două fete, s-a repezit direct spre Glenda. Ea a făcut un pas înainte ca să-l intercepteze, întinzându-şi braţele groase ca pentru a prinde o minge uriaşă, dar el s-a repezit în ea cu toată puterea, împingând-o într-o parte cu umărul ca un fotbalist american şi a trântit-o pe şinele abandonate. În spatele lui o auzea văicărindu-se. Dar vocea lui Zeth ajunsese periculos de aproape.

281

— Micul bastard!

Jay nu s-a întors ca să privească în jur. Era aproape de pod şi de o scurtătură la un sfert de milă de Pog Hill, cu o potecă ce ducea spre stradă. Trebuiau să mai fie şi alte poteci către scurtătură şi spaţiul pentru gunoaie. Dacă ar putea ajunge acolo... Podul peste calea ferată nu era departe. El era mai tânăr şi mai agil decât Zeth, l-ar putea depăşi la fugă. Dacă ar putea ajunge la pod, acolo ar găsi destule locuri unde să se ascundă.

A aruncat o privire peste umăr. Distanţa dintre ei se mărise, îi mai separau treizeci sau patruzeci de yarzi. Glenda se ridicase de jos şi o luase la fugă, dar cu toate dimensiunile ei, Jay nu era îngrijorat din pricina asta. Gâfâia deja, iar sânii ei voluminoşi se bălăbăneau sub tricoul pătat. Zeth alerga destul de încet pe lângă ea, dar când Jay se întorsese, a mărit brusc pasul, ajutându-se cu braţele şi împrăştiind pietrişul în jurul gleznelor. Jay s-a simţit cuprins de ameţeală şi răsuflarea a început să-l ardă. Vedea podul imediat după curba liniilor şi pâlcul de plopi care marcau locurile abandonate. Să tot fi fost o sută de yarzi până acolo.

Talismanul lui Joe era încă în buzunarul lui, îl simţea lângă şold în timp ce alerga şi era uşurat la gândul că îl adusese cu el. Ar fi putut uşor uita de el. Fusese prea ocupat în acea vară, prea închis în el, pentru a mai fi preocupat de magie.

Spera însă că mai funcţiona.

A ajuns la pod, cu distanţa dintre ei tot mai mare şi a căutat din ochi un loc unde să se ascundă. Ar fi fost prea riscant să aleagă poteca abruptă care l-ar fi scos la drum. Jay era deja cu respiraţia tăiată şi ar mai fi fost poate cincizeci de paşi de cărare şerpuitoare înainte să

282

ajungă la drum şi în siguranţă. Şi-a strâns pumnul în jurul talismanului şi a optat pentru direcţia opusă, cea pe care urmăritorii lui nu se aşteptau să o ia, pe sub pod şi în spatele lui, către Pog Hill. Era acolo o fâşie de sălcii uscate, în spatele arcadei podului printre care s-a ascuns, cu capul zvâcnindu-i şi cu inima strânsă de spaimă.

Era în siguranţă.

Din ascunziş putea auzi voci, a lui Zeth destul de aproape, a Glendei mai

depărtată, îngroşată de distanţă, răsunând în spaţiul gol dintre pod şi scurtătură.

— Unde e blestematul?

Jay îl auzea de cealaltă parte a arcadei şi îl imagina controlând poteca, măsurând distanţele. Jay a încercat să se facă tot mai mic sub florile albe ale salcâmilor ce se legănau în vânt.

Vocea Glendei, gâfâind după ce alergase.

— L-ai pierdut, milogul!

— Nu l-am pierdut. Tre' să fie p'aci, pe undeva. N-a putut să ajungă prea departe!

Minutele se scurgeau. Jay strângea în pumn talismanul, în timp ce ei cercetau terenul. Talismanul lui Joe. Funcţionase mai înainte. Pe atunci nu crezuse prea mult în el, dar acum îşi schimbase părerea. Acum credea cu adevărat în magie. A auzit dintr-odată un sunet ca şi cum cineva călca pe gunoaiele adunate sub pod. Paşi pe pietriş. Dar el era în siguranţă. Era invizibil. O credea cu putere.

— E-aci!

Era Paula – sau Patty – fetiţa de zece ani, care apăruse de la talie în sus în buruienile înflorite.

— Repede, Zeth, prinde-l! Prinde-l!

283

Jay a început să se retragă spre pod, nori de seminţe albe fluturând în jurul lui cu fiecare mişcare pe care o făcea. Talismanul se legăna, atârnând de degetele lui. Glenda şi Karen au apărut de după arcadă cu feţele transpirate. Imediat, dincolo de arcadă, era un şanţ adânc, plin de urzicile de la sfârşitul verii. Pe acolo nu avea scăpare. Apoi a apărut şi Zeth pe sub pod, l-a apu cat de braţ şi l-a tras spre el, luându-l de umeri cu un gest de întâmpinare ce nu putea fi refuzat, mortal de prietenos, şi i-a zâmbit.

— L-am prins.

Magia dispăruse, se consumase în cele din urmă.

Lui Jay nu-i plăcea să-şi amintească ce s-a întâmplat după aceea. A urmat o linişte ciudată, ca în anumite vise. Întâi i-au smuls tricoul de pe el şi l-au împins, lovindu-l şi zbierând, în şanţul în care înfloriseră urzicile. A încercat să iasă de acolo, dar Zeth îl împingea într-una între urzici, ale căror frunze îi produceau băşici care îl vor mânca şi arde zile întregi. Jay şi-a ridicat braţele ca să-şi ferească faţa, venindu-i în minte *„Cum se face că aceasta nu i s-a întâmplat niciodată lui Clint”,* înainte ca cineva să-l tragă de păr şi să audă vocea lui Zeth care-i spunea foarte blând „Acum e rândul meu, bastardule."

Într-o poveste ar fi ripostat. Dar nu a făcut-o. Cel puţin ar fi arătat o sfidare, o sugestie de mândrie, de *desperado.* Toţi eroii lui aşa făceau.

Dar Jay nu era erou.

A început să urle înainte de a simţi prima lovitură. Poate că aşa a scăpat de o

bătaie zdravănă. Ar fi putut fi mai rău, şi-a spus el mai târziu, când şi-a constatat vătămările: un nas însângerat, ceva vânătăi, blugii hărtăniţi la genunchi dintr-o alunecare pe terasament. Sân

284

gurul lucru spart fusese ceasul de la mână. Tot mai târziu a înţeles însă că se spărsese ceva mai mult, mai grav, decât un ceas de mână sau chiar un os. A fost ceva în legătură cu încrederea, a gândit el vag. Ceva dinlăuntrul lui se spărsese şi nu mai putea fi lipit la loc.

Sau, cum ar fi spus Joe, arta s-a dus, a dispărut.

Mamei sale i-a povestit că se împiedicase de ceva şi căzuse de pe bicicletă. Fusese o minciună plauzibilă, oricum destul de plauzibilă ca să explice blugii zdrenţuiţi şi nasul umflat. Nici ea nu a făcut prea mult caz, cum s-a temut Jay că o să facă; era târziu şi toată lumea urmărea la televizor *Blue Hawaii,* o parte din sezonul post-mortem ai lui Elvis.

Fără tragere de inimă, şi-a pus bicicleta la locul ei. Şi-a făcut un sendviş şi şi-a luat o cutie de Coke din frigider; apoi s-a dus în camera lui şi a ascultat radioul. Totul părea să fi intrat în normalitate, ca şi cum Gilly, Zeth şi Pog Hill ar fi aparţinut deja, de multă vreme, trecutului. *The Stranglers* cântau „Straighten Out”.

Jay şi mama lui au plecat în acel sfârşit de săptămână. Nu şi-a luat rămas bun.

47 – Lansquenet, mai 1999

Jay lucra în grădină când a sosit Popotte cu sacul ei de scrisori. Era o femeiuşcă micuţă, rotundă, cu o faţă de copil, îmbrăcată într-un pulover roşu. Îşi lăsa mereu vechea ei bicicletă la marginea drumului şi aducea corespondenţa pe aleea ce ducea spre casă.

— *Heh!* Monsieur Jay, a oftat ea înmânându-i un pachet de scrisori. Ce bine era dacă stăteai mai aproape de drum! Turul meu durează mereu cu o oră mai mult când am ceva pentru dumneata. Pierd zece kile de fiecare dată când vin aci. Nu se mai poate aşa! Trebuie să vă instalaţi o cutie de scrisori!

Jay a râs: Hai, vino şi gustă unul din *„chaussons aux pommes*” proaspeţi de la Poitou. Am cafea pe maşină. Vroiam să-mi fac una şi pentru mine.

Expresia lui Popotte era tot atât de severă pe cât îi permitea faţa ei veselă. Încerci să mă mituieşti, *Rosbif!*

— Nu, Madame. A râs din nou. Vreau doar să te duc pe căi greşite.

A râs şi ea: Doar unul. Am nevoie de calorii.

În timp ce ea mânca plăcinta cu mere, Jay şi-a deschis scrisorile. O factură pentru consumul electric; un chestionar de la Primăria din Agen; un pacheţel plat. Învelit în

hârtie cafenie, adresat lui. Într-o scriere măruntă, îngrijită, aproape familiară.

Purta ştampila poştei din Kirby Monckton.

Mâinile lui Jay au început să tremure.

286

— Sper că nu sunt toate facturi, a spus Popotte, terminându-şi bucata de plăcintă şi luând alta. N-aş vrea să mă obosesc aducându-ţi o corespondenţă nedorită.

Jay a deschis pachetul cu efort.

A trebuit să facă pauză de două ori ca să-şi oprească mâinile să-i mai tremure. Hârtia de împachetat era groasă şi întărită cu o foaie de carton. Înăuntru nu era niciun bilet. În schimb, a găsit o hârtie galbenă, împăturită cu grijă, înăuntrul căreia se afla o cantitate mică de seminţe negre minuscule. Un singur cuvânt era scris cu creionul pe hârtie: „Speciali".

— Te simţi bine? Popotte arăta îngrijorată. Trebuie să-i fi părut ciudat, cu seminţele într-o mână şi hârtia în cealaltă şi cu gura căscată.

— Doar câteva seminţe pe care le aşteptam din Anglia, i-a răspuns Jay, făcând un efort. Eu... le uitasem.

În minte i se învârteau o mie de posibilităţi. Se simţea amorţit, paralizat în toată activitatea lui, de enormitatea apariţiei acestui pacheţel de seminţe. A luat o gură de cafea, apoi a aşezat seminţele pe hârtia galbenă, ca să le examineze.

— Nu arată cine ştie ce, a remarcat Popotte.

— Nu, chiar nu arată, aşa-i? Erau, cu totul, poate o sută, abia încăpând în palma unei mâini.

— Pentru Dumnezeu, să nu strănuţi, a spus Joe în spatele lui şi Jay aproape că a scăpat totul din mână. Bătrânul era rezemat de dulapul din bucătărie şi vorbea cu o naturaleţe, de parcă nu ar fi plecat niciodată; purta un imposibil pantalon scurt în carouri, un tricou Springsteen „Born to Run" şi ghetele şi şapca de miner. Părea perfect real aşa cum stătea acolo, deşi privirea lui Popotte nu avea ezitări chiar când dădea impresia că

287

priveşte drept la el. Joe i-a adresat un surâs larg şi a ridicat un deget la buze.

— Stai liniştit, băiete, l-a sfătuit el, cred că am să mă duc să dau o raită în grădină în timp ce te aştept.

Jay îl privea fără să poată interveni, în timp ce părăsea bucătăria şi se îndrepta spre grădină, stăpânindu-şi pornirea aproape de necontrolat de a fugi după el. Popotte a lăsat jos cana de cafea şi l-a privit cu un aer curios.

— Aţi făcut gem, astăzi, Monsieur Jay?

El a dat din cap. În spatele ei, îl putea vedea pe Joe prin fereastra bucătăriei, cum se apleca asupra răsadniţei improvizate.

— Oh. Popotte părea încă neîncrezătoare şi mirosea aerul. Credeam că mi-a mirosit a ceva. Coacăze. Zahăr ars.

Aşadar, şi ea îi putea simţi prezenţa. Pog Hill Lane avusese mereu acea mireasmă de drojdie, de fructe şi de zahăr caramelizat, indiferent dacă Joe făcea sau nu vin. Intrase în covoare, în perdele, în lemn. Şi îl urmărea pe Joe, oriunde se ducea, pătrunzându-i hainele, chiar şi fumul de ţigară care îl învăluia atât de des.

— Chiar că ar trebui să mă întorc la lucru, a spus Jay, încercând să nu ridice vocea. Vreau să pun seminţele astea în pământ cât de repede.

— Oh? A aruncat din nou privirea spre seminţe. Ce sunt? Ceva special?

— Chiar aşa, i-a răspunse el. Ceva special.

48 – Pog Hill, Toamna 1977

Nici septembrie nu a fost mai bun. Elvis era din nou în cărţi cu „Way Down”. Jay se pregătea cu sârg pentru examenele din anul următor. Starea de normalitate părea restaurată. Dar un sentiment de blestem era încă prezent, accentuat, dacă nu de altceva decât de monotonia desfăşurării lucrurilor. Nu a avut veşti nici de la Joe, nici de la Gilly, ceea ce l-a surprins, chiar dacă nu avea motive, ţinând seama de faptul că el părăsise Kirby Monckton fără să-şi ia rămas bun de la niciunul din ei. Mama lui fusese surprinsă de fotografii de la Sun la braţul unui instructor de fitness de douăzeci şi patru de ani, în faţa unui club de noapte din Soho. Marc Bolan murise în urma unui accident de automobil, apoi, la câteva săptămâni, Ronnie Van Zant şi Steve Gaines din Lynyrd Skynyrd au pierit într-un accident de avion. I se părea, dintr-odată, că totul şi toţi din jurul lui mureau, se destrămau. Şi nimeni altcineva decât el nu părea să observe. Prietenii fumau ţigări interzise şi fugeau la film după ore. Jay îi urmărea cu dispreţ. El renunţase practic la fumat. I se părea atât de inutil, aproape copilăresc. Prăpastia dintre el şi colegii lui de clasă se adâncea. În unele zile, se simţea cu zece ani mai bătrân decât ei.

A sosit şi noaptea cu focurile din grădini. Ceilalţi au aprins focul şi au copt cartofi, dar el a rămas în dormitor şi i-a urmărit de la distanţă. Aroma ce se înălţa în aer era amăruie, nostalgică. Scântei se împrăştiau în aerul

289

încărcat de fum. Venea până la el mirosul de grăsime prăjită şi duhoarea de hârtie de ţigarete şi de cârnaţi. Pentru prima oară şi-a dat seama cât de mult îi era dor de Joe.

În decembrie a fugit de la şcoală.

Şi-a luat paltonul şi sacul de dormit, radioul şi nişte bani pe care i-a înghesuit în sacul de sport. A inventat o scuză pentru plecare şi a părăsit şcoala imediat după

micul dejun, ca să aibă timp să se depărteze cât mai mult. A făcut autostopul din oraş până pe autostradă, apoi încă unul pe M1 către Sheffield. Ştia exact unde vroia să ajungă.

L-au trebuit două zile până la Kirby Monckton. De la autostradă a mers mai mult pe jos, tăind peste câmp spre înălţimile bărăganului. A adormit în staţiile de autobuz, până când o maşină a poliţiei s-a apropiat şi, după aceea, şi-a pierdut curajul şi nu a mai îndrăznit să se odihnească în adăposturile de autobuze, de teamă să nu fie ridicat de poliţie. Era destul de frig, dar nu ningea, cerul era întunecat şi Jay şi-a pus toate hainele pe el fără să-i fie mai cald. Făcuse băşici la picioare, ghetele îi erau pline de noroi, dar, trecând peste toate, îl mânau amintirile din Pog Hill Lane, siguranţa că Joe îl aştepta acolo. Casa lui Joe, cu bucătăria ei caldă şi primitoare, şi aroma de gem fierbinte şi mere uscate, cu radioul care cânta pe pervazul ferestrei, deasupra răsadurilor de tomate.

Era târziu după-amiază, când a ajuns la destinaţie. S-a târât pe ultimele zeci de metri spre partea din spatele lui Pog Hill Lane, şi-a aruncat sacul de sport peste zidul grădinii lui Joe, şi s-a săltat şi el. Curtea era părăsită.

290

Dincolo de ea, parcela părea şi ea abandonată. Cu siguranţă că Joe reuşise un camuflaj perfect în privinţa ei. Chiar privit din curte, arăta ca şi cum nimeni nu trăise de luni de zile acolo. Buruienile crescuseră printre dale şi acum erau ofilite de frig, argintate de îngheţ. Ferestrele erau închise şi bătute în cuie. Uşa era încuiată.

— Joe! A bătut în uşă. Joe? Deschide-mi!

Tăcere. Casa părea oarbă, indiferentă sub mantia ei de iarnă. Clanţa zdrăngănea sub pumnii lui Jay, fără succes. În interior, vocea lui se întorcea ca un ecou slab într-o cameră goală.

— Joe!

— E goală, puştiule!

O bătrână se uita peste zid, nişte ochi negri, curioşi sub o basma galbenă. Jay îşi amintea vag de ea; în prima lui vară petrecută aici, ea fusese o vizitatoare frecventă şi îşi amintea că făcea plăcinte cu zmeură, pe care i le aducea lui Joe în schimbul produselor lui.

— Doamna Simmonds?

— Chiar ea, ai dreptate. Cred că-l vrei pe Meşter Cox, aşa e?

Jay a înclinat capul.

— Păi s-a dus. Credeam că s-a prăpădit, dar Janice a noastră zicea că într-o bună zi s-a săturat şi a plecat. S-a săturat şi a plecat, a repetat ea. Nu-l mai găseşti acum aici.

Jay a privit-o fix. Nu era posibil. Joe nu plecase. Joe îi promisese.

— Au început să dărâme Pog Hill Lane, cred că ştii, a spus doamna Simmonds pe

un ton indiferent. Au de gând să construiască nişte apartamente de lux. Nu ne-ar face rău un pic de lux după tot prin ce am trecut.

291

Jay a ignorat-o. Ştiu că eşti aici, Joe! Vino! Ieşi afară! Fir-ai tu să fii, ieşi afară!

— Aici nu ne place limbajul acesta, l-a repezit doamna Simmonds.

— Joe! Joe! Deschide! Joe!

— Ai grijă, băiatule, dacă nu te potoleşti, chem poliţia.

Jay a ridicat mâinile, cerându-şi scuze: Ok. Ok. Îmi pare rău. Plec. Îmi pare rău.

A aşteptat-o să plece. Apoi s-a strecurat înapoi şi a dat înconjur casei fiind însă sigur că Joe era pe undeva, poate furios pe el, dar aşteptându-l să renunţe, şi să plece. În definitiv, mai fusese păcălit de el. L-a căutat în desişul crescut pe parcelă, aşteptându-se să-l vadă controlându-şi arborii sau în sera lui din Cabina de semnalizare, dar nici acolo nu a găsit un semn al vreunei prezenţe recente, în afară de a lui. Numai după ce şi-a dat seama de tot ce dispăruse, a acceptat adevărul. Nicio pietricică, nicio panglicuţă, nicio zgârietură pe un trunchi de copac sau pe o piatră. Săculeţii roşii dispăruseră de pe marginile serei, de pe ziduri, de pe ramurile pomilor. Aranjamentele regulate cu pietricele de pe poteci erau împrăştiate, bune de aruncat. Hărţile antologice rezemate de peretele magaziei şi serei, simbolurile misterioase fixate pe copaci cu bandă adezivă toate semnele pe care Joe le pusese cu atâta încredere se topiseră. Răsadniţele fuseseră răsturnate şi plantele se luptau să supravieţuiască. Livada era presărată cu fructe doborâte de vânt din timpul verii, cafenii şi moi, cu sucul scurs în pământ. Sute. Pere, mere, prune, cireşe. Atunci abia a ştiut cu adevărat. Toate fructele astea risipite pe jos, pe care nu le culesese nimeni.

Joe plecase.

292

Uşa din spate nu era închisă bine şi Jay a reuşit să o deschidă şi să intre în casa goală. L-a întâmpinat un miros greu ca de fruct putrezit într-o pivniţă. În bucătărie, tomatele crescuseră monstruos de înalte la întuneric, întinzând cârcei palizi şi fragili către marginea ferestrei, tânjind după o rază de lumină, înainte să moară vlăguite, şi lipsite de apă, agăţate de spălător. Părea că Joe lăsase toate aşa cum erau: ibricul pe plită, cutia de biscuiţi – în care mai erau câţiva, râncezi, dar comestibili – haina agăţată de un cârlig în dosul uşii. Lumina din pivniţă era stinsă, dar din bucătărie venea destulă lumină de zi pentru a distinge rândurile de sticle, borcane şi damigene, înşirate ordonat pe rafturi, lucind ca nişte pietre preţioase îngropate în lumina difuză din fundul mării.

Jay a început să scotocească prin casă. Destul de puţine lucruri de descoperit: posesiunile lui Joe fuseseră modeste şi a putut vedea că bătrânul nu luase aproape

nimic cu el. Dispăruseră doar sacul pentru haine, unelte, albumul *Culpeper's Herbal* şi câteva articole de îmbrăcăminte – şapca de miner şi cizmele printre ele. Scrinul cu seminţe era încă acolo, lângă pat, dar când l-a deschis nu a mai găsit nimic. Seminţele, rădăcinile, pachetele, plicurile şi bucăţile de ziar îngălbenite şi răsucite cu seminţe, etichetate cu grijă, dispăruseră toate. În scrin nu mai era decât praf.

Oriunde s-ar fi dus Joe, lua cu siguranţă seminţele cu el.

Dar unde să fi plecat? Hărţile atârnau încă la locul lor pe pereţi, etichetate şi marcate în scrisul mărunt şi chinuit al lui Joe, dar nu exista niciun indiciu către ce loc s-ar fi îndreptat. Nu exista nicio ordine în multiplele lui

293

itinerarii, liniile colorate se intersectau în zeci de puncte diferite: Brazilia, Nepal, Haiti, Guyana Franceză. Jay a căutat şi sub pat, dar nu a găsit altceva decât o cutie de carton, plină cu reviste vechi. A tras-o afară din curiozitate. Joe nu fusese cine ştie ce cititor. Cu excepţia lui *Culpeper's Herbal,* şi câte unui ziar, rareori l-a văzut citind ceva, iar când o făcea, era cu încetineala încruntată a aceluia care părăsise şcoala la paisprezece ani, urmărind rândurile cu degetul. Revistele erau vechi, decolorate, dar erau păstrate cu grijă în cutie şi acoperite cu un carton, ca să nu pătrundă praful. Datele de pe coperte au fost o revelaţie pentru Jay: 1947, 1949, 1951, 1964... Reviste vechi, cu coperţile colorate în aceleaşi culori distincte: galben şi negru. Exemplare vechi din *Naţional Geographic.*

Jay s-a aşezat pe jos şi a început să răsfoiască paginile devenite friabile cu timpul. Simţea că aceste reviste îi aduceau o mângâiere, parcă doar prin atingerea lor îl putea aduce pe Joe aproape. Aici erau locurile pe care Joe le vizitase. Oamenii printre care trăise – amintiri poate din lungii ani petrecuţi pe drumuri.

Aici erau Guyana Franceză. Egiptul. Brazilia. Africa de Sud. Noua Guinee. Coperţile, cândva lucioase se înşirau acum pe podeaua plină de praf. Jay a observat că Joe marcase cu creionul unele pasaje sau adnotase altele. Haiti. America de Sud. Turcia. Antarctica. Acestea au fost destinaţiile călătoriilor sale, acesta era itinerariul anilor lui de pribegie. Fiecare purtând o dată, semnat şi subliniat în multe culori.

Datate şi semnate.

A simţit brusc un fior de suspiciune înaintând pe spinare.

294

La început slab şi lent, apoi, pe măsură ce întorcea paginile, cu o cumplită certitudine, şi atunci a început să înţeleagă. Hărţile. Anecdotele, povestirile. Datele revistelor care erau din timpul războiului...

A rămas cu ochii la ele, încercând să găsească un alt motiv, care să-i poată explica ceea ce îi mijea în minte.

Dar nu putea fi decât o singură explicaţie.

Nu a fost niciodată vreun an petrecut pe drum. Joe Cox era miner şi a fost întotdeauna un miner, din ziua în care a terminat şcoala şi până când s-a pensionat. Atunci când mina Nether Edge s-a închis, el s-a instalat în casa oferită de Consiliul minei, pe Pog Hill Lane şi a trăit din pensia lui de miner – poate, şi cu o pensie de invaliditate din cauza mâinii stângi schilodite – şi a visat să călătorească. Toate trăirile lui, toate anecdotele, aventurile, ratările, toate cutezanţele lui, doamnele din Haiti, ţiganii rătăcitori – absolut totul fusese luat din vraful de reviste vechi, totul la fel de fals ca şi magiile lui, alchimia lui de profan, preţioasele lui seminţe adunate fără îndoială de la cultivatori sau de la furnizori, prin poştă, în timp ce îşi ţesea visurile – minciunile – de unul singur.

Minciuni. Toate. Înşelătorie şi minciuni.

Brusc, un val de furie l-a cuprins. Era dincolo de raţiune – se adunase toată durerea şi confuzia din ultimele luni, cuprindea abandonarea lui Gilly, trădarea lui Joe; chiar şi pe părinţii lui, pe el, şcoala; pe Zeth; pe Glenda şi pe banda ei; erau viespile; era furia lui faţă de tot şi de orice, adunată pentru un moment într-un singur acces de durere. A azvârlit revistele pe jos, lovindu-le cu picioarele şi călcând paginile. Le-a rupt coperţile, aruncându-le în praful şi noroiul de pe podele. A tras jos

295

hărţile de pe pereţi. A răsturnat scrinul gol în care îşi ţinuse Joe seminţele. A fugit în pivniţă, şi a spart tot ce vedea cu ochii – sticle, borcane, fructele şi alcoolurile. Călca cu picioarele pe sticla spartă.

Cum a putut Joe să mintă aşa?

Cum de-a putut?

Uita că el fusese cel care fugise, cel care îşi pierduse încrederea. Nu se mai putea gândi decât la înşelăciunea lui Joe. Şi, afară de asta, el se întorsese, nu-i aşa? El venise înapoi. Iar, dacă ar fi fost vreodată vorba de magie, atunci aceasta dispăruse de mult.

Îl durea spatele – trebuie să-şi fi sucit ceva când s-a răzbunat pe pivniţă – şi s-a întors în bucătărie, simţindu-se greoi şi fără folos. Îşi tăiase mâna într-un ciob de sticlă şi a încercat să-şi spele sângele, dar apa fusese închisă. Atunci abia a văzut plicul.

Fusese rezemat cu grijă de suportul pentru scurs vasele de lângă fereastră, lângă o bucată de săpun de gudron uscată. Numele lui era scris cu litere mari, tremurate. Prea mare pentru a fi doar pentru o scrisoare, părea umflat ca un pacheţel. Jay a rupt cu stângăcie plicul, gândindu-se că poate chiar aşa şi era, Joe nu-l uitase. După toate cele, aici se găsea vreun fel de explicaţie, un semn...

Un talisman.

În plic, nu era nicio scrisoare. A căutat de două ori, dar înăuntru nu era nici măcar

o bucăţică de hârtie. În schimb, era un pacheţel – l-a recunoscut ca fiind unul din pacheţelele de seminţe ale lui Joe din scrin, pe care abia se mai citea scris cu creion roşu: „Speciali”.

Jay a rupt un colţ. Erau în adevăr seminţe, mici, negre, o sută sau mai multe, care i se scurgeau printre

296

degetele lui stângace, în timp ce încerca să înţeleagă. Niciun bilet. Nicio scrisoare. Niciun fel de instrucţiuni. Doar seminţe.

Ce-ar fi trebuit să facă cu ele? Un nou acces de furie se pregătea. Să le semene în grădina lui? Să sădească un vrej de fasole în ţara Iluziilor Deşarte? A dat drumul unui râs spart. Chiar, ce ar fi trebuit să facă cu ele?

Seminţele i se scurgeau fără sens printre degete. În ochi i-au apărut lacrimi de furie, de dezolare, de râs amar.

Jay a ieşit din casă şi s-a urcat pe zidul din spate. A rupt plicul şi a scuturat seminţele peste tulpinile ofilite şi le-a lăsat să plutească în vântul umed de iarnă. A aruncat apoi şi plicul rupt peste ele. A simţit apoi o stare de triumf amar.

Mai târziu şi-a spus că poate nu ar fi trebuit să procedeze aşa, că poate exista o magie în acele seminţe, dar acum era prea târziu. Orice i-ar fi putut lăsa Joe să găsească, el nu-l găsise.

49 – Lansquenet, Vara 1999

Iunie a sosit ca o caravelă cu toate pânzele sus şi umflate de vânt. Un timp minunat pentru scris – cartea lui Jay s-a îmbogăţit cu încă cincizeci de pagini – dar şi mai potrivit pentru plantat, pentru mutarea răsadurilor în patul pregătit, pentru rărirea cuiburilor de cartofi şi sădirea lor în rânduri, sau pentru smulgerea buruienilor, a ghirlandelor de scaieţi şi de soc din tufele de coacăze şi agrişe, sau de cules căpşunile şi zmeura din frunzişul verde pentru a face gem. Activitatea asta îl încânta cel mai mult pe Joe.

— Nimic nu e mai plăcut decât să culegi propriile tale fructe, din propria grădină, spunea el, strângând între dinţi un chiştoc de ţigaretă. Se făcuseră multe căpşuni în anul acela – trei rânduri de câte cincizeci de metri, destul ca să poţi vinde, dacă asta vroiai – dar Jay nu era interesat să vândă. În schimb, le dăruia noilor lui prieteni, făcea gem, le mânca cu lingura mare, uneori chiar de pe câmp, pudrate cu solul roşietic. Sperietorile de ciori ale lui Joe – beţe flexibile decorate cu serpentine din folii de metal şi cu inevitabilele talismane roşii se comportau foarte bine ca să descurajeze populaţia de păsări.

— Ar trebui să faci ceva vin, flăcăule, l-a sfătuit Joe. N-am făcut niciodată gem de

căpşuni. Nu am recoltat niciodată destule ca să mă preocupe. Mi-ar plăcea să văd ce gust are. Jay a constatat că acum putea accepta prezenţa lui Joe fără să-şi mai pună întrebări, deşi nu pentru că nu avea întrebări de pus. Pur şi simplu, pentru că nu se

298

putea decide să le pună. Mai bine să rămână aşa şi să o accepte ca pe un miracol de fiecare zi. Prea multe investigaţii ar putea da în vileag mai mult decât ar fi dorit să analizeze. Nici furia lui nu se potolise complet. Exista ca o părticică din el, ca o sămânţă dormitând, gata să încolţească în condiţii propice. Dar, faţă de orice altceva, părea mai puţin important acum, era ceva ce aparţinea unei alte vieţi. Joe obişnuia să spună: prea mult balast te încetineşte. Şi, în plus, avea foarte multe de făcut. Iunie era o lună cu multe activităţi. Grădina de legume îi solicita multă atenţie: să scoată cartofii noi şi să-i păstreze pe platforme aşternute cu pământ uscat, praz nou de fixat, andive de acoperit cu cochilii negre din plastic pentru a le proteja împotriva razelor de soare. Serile, când se mai răcorea atmosfera, lucra la carte, în timp ce Joe îl urmărea din colţul odăii, întins pe pat, cu ghetele proptite pe perete, sau fumând şi inspectând cu privirea câmpul cu ochi strălucitori şi leneşi. Ca şi grădina şi livada, cartea avea nevoie de mai multă muncă în acel stadiu. Pe când termina ultima sută de pagini, începuse să încetinească ritmul, să şovăie. Sfârşitul era tot atât de vag în mintea lui ca atunci când începuse cartea. Petrecea tot mai mult timp privind la maşina de scris sau pe fereastră, sau căutând inspiraţie în umbrele de pe pereţii văruiţi. Recitea paginile scrise acoperite cu corecturi. Renumerota paginile, sublinia titlurile. Făcea orice ca să se păcălească că încă mai lucra. Dar Joe nu putea fi păcălit.

— N-ai scris prea mult în seara asta, flăcăiaş, a comentat el într-o seară special de neproductivă. Accentul lui se îngroşase ca întotdeauna când vroia să fie sarcastic. Jay a negat.

— Cum să nu. Mi-am făcut porţia.

299

— Cartea trebuie terminată, a continuat Joe. Să ţi-o scoţi din sistem cât timp mai poţi.

— Nu pot face asta, i-a răspuns Jay iritat.

Joe a ridicat din umeri.

— Aşa e cum îţi spun. Nu pot.

— Nu există cuvântul ăsta. O altă vorbă de-a lui Joe.

— Vrei să termini blestemata asta de carte sau nu? Eu n-am să mai fiu aici pe vecie, ştii asta.

A fost pentru prima oară când Joe făcuse o aluzie la faptul că s-ar putea să nu

mai rămână. Jay l-a privit cu atenţie.

— Ce vrei să spui? Abia te-ai întors.

Joe a dat din nou din umeri: Păi... Ca şi cum ar fi fost evident. Unele lucruri nu trebuie să fie spuse. Dar Joe era mai direct. Vroiam să te pornesc, a spus el într-un târziu. Să te văd instalat. Cât despre a rămâne aici...

— Nu ai să pleci.

— Ştiu şi eu, probabil nu chiar acum.

Probabil. Cuvântul i-a sunat ca un pietroi căzând într-o apă liniştită.

— Din nou. Tonul era mai mult decât acuzator.

— Nu încă.

— Dar curând.

Joe a dat din umeri. În final: Nu ştiu.

Furia, acel vechi prieten. Ca o febră recurentă. O putea simţi cum se instalează în el, o roşeaţă şi o înţepătură apărând la ceafă. Furie împotriva lui însuşi, provocată de acea necesitate ce nu poate fi niciodată satisfăcută.

— Trebuie să mergi înainte câteodată, fiule. Amândoi trebuie. Tu, mai mult decât oricând.

Tăcere.

300

— Probabil că am să mai stau aici un timp, totuşi. Până la toamnă, măcar.

Lui Jay i-a venit în minte că nu-l văzuse niciodată pe bătrân în timpul iernii. Ca şi cum ar fi fost o parte din aerul de vară.

— Şi, în definitiv, de ce eşti aici Joe? Eşti o fantomă? Asta eşti? Mă bântui? Şi nu-mi dai pace?

Joe a râs. În raza de lună care pătrundea prin oblon, chiar arăta ca o stafie, dar zâmbetul lui larg nu avea nimic fantomatic.

— Întotdeauna tu ai pus prea multe întrebări. Îngroşarea accentului era o batjocură în sine, dar avea şi o undă de nostalgie. Cât oare din toate astea erau false, s-a întrebat brusc Jay. Ţii minte, că ţi-am spus de la început? Călătorii *astrale,* puştiule. Eu călătoresc în timpul somnului, în vis. Le-am transformat în artă. Pot s-o fac oriunde: Egipt, Bangkok, Polul Sud, dansatoare în Hawaii, lumina Nordului. Le-am făcut pe toate. De asta dorm atât de mult. A izbucnit în râs şi a aruncat chiştocul ţigaretei pe ciment.

— Dacă tot ce spui e adevărat, unde eşti acum? l-a întrebat Jay pe un ton suspicios, ca întotdeauna când îl bănuia că râde de el. Vreau să spun, unde eşti cu adevărat? Pachetul cu seminţe avea ştampila din Kirby Monckton. Eşti...

— Păi, da. A aprins altă ţigară. Mirosul era puternic în camera mică. Asta nu are nicio importanţă. Chestia e că acum sunt aici.

După asta n-a mai spus nimic. Dedesubt, în pivniţă, „Specialii” care mai

rămăseseră se frecau unul de altul, manifestând dorinţe nemărturisite şi speranţe. Abia dacă scoteau vreun sunet, dar eu le puteam percepe activi
301

tatea, un ferment puternic, cu gust de drojdie, de parcă ar cloci necazuri. *În curând,* păreau să şoptească din leagănul lor de sticlă la întuneric. Curând. Curând. *Curând.* Nu mai erau tăcuţi. Erau lângă mine în pivniţă şi îmi păreau a fi mai vioi, mai vigilenţi decât înainte, vocile lor se amestecau şi deveniseră o cacofonie de chiţăieli, mormăieli, râsete şi ţipete, care zdruncinau casa până în temelie. Albastru de mure, negru de prună goldană. Căci numai astea rămăseseră şi, totuşi, vocile lor erau tot mai puternice. Ca şi cum tăria rămasă din celelalte sticle era încă activă, biciuindu-le pe ultimele trei pentru a-şi dovedi frenezia. Aerul scânteia de pe urma energiei pe care o eliberau. Reuşiseră să pătrundă până şi solul. Joe era şi el acolo, mai tot timpul, rareori retrăgându-se, chiar dacă erau prezente şi alte persoane. Jay trebuia să-şi amintească mereu că ceilalţi nu-l puteau vedea, deşi adesea reacţiile lor lăsau să se înţeleagă că simţeau ceva nedefinit în prezenţa lui. Cu Popotte era o aromă de fruct fiert. Cu Narcisse, un zgomot produs de toba de eşapament. Cu Josephine, ceva asemănător cu anunţarea unei furtuni, senzaţie care făcea să i se ridice părul de pe braţe şi să simtă nişte furnicături, ca o pisică enervată! Jay primea şi mulţi vizitatori: printre ei, Narcisse, care îi livra produse pentru grădină, devenise foarte prietenos şi îl urmărea cum repusese pe picioare grădina lui de legume, cu o aprobare aspră.

— Nu-i rău, spunea el, frecând între degete o frunză de busuioc pentru a-i elibera aroma. Pentru un englez. Ai putea deveni un adevărat fermier.

Jay începuse să se ocupe mai intens de livadă după ce pusese în pământ seminţele speciale ale lui Joe. Avea nevoie de scări pentru a ajunge destul de sus, ca să
302

poată smulge invazia de vâsc, şi de plase, ca să protejeze tinerele fructe împotriva păsărilor. Avea aproape o sută de pomi fructiferi neglijaţi în ultimii ani, dar încă sănătoşi: peri, meri, piersici, cireşi. Narcisse a dat însă din umeri, exprimând dispreţ.

— Nu se pot face bani din fructe, a spus el cu duritate. Toată lumea le cultivă, şi sunt prea multe, şi termini prin a le da la porci. Dacă îţi plac însă conservele... A dat din cap, ca la o propunere excentrică. Nu-i nimic rău în asta, presupun, *heh?*

— Aş putea încerca să fac vin, a admis Jay zâmbind.

Narcisse a părut uimit: Vin din fructe?

Jay i-a atras atenţia că şi strugurii erau fructe, dar Narcisse a dat din cap, nedumerit.

— *Bof,* dacă îţi place. *C'est bien anglais, ga! 1*

Jay a admis cu umilinţă că era în adevăr foarte englezesc. Poate că Narcisse ar dori să încerce astfel de vin? a oferit el cu un zâmbet vicios. Ultimii „Speciali" se frecau între ei în anticipare. Aerul era plin de veselia lor carnavalescă.

Blackberry 1976. O vară benefică pentru mure, coapte şi purpurii şi înotând într-un suc roşu-purpuriu. Parfumul era pătrunzător şi Jay se întreba care va fi reacţia lui Narcisse faţă de gust.

Bătrânul a luat o înghiţitură şi şi-a clătit gura, rostogolind-o cu limba. Pentru o clipă i s-a părut că aude o melodie, o explozie de cimpoaie şi de tobe de peste ape. Se gândea vag la ţiganii de pe râu, deşi era cam devreme pentru venirea ţiganilor, care soseau de obicei toamna pentru muncile de sezon, l-a venit în minte mirosul de fum, de cartofi prăjiţi şi de *boudin,* în felul în care îl făcea

1 Tipic englezesc!

303

Marthe, deşi Marthe murise de zece ani şi trebuie să fi trecut treizeci de ani sau mai bine de când Marthe a venit cu ţiganii în acea vară.

— Nu e rău. Vocea îi era cam răguşită, în timp ce punea paharul gol la loc pe masă. Are un gust de... Nu-şi putea aminti ce gust avea, dar aroma nu-l părăsea, era aroma din bucătăria lui Marthe, era felul cum aroma aceea îi parfuma părul şi făcea ca obrajii ei să fie roşii ca merele. Când îşi pieptăna părul, seara, la culcare, şi dădea drumul la buclele castanii din cocul strâns care le ţinea prizoniere, toate mirosurile bucatelor pe care le gătise rămâneau în cârlionţii din ceafă – pâine cu măsline, boudin, mirosul de cuptor şi de foc de lemne. Eliberând fumul cu vârful degetelor, mângâindu-i pletele care se rostogoleau în mâinile lui.

— Are puţin gust de fum.

Fum. Fumul trebuie să fi fost ceea ce îi umezea ochii, şi-a spus Narcisse. Asta sau alcoolul. Indiferent ce a pus englezul în vin, era...

— Tare.

50

Pe măsură ce se apropia iulie, se făcea tot mai cald, soarele devenind chiar fierbinte. Jay era mulţumit că nu avea decât câteva rânduri de legume şi fructe de care să se îngrijească, fiindcă, cu toată apropierea de râu, pământul devenise uscat şi crăpat şi culoarea lui roşcată pălise şi era aproape albă, sub atacul nemilos al soarelui. Aşa că trebuia să stârpească totul timp de două ore în fiecare zi şi, pentru asta, îşi alegea dimineaţa devreme şi pe înserat, când atmosfera se mai răcorea şi umezeala solului nu se pierdea prea repede.

În acest scop, folosea uneltele pe care le găsise în magazia abandonată a lui Foudouin: stropitori mari din metal şi o pompă de mână cu care aducea apa din râu şi pe care o instalase lângă capul de dragon de la hotarul cu via lui Mărise.

— Se descurcă foarte bine cu vremea asta, i-a împărtăşit Narcisse la o cafea la Les Marauds. Pământul ăsta al ei nu se usucă niciodată, nici măcar în toiul verii. Pe vremuri, când eram un puşti, se instalase un soi de asanare a solului cu ţevi şi canale, dar cred că asta era înainte ca bătrânului Foudouin să-i treacă prin minte să cumpere ferma. Acum trebuie să se fi distrus. Nu cred că ea s-a gândit vreodată să refacă instalaţia. O spunea fără vreo pică. Dacă n-o poate face singură, atunci renunţă şi n-o mai face deloc. Aşa este ea, *heh! a* mai spus el fără înconjur.

Narcisse suferea de pe urma fierbinţelii din iulie. Pepieniera lui trecea printr-o perioadă foarte delicată, cu

305

gladiolele şi bujorii şi cameliile tocmai bune de livrat în florării, cu trufandalele delicate şi fructele care începeau să se formeze pe ramuri. Valul subit de căldură ofilea florile – fiecare avea nevoie de o cană de apă în fiecare zi – ardea fructele în pomi şi scorojea frunzele.

Bof! A ridicat el din umeri cu filosofie. Aşa a fost tot anul. Propriu-zis, nu a plouat din februarie. Poate un pic, doar ca să umezească pământul, *heh,* dar nu destul ca să pătrundă mai adânc, acolo unde trebuie. Afacerile or să fie din nou proaste. A făcut un gest cu mâna spre coşul cu legume de lângă el – un dar pentru masa lui Jay – şi a dat din cap. Uită-te la astea, a spus el. Tomatele erau cât mingile de cricket. Mi-e ruşine să le vând, aşa că le dăruiesc. Şi-a băut cafeaua cu o mutră de înmormântare. Aş putea să mă lipsesc de ele, a mai adăugat.

Cu siguranţă că nu vorbea serios. Narcisse, care, mai înainte, abia se exprima în monosilabe, devenise în ultimele săptămâni chiar vorbăreţ. Deşi părea ursuz, avea o inimă generoasă şi emana o căldură sub asprimea lui aparentă, care-l făcea iubit de aceia care-şi dădeau silinţa să-l cunoască mai îndeaproape. Era, de altfel, singura fiinţă din sat cu care Mărise făcea afaceri, poate şi pentru că folosea aceiaşi muncitori. La trei luni el îi livra îngrăşăminte, insecticide pentru vie şi seminţe.

— Nu vorbeşte şi nu se împrieteneşte cu nimeni, a fost singurul lui comentariu. Şi alte femei ar trebui să ia exemplu de la ea. În anul precedent, Mărise instalase un dispozitiv de stropire automat la capătul celui de-al doilea lot, folosind apa din râul aăturat. Narcisse o ajutase să-l transporte şi să-l asambleze, deşi de instalat îl instalase singură, săpând tranşee până a apă şi îngropând apoi adânc ţevile pentru adus apa. În acel lot a cultivat porumb şi floarea

306

soarelui la fiecare al treilea an, prin rotaţie. Culturile acestea nu suportă

uscăciunea, ca via.

Narcisse s-a oferit s-o ajute cu instalarea, dar ea a refuzat.

— Merită s-o faci şi merită s-o faci de unul singur, a comentat ea. Instalaţia de stropire funcţiona toată noaptea, ziua era inutilă deoarece apa se evapora în aer, înainte de a ajunge pe plante. Jay auzea susurul apei de la fereastra lui deschisă, ca vântul prin trestii în aerul liniştit. Noaptea, la lumina lunii, spuma pe care o făcea apa când ţâşnea din conductă era fantomatică, magică. Narcisse spunea că principala ei cultură erau strugurii. Ea cultiva porumb şi floarea soarelui pentru hrana animalelor, iar legumele şi fructele, pentru folosinţa ei personală şi a Rosei. Mai creştea şi câteva capre, pentru brânză şi lapte şi acestea se plimbau în libertate în jurul fermei, ca nişte animale de companie. Via era mică, producând doar 8.000 de sticle pe an. Lui Jay i se păreau a fi multe şi i-a şi spus aşa lui Narcisse, dar el a zâmbit cu înţeles.

— Nu destul, a spus el. Sigur însă că e un vin bun. Bătrânul Foudouin ştia ce face când a plantat viţa aceea. Ai observat cum coboară brusc pământul către mlaştini?

Jay a încuviinţat.

— Să-ţi spun cum poate să crească ea acele sorturi de viţă de vie. Le culege foarte târziu, în octombrie sau noiembrie, le sortează manual, una câte una. În acel moment, boabele sunt aproape uscate. Dar pe când se ridică ceaţa dinspre mlaştini în fiecare dimineaţă, se umezeşte viţa şi încurajează mucegaiul nobil, acea alterare care-i dă strugurelui dulceaţa şi aroma; Narcisse rămăsese pe gânduri. Ea trebuie să aibă vreo sută de butoiaşe de stejar până acum, care sunt la maturare, în pivniţa aia a ei. Le-

307

am văzut când am făcut livrarea de anul trecut. După optsprezece luni, vinul ăsta valorează o sută de franci sticla, poate şi mai mult. În felul ăsta şi-ar putea permite să liciteze pentru ferma ta.

— Înseamnă că vrea cu adevărat să stea aici, a comentat Jay. Mai ales dacă are bani. Eu credeam că ar fi foarte încântată să plece. Am auzit că n-o prea duce bine cu oamenii din sat.

Narcisse l-a privit lung: Ea îşi vede de treaba ei, a spus el scurt. Asta-i tot.

Apoi conversaţia a alunecat din nou spre cultura pământului.

51

Vara era ca o uşă care se deschidea spre o grădină secretă. Cartea lui rămăsese neterminată, dar rareori se mai gândea la ea. Interesul lui pentru Mărise depăşea limita necesităţii de a culege materiale despre ea. Căldura a tot crescut până către

sfârşitul lui iulie, situaţia înrăutăţindu-se din cauza unui val de vânt fierbinte, care usca porumbul, făcând ca pănuşele să şuiere sălbatic pe câmp. Narcisse dădea din cap cu un aer care prevestea a rău şi spunea că îl vedea venind. Josephine şi-a dublat vânzările de băutură. Joe îşi consulta calendarul lunar, hărţile marine şi-i dădea lui Jay instrucţiuni precise asupra momentului când trebuia să stropească pentru a obţine efectul optim.

— O să se schimbe destul de curând, flăcăiaş. Ai să vezi.

Pierderea nu era foarte mare. Câteva rânduri de legume. Chiar şi cu perioada asta de secetă, livada va produce mai multe fructe decât ar putea să prelucreze. La cafenea, Lucien Merle dădea din cap cu o satisfacţie amară.

— Vezi ce vreau să spun. Chiar şi fermierii o ştiu. Nu mai există niciun viitor. Oameni ca Narcisse o duc înainte pentru că nu ştiu să facă altceva, dar noua generaţie *heh.* Ei ştiu că nu se mai fac bani din cultura pământului. În fiecare an, recoltele se vând mai ieftin. Ei trăiesc din subvenţii guvernamentale. Nu e nevoie decât de un an prost şi trebuie să obţii împrumuturi de la Creditul Mutual, ca să poţi semăna în anul următor. Şi nici vinurile nu stau mai bine. A avut un râs scurt. Prea multe vii mici, prea puţini bani. Nu

309

mai poţi trăi din produsul unei ferme mici. Asta e ceea ce oamenii ca Narcisse nu înţeleg. Dar, totul are să se schimbe, a adăugat el cu subînţeles.

— Da? pe Jay îl cam plictisea Lucien cu planurile lui măreţe pentru Lansquenet. Conversaţia lui se învârtea acum numai în jurul Lansquenetului şi cum ar putea fi făcut să semene cu Le Pinot. Împreună cu Georges Clairmont au pus pancarte pe şoseaua principală şi pe şoseaua spre Toulouse, care ar fi trebuit să încurajeze afluxul de turişti Vizitaţi LANSQUENET-SOUS-TANNES!

Vizitaţi biserica noastră istorică!

Viaductul nostru roman Gustaţi specialităţile noastre!

Mulţi locuitori priveau această iniţiativă cu indiferenţă. Dacă săltau afacerile, bine. Majoritatea era însă indiferentă, deoarece Georges şi Lucien erau cunoscuţi pentru proiectele lor grandioase, care nu ajungeau niciodată la împlinire. Caro Clairmont încercase de mai multe ori să-l invite pe Jay la cină, deşi până în prezent el reuşise să amâne inevitabilul. Ea sperase că îl va convinge să se adreseze grupului ei literar din Agen, perspectivă care îl îngrozea pe Jay.

În acea zi, plouase pentru prima oară de câteva săptămâni. O ploaie zdravănă, revărsându-se dintr-un cer fierbinte, dar care nu reuşise să răcorească atmosfera.

Narcisse bodogănea spunând că venise prea târziu, ca de obicei, şi că nu va dura destul de mult ca să umezească solul; cu toate prevestirile lui pesimiste, a plouat până târziu în noapte, scurgându-se prin burlane şi pământul răscopt cu clipoceli vioaie.

Dimineaţa următoare a fost ceţoasă. Ploaia puternică se oprise, lăsând loc unei burniţe mohorâte. Jay urmărea cum

310

în grădina lui, în care apa mustea după ploaia groa din ajun, chiar fără soare care să evapore apa stagnantă, aceasta începea să dispară printre crăpăturile din pamant, pătrunzând adânc în sol.

— Aveam nevoie de asta, a remarcat Joe, aplecându-se ca să examineze nişte plante tinere. Bună treabă că ai acoperit aceşti „*jackapples*altfel ar fi fost luaţi de ape. *Specialii* se aflau în răsadniţe, la adăpost, de o parte a casei, şi nu suferiseră. Jay a observat că ei creşteau foarte repede, cei pe care îi semănase în primul rând aveau acum o înălţime de 12 inci şi frunzele lor în formă de inimă se răspândeau, făcându-şi loc sub sticlă. Avea cam cincizeci de plante tinere, gata să poată fi puse în pământ, ceea ce reprezenta un excelent procent pentru nişte specii atât de pretenţioase. Joe nu mai contenea spunând cum i-au trebuit cinci ani, doar ca să pregătească solul.

— Aşa e, spunea Joe cu satisfacţie, după ce examinase plantele. Poate că acum solul este tocmai bun.

Tot în dimineaţa aceea a sosit o nouă scrisoare de la Nick, informându-l că primise încă două oferte de la editori pentru publicarea romanului său neterminat. Totuşi, ele nu erau oferte finale, scria el, deşi sumele avansate îi păreau extravagante lui Jay, aproape ridicole. Viaţa lui la Londra, Nick, universitatea, chiar şi negocierile pentru romanul său, păreau nepotrivite aici, fiind eclipsate chiar de pagubele minore produse de o ploaie neaşteptată. A lucrat în grădină tot restul dimineţii, nemaigândindu-se la nimic.

52

Luna august a fost foarte umedă pentru Lansquenet. Ploua la fiecare două zile şi când nu ploua era noros, cu vânturi care se năpusteau peste culturi şi le smulgeau frunzele. Joe dădea din cap şi spunea că se aştepta la aşa ceva. Era însă singurul. Ploaia era nemiloasă şi lua cu ea stratul superior de pământ, spălând şi rădăcinile arborilor, care rămâneau astfel dezgolite. Jay a ieşit în ploaie cu bucăţi de covor cu care a învelit tulpinile pomilor, pentru a le proteja împotriva apei şi a mucegaiului. Şi acesta era un vechi truc din Pog Hill Lane, care s-a dovedit salutar. Deşi fără căldura soarelui, fructele ar cădea de pe crengi înainte de a se coace. Joe a ridicat din umeri. O să mai fie şi alţi ani. Dar Jay nu era atât de sigur.

După ce se întorsese bătrânul, Jay devenise foarte grijuliu în privinţa schimbărilor produse la Joe, observându-i fiecare modificare a expresiei, analizându-i fiecare

cuvânt. A remarcat astfel că Joe vorbea mai puţin decât înainte, că uneori silueta lui era estompată, că radioul, fixat în mod permanent pe postul care transmitea muzica din trecut, demodată, încă din luna mai, acum emitea zgomote de fond minute întregi, înainte să se audă semnalul. Ca şi cum şi Joe ar fi fost un semnal care se pierdea cu încetul în uitare. Mai rău, avea sentimentul că era cumva din vina lui că se întâmpla aşa, că Lansquenet punea stăpânire pe el, eclipsându-l pe Joe. Ploaia şi temperatura în scădere atenuau aromele care erau atât de caracteristice pentru apariţiile bătrânului, parfumul de zahăr caramelizat, de

312

fructe şi de drojdie şi de fum. În ultimele săptămâni, se de moliseră atât de mult că timp de mai multe momente, Jay s-a simţit cu totul singur, îndoliat, ca un bărbat care şedea lângă patul unui prieten care era pe moarte, controlându-i suflarea.

După incidentul cu viespile, Mărise nu-l mai evita. Se salutau peste gard sau peste tufişuri şi, cu toate că Mărise era rareori exuberantă sau măcar amabilă, Jay credea că ea începuse să-l placă un pic. Uneori mai stăteau şi de vorbă. Septembrie era o perioadă foarte încărcată pentru ea, cu strugurii deplin formaţi şi începând să se îngălbenească; ploaia însă, care nu încetase practic de o lună, provoca tot felul de probleme. Narcisse arunca vina pentru vara dezastruoasă pe încălzirea globală. Alţii şopteau vag despre El Nino, uzinele chimice din Toulouse, cutremurele din Japonia. Mireille Faizande vorbea despre Ziua de Apoi. Josephine îşi amintea de vara cumplită din 75, când Tannes secase şi vulpi turbate veneau, alergând din mlaştini în sat. Chiar dacă nu ploua zilnic, soarele abia dacă apărea, ca o monedă fără lustru pe cer, aducând prea puţină căldură.

Dacă merge tot aşa, nimeni nu va mai avea fructe în toamna asta, spunea Narcisse pe un ton lugubru. Piersicile şi caisele şi alte fructe cu pielea sensibilă erau deja pierdute. Ploaia le mâncase carnea fragedă şi acum cădeau, putrezite, pe pământ, înainte de a se fi dezvoltat. Tomatele nu se coceau. Nici merele şi perele nu o duceau mai bine. Coaja lor cerată putea oferi oarecare protecţie, dar nu era suficientă. Strugurii stăteau cel mai prost.

În acel stadiu, aveau nevoie de soare, aşa spunea Joe, mai ales pentru recoltele târzii, strugurii Chenin pentru vinuri nobile, care trebuiau să se usuce la soare, ca stafidele.

313

Acestor specii le conveneau de minune condiţiile excepţionale ale mlaştinilor din Lansquenet: verile lungi şi fierbinţi, ceaţa pe care o aducea soarele de peste râu. În acel an, însă, acea „pourriture noble” – mucegai nobil – nu mai avea nimic nobil în el. Se instalase pur şi simplu mucegaiul. Mărise a făcut tot ce a putut. A comandat folii de plastic pe care le-a fixat peste rândurile de viţă cu ajutorul unor inele de

metal şi care au salvat strugurii de aversele de ploaie, dar nu au fost de niciun ajutor pentru rădăcinile rămase expuse. Pe de altă parte, nici măcar rarele şi anemicele raze de soare nu puteau ajunge la struguri din cauza foliilor şi fructele asudau sub ele. Pământul devenise o supă de noroi. Ca şi Joe, şi ea a pus bucăţi de covor şi cartoane între rânduri ca să evite, pe cât posibil, pagube mai mari. Dar s-a dovedit a fi o acţiune inutilă.

Grădina lui Jay era într-o situaţie mai bună. Mai depărtată de mlaştini, situată la un nivel mai înalt decât nivelul apei, pământul lui era înzestrat cu canale naturale de drenaj, care conduceau excesul de apă către râu. Chiar şi aşa, Tannes se umflase mai mult decât oricând, deversând peste vie, pe partea Marisei, şi ajungând periculos de aproape de cea a lui Jay, erodând puternic malul şi desprinzând bucăţi mari de pământ care căzuseră în apă. Rosa fusese instruită să nu se apropie de mal.

Cultura de orz fusese un dezastru. Culturile din jurul Lansquenetului fuseseră deja abandonate ravagiilor ploii. Pe una din parcelele lui Briangon a apărut un cerc şi cei mai creduli din beţivii lui Josephine începuseră să brodeze despre vizitatori spaţiali, deşi Roux credea mai degrabă că poznaşul de fiu al lui Clairmont şi prietena lui ştiau mai mult decât spuneau. Chiar şi albinele fuseseră mai puţin productive în acel an, îi informa Briangon, cu flori tot mai

314

puţine, nici mierea nu mai era de calitate. Vor trebui să-şi strângă curelele cu toţii în timpul iernii.

— Este destul de greu să scoţi bani din recolta din acest an ca să ai cu ce semăna în primăvara viitoare, explica Narcisse. Când ai recoltă slabă, trebuie să plantezi pe credit. Şi cu pământul arendat, care devine din ce în ce mai puţin viabil din punct de vedere economic, *heh! A* mai turnat cu grijă puţin Armagnac în zaţul fierbinte al cafelei sale şi a dat totul pe gât. Nu mai scoţi destui bani din floarea soarelui şi nici din porumb, a recunoscut el. Chiar şi florile şi produsele pepinierei mele nu mai aduc ca înainte. Avem nevoie de ceva nou.

— Poate orez, a sugerat Roux.

Clairmont era mai puţin pesimist, cu toate afacerile slabe din cursul verii. De curând fusese timp de câteva zile, în Nord cu Lucien Merle, de unde se întorsese plin de entuziasm pentru proiectul lui privind Lansquenetul. Se scurseră unele informaţii cum că el şi Lucien plănuiau să intre în parteneriat pentru un nou proiect de promovare a Lansquenetului în regiunea Agen, deşi amândoi erau neobişnuit de secretoşi în această privinţă. Caro era, de asemenea, arhi-satisfăcută de persoana ei şi îl vizitase pe Jay la fermă de două ori, „în trecere”, deşi era la kilometri distanţă de drumul ei obişnuit şi rămânea la cafea. Avea tolba plină de bârfe, îşi arăta încântarea pentru felul în care Jay renovase ferma şi îşi manifesta curiozitatea

pentru carte, strecurând aluzii că influenţa ei asupra societăţilor literare regionale ar promova cu siguranţă un succes al ei.

— Socot că ar trebui să încerci să faci nişte contacte cu francezii, i-a spus ea cu naivitate. Toinette Merle cunoaşte o mulţime de tipi în media. Poate că ţi-ar putea aranja un interviu pentru o revistă locală, ce zici?

315

Dar el i-a explicat, stăpânindu-şi un zâmbet, că unul din motivele principale pentru care s-a refugiat la Lansquenet a fost tocmai pentru a evita contactele cu media.

Caro a dat drumul unui zâmbet afectat şi a spus ceva în legătură cu temperamentul artistic.

— Totuşi, insist că ar trebui să te mai gândeşti, a revenit ea. Iar eu sunt sigură că prezenta unui scriitor faimos ne-ar da tuturor impulsul de care avem nevoie.

Pe atunci, Jay abia dacă i-a dat atenţie. Se pregătea să-şi termine cartea pentru care avea acum şi un contract cu Woridwide, un editor internaţional important, şi îşi stabilise un termen limită pentru octombrie. Mai lucra şi pentru îmbunătăţirea sistemului de canale de scurgere, folosind nişte conducte de beton procurate de Georges. Apăruse şi o spărtură în acoperiş şi Roux se oferise să-l ajute să o repare şi, să refacă şi stratul de mortar dintre cărămizi. Zilele lui erau pline şi era prea ocupat pentru a-i acorda un timp lui Caro şi planurilor ei.

Acesta a fost şi motivul pentru care articolul din ziar l-a luat pe nepregătite, l-ar fi scăpat cu desăvârşire dacă Popotte nu l-ar fi descoperit într-un ziar din Agen şi nu l-ar fi decupat pentru el ca să-l citească. Popotte era încântată de toată treaba asta, dar Jay a fost imediat jenat. Era, de fapt, prima dovadă că noua lui existentă era cunoscută. Nu-şi putea aminti cuvintele exacte. Înşira însă o mulţime de prostii despre începuturile unei cariere strălucite. Mai erau şi nişte amănunte despre modul cum fugise de la Londra şi se redescoperise pe sine însuşi în Lansquenet. Majoritatea ideilor constau în platitudini la mâna a doua şi în speculaţii vagi. Mai rău. Publicaseră şi o fotografie luată la Les Marauds de 14 iulie, în care apăreau Jay, Georges, Roux, Briangon şi Josephine, aşezaţi la bar cu sticle de

316

blonde în mână. Jay purta un tricou negru şi şort în carouri, Georges fuma o Gauloisă. Nu-şi amintea cine făcuse poza. Ar fi putut fi oricine. În legendă scria: „Jay Mackintosh şi prietenii la Cafe des Marauds, Lansquenet-sous-Tannes”.

— Nu puteai ţine toate aceste secrete multă vreme, flăcăule, a comentat Joe după ce Jay îi povestise toată tărăşenie. Trebuia să iasă cândva la iveală.

Jay se afla la maşina de scris din living, cu o sticlă de vin de o parte şi o ceaşcă de cafea de cealaltă, iar Joe purta un tricou pe care era scris „Elvis este viu şi bine şi

trăieşte la Sheffield”. Jay observa cum tot mai des conturul lui era transparent la margini, ca o fotografie supradevelopată.

— Nu văd de ce, a spus el. Dacă vreau să trăiesc aici, asta-i treaba mea, nu-i aşa?

Joe a clătinat din cap.

— Poate să fie şi aşa. Dar n-ai s-o ţii aşa pe veci, nu crezi? Trebuie să întocmeşti tot felul de hârtii. Autorizaţii, chestii practice. Bani, puiule. Ai să-i termini curând. Avea dreptate, pentru că patru luni de trai la Lansquenet au săpat o gaură în economiile lui. Reparaţia casei, mobilierul, uneltele, produsele pentru grădină, ţevile de scurgere, cheltuielile zilnice pentru mâncare şi îmbrăcăminte, plus, desigur, cumpărarea fermei, le erodaseră peste aşteptări.

— O să vină bani destul de curând, i-a replicat el. Voi semna contractul pentru carte. Când i-a menţionat suma, s-a aşteptat ca Joe să nu mai aibă nimic de spus. În schimb, el a dat din umeri.

— Bun. Dar aş prefera să am o liră în mână decât un cec la poştă, a spus el cu asprime. Vroiam doar să te văd aranjat, asta e tot. Să fiu sigur că eşti bine, că totul e în regulă.

Înainte să plec. Nu a trebuit să o spună. Cuvintele erau tot atât de clare ca şi când le-ar fi rostit cu voce tare.

53

Cu toate previziunile, ploaia a continuat să cadă neînduplecată. Ciudat era că temperatura rămăsese ridicată, iar vântul era fierbinte şi nu răcorea aerul. Noaptea se produceau adesea furtuni cu fulgere, care dansau la orizont şi aprindeau lumini roşii pe cer. O biserică din Montauban a fost lovită de trăsnet şi a ars până în temelii. De la incidentul cu viespile, Jay nu s-a mai apropiat de râu. Oricum, era periculos, aşa cum îl avertizase Mărise. Malurile râului, erodate de curentul puternic al apei, îşi făcuseră obiceiul să se desprindă şi să alunece în apă. Era uşor să aluneci, să cazi şi să te îneci. Accidente se întâmplau mereu. În conversaţiile lor, Mărise nu-l menţiona însă pe Tony. Când Jay aducea vorba, ea se arăta reticentă şi se retrăgea. Nici pe Rosa nu o menţiona decât în trecere. Jay a început să creadă că suspiciunile din acea zi erau nefondate. În definitiv, fusese febril şi avea dureri mari. Se aflase sub imperiul unor iluzii provocate de veninul de viespe. De ce să-l înşele Mărise? De ce Rosa? Oricum, o simţea pe Mărise preocupată. Ploaia îi distrusese porumbul, sub pănuşi pătrunsese putregaiul. Floarea soarelui era moale şi încărcată cu apă, cu capetele plecate sau rupte. Dar via reprezenta cel mai mare dezastru. La 13 septembrie, râul Tannes rupsese malurile şi inundase viile. Capătul de sus suferise mai puţin, datorită înclinaţiei pământului, dar partea de jos era cu un picior sub apă. Şi alţi fermieri suferiseră, dar Mărise, cu păşunile ei mlăştinoase, fusese

cea mai afectată. Apa de ploaie băltea în jurul casei. Două
318

capre se pierduseră în viitura de pe râul Tannes. A trebuit să le închidă pe cele rămase în şopron pentru a evita pierderi şi mai mari, dar nutreţul era umed şi neispititor, acoperişul începuse să se deterioreze şi proviziile sufereau toate de umezeală.

Nu vorbea cu nimeni despre necazurile ei. Aşa se obişnuise ea, era o chestiune de mândrie. Nici chiar Jay, care constatase unele pagube, nu a ghicit adevărata lor gravitate. Casa se afla într-o adâncitură, sub vie. Apa din Tannes o înconjura acum ca un lac. Bucătăria era inundată. Folosea o mătură pentru a goni apa de pe plăcile de gresie, dar apa revenea la loc. În pivniţă, apa ajunsese la nivelul genunchiului. Butoiaşele de stejar au trebuit mutate, unul câte unul, în siguranţă. Generatorul electric, care era adăpostit într-unul din micile şoproane, a făcut scurt-circuit şi a murit. Şi ploaia nu mai contenea. Până la urmă, Mărise a luat legăjura cu constructorul ei din Agen. A comandat conducte de scurgere în valoare de cincizeci de mii de franci şi i-a cerut să le livreze cât mai curând posibil. Îşi făcuse planul să folosească canalele de scurgere existente, pentru a instala un sistem de ţevi care să ducă apa din casă către mlaştini, de unde s-ar scurge în mod natural în râul Tannes. Un mal de pământ ca un dig urma să fie înălţat pentru a oferi o oarecare protecţie locuinţei. Dar ar fi greu. Constructorul nu-i putea trimite niciun muncitor până în noiembrie – avea de terminat un proiect mare în Le Pinot

— Şi ea a refuzat să solicite ajutorul lui Clairmont. Şi, afară de asta, nu-l vroia pe pământul ei. Să i se adreseze, ar fi însemnat să admită înfrângerea. S-a înhămat singură la treabă, săpând canalele în aşteptarea livrării ţevilor. Era o treabă înceată, de parcă ar fi săpat tranşee de război. Îşi spunea că era un război cu adevărat, ea singură împotriva
319

ploii, pământului, oamenilor. Ideea în sine a înveselit-o un pic. Era romantic.

La 15 septembrie, Mărise a luat o hotărâre. Până atunci, Rosa dormise cu Clopette în cămăruţa de sub streaşină. Dar acum, fără electricitate şi fără lemn de foc uscat, nu avea de ales. Copilul trebuia să plece.

Ultima oară când râul Tannes îi inundase, Rosa contractase infecţia de pe urma căreia rămăsese surdă de ambele urechi. Avea trei ani pe atunci, dar acum nu avea pe nimeni unde să o poată trimite. Dormiseră amândouă în cămăruţa din pod o iarnă întreagă, cu un foc care răspândea un fum gros şi negru, cu ploaia care curgea pe geam. Copilul făcuse abcese la ambele urechi şi plângea toată noaptea. Nimic, nici penicilina nu o liniştea. Nu vreau să se mai întâmple niciodată aşa ceva, şi-a spus Mărise. De data asta, Rosa trebuia să plece până ce se oprea ploaia, până

ce generatorul era reparat, până ce sistemul de scurgere începea să funcţioneze. Ploaia asta trebuie să înceteze o dată şi o dată. Trebuia să sfârşească de mult. Chiar şi acum, dacă lucrarea putea să fie terminată, o parte din recoltă mai putea fi salvată.

Nu avea de ales. Rosa trebuia îndepărtată pentru câteva zile. Dar nu la Mireille. Atunci, la cine? La nimeni din sat. Nu avea încredere în nimeni. Mireille era cea care împrăştia zvonurile, era adevărat. Dar cu toţii o ascultau. Poate nu chiar toţi. Nu Roux şi nici alţi nou-veniţi ca el. Nici Narcisse. Avea în oarecare măsură încredere în ei. Dar să o lase pe Rosa cu oricare din ei era imposibil. Sătenii ar descoperi în curând. În sat, nu putea fi păstrat niciun secret, pentru un timp mai lung.

S-a gândit şi la o pensiune în Agen, unde Rosa ar fi putut fi lăsată în siguranţă pentru un timp oarecare. Dar şi

320

soluţia asta prezenta pericole. Copila era prea mică pentru a putea fi lăsată singură. Oamenii şi-ar pune întrebări. Şi apoi, ideea ca Rosa să fie atât de departe îi provoca nelinişte. Trebuia să o ştie undeva pe aproape.

Mai rămăsese doar englezul. Locaţia era ideală, destul de departe de sat pentru a se bucura de intimitate, dar şi destul de aproape de ferma ei ca s-o poată vedea zilnic, l-ar putea pregăti o cameră într-unul din vechile dormitoare. Mărise îşi amintea de o cameră albastră în partea de sud, care trebuie să fi fost a lui Tony, cu un pat de copil în formă de barcă şi o minge albastră de sticlă care era pe post de lampă. Ar fi doar pentru câteva zile, poate o săptămână sau două. Îi va plăti. Era singura soluţie.

54

Mărise a sosit într-o seară, pe neanunţate. Jay nu mai vorbise cu ea de câteva zile. De fapt, în afară de drumul în sat pentru a-şi cumpăra pâine, nu mai ieşise din casă. Cafeneaua era mohorâtă sub ploaie, mesele şi scaunele fuseseră adunate de pe terasă, iar ploaia se scurgea fără încetare din umbrelele care o apărau de soare şi care se decoloraseră şi ele. În cătunul Les Marauds, râul Tannes începuse să pută şi valuri rău mirositoare şi fierbinţi se rostogoleau de peste mlaştini către sat. Chiar şi ţiganii începuseră să plece, ducându-şi locuinţele plutitoare spre ape mai puţin învolburate. Arnauld avusese ideea să fie chemaţi meteorologii pentru a rezolva problema ploilor-se mai găseau câţiva în partea aceasta a ţării – şi ideea lui s-a izbit de mai puţină împotrivire decât s-ar fi întâmplat cu câteva săptămâni în urmă. Narcisse se încrunta şi clătina din cap şi repeta că nu mai văzuse niciodată aşa ceva. Nu-şi amintea nimeni să mai fi trăit o asemenea situaţie.

Era aproape ora zece. Mărise purta o pelerină de ploaie galbenă. Rosa o urma îmbrăcată în impermeabilul ei albastru ca cerul şi încălţată în cizmuliţe roşii. Ploaia sclipea cu lumini de argint pe feţele lor. Cerul era de un portocaliu stins, luminat din timp în timp de fulgere depărtate. Vântul scutura copacii.

— Ce s-a întâmplat? Apariţia lor l-a surprins atât de mult pe Jay încât, în primul moment, nu i-a venit în gând să le poftească înăuntru. S-a întâmplat ceva?

Mărise a scuturat capul.

322

— Vă rog intraţi. Trebuie să fiţi îngheţate. Jay a privit automat în spatele lui. Camera era destul de ordonată ca să treacă examenul. Doar câteva ceşti goale de cafea rămăseseră pe masă. A surprins privirea curioasă a Marisei, îndreptată spre patul lui din colţul încăperii. Chiar după ce îşi reparase acoperişul, nu se hotărâse să-l mute într-un dormitor.

— Îţi pregătesc o băutură, a sugerat el. Scoteţi-vă impermeabilele. Le-a agăţat pelerinele de ploaie în bucătărie ca să se scurgă şi a pus apa la fiert. Cafea? Ciocolată? Vin?

— O ciocolată pentru Rosa, da, a spus Mărise. Electricitatea nu mai funcţionează. Generatorul a făcut scurt-circuit.

— Dumnezeule!

— Dar nu face nimic. Vocea ei era calmă. Pot să-l repar. S-a mai întâmplat aşa ceva şi înainte. Mlaştinile sunt gata să fie inundate. L-a privit. Trebuie să-ţi cer ajutorul, a spus ea cu o oarecare reţinere.

Lui Jay i s-a părut un mod curios de exprimare: *Trebuie să-ţi cer.*

— Desigur. Cu orice pot să-ţi vin în ajutor, a răspuns el.

Mărise s-a aşezat ţeapănă la masă. Purta blugi şi un pulover verde care îi punea în evidenţă ochii ei verzi. A atins uşor clapele maşinii de scris. Jay a remarcat că avea unghiile tăiate scurt şi că nu erau curate.

— Nu trebuie să spui imediat da, a spus ea. Este doar o idee care mi-a trecut prin cap.

— Continuă.

— Scrii cu asta? a atins ea din nou maşina de scris. Mă refer la cărţile tale.

Jay a încuviinţat din cap. Am avut întotdeauna o tendinţă retrogradă. Nu suport calculatoarele.

323

Mărise a zâmbit. Îi părea obosită, încordată, cu urme de izbituri. Pentru prima dată, şi cu un sentiment de surprindere, a găsit-o vulnerabilă.

— Este vorba despre Rosa, a spus ea în sfârşit. Sunt îngrijorată să nu răcească, să nu se îmbolnăvească, dacă mai rămâne în casă. Mă gândeam să te întreb dacă i-

ai putea găsi un loc în ferma dumitale pentru câteva zile. Numai câteva zile, a repetat ea. Până când aduc din nou casa în stare normală. Îţi voi plăti. A scos din buzunarul pantalonilor un teanc de bancnote şi le-a împins pe masă. E o fetiţă cuminte. Nu o să te împiedice în munca dumitale.

— Nu vreau bani, a spus Jay.

— Dar eu...

— Îmi face plăcere să o iau pe Rosa. Şi pe tine, dacă vrei. Am destule camere pentru amândouă. Ea îl privea cu un aer uimit, de parcă ar fi fost surprinsă că a acceptat atât de uşor.

— Îmi imaginez ce probleme ţi-a cauzat inundaţia, i-a spus Jay. Eşti binevenită să foloseşti ferma cât de mult timp vrei. Dacă vrei să aduci şi ceva haine...

— Nu, a răspuns ea repede. Am prea multe lucruri de făcut acasă. Dar Rosa... A făcut o pauză. Ţi-aş fi foarte recunoscătoare dacă ai putea.

Rosa pornise în explorarea încăperii. Jay o vedea cum priveşte la teancul de foi de hârtie dactilografiate pe care le pusese într-o cutie la piciorul patului.

— Asta este engleză? a întrebat ea curioasă. Asta e cartea ta englezească? Jay a încuviinţat.

— Vezi dacă găseşti biscuiţi în bucătărie, i-a spus el. Ciocolata o să fie gata în curând. Rosa a ţopăit de bucurie.

— Pot s-o aduc şi pe Clopette când o să vin? a strigat ea din bucătărie.

324

— Nu văd de ce să n-o aduci, a spus Jay cu blândeţe. Din camera alăturată s-a auzit strigătul de triumf al

Rosei. Mărise şi-a privit mâinile. Trăsăturile ei erau fără expresie. Afară, vântul zgâlţâia obloanele.

— Poate acum o să ai chef de vinul acela, a sugerat Jay.

55

Şi atunci a mai fost una singură. Ultima sticlă din „Specialii” lui Joe. După ea, nimic, niciodată. În timp ce a întins mâna să o ia de pe poliţă, a simţit o uşoară reţinere de a o deschide, dar era deja vie în mâna lui, cu sfoara neagră, Damson 76, eliberându-şi aroma în timp ce o atingea, efervescentă. Joe dispăruse, aşa cum făcea adesea când Jay avea musafiri, dar Jay îl zărea totuşi, în picioare, în umbră, lângă uşa bucătăriei, cu fruntea lui pleşuvă lucind la lumina lămpii de masă. Purta un tricou „Grateful Dead” şi îşi ţinea şapca în mână. Faţa era ceva mai mult decât un contur estompat, dar Jay ştia că îi zâmbeşte.

— Nu ştiu dacă o să-ţi placă, a spus Jay în timp ce turna vinul. Este un soi special

de vin de casă. Aroma purpurie era groasă, aproape greţoasă. Pentru Jay avea o rămăşiţă de gust care-i amintea de sucurile parfumate care-i plăceau atât de mult lui Gilly. Pentru Mărise, semăna mai mult cu un borcan de gem care rămăsese sigilat prea mult timp şi se zaharisise. Gustul era penetrant, cu un iz de tanin. O încălzea.

— Este ciudat, a spus ea, dar cred că îmi place. A mai sorbit o înghiţitură, simţind cum o pătrunde un val de căldură în tot trupul. O aromă, semănând cu o rază de soare distilată, a umplut încăperea. Lui Jay i s-a părut dintr-o dată potrivit să o bea împreună, această ultimă sticlă a lui Joe. Ciudat, de asemenea, ca gustul, deşi bizar, să fie surprinzător de plăcut. Poate că, în cele din urmă, aşa cum îi prezisese Joe, a început să se obişnuiască cu vinul.

326

— Am găsit biscuiţii, i-a anunţat Rosa, apărând în uşă cu câte unul în fiecare mână. Pot să merg sus să-mi văd camera?

Jay a aprobat din cap.

— Da, du-te. Am să te chem când e gata ciocolata.

Mărise l-a privit. Ştia că ar fi trebuit să fie prudentă, dar prin întreaga ei fiinţă îşi făcea drum o senzaţie de uşurare, de liniştire, care-i alungă tensiunea. Se simţea din nou foarte tânără, ca şi cum miresmele vinului ciudat îi descătuşase ceva, aducându-i nişte amintiri din copilărie, îşi amintea de o rochiţă pentru o serbare având exact culoarea vinului, o rochiţă de serbare din catifea, croită dintr-o fustă veche a lui Memee, de o melodie cântată la pian, de o noapte înstelată. Ochii lui erau de aceeaşi culoare. I se părea că îl cunoştea de ani de zile.

— Mărise, i-a spus Jay cu blândeţe. Ştii că îmi poţi spune tot ce vrei.

Era ca şi cum ar fi târât după ea ceva greu în ultimii şapte ani, şi abia acum îşi dăduse seama. Asta era tot, pur şi simplu. *Poţi să-mi spui.* Sticla lui Joe era un stup de secrete, răspândindu-se în eter ca nişte lăstari, populând umbrele.

— Nu e nimic rău cu auzul lui Rosa, aşa-i? Abia dacă era o întrebare. Ea a scuturat capul şi a început să dea drumul cuvintelor, ca la nişte gloanţe.

— Era o iarnă grea. Făcuse o infecţie la ureche. S-a complicat. Timp de şase săptămâni a fost surdă. Am dus-o la un specialist. A fost nevoie de o operaţie – foarte scumpă. Mi s-a spus să nu mă aştept la prea mult. A mai băut un pic din vinul lui Joe. Era aspru. Cu zahăr. Pe fundul paharului se afla un reziduu siropos care avea gustul de jeleu de prună goldană. Am plătit pentru lecţii speciale,

327

a continuat ea. Am învăţat limbajul semnelor şi apoi am învăţat-o şi pe ea. A urmat o nouă operaţie – şi mai costisitoare. După doi ani, nouăzeci la sută din auz i-a revenit.

Jay a dat din cap. Atunci, de ce simulacrul? De ce pur şi simplu...

— Mireille. Ciudat că vinul, care ar fi trebuit să-i dezlege limba, o făcea în schimb laconică. Încercase deja să mi-o ia. Ea e tot ce mi-a mai rămas de la Tony. Dar eu ştiam că odată ce reuşea să pună mâna pe Rosa, n-am s-o mai văd înapoi. Vroiam s-o opresc. Era singura cale care-mi venise în minte. Dacă nu-i putea vorbi, dacă o credea cu vreun defect... Mărise a înghiţit cu greutate. Mireille nu suportă imperfecţiunea. Mai puţin decât perfect nu o mai interesează. De aceea, când Tony... S-a oprit brusc.

Nu ar fi trebuit să aibă încredere în el, şi-a spus Mărise. Vinul vorbeşte şi vorbele sunt periculoase. Ultimul bărbat în care avusese încredere era mort. Orice atingea – viţa de vie, Tony, Patrice – muriseră. Era destul de uşor să crezi că era ceva ce purta ea şi pe care-l trecea tuturor celor cu care intra în contact. Dar vinul era puternic. O legăna uşor în leagănul aromelor şi amintirilor. Îi smulgea secretele...

— *Aibi încredere în mine.* Vocea din sticlă chicotea şi fredona. *Aibi încredere în mine.*

Şi-a mai turnat un pahar şi l-a dat pe gât.

— Am să-ţi spun, a zis ea.

56

L-am cunoscut când aveam douăzeci şi unu de ani, a început ea. Era mult mai în vârstă decât mine. Era un pacient ambulator la clinica psihiatrică din spitalul din Nantes, unde eu îmi făceam practica de infirmieră. Îl chema Patrice.

Era înalt şi brun, ca Jay. Vorbea trei limbi străine, l-a spus că era lector la Universitatea din Rennes. Era divorţat. Era amuzant şi ironic şi îşi purta depresia cu stil. La încheietura mâinii drepte, avea o cicatrice de pe urma unei încercări nereuşite de sinucidere. Bea. Luase droguri. Ea credea că se vindecase.

Mărise nu ridicase ochii în timp ce vorbea, ci îşi observa mâinile, care se mişcau în sus şi în jos pe piciorul paharului de vin, de parcă ar fi cântat la flaut.

— La douăzeci şi unu de ani, eşti atât de dornică să găseşti dragostea, că ţi se pare că o vezi pe faţa fiecărui străin, a spus ea încet. Şi Patrice era un străin adevărat. L-am văzut de câteva ori în afara spitalului. M-am culcat cu el o dată. Asta a fost destul.

După aceea, el s-a schimbat aproape imediat. Ca şi cum o colivie de oţel s-ar fi coborât deasupra lor, care i-a făcut prizonieri pe amândoi. El a devenit posesiv, nu în felul fermecător, puţin nesigur, care o atrăsese la început, ci într-un mod rece şi bănuitor, care a speriat-o. O certa întruna. O urmărea la slujbă şi o ţinea de vorbă în salon. A încercat să o recompenseze cu cadouri scumpe pentru furiile lui şi asta a speriat-o şi mai tare. În sfârşit, într-o noapte, a pătruns în

329

apartamentul ei şi a încercat să o violeze sub ameninţarea unui cuţit.

„Asta a însemnat sfârşitul”, şi-a amintit ea. „Mă săturasem. M-am prefăcut că accept un timp, apoi am inventat că trebuia să mă duc la baie. El era plin de planuri. Urma să plecăm împreună într-un loc la ţară, pe care-l ştia el, unde am fi fost în siguranţă. Asta era ce mi-a spus. În siguranţă. M-au trecut fiori.”

Mărise s-a încuiat în baie şi a ieşit pe fereastră, pe acoperiş, de unde a coborât în stradă pe scara de incendiu. Când a sosit poliţia, Patrice plecase. A schimbat broaştele la uşi şi a securizat ferestrele.

Dar el nu s-a oprit aici. Îşi parca maşina în faţa apartamentului meu şi mă urmărea tot timpul. Îmi trimitea tot felul de lucruri la uşa mea. Daruri. Ameninţări. Flori. Era insistent şi perseverent. Pe măsură ce treceau săptămânile, hărţuiala se înteţea. O coroană funerară, livrată la locul de muncă. Broasca forţată şi tot apartamentul redecorat în negru, în timp ce ea era la spital. Un pachet cu excremente, învelit ca un cadou în hârtie argintie, de ziua ei. Graffiti mâzgălit pe uşă. Un munte de articole, trimise prin poştă, dar nedorite, în numele ei: fetişuri, echipament pentru fermă, produse ortopedice, literatură erotică. Încetul cu încetul, a lăsat-o curajul. Poliţia nu avea nicio putere s-o ajute. Fără dovada unei vătămări corporale, ar avea prea puţine motive să formuleze o acuzaţie. S-au dus, totuşi, la adresa pe care o dăduse Patrice spitalului, pentru a constata că era a unui depozit de lemn de construcţie în afara oraşului Nantes, acolo, nu auziseră de el.

— În cele din urmă, am plecat, a spus ea. Am părăsit apartamentul, şi am cumpărat un bilet de tren pentru Paris. Mi-am schimbat numele. Am închiriat un mic apartament pe

330

Rue de la Jonquiere şi am găsit o slujbă într-o clinică din Marne-la-Vallee. Mă credeam în siguranţă.

L-au trebuit opt luni ca s-o găsească.

— A folosit înregistrările mele medicale (fişa mea medicală). Trebuie să fi reuşit să intre în vorbă cu cineva la spital şi să-l convingă să i le dea. Putea fi foarte convingător. Foarte plauzibil.

S-a mutat din nou, şi-a schimbat iar numele, şi-a vopsit părul. Timp de şase luni, a lucrat în calitate de chelneriţă într-un bar din Avenue de Clichy, până ce a găsit o nouă slujbă de infirmieră. A încercat să se şteargă din toate evidenţele oficiale, a lăsat să-i expire asigurarea medicală şi nu a cerut să i se transfere fişele medicale. Şi-a anulat cartea de credit şi a plătit totul cu bani peşin. De data aceasta, lui Patrice i-a trebuit aproape un an până să-i dea de urmă la noua ei adresă.

Într-un an se schimbase, se răsese în cap, purta haine abandonate de armată.

Asediul apartamentului ei a avut întreaga precizie a unei campanii militare. De data asta, nu mai erau glume, pizze nedorite sau bileţele cu rugăminţi. Renunţase chiar şi la ameninţări. L-a văzut de două ori, şezând într-o maşină, sub fereastra ei; dar după ce au trecut două săptămâni fără să mai aibă un semn de la el, a început să creadă că se înşelase. Câteva zile mai târziu, s-a trezit în miros de gaze. Reuşise să tragă un tub de la conducta principală şi ea nu avea cum să-l închidă. A încercat uşa, aceasta era înţepenită pe dinafară. Ferestrele erau bătute în cuie, deşi apartamentul era la etajul al treilea. Telefonul îi era întrerupt. A reuşit să spargă un geam şi să strige după ajutor, dar fusese prea mult, din cale afară de mult. A fugit la Marsilia. A luat totul de la început. Acolo l-a întâlnit pe Tony.

— Avea nouăsprezece ani, şi-a amintit ea. Eu lucram în

331

Secţia de psihiatrie a Spitalului General din Marsilia şi el era pacientul acelei secţii. Din ce am înţeles, suferea o depresie în urma morţii tatălui său. A avut un zâmbet ironic. Nu era cazul să mă încurc cu încă un pacient, dar eram amândoi vulnerabili. Era atât de tânăr. Şi atenţiile lui mă flatau, asta a fost tot. Iar eu eram bună cu el. Îl puteam face să râdă. Şi asta mă flata.

Când şi-a dat seama de sentimentele lui era prea târziu. Se îndrăgostise de ea.

— Mi-am spus că l-aş putea iubi, a continuat ea, era amuzant şi blând şi uşor de condus. După Patrice, am crezut că aceasta era tot ce-mi doream. Şi el îmi tot povestea despre ferma lui, despre locul acesta. Mi se părea atât de sigur, atât de frumos. În fiecare zi când mă trezeam, mă întrebam dacă aceea era ziua în care Patrice mă va găsi din nou. I-ar fi fost destul de uşor dacă mă urmărise până la Marsilia. Nu erau atât de multe spitale şi clinici pe care să le controleze. Tony îmi oferea un fel de protecţie. Şi el avea nevoie de mine. Asta însemna deja mult. S-a lăsat convinsă. La început, Lansquenet i s-a părut a fi tot ce-şi dorise. Dar, în curând, s-au produs conflicte între Mărise şi mama lui Tony, care refuza să accepte adevărul în privinţa bolii lui.

— Nu vroia să mă asculte, explica Mărise. Tony avea tot timpul urcuşuri şi coborâşuri şi avea nevoie de medicamente. Dacă nu le lua, se simţea mai rău, se încuia zile întregi în cameră, nu se spăla, urmărea doar TV, bea bere şi mânca. Faţă de străini, nu pot spune, arăta bine şi se comporta normal. Asta era problema pentru mine, trebuia să-l ţin tot timpul sub control. Jucam rolul nevestei cicălitoare. Nu aveam încotro.

Jay a turnat ultimele picături de vin în paharul ei. Chiar şi drojdia era foarte parfumată şi, pentru moment, a crezut că putea distinge toate vinurile lui Joe şi în acest ultim pahar,

332

zmeură şi trandafiri, şi floarea de soc şi murele şi pruna goldană şi „Jackappie”, toate în una singură. Nu mai vreau „Specialii”, şi-a spus el cu o undă de tristeţe. Nu mai am nevoie de magie. Mărise se oprise din povestit. Părul ei castaniu-roşcat îi acoperea faţa. Jay a avut brusc sentimentul că o cunoştea de ani de zile. Prezenţa ei la masa lui era tot atât de naturală, de familiară ca şi cea a bătrânei lui maşini de scris, I-a acoperit mâna cu a lui. Sărutul ei trebuie să aibă gustul trandafirilor. Ea şi-a ridicat capul şi ochii ei erau la fel de verzi ca şi livada lui.

— *Maman!*

Vocea Rosei a întrerupt momentul magic cu o insistenţă ascuţită.

— Am găsit cămăruţa de sus! Are o fereastră rotundă şi un pat albastru ca o barcă! E cam mult praf, dar aş putea s-o curăţ, nu-i aşa, *Maman?* Crezi că pot?

Mărise şi-a retras mâna.

— Sigur că da. Dacă *monsieur...* dacă Jay. L-a privit încurcată, parcă trezită din mijlocul unui vis. A împins paharul pe jumătate plin din faţa ei.

— Ar trebui să plec, a spus repede. S-a făcut târziu. Am să aduc lucrurile Rosei. Îţi mulţumesc pentru...

— E în ordine. Jay a încercat să-şi pună mâna pe braţul ei, dar ea s-a tras. Puteţi sta amândouă, dacă vrei. Am destul...

— Nu. Brusc, redevenise vechea Mărise, punând punct confidenţelor. Trebuie să aduc ce-i trebuie Rosei ca să se culce, e timpul să doarmă. A strâns-o în braţe scurt, dar cu putere. Să fii cuminte, i-a spus ea. Şi, te rog, adresându-se lui Jay, să nu povesteşti nimic în sat. Nimănui.

Şi-a luat pelerina de ploaie din cuiul din dosul uşii din bucătărie şi şi-a pus-o. Afară tot mai ploua.

333

— Promiţi, a spus Mărise.

— Desigur.

A dat scurt din cap, politicos, de parcă ar fi încheiat o afacere. Apoi a ieşit în ploaie.

Jay a închis uşa în urma ei şi s-a întors spre Rosa.

— Păi cum stăm cu ciocolata? E gata? a întrebat ea.

Jay a zâmbit: Hai să vedem!

L-a turnat lichidul într-o ceaşcă cu gura largă şi pictată cu flori. Rosa s-a ghemuit pe patul lui cu ceaşca în mână şi l-a urmărit cu o privire curioasă cum strângea ceştile şi paharele şi punea deoparte sticla goală.

— Cine era el? a întrebat ea în cele din urmă. E şi el englez?

— Despre cine vorbeşti? a strigat Jay din bucătărie, în timp ce dădea drumul la apă în spălător.

— Bătrânul, i-a răspuns Rosa. Bătrânul de sus.

Jay a închis robinetul, s-a întors în cameră şi a privit-o.

— L-ai văzut? Ai vorbit cu el?

Rosa a încuviinţat din cap.

— Un bătrân cu o pălărie caraghioasă, a spus ea. Mi-a spus să-ţi zic ceva. A tras o sorbitură bună de ciocolată. Jay a simţit cum îl scutura un fior, era aproape speriat.

— Ce a spus, a şoptit el.

Rosa s-a încruntat.

— A spus să-ţi aminteşti de Speciali, a spus ea. Că ai să ştii ce să faci cu ei.

— Şi altceva? Gura lui Jay era uscată şi tâmplele îi zvâcneau.

— Da. A dat din cap în mod energic. Mi-a zis să-ţi spun rămas-bun.

57 – Pog Hill Lane, februarie 1999

Au trecut douăzeci şi doi de ani până când să se întoarcă la Pog Hill. În parte se datorase mâniei, în alta, fricii. Nu a simţit niciodată că aparţinuse locului. Londra, categoric nu fusese un cămin. Locurile celelalte în care a trăit i-au părut toate la fel, cu mici variaţii în privinţa mărimii şi stilului construcţiei. Apartamente, camere mobilate. Chiar şi casa lui Kerry din cartierul Kensington. Alege-ţi propriul tău clişeu, cum ar fi spus Joe. Poate că era pur şi simplu pentru prima oară o teamă de a se întoarce la Pog Hill. Aproape cincisprezece ani de când cu *Jackapple Joe.* Şi de atunci, nimic. Era mai mult decât fenomenul de blocare al scriitorului. Se simţea ca şi cum ar fi fost fixat în timp, forţat să scrie şi să rescrie fanteziile din adolescenţa lui. *Jackapple Joe* fusese prima – şi singura – carte de adult pe care o scrisese. Dar, în loc de a-l elibera, îl încătuşase în copilărie. În 1977. Respinsese magia. Îi fusese de ajuns, şi-a spus el. Destul, şi destul, şi destul. Era pe picioarele lui şi aşa vroia să fie. Ca atunci când aruncase seminţele lui Joe printre butaşii de la Pog Hill, acţiune care manifestase decizia lui de a se desprinde de tot şi de toate de care se agăţase în ultimii trei ani: talismanele, panglicile roşii, Gilly, bârlogurile, cuiburile de viespi, drumurile cu piciorul de-a lungul liniilor de cale ferată şi bătăile de la Nether Edge. Totul se spulbera odată cu butaşii, cu gunoaiele şi cu cenuşa dintre şine. Apoi *Jackapple Joe*

335

le-a pus pe toate deoparte, la odihnă. Sau, aşa a crezut el. Totuşi, trebuie să fi rămas ceva. Poate ceva rarităţi, amintiri. O mâncărime rămasă în fundul minţii care refuza să fie scărpinată. O rămăşiţă de încredere, de convingere.

Poate că se înşelase în privinţa semnelor, poate că înţelesese greşit. În definitiv, ce evidenţă găsise? Câteva cutii cu reviste? O hartă însemnată cu creioane colorate? Poate că sărise la concluzii false. Poate că Joe spusese adevărul în cele din

urmă.

Poate că Joe se întorsese.

Aceasta era însă ceva ce îndrăznea cu greu să-şi imagineze. Joe a revenit la Pog Hill? Fără voia lui, a simţit cum îi zvâcneşte inima. Îşi imagina casa, aşa cum fusese ea, poate ceva mai năpădită de buruieni, dar cu parcela lui îngrijită sub camuflajul organizat de Joe ca soluţie permanentă, cu pomii decoraţi cu panglici roşii, cu bucătăria caldă şi plină de aromele vinului care fierbea... Jay a aşteptat să treacă mai multe luni înainte să ia hotărârea. Kerry îl sprijinea într-un mod chiar dezgustător, imaginându-şi poate că reprezenta o nouă sursă de inspiraţie, o nouă carte care l-ar împinge din nou în centrul atenţiei. Vroia să-l însoţească şi era atât de insistentă încât a acceptat în cele din urmă.

A fost o greşeală. Şi-a dat seama din momentul sosirii. Din nori curgea o ploaie de culoarea funinginei. Nether Edge era transformată în şantier de construcţii: buldozere şi tractoare se târau pe patul abandonat al căii ferate şi printre bungalow-uri identice şi curăţele. Tot ce fusese teren de cultură era acum o îngrămădeală de showroom-uri1, supermarketuri, centre comerciale.

1 Expoziţii de maşini.

336

Chiar şi chioşcul de ziare unde Jay se dusese de atâtea ori să cumpere ţigări şi reviste pentru Joe, devenise cu totul altceva.

Ultimele mine din Kirby fuseseră închise cu mulţi ani în urmă. Canalul fusese renovat şi, cu ajutorul unei fundaţii, se porniseră proiecte pentru construirea unui centru pentru vizitatori, unde turiştilor li se ofereau o coborâre într-un puţ de mină special transformat sau o plimbare pe un şlep pe canalul proaspăt curăţat.

Evident, Kerry găsea totul încântător.

Dar nu astea erau cel mai mare rău.

În ciuda tuturor transformărilor, el se aştepta ca măcar Pog Hill să fi supravieţuit. Şoseaua principală era mai mult sau mai puţin neschimbată, cu căsuţele ei în stil Edwardian, graţioase, deşi uşor înnegrite, cu aleea ei de tei. Podul era şi el aşa cum şi-l amintea, o nouă traversare pentru pietoni la un capăt, dar cu acelaşi şir de plopi care marcau intrarea în Pog Hill Lane şi inima lui Jay i-a jucat o mică festă izbindu-se de coaste când a oprit maşina la linia galbenă şi a privit în sus pe deal.

— Asta e tot? Kerry îşi controla imaginea în oglinda din faţa fotoliului pasagerului. Nu văd nicio urmă de ceva.

Jay nu i-a răspuns şi s-a dat jos din maşină. Kerry l-a urmat.

— Aşadar, aici a început totul. Părea cam dezamăgită. Ciudat. Credeam că ar fi cumva mai atmosferic.

Jay a ignorat-o şi a făcut câţiva paşi, înaintând pe deal.

Schimbaseră numele potecii. N-o să mai poţi găsi Pog Hill pe nicio hartă, de aici

înainte, nici Nether Edge şi niciunul din locurile în jurul cărora viaţa lui s-a împle

337

tit în acele trei veri de mult apuse. Acum se numeşte Meadowbank View, iar vechile case au fost dărâmate ca să cedeze locul unui şir de apartamente pe două etaje, construite din cărămidă, cu mici balcoane şi muşcate în ghivece de plastic. Pe cea mai apropiată clădire era un indicator pe care se putea citi „Meadowbank Quality Retirement Flats”1. Jay s-a dus până la locul unde fusese casa lui Joe. Nu mai era nimic acolo. Un mic loc de parcare asfaltat – „residents only”2 – într-o parte. În spatele noilor case, unde fusese cândva grădina lui Joe, era acum un pătrat de gazon cu un singur pomişor la mijloc. Din livada lui Joe, din grădina de zarzavat, din rândurile de coacăze, de zmeură, de agrişe, din viţă de vie, pruni, peri, morcovi, păstârnac, „Specialii”, nimic, nimic, nu mai rămăsese.

— Nimic.

Kerry l-a luat de mână: Bietul de tine, i-a şoptit ea la ureche. Dar nu cred că eşti teribil de supărat, nu-i aşa? Ea părea aproape mulţumită, ca şi cum situaţia prezentă i-ar fi fost pe plac. Jay a scuturat capul.

— Vrei să mă aştepţi în maşină, OK?

Kerry s-a încruntat: Dar bine, Jay...

— Două minute, OK?

Tocmai la timp. Simţea că ar putea exploda dacă mai ţinea totul în el. A fugit îndărătul grădinii şi a privit peste zid în jos spre excavaţie. Era plină de gunoaie. Saci cu deşeuri menajere acopereau pământul, frigidere aruncate, cauciucuri de automobil, lăzi, paleţi, cutii de conserve goale, vrafuri de reviste legate împreună cu sfoară. Jay a simţit cum îl scutura un râs nervos. Cum i-ar

1 Apartamente de calitate pentru pensionari Meadowbank.

2 Numai pentru rezidenţi.

338

mai fi plăcut lui Joe această imagine! Visul lui devenit realitate. Gunoaie revărsate pe dealul abrupt ca şi cum ar fi fost aruncate de trecători. Un cărucior de copil. Un cărucior pentru cumpărături. Cadrul unei antice biciclete. Excavaţia Pog Hill devenise o groapă pentru deşeuri. Cu efort, Jay s-a ridicat ca să poată sta călare pe zid. Patul căii ferate se vedea departe în jos de acolo, ascuns într-un mărăciniş şi un continent de gunoaie.

Pe zidul exterior, lucraseră cu sârg artişti în graffiti. Prin pietriş lucea la soare o grămadă de sticlă spartă. O sticlă nespartă era rezemată de un ciot, prăfuită şi agăţând lumina. O cordeluţă roşie, învechită în ani îi mai atârna de gât. Jay a recunoscut-o imediat ca fiind a lui Joe.

Cum de scăpase de la dărâmarea casei lui Joe era de neimaginat şi, mai mult,

cum de rămăsese intactă de atunci. Dar era în adevăr una din sticlele lui Joe. Cordeluţa colorată stătea dovadă, ca şi eticheta ce putea fi încă citită, în scrisul chinuit al bătrânului: „Speciali”. În timp ce îşi făcea drum spre pod, i s-a părut că vede, împrăştiate, mai multe din posesiunile lui Joe. Un ceas spart. O lopată, câteva găleţi şi ghivece în care crescuseră cândva plante. Imaginea era ca şi când cineva ar fi stat în vârful dealului şi, pur şi simplu, ar fi azvârlit conţinutul casei lui Joe în excavaţia de jos. Jay şi-a făcut drum printre tristele resturi, cu grijă să nu calce pe sticle sparte. Erau şi exemplare vechi din *Naţional Geographic* şi bucăţi dintr-un scaun de bucătărie. În fine, puţin mai jos, a găsit scrinul pentru seminţe cu picioarele rupte şi o uşă căscată. Brusc, s-a simţit cuprins de o furie oarbă. Era un sentiment com

339

plex, îndreptat atât împotriva lui şi a aşteptărilor lui nebuneşti, cât şi împotriva lui Joe, că lăsase să se întâmple acest dezastru, dar şi împotriva acelei persoane care stătuse în vârful dealului şi azvârlise viaţa întreagă a unui bătrân în gaură, ca şi cum n-ar fi fost decât un gunoi de aruncat. Mai rău, era şi frica, vina, conştiinţa groaznică că ar fi trebuit să vină aici mai demult, că ar fi fost aici ceva ce el ar fi trebuit să găsească, dar, ca întotdeauna, venise prea târziu.

A tot scormonit până ce Kerry a venit după el, cu o oră mai târziu. Era murdar, plin de noroi. Într-o cutie de carton căra şase sticle descoperite în diferite locuri, pe drumul ce cobora şi, în mod miraculos, întregi.

Specialii.

58 – Lansquenet, Vara 1999

Asta a fost tot. Jay şi-a dat imediat seama că Joe dispăruse. Exista o finalitate în acel rămas bun care nu putea fi ignorată. Ca şi cum bătrânul dispăruse complet cu ultima picătură din vinul lui. Timp de mai multe zile a respins certitudinea, spunându-şi că Joe se va întoarce, că nu plecase definitiv, că nu se putea să-l fi părăsit a doua oară. Sufletul însă dispăruse. Casa nu mai mirosea a fumul lui de ţigară. Postul cu muzica de altădată nu mai emitea şi era înlocuit cu un post local pe aceeaşi frecvenţă, care urla şlagăre moderne. Şi nu-l mai întrezărea pe Joe după colţul unei răsadniţe, sau după magazie sau în livadă, inspectând pomii. Nimeni nu se mai aşeza lângă el şi nu-l mai urmărea cum scrie la maşină, în afară doar de Rosa, care se strecura uneori jos din camera ei şi îl urmărea, ghemuită în patul lui. Vinul era acum doar vin, fără efecte speciale. De data aceasta, nu mai era furios. În schimb era învăluit într-un nimb de inevitabilitate. Din nou, magia nu mai lucra.

A trecut aşa o săptămână. Ploaia a început să se potolească, lăsând tot mai

multe pagube în urma ei. Jay şi Rosa au stat mai mult în casă. Rosa era un copil uşor de mulţumit. Îşi găsea singură cu ce să se ocupe. Îi plăcea să citească în cămăruţa ei de la mansardă, nou mobilată, sau juca scrabble pe podea sau pleca la plimbare cu Clopette pe câmpul îmbibat de apă. Uneori asculta radioul sau se juca cu aluat în bucătărie.

341

Câteodată chiar cocea nişte biscuiţi mici şi tari. Mărise venea în fiecare seară şi le gătea, dar nu stătea mai mult decât să ia cina şi să o asculte pe Rosa ce-i povestea de peste zi; apoi pleca din nou la lucru. Generatorul fusese reparat. Tranşeele pentru drenaj îi luaseră mai mult timp, dar urmau să fie gata în câteva zile. Îl angajase pe Roux şi câţiva lucrători de la şantierul lui Clairmont ca s-o ajute. Dar, chiar şi aşa, via rămăsese încă pe jumătate inundată.

La Jay s-au perindat câţiva vizitatori. Popotte a venit de două ori cu corespondenţa şi o dată cu prăjitura de la Josephine, dar Rosa era în dosul casei şi nu a fost reperată. O altă dată a venit Clairmont, cu un nou transport de bric-â-brac, dar nu a stat. Acum, că vremea se mai îndreptase, majoritatea sătenilor aveau propriile lor lucrări de făcut.

Prezenţa Rosei îi umplea casa. După plecarea lui Joe era mai mult decât bine-venită, deoarece casa părea ciudat de părăsită, ca şi cum ar fi fost lipsită de ceva deosebit de familiar. Pentru un copil de vârsta ei era foarte tăcută şi, uneori, Jay aproape o credea aparţinând mai mult lumii lui Joe decât a lui. Îi era dor de mama ei şi era vizibil că-i ducea lipsa. Cu excepţia unei singure ocazii, ele nu fuseseră despărţite niciodată. În fiecare seară o întâmpina pe Mărise cu aceeaşi îmbrăţişare tăcută, dar aprigă. Cina pe care o luau împreună era veselă şi animată, însă Mărise manifesta o rezervă pe care Jay nu reuşise încă să o pătrundă. Rareori vorbea despre ea. Nu-l menţiona nici pe Tony şi nici nu se arăta dispusă să termine povestea pe care o începuse în ziua inundaţiei. Iar Jay nu a insistat. Mai putea aştepta.

342

Câteva zile mai târziu, Popotte i-a adus un pachet de la Nick, ce conţinea contractele de la noul editor al lui Jay şi o serie de cupiuri din ziare, datate iulie, august şi septembrie. Într-un scurt bilet, Nick scria: Am crezut că te-ar putea interesa.

Jay a scos cupiurile.

Toate se refereau la el într-un fel oarecare. Le-a citit. Trei mici articole din ziare britanice făceau speculaţii cu privire la dispariţia lui. Un altul din *Publishers Weekly* sublinia întoarcerea lui pe scena literară. O retrospectivă din *The Sunday Times* intitulată CE S-A ÎNTÂMPLAT CU JACKAPPLE JOE? cu imagini din Kirby Monckton. Jay

a întors pagina. Acolo, privindu-l drept în ochi, cu zâmbetul lui obraznic, era o fotografie de-a lui Joe.

ACESTA SĂ FI FOST ORIGINALUL JACKAPPLE? întreba titlul.

Jay a rămas cu ochii la fotografie. În ea, Joe părea să aibă cincizeci, poate cincizeci şi cinci de ani. Cu capul descoperit, cu o ţigaretă în colţul gurii şi cu ochelarii lui în formă de semilună cocoţaţi pe vârful nasului. În mâini ţinea un ghiveci mare cu crizanteme, împodobite cu o decoraţie. În legendă se putea citi: „Un excentric local”.

„Mackintosh, cu reticenţa lui obişnuită, nu a ţinut niciodată să dezvăluie identitatea adevăratului Joe”, continua în cuprinsul său articolul, „deşi sursele noastre ne sugerează că acest bărbat ar fi putut fi inspiraţia pentru grădinarul favorit al naţiunii. Joseph Cox, născut la Sheffield în 1912, a lucrat întâi ca grădinar şef la o familie aristocratică, apoi, timp de treizeci de ani, în minele de cărbuni de la Nether Edge din Kirby Monckton,

343

înainte ca probleme de sănătate să-l oblige să se pensioneze. Un bine-cunoscut excentric local, dl. Cox a trăit mulţi ani în Pog Hill Lane, dar nu a putut fi găsit pentru un interviu la reşedinţa sa, acum Meadowbank Retirement Home. Doamna Julie Moynihan, o infirmieră de zi la azil, l-a descris reporterului nostru în termenii următori: „Este un adevărat gentleman, un bătrân gentleman adorabil, cu o tolbă minunată de anecdote. Sunt emoţionată la gândul că ar putea fi adevăratul Joe.”

Jay abia şi-a mai aruncat ochii pe restul articolului. Emoţii contradictorii îl zguduiau. Uimirea constatând că fusese atât de aproape de el, fără s-o ştie, fără să-i simtă prezenţa. Şi, mai ales, un sentiment copleşitor de uşurare, de bucurie. Trecutul putea fi răscumpărat până la urmă. Joe trăia încă la Pog Hill. Totul putea fi salvat, luat de la capăt.

S-a străduit să citească şi restul articolului. Nu era însă nimic special din nou în el. Un rezumat al cărţii *Jackapple Joe,* cu o poză a coperţii originale. O mică fotografie a Baronului Pâinii la braţ cu Candide, luată cu doi ani înainte de divorţul lor. Numele ziaristului care semna articolul, K. Marsden, îi era vag familiar, l-au trebuit câteva minute până să se dumirească: era numele pre-televiziune al lui Kerry.

Desigur, Kerry era. Avea sens. Ea ştia de Pog Hill Lane şi despre Joe. Şi, desigur, mai ştia şi o mulţime despre Jay. Avea acces la fotografii, jurnale intime, ziare. Cinci ani în care îi ascultase toate aiurelile lui, povestirile lui dezlânate şi reminiscenţele lui. A avut un moment trecător de anxietate. Oare ce-i spusese el cu exactitate? Cu ce i se trădase? Pe de altă parte, nu-şi imagina că, după felul cum o părăsise, mai avea dreptul

344

să se aştepte la loialitate sau discreţie din partea ei. Putea doar să spere că nu va depăşi limitele profesionalismului şi că nu va scoate la iveală viaţa lui intimă. Şi-a dat abia atunci seama că nu o cunoscuse îndeajuns pe Kerry ca să prevadă ce va face.

Dar nimic din toate astea nu mai părea important. Singurul lucru care însemna ceva era Joe. S-ar putea urca în câteva ore într-un avion spre Londra, şi-a spus el buimăcit de noutăţi, şi de-acolo să prindă un expres spre Nord. Ar putea ajunge acolo în aceeaşi seară. Îl putea vedea din nou. Îl putea chiar aduce cu el aici, dacă asta vroia bătrânul. Îi putea arăta Château Foudouin. O fâşie de ziar, abia de mărimea unui album de mărci, a alunecat din restul de cupiuri şi a zburat prin aer, aterizând pe podea. Jay s-a aplecat să o ridice şi a întors-o pe faţă. Era prea redusă ca să fie un articol. Trebuie să o fi trecut cu vederea printre celelalte cupiuri.

O notiţă de mână cu un pix era la partea de sus „Kirby Monckton Post"

Morţi – continuare

Joseph Edwin COX, la 15 septembrie 1999, în linişte, după o lungă suferinţă.

„Sărutul soarelui pentru iertare,

Cântul păsărilor pentru bucurie, într-o grădină te afli mai aproape de Inima Domnului Decât oriunde în altă parte pe pământ." Jay a rămas mult timp fără să-şi poată dezlipi privirea de bucăţica de ziar. Hârtia i-a scăpat printre degete, dar el continua s-o vadă, puternic luminată în imaginaţia lui, cu toată întunecimea zilei. Dar mintea lui refuza să proceseze informaţia. I se făcuse un gol în minte. Jay rămăsese cu privirea pierdută şi nu se mai putea gândi la nimic.

59

În zilele următoare, a trăit într-un fel de vacuum. Dormea, mânca şi bea într-o stare de năuceală. Forma lui Joe, imprimată în toate lucrurile, devenise ceva monstruos, care acoperea lumina. Cartea zăcea abandonată, aproape a fi terminată, acoperită de praf, într-o cutie sub pat. Deşi ploaia se oprise, nu suporta să privească grădina. „Specialii" creşteau înalţi, se lungiseră abandonaţi în ghivecele lor, aşteptând să fie transferaţi. Puţinele fructe care supravieţuiseră ploilor cădeau pe pământ fără ca el să mai încerce să le salveze. Buruienile, care crescuseră cu furie în timpul perioadei de umezeală, începuseră să pună stăpânire pe grădină. Într-o lună, nu va mai rămâne nimic din toată munca lui.

Sărutarea soarelui pentru iertare.

Cel mai rău din toate a fost că nu a ştiut. Să fi fost atât de aproape de dezlegarea misterului şi să-l fi pierdut din nou, în mod stupid, fără nicio explicaţie. Totul îi părea atât de lipsit de sens. Şi-l imagina pe Joe urmărindu-l din culise, aşteptând

momentul să sară *Surpriză!* Dar totul nu era decât o glumă. O înşelătorie elaborată, cu prieteni aliniaţi după perdea, cu amatori de petreceri şi plimbăreţi, Gilly şi Maggie şi Joe, şi toată lumea de la Pog Hill Lane, măşti smulse de pe feţe pentru a dezvălui adevăratul lor chip. Disperarea transformată în cascade de râs, pe măsură ce adevărul ieşea la lumină. Dar aceasta era o petrecere la care Jay nu fusese invitat.

346

Adio Specialilor. S-au uscat în întregime – murele şi socul, *Jackapple,* şi măceşul. Adio magie. Pentru totdeauna.

Şi, totuşi, încă îi mai putea auzi. Ca şi cum o parte din esenţa lor se evaporase în aerul din jur şi devenise parte din acest loc, prinseseră rădăcini, tot aşa ca mirosul de ţigară şi de zahăr ars în lemnăria din casă şi în tencuială. Toate zumzăiau de prezenţa dispărută, zumzăiau, şi cântau, şi râdeau mai gălăgios decât o făcuseră vreodată înainte, piatra şi faianţa, şi lemnul lustruit, şopoteau în agitaţie şi surescitare; niciodată liniştite, niciodată tăcute. Numai Jay nu le auzea. Starea lui depăşise limitele nostalgiei, ajunsese într-o deprimare din care nimic nu-l putea smulge. Îşi amintea de fiecare dată când îl urâse pe Joe. De fiecare dată când îşi vărsase furia împotriva dezertării bătrânului; îşi amintea de lucrurile pe care şi le spuseseră, pe care le spusese altora. Lucruri oribile. Îşi amintea de anii când l-ar fi putut căuta pe Joe, dar când nu făcuse niciun efort adevărat ca să o şi facă. Ar fi putut angaja un detectiv. Ar fi putut plăti pe cineva să-l găsească dacă nu o putea face singur. În schimb, a stat şi a aşteptat ca Joe să-l găsească pe el. Toţi anii ăştia pierduţi, sacrificaţi unui orgoliu. Şi acum era prea târziu.

Era un citat pe undeva de unde nu-şi putea aminti, ceva despre trecut care ar fi fost o insulă înconjurată de timp. Iar el pierduse ultima barcă către insulă, şi-a spus, plin de amărăciune. Pog Hill fusese acum alungat pe lista locurilor pierdute cu desăvârşire pentru el, mai rău decât pierdute. Cu Joe acum dispărut, era ca şi cum Pog Hill nu existase niciodată.

Sărutarea soarelui pentru iertare.

347

Dar ceea ce făcuse el depăşise cu mult toate acestea. Joe fusese acolo, îşi spunea el. Joe fusese în viaţă la Pog Hill pe tot timpul acelei veri. *Călătorie astrală,* spusese el, *de asta dorm eu al dracului de mult.* Şi, până la urmă, Joe venise la el. Joe încercase să-şi ceară iertare, să se împace. Şi, totuşi, Joe murise singur.

A fost bine că Rosa era încă la el. Chiar şi vizitele Marisei îi ridicau temporar moralul. Cel puţin, în felul acesta, trebuia să fie sobru în timpul zilei. Rutina trebuia să fie respectată, chiar dacă devenise fără sens.

Mărise remarcase în trecere o anumită schimbare în Jay, dar avea atât de multe

la care să se gândească la fermă, încât nu-i putea acorda decât o atenţie superficială. Lucrarea de drenaj fusese aproape terminată, via era acum fără apă stagnantă şi râul Tannes se adunase în albia lui normală. Trebuia să sacrifice o bună parte din economii ca să achite lucrarea şi noile furnituri, dar se simţea în siguranţă. Dacă recolta putea fi salvată, mai era o speranţă pentru anul următor. Dacă ar putea să economisească destui bani ca să cumpere proprietatea – un teren destul de sărac pentru construcţii, în majoritate prea mlăştinos pentru a fi cultivat. Ştia că Pierre-Emile nu era interesat să arendeze proprietatea: obţinea un profit prea mic dintr-un astfel de aranjament. El îşi avea familia la Toulouse. Nu. Sigur că ar dori să-l vândă. Era sigură că va vinde. Exista şi şansa ca preţul să scadă, şi-a spus ea. În definitiv, acesta nu era Le Pinot. Chiar şi acum, ar exista o şansă să poată strânge banii necesari. Douăzeci la sută era tot ce-i trebuia. Mai avea o speranţă că Mireille nu se va băga. În definitiv, bătrâna nu avea niciun interes să o vadă plecând.

348

Dimpotrivă... Mărise trebuia să stăpânească proprietatea. Nu putea fi la mâna unui contract de arendă. Mireille îi înţelegea motivul. Aveau nevoie una de alta, oricât de mult ura bătrâna această soluţie. Erau în echilibru pe o punte, fiecare ţinând un capăt al frânghiei. Dacă una îi dădea drumul şi cădea, cădeau amândouă.

Mărise nu-şi făcea probleme din a minţi. În definitiv, îi făcuse o favoare lui Mireille. Minciuna le proteja pe amândouă, ca o armă mult prea periculoasă pentru a fi folosită în război. Dar timpul trecea pentru amândouă. Pentru ea, sfârşitul arendei. Pentru Mireille, vârsta şi boala. Bătrâna vroia ca ea să părăsească ferma fiindcă o făcea vulnerabilă. Mărise se întreba doar dacă vechea ameninţare mai stătea în picioare. Poate că acum nu mai avea aceeaşi importanţă. La gândul că o putea pierde pe Rosa le ţinuse odinioară pe amândouă tăcute. Dar acum... Se întreba dacă Rosa mai însemna tot atât de mult pentru Mireille.

Se mai întreba şi ce avea fiecare dintre ele de pierdut.

60

Jay s-a trezit în ciripitul păsărelelor. O putea auzi pe Rosa mişcându-se în camera de sus, iar prin crăpăturile obloanelor pătrundeau raze galbene de soare. O clipă scurtă a avut senzaţia de bine. Apoi, amintirea morţii lui Joe l-a izbit în plin piept ca un val de durere pe care nu-l putea stăpâni şi care-l lua prin surprindere. În fiecare dimineaţă se trezea aşteptând ca lucrurile să fie diferite, dar în fiecare dimineaţă totul era neschimbat.

S-a rostogolit din pat, pe jumătate îmbrăcat, şi şi-a pus apă la fiert. S-a spălat pe faţă cu apă rece de la robinetul din bucătărie. Şi-a făcut o cafea pe care a băut-o

fierbinte. De sus o auzea pe Rosa cum dăduse drumul la apa de baie. A aranjat un *cate au lait* cu trei bucăţele de zahăr alături. O felie de pepene galben. Cereale. Rosa avea o poftă de mâncare sănătoasă.

— Rosa! Micul dejun! Era răguşit. Pe masă erau o mulţime de chiştoace de ţigări într-o farfurie, deşi nu-şi amintea să fi cumpărat sau să fi fumat vreo ţigară. O clipă a simţit un fior pe care l-ar fi putut recunoaşte drept speranţă. Dar niciun chiştoc nu era de Player's.

S-a auzit o bătaie în uşă. Popotte, i-a trecut prin minte, aducându-mi probabil vreo factură sau o scrisoare îngrijorată de la Nick, vrând să ştie de ce Jay nu-i returnase contractele. A mai dat pe gât o înghiţitură de cafea, care avea un gust rânced, şi s-a îndreptat spre uşă.

În faţa uşii se afla cineva, o siluetă imaculată, în pantaloni gri şi cardigan elegant de caşmir, tunsă la modă,

350

J.P. Tod's, cu un impermeabil „Burberry" şi o servietă roşie, „Louis Vuitton".

— Kerry?

În primul moment, s-a văzut pe el însuşi, aşa cum era, prin ochii ei: cu picioarele goale, neras, exasperat. Ea l-a întâmpinat cu un surâs care-i făcea dinţii să lucească.

— Bietul Jay. Arăţi absolut abandonat. Pot să intru?

Jay a ezitat. Era prea blândă. Nu a avut niciodată încredere în blândeţea lui Kerry. Fusese prea adesea semnalul care anunţa deschiderea ostilităţilor.

— Mda. Sigur. OK.

— Ce casă *încântătoare,* a exclamat ea, luată de un val de invidie. Iar scrinul pentru mirodenii, chiar îl ador. Şi bufetul... Se rotea cu eleganţă prin cameră, căutând un loc unde să se aşeze, pe care să nu fie îngrămădite lucruri. Jay a tras nişte haine murdare de pe speteaza unui scaun şi i-a făcut semn să ia loc.

— Scuză-mi dezordinea, a început el. Şi-a dat seama însă prea târziu că tonul lui îi oferea ei un avantaj. Kerry a etalat zâmbetul patentat „Kerry O'Neill" şi s-a aşezat, încrucişându-şi picioarele. Arăta ca o foarte frumoasă pisică siameză. Jay nu putea bănui ce-i trecea ei prin cap. De fapt, nu ştiuse niciodată. Zâmbetul ar fi putut fi autentic. Dar cine putea şti?

— Cum de m-ai găsit? A încercat din nou să elimine din voce sentimentul de scuză. Nu cred să fi făcut vreun efort ca să fac publicitate pentru locul în care m-am stabilit.

— Dar tu ce crezi? Nicky mi-a spus, a zâmbit ea. Evident, a trebuit să-l conving. Poate că nu ştii, dar toată lumea a fost îngrijorată pentru tine. Să fugi aşa. Să păstrezi doar pentru tine acest nou proiect.

351

Îl privea cu un aer superior şi i-a pus o mână pe umăr. El a observat că ochii ei îşi schimbaseră culoarea – albaştri în loc de verzi. Joe avusese şi aici dreptate în privinţa lentilelor de contact.

A dat din umeri, simtindu-se stângaci şi greoi.

— Desigur. Înţeleg perfect. Mâna ei a alunecat spre păr, îndepărtându-l de pe frunte. Jay şi-a amintit că niciodată nu era mai periculoasă decât când se străduia să fie mămoasă. Arăţi absolut *dărâmat.* Ce ţi-ai făcut? Prea multe nopţi nedormite?

Jay i-a dat mâna la o parte.

— Ţi-am citit articolul, a spus el.

Kerry a ridicat din umeri. Da, am scris câteva articole pentru suplimente literare. Nu m-am putut opri să cred că *Forum* a devenit puţin prea în spirit de bisericuţă, nu crezi? Prea restrictiv?

— Ce nu-ţi place? Nu ţi-au oferit un nou serial?

Kerry a ridicat din sprâncene.

— Dragule, ai învăţat să devii sarcastic, a spus ea. Îmi pare bine pentru tine. Dar, trebuie să ştii că Channel Five au venit cu o idee formidabilă. Şi-a aruncat ochii spre cerealele, cafeaua şi fructul, aşezate pe masă. Îmi dai voie? Sunt absolut *moartă de foame.* Jay a urmărit-o cum îşi turna un bol de *cafe au lait,* iar ochii ei s-au întors către ceaşca din mâna lui: Chiar că ai devenit un băştinaş. Cafea în boluri şi Gauloises pentru micul dejun. Aşteptai pe cineva, sau nu ar trebui să pun întrebări?

— Am grijă de copilul unei vecine, i-a răspuns Jay, încercând să nu se scuze. Doar pentru câteva zile până ce se retrag apele.

Kerry a zâmbit: Câtă amabilitate. Sunt sigură că pot ghici al cui copil este. După ce ţi-am citit manuscrisul.

352

— L-ai citit? La naiba cu defensiva. Ar fi trebuit să fie oarbă ca să nu observe cum i-a zvâcnit braţul şi a vărsat cafea fierbinte pe podea. Dar ea a zâmbit din nou.

— Mi-am aruncat o privire. Genul ăsta de stil naiv este foarte reconfortant. Foarte *de acum.* Şi are un simţ al locului surprinzător – a trebuit să vin să-l văd. Apoi, când mi-am dat seama cât de bine se potrivesc – cartea ta şi programul meu...

Jay a scuturat din cap. Era ceva dureros şi nu putea să nu realizeze că pierduse ceva important.

— Ce vrei să spui?

Kerry l-a privit, prefăcându-se a fi nerăbdătoare.

— Păi, tocmai vroiam să-ţi spun. Este vorba, evident, de programul lui Channel Five, a reluat ea. *Păşuni noi.* Este vorba despre britanicii care trăiesc în străinătate. Unul din acele show-uri „stil de viaţă – documentar turistic”. Şi când Nicky a menţionat acest *loc minunat* – plus tot ce se întâmplă în cartea ta – mi s-a părut o

găselniţă extraordinară.

— Stai un pic. Jay a pus jos cana cu cafea. Sper că nu-ţi trece prin gând să mă implici şi pe mine în schema ta?

— Păi, cu siguranţă, i-a răspuns Kerry enervată. Locul este ideal. Am şi vorbit cu câţiva localnici şi am descoperit un interes fantastic. Iar tu eşti ideal. Vreau să spun, gândeşte-te la publicitate. Când o să apară noua carte...

Jay a scuturat capul energic: Nu, nu sunt interesat, i-a spus el. Uite ce e, Kerry, ştiu că tu încerci să mă ajuţi, dar ultimul lucru pe care-l vreau acum este publicitatea. Eu am venit aici ca să fiu singur.

— *Singur?* a ripostat cu ironie Kerry. Jay a văzut-o

353

cum privea peste el în bucătărie şi s-a întors. Rosa era în picioare, îndărătul uşii, în pijamaua ei roşie, cu ochii larg deschişi de curiozitate şi cu zulufii ciufuliţi.

— *Salut!* a spus Rosa cu gura până la urechi. *Cest qui, cette dame? Cest une Anglaise*?

Zâmbetul lui Kerry s-a lăţit. Tu trebuie să fii Rosa, a spus ea. Am auzit atât de multe despre tine. Şi, ştii ceva, iubito, mi-am imaginat întotdeauna că trebuie să fii surdă.

— Kerry. Jay era enervat şi se simţea inconfortabil. Putem vorbi mai târziu. În momentul ăsta, nu e cel mai bun timp, OK?

Kerry şi-a sorbit alene cafeaua. Nu trebuie să fii ceremonios cu mine, a spus ea. Ce fetiţă adorabilă. Sunt sigură că seamănă cu mama ei. Am impresia că le cunosc deja pe amândouă. Ce drăguţ din partea ta că toate personajele sunt create după oameni adevăraţi. Este aproape ca un *roman-â-clef.* Sunt sigură că asta va reuşi admirabil în emisiunea mea.

Jay a privit-o: Kerry, eu nu particip în nicio emisiune, să-ţi iei gândul de la asta.

— Iar eu sunt sigură că ai să-ţi schimbi părerea când ai să te gândeşti puţin, i-a răspuns ea.

— Ba nu, n-am s-o fac.

Kerry şi-a ridicat sprâncenele: în definitiv, de ce nu? Este chiar perfect. Mai mult, ţi-ar putea relansa cariera.

— Şi pe a ta, i-a răspuns el sec.

— Poate că da. Şi ce e rău în asta? în definitiv, după tot ce am făcut pentru tine – câtă muncă am băgat în tine – poate că îmi datorezi un pic în schimb. Poate că

1 Cine e doamna asta? Este o englezoaică?

2 Roman-cheie

354

atunci când toate astea s-au rezolvat, ţi-aş putea scrie biografia, dându-mi

propriile mele păreri despre Jay Mackintosh. Încă ţi-aş putea ajuta foarte mult în cariera ta, dacă m-ai lăsa.

— Îţi *datorez* eu ţie? în trecut s-ar fi înfuriat. S-ar fi simţit chiar vinovat. Acum era aproape amuzat. Te-ai folosit prea des de acest argument, Kerry. Nu mai ţine. Şantajul emoţional nu constituie o bază pentru o relaţie. Şi nu a constituit niciodată.

— Te rog. Făcea un efort vizibil pentru a se controla. Ce ştii tu despre toate astea? Singura relaţie la care ai ţinut a fost cu un bătrân escroc, care te-a păcălit tot timpul şi te-a aruncat când i-a venit bine. A fost mereu: Joe a zis aşa, Joe a făcut aşa. Poate acum că a murit, o să creşti destul ca să apreciezi că banii, şi nu magia, fac ca globul să se învârtească.

Jay a zâmbit: Asta pare cam luată din emisiunile tale, a spus el cu o voce blândă. Dar, aşa cum ai spus, Joe a murit. Aşa că nu mai e vorba despre el. Poate că mai era când am ajuns aici. Poate că încercam să readuc la viaţă trecutul. Poate încercam cumva să fiu Joe. Dar nu acum.

Kerry l-a privit cu atenţie: Te-ai schimbat, a spus ea.

— Poate.

— La început credeam că era locul acesta, a continuat ea. Acest locşor patetic, cu o singură plăcuţă pentru oprire şi căsuţele de lemn pe malul râului. Trebuia să fii tu ca să te îndrăgosteşti de el. Să reînvie un alt Pog Hill. Dar nu este aşa, aşa-i că am dreptate?

El a scuturat capul: Nu întru totul, nu.

— Este mai rău decât atât. Şi este atât de evident. A râs ascuţit. Este exact genul de lucru pe care l-ai face

355

tu. Ţi-ai găsit şi muză aici, nu-i aşa? Aici printre caprele ridicole şi viile astea prăpădite. Ce admirabil de stângaci. Ce al naibii ca tine.

Jay a privit-o: Ce vrei să spui?

Kerry a dat din umeri. Reuşea să pară amuzată şi rea în acelaşi timp: Te cunosc, Jay. Eşti persoana cea mai egoistă pe care am întâlnit-o. Tu nu faci niciodată un efort să ajuţi pe cineva. Aşa că, de ce te îngrijeşti de copilul ei? Oricine poate vedea că nu te-ai îndrăgostit numai de locul ăsta. A chicotit iritată. Ştiam că se va întâmpla cândva, a declarat ea. Cineva va reuşi să aprindă fitilul. La un moment dat, am crezut că puteam fi chiar eu. Dumnezeu ştie, am făcut destul pentru tine. Meritam să fiu eu. Adică, ce a făcut ea pentru tine? Ştie măcar ceva despre munca ta? îi pasă măcar de ea?

Jay şi-a mai turnat o ceaşcă de cafea şi a aprins o ţigaretă.

— Nu, a spus el. Nu cred că ştie. Ei îi pasă numai de pământ. De vie. De fiica ei. De lucruri reale. A zâmbit chiar la ideea asta.

— Ai să te plictiseşti destul de curând, i-a prezis Kerry dispreţuitoare. Tu nu ai

fost niciodată tipul care să trăiască în lumea reală. Nu ai avut niciodată o problemă de care să nu fugi. Aşteaptă doar până ce lucrurile vor deveni un pic mai reale pentru tine. Ai să fugi ca din puşcă.

— Nu şi de data asta. Vocea lui era calmă. Nu de data asta.

— Vom vedea, a spus ea pe un ton rece. Nu-i aşa? După ce terminăm *Pastures New.*

De îndată ce Kerry a plecat, Jay a pornit cu maşina la Lansquenet, lăsând-o pe Rosa cu instrucţiuni severe

356

să nu părăsească casa şi şi-a vărsat o parte din furie, prin telefon, lui Nick Horneli. Dar Nick a fost mai puţin receptiv decât a sperat.

— Am crezut că ar fi o publicitate bună pentru tine, a spus el calm. Nu foarte des ai parte de o a doua şansă în afacerea cu editarea, Jay, şi trebuie să-ţi spun că ar trebui să'te străduieşti un pic să o prinzi din zbor pe asta.

— Oh. Nu era ceea ce se aşteptase să audă şi, pentru o clipă, a fost luat pe nepregătite. Se întreba ce-i spusese exact Kerry.

— În plus, nu-mi face plăcere să te grăbesc, dar încă mai aştept contractele tale semnate şi ultima parte a noului manuscris. Editorii au devenit cam nervoşi, întrebându-se când ai de gând să-l termini. Dacă aş putea avea o primă versiune...

— Nu. Jay percepea insistenţa cu care vorbea Nick. Nu Nick, n-am să mă las constrâns.

Dintr-odată, tonul lui Nick a devenit de o indiferenţă periculoasă. Adu-ţi aminte, Jay, că în prezent eşti o continuă necunoscută. Desigur, o legendă, ceea ce nu este deloc rău... dar nu uita că mai ai şi o reputaţie.

— Ce reputaţie?

— Nu cred că, în acest moment, este foarte constructiv...

— Ce afurisită de reputaţie?

Aproape că îl vedea cum ridică din umeri: OK, eşti un risc, Jay. Eşti plin de idei mari care dau pe de lături, dar nu ai produs nimic valoros de ani de zile. Eşti temperamental. Tu nu respecţi termenele. Eşti întotdeauna ultimul care soseşte la întâlniri. Eşti depăşit. Eşti o a naibii de primadonă, care trăieşte din reputaţia de acum

357

zece ani, care nu înţelege că, în afacerea asta, nu-ţi permiţi să-ţi neglijezi, să-ţi baţi joc de publicitate.

Jay a făcut un efort să-şi păstreze un ton calm: Ce încerci să-mi spui, Nick?

Nick a oftat: Tot ce vreau să-ţi spun este să fii puţin mai flexibil. Afacerea cu editarea de cărţi s-a schimbat de când cu *Jackappte Joe.* Pe atunci era OK pentru

tine să fii excentric. Chiar asta se aştepta de la tine. Chiar puţin nostim. Dar astăzi, nu mai eşti decât un alt produs şi nu-ţi poţi permite să dezamăgeşti pe cineva. Şi, cel din urmă, pe mine.

— Aşadar?

— Aşadar îţi spun că, dacă nu semnezi contractul şi nu termini manuscrisul într-un timp rezonabil – să spunem cam într-o lună – atunci Woridwide se retrage şi eu mi-am pierdut credibilitatea pentru nimic. Am şi alţi clienţi, Jay. Trebuie să mă gândesc şi la ei.

Cu greutate, Jay a replicat: înţeleg.

— Uite, Jay, să ştii că sunt de partea ta.

— Ştiu. Nu mai avea chef să-i vorbească. Crede-mă, Nick, am avut o săptămână grea. S-au întâmplat prea multe. Şi când Kerry a apărut în pragul meu...

— Şi ea vrea să te ajute, Jay. Ţine la tine. Cu toţii ţinem la tine.

— Sigur, ştiu asta. Şi-a îndulcit vocea, deşi fierbea de mânie. O să fiu OK, Nick. Ai să vezi.

— Sigur că aşa va fi.

A închis telefonul cu senzaţia că se petrecuse ce era mai rău în relaţia lor. Ceva se schimbase. Ca şi cum, după dispariţia protectiei lui Joe şi a influenţei ei, redevenise vulnerabil ca în adolescenţă. Jay şi-a strâns pumnii.

358

— Monsieur Jay! Vă simţiţi bine?

Era Josephine, îngrijorată.

El a dat din cap.

— Vrei o cafea? Şi o felie din prăjitura mea?

Jay ştia că trebuia să se întoarcă ca s-o controleze pe Rosa, dar tentaţia de a sta departe pentru un timp era prea mare. Discuţia cu Nick îi lăsase un gust amar, cu atât mai mult cu cât ce-i spusese era adevărat.

Josephine era plină de noutăţi.

— Georges şi Caro Clairmont au fost în contact cu o doamnă englezoaică, cineva de la televiziune. Le spunea că ar vrea să facă un film aici, ceva despre călătorii. Şi Lucien Merle e plin de veştile astea. El crede că ar însemna transformarea Lansquenetului.

Jay a dat încet din cap şi cu greutate: Ştiu.

— O cunoşti?

A dat din nou din cap. Prăjitura era bună, merele glasate pe un aluat din migdale. S-a concentrat asupra gustării. Josephine îi explica cum Kerry le vorbise oamenilor timp de mai multe zile, înregistrând cu micul ei casetofon şi făcând poze. Venise cu ea şi un fotograf, tot un englez, *tres comme il faut1.* Jay a citit în expresia lui Josephine o dezaprobare pentru Kerry. Nu era de mirare. Kerry nu era genul de

femeie care să placă altor femei. Ea făcea eforturi doar faţă de bărbaţi. Părea că amândoi englezii se aflaseră în regiune de ceva timp şi locuiau la soţii Merle. Şi-a amintit că Toinette Merle era în gazetărie. Asta explica şi fotografia şi articolul din *Courrier d'Agen.*

— Ei sunt aici din cauza mea.

L-a explicat situaţia, de la plecarea lui intempestivă de

1 Foarte decent.

359

la Londra şi până la sosirea lui Kerry. Josephine îl asculta în tăcere.

— Ce crezi, cât de mult o să stea aici?

— Atât cât le trebuie.

— Oh! O pauză. Georges Clairmont vorbeşte deja să cumpere proprietăţi abandonate din Les Marauds. Crede că preţul pământului va creşte când se vor răspândi noutăţile.

— S-ar putea.

Ea l-a privit în mod ciudat: Este un moment bun acum să cumperi, după o vară atât de umedă, a continuat ea. Oamenii au nevoie de bani. Aproape că nu se poate vorbi de o recoltă. Nu-şi pot permite să păstreze un pământ neproductiv. Lucien Merle a răspândit deja veştile în Agen.

Jay nu-şi putea alunga ideea că ochii ei dezaprobau ce rostea: Cu toate astea, afacerea ta nu va suferi, aşa-i? a spus el, făcând un efort să ridice spiritele amândurora. Toţi oamenii ăia însetaţi care se vor învârti pe aici.

Ea a ridicat din umeri: Nu pentru mult timp. Nu aici.

Jay şi-a dat seama la ce se gândea. Le Pinot avea douăzeci de cafenele, restaurante, Medonald's-uri şi un centru de distracţii. Afacerile locale se închiseseră pentru a face loc unor restaurante mai elegante. Localnicii au plecat, incapabili să ţină ritmul rapid al schimbărilor. Fermele încetaseră de a mai fi viabile. Chiriile se dublaseră, se triplaseră. S-a întrebat dacă Josephine ar putea face faţă competiţiei. În ansamblu nu era posibil.

Îl găsea Josephine vinovat pe el? Nu-şi putea da seama din expresia ei. Faţa ei, de obicei îmbujorată şi surâzătoare, părea închisă şi întunecată acum. Părul îi

360

cădea fără viaţă pe frunte şi ea îşi făcea de lucru cu ceştile goale.

S-a întors la fermă cu un sentiment de nelinişte, pe care nu l-a făcut să dispară nici despărţirea călduroasă de Josephine. L-a văzut pe Narcisse în drum şi i-a făcut cu mâna, dar el nu i-a răspuns.

Trecuse aproape o oră până când s-a întors Jay la Château Foudouin. A parcat maşina pe alee şi a plecat în căutarea Rosei care, bănuia el, trebuia să fie

înfometată. Casa era însă goală. Clopette se învârtea la marginea grădinii de zarzavat. Impermeabilul şi pălăria Rosei erau agăţate în spatele uşii care dădea în bucătărie. A strigat-o. Niciun răspuns. Fiind puţin îngrijorat, s-a îndreptat spre spatele casei, apoi la locul preferat al fetiţei, lângă râu. Tot nimic. Dacă a căzut în râu? Tannes era încă periculos de umflat, cu malurile erodate, gata să se surpe. Dacă a nimerit în vreo capcană veche pentru vulpi? Sau a căzut pe treptele din pivniţă?

A căutat-o din nou în casă, apoi pe afară. Livada. Via. Magazia şi vechiul hambar. Nici acolo, nimic. Nici măcar urme de paşi. În cele din urmă, a trecut pe pământul Marisei, sperând că Rosa să se fi dus să o vadă pe mama ei. Dar Mărise corecta vopseaua din bucătărie, cu părul strâns într-o basma roşie şi cu pantalonii plini de vopsea.

— Jay! părea bucuroasă să-l vadă. E totul în ordine? Ce face Rosa?

Nu-i putea spune.

— Rosa e bine. Mă întrebam dacă ai nevoie de ceva din sat. Mărise a scuturat capul. Nu părea să-i fi remarcat îngrijorarea.

— Nu. Am tot ce-mi trebuie, a spus ea binedispusă.

361

Aproape că am terminat aici. Rosa se poate întoarce mâine dimineaţă.

Jay a încuviinţat din cap: Splendid. Vreau să spun...

Mărise i-a adresat unul din rarele şi caldele ei zâmbete.

— Ştiu, a spus ea, ai fost foarte amabil şi răbdător. Dar mai ştiu şi că ai să fii bucuros să ai din nou casa numai pentru dumneata.

Jay a făcut o strâmbătură, capul începuse să-l doară din nou. A înghiţit cu greutate. Ar trebui să mă întorc, a spus el fără entuziasm. Rosa...

Ea a dat din cap. Ai fost foarte bun cu ea. Nici nu-ţi dai seama... Dar Jay nu i-a mai suportat recunoştinţa. A fugit tot drumul către ferma lui.

A mai trecut o oră în timp ce inspecta toate ascunzişurile ei posibile. Ştia că n-ar fi trebuit să o lase singură pe Rosa. Rosa era un copil zburdalnic şi poznaş, capabilă de orice capriciu şi fantezie. Chiar acum, se putea ascunde de el, aşa cum o făcuse în primele săptămâni după ce se instalase la fermă. Toate astea puteau fi ideea ei despre o glumă. Dar, pe măsură ce timpul trecea şi Rose nu era de găsit nicăieri, a început să ia în calcul şi alte opţiuni. Ar fi fost foarte uşor, de pildă, să şi-o imagineze căţărându-se pe malul râului Tannes şi alunecând de acolo, înghiţită de ape câţiva kilometri şi aruncată pe un mal noroios chiar înspre Les Marauds. Uşor, de asemenea, să o creadă hoinărind pe şoseaua către Lansquenet şi agăţată, poate, de un străin într-o maşină.

Străin? Dar în Lansquenet nu erau străini. Toţi se cunoşteau între ei. Uşile nu se încuiau niciodată. Doar dacă... Dintr-odată şi l-a amintit pe Patrice, omul care o

362

pândea pe Mărise din zilele ei de la Paris. Sigur că nu el – după şapte ani. Dar aceasta putea explica multe lucruri. Împotrivirea ei de a veni în sat. Refuzul ei de a părăsi locul care devenise un refugiu sigur pentru ea. Atitudinea de aprigă protecţie faţă de Rosa. Ar fi putut cumva Patrice să-i ia urma la Lansquenet? Urmărise el ferma în linişte, aşteptând doar o ocazie pentru a da lovitura? Putea el fi unul dintre săteni, stând pe-aproape şi aşteptând momentul? Ideea i se părea ridicolă, o pură ficţiune de benzi desenate, genul de scenariu pe care l-ar fi putut scrie el însuşi, la paisprezece ani, într-o după-amiază de trândăvie, lângă canal. Oricum, doar la gândul ăsta, şi inima i se strângea. Şi-l imagina pe Patrice, semănând puţin cu Zeth, devenit mai înalt cu vârsta şi mai rău, cu obrajii mai traşi, cu ochii nebuni, dar inteligenţi. Zeth, cu o puşcă adevărată de data asta, aşteptând în poartă, cu privirea aceea cu care îşi evalua prada. Era ridicol, dar atunci îi părea foarte posibil, o concluzie logică pentru restul acelei veri, pentru dispariţia finală a lui Joe, pentru modul în care evenimentele au alunecat neîncetat înapoi către acel ultim octombrie şi către Pog Hill Lane. Oricum, nu mai ridicol decât restul.

S-a gândit să ia maşina, dar a respins ideea. Rosa putea să se fi ascuns în vreun tufiş de la marginea drumului, prea uşor de scăpat privirilor, chiar şi ale unui şofer care conducea încet. Aşa că a pornit pe jos pe drumul spre Lansquenet, oprindu-se din când în când ea s-o strige. A cercetat şanţurile şi s-a uitat în spatele pomilor. A făcut un ocol pe la un iaz cu raţe, care ar fi putut tenta un copil curios, apoi la un hambar abandonat. Nicăieri, nicio urmă de a ei. În sfârşit, ajungând în

363

sat, a atacat ultima opţiune realistă. S-a îndreptat către locuinţa lui Mireille.

Când a ajuns acolo, primul lucru pe care l-a remarcat, a fost maşina parcată în faţa casei: un Mercedes lung, cenuşiu, cu geamuri fumurii şi plăcuţe de maşină închiriată. O maşină de gangster, şi-a spus el, sau una de moderator de show de jocuri de noroc. Cu inima bătândă, Jay s-a dus drept spre uşă. Fără să se oprească pentru a ciocăni, a deschis-o şi a strigat cu o voce aspră: Rosa?

Şedea pe palier, în pulovăraşul ei portocaliu şi blugi, şi privea într-un album cu fotografii. Cizmuliţele ei de cauciuc erau parcate la uşă. A ridicat ochii când l-a auzit pe Jay strigând-o pe nume, şi i-a rânjit. Uşurarea l-a făcut pe Jay aproape să cadă în genunchi.

— Ce joc a fost ăsta? Te-am căutat peste tot. Cum de ai ajuns aici?

Rosa îl privea fără nicio jenă: Dar prietena ta a venit să mă ia. Prietena ta englezoaică.

— Unde e ea? Jay simţea cum trece de la uşurare la o mânie rece. Unde naiba este ea?

— Jay, dragul meu. Kerry apăruse în uşa bucătăriei, simţindu-se foarte ca acasă, cu un pahar cu vin în mână: Nu prea este genul de limbaj pe care să-l foloseşti în prezenţa unui copil, care este în grija ta. L-a aruncat un zâmbet care se vroia cuceritor. În spatele ei, apăruse Mireille, monumentală în rochia ei de casă neagră.

— Venisem să mai discut cu tine, dar plecaseşi, i-a explicat Kerry pe un ton dulcegăros. Rosa mi-a deschis uşa. Şi am avut o conversaţie foarte plăcută, ea şi cu mine, nu-i aşa, Rosa? Ultima frază a fost rostită în franceză, probabil ca s-o includă şi pe Mireille, care

364

stătea tăcută în spatele ei. Trebuie să-ţi spun că ai fost cumplit de secretos cu toate, Jay, dragule. Biata Madame Faizande nu avea habar de nimic.

Jay i-a aruncat o privire lui Mireille, care îl urmărea cu mâinile încrucişate pe enormul ei piept.

— Kerry, a început el, dar ea i-a oferit unul din zâmbetele ei reci şi strălucitoare.

— Ce reuniune încântătoare, a remarcat ea. Ştii. Încep să înţeleg ce te-a atras în locul acesta. Atât de multe secrete. Atât de multe caractere fascinante: Madame d'Api, de pildă. Madame Faizande mi-a povestit totul despre ea. Totuşi, nu e chiar aşa cum apare ea în cartea ta.

Jay a privit în sus, spre Rosa: Vino aici. Rosa, e timpul să mergem acasă, i-a spus el liniştit.

— Din tot ce am constatat, eşti foarte popular aici, nu a renunţat Kerry. Prevăd că ai să fii eroul local atunci când o să-i dăm drumul lui *Pastures New.* O să oferi un sprijin serios localităţii.

Jay a ignorat-o: Rosa, a repetat el. Fetiţa s-a ridicat şi a scos un oftat teatral.

— O să apărem cu adevărat la televiziune? a întrebat Rosa, în timp ce-şi punea cizmele. *Maman* şi tu şi toată lumea? Avem televizor acasă. Îmi plac emisiunile *Cocoricoboy* şi *Nos Amis Les Animaux.* Dar *Maman* nu mă lasă să urmăresc *Cinema de Mmuit.* S-a strâmbat. Prea se sărută mult.

Jay a luat-o de mână: Nimeni n-o să fie la televiziune, a spus el apăsat.

— Oh!

— Nu cred că tu ai de ales, a remarcat cu calm Kerry. Am deja gata un program excelent, cu sau fără tine.

365

Artistul, influenţa lui, ştii toată chestia. Uită-l pe Peter Mayle. Până să-ţi dai seama, lumea o să curgă aici. În ţara lui Jay Mackintosh. De fapt ar trebui să fii recunoscător.

— Te rog, Kerry.

— Pentru numele lui Dumnezeu! S-ar putea crede că te-am ameninţat cu puşca.

Oricine altcineva şi-ar da braţul drept pentru această publicitate gratuită!

— Nu sunt eu acela.

Kerry a râs: Totdeauna a trebuit să fac eu singură toată munca, a remarcat ea cu voioşie. Întruniri, interviuri. Aducându-te la petrecerile potrivite. Trăgând sforile. Şi acum strâmbi din nas în faţa unei ocazii fantastice – şi pentru ce? Maturizează-te, scumpule. Nimeni nu mai dă doi bani pe alinturi stângace.

Semăna atât de mult cu Nick încât, pentru o clipă, Jay a avut groaznica convingere că erau împreună în afacerea asta, că plănuiseră totul între ei.

— Eu nu vreau ca oamenii să curgă aici, a spus el. Nu vreau turişti şi baruri cu hamburgeri şi nici chioşcuri cu suveniruri răsărind în Lansquenet. Ştii ce urmări are acest fel de publicitate.

Kerry a ridicat din umeri: Şi mie mi se pare că tocmai de asta are nevoie acest loc, a spus ea în mod raţional. Arată pe jumătate mort. Şi-a privit unghiile şi s-a încruntat. Oricum, nu tu eşti cel care decide, aşa-i? Şi nu văd pe nimeni care să renunţe la o afacere.

Avea, desigur, dreptate. Şi ăsta era cel mai mare rău. Ocazia mătură totul în faţa ei, fie că e bine-venită sau nu. Îşi imagina Lansquenetul, ca şi Pog Hill, aruncat în rândurile tot mai mari ale acelor lucruri care au existat doar în trecut.

— Nu aici. Asta nu se va întâmpla aici.

Râsul lui Kerry l-a urmărit pe tot lungul străzii.

61

Mărise a sosit, ca de obicei, la ora şapte. Aducea o sticlă de vin şi un coş de nuiele închis. Îşi spălase părul şi, pentru prima oară de când o cunoştea, purta o fustă lungă, roşie, şi puloverul ei negru. Îi schimba înfăţişarea, o făcea să semene cu o ţigancă, iar pe buze se observa puţină culoare. Iar ochii îi erau strălucitori.

— Mă simt de parcă aş vrea să celebrez ceva, a anunţat ea, punând sticla pe masă. Am adus nişte brânză şi un *foie gras* (pate de ficat) şi pâine cu nuci. Mai am şi o prăjitură şi nişte biscuiţi cu migdale. Şi nişte lumânări.

A scos din coş două sfeşnice de aramă şi le-a aşezat pe masă. Apoi a înfipt două lumânări în locaşul pentru ele.

— Arată bine, nu-i aşa? Nu-mi pot aminti când am avut ultima oară cina la lumina lumânărilor.

— Anul trecut, a răspuns Rosa pe un ton caustic. Când ne-a lăsat generatorul.

Mărise a râs: Atunci n-a contat.

În seara aceea, Mărise era şi mai relaxată ca niciodată. Împreună cu Rosa, au pus masa cu farfurii pictate în culori vii şi pahare de vin de cristal. Rosa a cules flori din grădină pentru ornamentul din centrul mesei. Au mâncat *foie gras* pe pâine cu nuci

şi au băut vinul lui Mărise, care avea gust de miere, de piersici şi de migdale prăjite, apoi salată cu brânză caldă de capră, apoi cafea, prăjitură şi *petits fours.* Pe tot timpul micii

367

sărbătoriri, Jay a încercat să-şi adune gândurile. Rosa. Instruită de el să nu pomenească de vizita la Lansquenet, era binedispusă şi insista să-şi primească *„son canard" – o* bucăţică de zahăr, înmuiată în vin – dându-i pe ascuns, pe sub masă, lui Clopette resturi de mâncare şi, după aceea căpriţa a fost gonită în grădină, prin fereastra deschisă. Mărise era vioaie şi vorbăreaţă şi frumoasă în lumina aurie. Totul trebuie să fie perfect.

Jay îşi spusese că trebuia să aştepte momentul potrivit. Deşi ştia că nu era niciodată un moment potrivit, ci doar o tactică de amânare. Trebuia să i-o spună înainte să descopere ea. Şi, mai ales, înainte să-i scape ceva Rosei.

Dar, pe măsură ce seara se scurgea, îi devenea tot mai greu să facă prima mişcare. Conversaţia lui a lâncezit. A început să-l doară capul. Mărise, însă, părea să nu observe. În schimb, ea era plină de detalii cu privire la noul stadiu al planului de drenaj, la mărirea pivniţei, la uşurarea pe care o simţea că va avea o recoltă de struguri pentru vin, deşi mult mai redusă; era plină de optimism pentru anul următor. Plănuia să cumpere pământul când va expira contractul de arendă. Avea ceva bani în bancă, plus cincizeci de butoiaşe dintr-o *cuvee speciale1* în pivniţă, aşteptând doar un preţ bun. Pământul era ieftin în Lansquenet, mai ales unul ca al ei, cu probleme în ce priveşte drenajul. După o vară proastă, preţurile ar putea scădea şi mai mult. Iar Pierre- Emile, care moştenise proprietatea, nu era un om de afaceri. Cu siguranţă că ar fi încântat să obţină cât se va putea pe fermă şi pe vie. Banca ar completa restul cu un împrumut pe termen lung.

1 O recoltă specială

368

Cu cât vorbea mai mult, cu atât Jay se simţea mai vinovat. Amintindu-şi ce-i spusese Josephine despre preţurile pământului, i s-a strâns inima. A încercat să o întrebe ce s-ar putea întâmpla dacă, din întâmplare, poate... Trăsăturile ei s-au înăsprit puţin şi a ridicat din umeri.

— Atunci nu aş avea altceva de făcut decât să plec, a spus ea pur şi simplu. Să părăsesc totul, să mă întorc la Paris sau la Marsilia. Într-un oraş mare. S-o las pe Mireille... A înghiţit restul frazei şi s-a străduit să pară veselă. Dar asta nu se va întâmpla. Mi-am visat întotdeauna un loc ca acesta, a continuat ea, destinzându-şi trăsăturile. O fermă, un pământ al meu, arbori, poate şi un pârâu. Undeva, foarte intim, ascuns. În siguranţă. A zâmbit. Poate când pământul o să fie al meu şi deasupra capului n-o să-mi mai atârne grija de arendă, lucrurile vor fi diferite, a

spus ea pe neaşteptate. Poate că am să încep din nou să mă împac cu Lansquenetul. Să găsesc pentru Rosa prietene de vârsta ei. Să le dau oamenilor încă o şansă. Şi-a mai turnat un pahar din vinul auriu şi dulce. Să-mi dau şi mie încă o şansă.

Jay a înghiţit cu greutate: Dar cu Mireille ce ai să faci? Nu-ţi va crea probleme în continuare?

Mărise a scuturat capul, ochii îi erau pe jumătate închişi, ca ai unei pisici adormite: Mireille n-o să trăiască în veci. Şi, oricum, pot s-o manevrez pe Mireille, a spus ea în cele din urmă. Câtă vreme am ferma.

Conversaţia a continuat pe alte subiecte. Au băut cafea şi Armagnac, iar Rosa îşi hrănea căpriţa cu *petits-fours,* prin spaţiul dintre obloane. Apoi, Mărise a trimis-o la culcare, după doar un singur protest – era aproape miezul nopţii şi fusese trează mai mult decât de obicei.

369

Jay abia putea crede că fetiţa nu-l trădase pe tot timpul cinei. Într-un fel, chiar o regreta. În vreme ce Rosa a dispărut în catul de sus – cu un biscuit în fiecare mână şi cu promisiunea că va căpăta clătite la micul dejun – Jay a deschis radioul, a mai turnat un pahar de Armagnac pe care l-a oferit Marisei.

— Mmmm. Mulţumesc.

— Mărise.

L-a privit alene.

— De ce trebuie să fie Lansquenet? a întrebat-o. Nu te-ai fi putut duce în altă parte după ce a murit Tony? Ai fi evitat toată această... această chestie cu Mireille?

Mărise a întins mâna după ultimul *petit four.* A trebuit să fie aici, a spus ea după un timp. A trebuit absolut să fie aici.

— Dar de ce? De ce nu Montauban sau Nerac sau unul din satele din apropiere? Ce există în Lansquenet şi nu ai în altă parte? Este pentru că Rosa s-a născut şi a crescut aici? Este... este din cauza lui Tony?

A râs, nu răutăcios, dar cu o expresie pe care nu a putut-o defini: Dacă vrei...

Jay a simţit cum i se strânge inima: Nu prea vorbeşti mult despre el.

— Nu, nu prea vorbesc.

A rămas tăcută, privind paharul.

— Iartă-mă. Nu ar fi trebuit să mă bag. Uită ce am spus.

Mărise i-a aruncat o privire ciudată, apoi şi-a întors ochii spre băutură. Degetele ei lungi se mişcau cu nervozitate: Este în ordine. Tu m-ai ajutat. Ai fost bun cu noi. Dar să ştii că este complicat. Am vrut să-ţi spun. De multă vreme am vrut să-ţi spun.

370

Jay a încercat să o oprească, să-i spună cu că el nu vroia să ştie, că era altceva ce dorea sa i spun. I cu disperare. Dar nimic nu i-a depăşit buzele.

— Multă vreme am avut o problemă cu încrederea, a vorbit rar Mărise. După Tony, după Patrice. Mi-am spus că nu mai aveam nevoie de altcineva. Că Rosa şi cu mine am fi în mai mare siguranţă dacă am fi numai noi două. Că nimeni nu ar crede adevărul, dacă l-aş spune. A făcut o pauză, trasând cu degetul o figură complicată pe tăblia mesei. Adevărul este cam aşa, a continuat ea. Cu cât vrei să-l spui mai mult, cu atât devine mai greu. Cu atât pare mai greu de crezut, mai neverosimil.

Jay a dat din cap. O înţelegea perfect.

— Dar cu tine... A zâmbit. Poate pentru că eşti un străin. Am senzaţia că te-am cunoscut mai de mult. Ţi-am acordat încredere. De ce să ţi-o fi lăsat atunci pe Rosa în grija ta?

— Mărise, a înghiţit din nou. Este ceva pe care vreau să...

— Şşşt. Avea o expresie languroasă, îmbujorată de vin şi de căldura din cameră. Trebuie să-ţi spun. Trebuie să-ţi explic. Am încercat şi mai înainte, dar... A scuturat capul: Mi-am zis că era atât de complicat, a spus ea domol. Dar, în realitate, este foarte simplu. Ca toate tragediile. Simplu şi stupid. A respirat adânc. Am fost prinsă în toate astea înainte să-mi pot da seama. Şi apoi am realizat că era prea târziu. Te rog, mai toarnă-mi puţin Armagnac.

L-a turnat.

— Îmi plăcea Tony. Nu-l iubeam. Dar, oricum, dragostea nu se întreţine multă vreme. Doar banii rezistă. Securitatea, ferma, pământul. De astea aveam

371

nevoie, mi-am spus eu. Să scap de Patrice. Să scap de oraş şi de singurătate. M-am amăgit că totul era OK, că nu aveam nevoie de nimic altceva.

Fusese bine pentru un timp. Dar Mireille devenea tot mai pretenţioasă, iar comportamentul lui Tony, din ce în ce mai dezordonat. Mărise a încercat să-i vorbească lui Mireille despre el, dar nu a avut succes. După părerea lui Mireille, nu era nimic rău cu Tony.

— E un băiat puternic şi sănătos, repeta ea cu încăpăţânare. Nu mai încerca să-l înveleşti în vată. Ai să-l faci tot atât de neurastenic ca şi tine.

Începând de atunci, orice ciudăţenie în comportamentul lui Tony îi era atribuită ei, Marisei: furiile, stările de depresie, fixaţiile.

— O dată erau oglinzile, a spus ea. Toate oglinzile din casă au trebuit să fie acoperite. El spunea că era din cauză că reflexia îi lua toată lumina din cap. Se bărbierea fără oglindă şi se tăia mereu. O dată şi-a bărbierit şi sprâncenele. Spunea că era mai igienic.

Când a aflat că Mărise era însărcinată, Tony a intrat într-o nouă fază. A devenit excesiv de protector. O urmărea peste tot unde se ducea, chiar şi în baie. O servea

tot timpul. Pentru Mireille acestea erau dovezi de amor. Dar Mărise se simţea înăbuşită. Apoi au început să sosească scrisorile.

— Am ştiut imediat că era Patrice, a recunoscut Mărise. Era în stilul lui. Hărţuirea obişnuită. Dar aici, ciudat, nu mă mai speria. Aveam câini de pază, puşti, spaţiu. Mi-am închipuit că şi Patrice ştia asta. Nu ştiu cum, dar a aflat de faptul că eram însărcinată. Scrisorile vorbeau doar despre asta. „Scapă de copil şi o să te iert”, genul ăsta. Le-am ignorat.

372

Apoi a aflat şi Tony.

— L-am mărturisit totul, a spus ea sec. Mi-am spus că îi datoram sinceritatea. Şi, afară de asta, vroiam să-l fac să înţeleagă că eram în siguranţă, că totul aparţinea trecutului. Chiar şi scrisorile au început să fie mai rare. Părea că totul se potolise...

A oftat. Ar fi trebuit să ştiu mai bine, să fiu mai grijulie. De atunci, am trăit ca într-un asediu. Tony se ducea în oraş, o dată pe lună pentru cele necesare şi atât. A încetat să mai meargă la cafenea cu prietenii lui. Mi-am zis că nu era un lucru rău. Cel puţin nu mai bea. Dar noaptea nu putea dormi. Îşi petrecea mai tot timpul stând de pază. Evident. Mireille a dat vina pe mine.

Rosa s-a născut acasă. Mireille m-a ajutat la naştere. A fost dezamăgită că Rosa nu a fost băiat, dar era destul timp pentru asta mai târziu. A fost surprinsă că Rosa era atât de mică şi de delicată. Mi-a dat sfaturi cu privire la hrană, schimbat, şi îngrijire. Adesea, sfaturile ei atingeau tirania.

— Fără îndoială că el îi spusese deja totul, şi-a amintit Mărise. Trebuia să mă aştept la asta. Era incapabil să-i ascundă ceva. În mintea ei, eu am devenit repede geniul rău din poveste, femeia care stârnea bărbaţii şi, după aceea, se aştepta ca soţul ei să o apere de consecinţe.

S-a instalat o răceală puternică între cele două femei. Mireille era mereu în casă, dar rareori i se adresa direct Marisei. Au trecut aşa multe seri în care Tony şi Mireille vorbeau cu vioiciune despre evenimente şi persoane, despre care Mărise nu ştia nimic. Tony nu părea să remarce tăcerea ei. El era mereu vesel şi vioi, lăsându-se dădăcit de mama lui, ca şi cum ar mai fi fost încă un

373

băieţel, în loc de un adult însurat şi cu un copil nou-născut. Apoi, din senin, a venit Patrice în vizită.

— Era spre sfârşitul verii, îşi amintea Mărise, pe la opt seara. Tocmai îi dădusem Rosei să mănânce. Am auzit o maşină pe alee. Eu eram sus şi Tony s-a dus să deschidă uşa. Era Patrice. Se schimbase mult de când îl văzusem ultima dată. Acum era plângăreţ, aproape umil. Nu a cerut să o vadă pe Mărise. În schimb, i-a spus lui Tony cât de mult regreta cele întâmplate, i-a mai spus că fusese bolnav, că doar

acum era în stare să accepte această situaţie. Mărise asculta de sus. Adusese bani, a spus el, 20.000 de franci. Nu era destul ca să plătească pentru răul pe care-l făcuse, dar poate că era de ajuns ca să înceapă crearea unui fond pentru copil.

Au ieşit amândoi. Au fost plecaţi mult timp. Când s-a întors Tony, era întuneric şi era singur. Mi-a spus că totul se terminase şi că Patrice nu ne va mai tulbura. A fost mai iubăreţ decât în ultimul timp. Am început să cred că lucrurile începeau să meargă bine.

Timp de câteva săptămâni au fost fericiţi împreună. Mărise se ocupa de Rosa şi Mireille se ţinea deoparte. Tony nu mai stătea noaptea de pază. Apoi, într-o zi, când s-a dus să culeagă nişte verdeţuri de lângă casă, Mărise a găsit uşa hambarului larg deschisă. Vrând să o închidă, a dat de maşina lui Patrice, ascunsă prost sub nişte baloturi de fân.

— La început a negat, a povestit ea. Exact ca un băieţel. A refuzat să admită până şi ce văzusem eu. Apoi a intrat într-una din crizele lui de furie. M-a făcut târfă. M-a acuzat că mă vedeam cu Patrice fără ca el să ştie. La sfârşit, a admis. Îl luase în acea zi pe Patrice în hambar şi îl omorâse cu o lopată.

374

Nu a arătat nicio remuşcare. Nu avusese de ales. Dacă era cineva de vină, atunci aceasta era Mărise. Rânjind ca un şcolar vinovat, a povestit cum adusese maşina în hambar şi cum o ascunsese şi apoi cum îl îngropase pe Patrice într-un loc de pe proprietate.

— Unde? l-a întrebat Mărise.

Tony a rânjit din nou şi a dat din cap cu un aer şiret: N-ai să ştii niciodată.

După aceea, comportamentul lui Tony s-a înrăutăţit rapid. Petrecea ore întregi singur cu mama lui, apoi se încuia în cameră cu televizorul pus la maximum. Nici măcar nu se uita la Rosa. Mărise, recunoscând în el simptomele de schizofrenie, a încercat să-l convingă să-şi reia tratamentul, dar el nu mai avea încredere în ea. Mireille îl convinsese. Puţin după aceea, s-a sinucis şi Mărise nu a simţit nimic decât un fel de uşurare vinovată.

— Am încercat să plec după aceea, a spus ea cu o voce albă, fără inflexiuni. Nu mai rămăsese nimic pentru mine în Lansquenet decât amintiri urâte. Mi-am făcut valizele. Am reţinut şi bilete de tren pentru Paris, pentru mine şi pentru Rosa. Dar Mireille m-a oprit să plec. Mi-a spus că Tony îi lăsase o scrisoare, în care îi destăinuise totul. Patrice fusese îngropat undeva pe proprietatea Foudouin, pe partea noastră sau peste râu. Numai ea ştia unde.

— Va trebui să rămâi aici, *heh,* a spus Mireille triumfătoare. N-am să te las să mi-o iei pe Rosa. În caz contrar, am să spun la poliţie că tu l-ai omorât pe bărbatul din Marsilia, că fiul meu mi-a spus despre asta înainte de a muri, că el se sinucisese pentru că nu mai suporta greutatea de a te proteja.

375

— A fost foarte convingătoare, a spus Mărise, cu o notă de amărăciune. Mi-a dat să înţeleg foarte limpede că va păstra tăcerea de dragul Rosei. Că va păstra secretul în familie.

După aceea, a urmat campania pentru a o despărţi pe Mărise de restul satului. Nici măcar nu fusese greu. În cursul acelui an, abia dacă vorbise cu cineva şi petrecuse majoritatea timpului izolată la fermă. Mireille şi-a dat drumul la tot resentimentul ei, ţinut ascuns până atunci. A împrăştiat zvonuri prin sat, a făcut aluzii la secrete cumplite. Tony fusese popular în Lansquenet, iar Mărise nu era decât o străină de la oraş. Curând au început şi represaliile.

— Oh, nimic serios, a spus în continuare Mărise, aprindeau pocnitori sub ferestrele mele. Scrisori. Hărţuială. Trăisem momente mai rele cu Patrice.

Dar, în curând, a devenit limpede că Mireille urmărea ceva mai mult decât o simplă duşmănie.

— O vroia pe Rosa, a explicat Mărise. Se gândea că dacă mă putea goni din Lansquenet, ar putea-o avea pe Rosa doar pentru ea. Aş fi fost forţată să i-o las, vezi bine. Din cauza celor pe care le ştia. Iar dacă eram arestată pentru uciderea lui Patrice, ar avea-o oricum pe Rosa, ea fiind unica ei rudă.

L-a trecut un fior.

Aşa că i-a ţinut pe toţi în frâu. Pe toţi. S-a ascuns la fermă, izolându-se în mod deliberat de toată lumea din Lansquenet. A izolat-o şi pe Rosa, folosindu-se de surzenia ei temporară, ca s-o înşele pe Mireille. A aruncat maşina lui Patrice în mlaştini, lăsând-o să se scufunde adânc sub trestii şi apa stătătoare. Şi-a dat seama că prezenţa maşinii ar fi incriminat-o. Dar avea nevoie

376

să fie aproape, pe pământul ei. Unde ştia ea că se află. Rămăsese cadavrul.

— La început, l-am căutat, am căutat în toate acareturile. Am căutat sub podele. În mod metodic. Dar fără succes. Tot pământul până la mlaştini ţinea de proprietate şi nu puteam să cercetez fiecare metru pătrat.

În plus, mai era şi bătrânul Emile. Ar fi fost oricând posibil ca Tony să se fi dus pe proprietatea lui. De fapt, Mireille făcuse chiar o aluzie în felul ei acru, întărindu-i puterea şi autoritatea asupra mea. Acesta a fost motivul pentru care Mărise era atât de dornică să liciteze pentru ferma Foudouin. Jay a încercat să-şi dea seama ce trebuie să fi simţit ea văzându-l în casă, urmărindu-l cum săpa straturile de legume, cum se plimba prin livadă, întrebându-se în fiecare zi dacă nu cumva astăzi...

Într-un impuls, i-a luat mâna. Era rece. Putea simţi o tresărire aproape imperceptibilă în degetele ei. L-a ameţit aproape un val de admiraţie pentru ea. Pentru curajul ei.

— De aceea nu vroiai să iei muncitori pe pământul tău, a spus el. De aceea nu ai cedat mlaştinile pentru construirea noului hypermarket. De aceea a trebuit să rămâi aici.

Mărise a încuviinţat uşor din cap: Nu puteam lăsa pe nimeni să găsească ce ascunsese el, a spus ea simplu. Atât de mult după eveniment, nimeni nu ar fi crezut că nu am fost implicată. Şi mai ştiam că nu aveam sprijin din partea lui Mireille. Nu ar fi admis niciodată că preţiosul ei Tony... A respirat adânc.

— Aşa că acum ştii, a spus ea cu un efort vizibil. Acum mai e cineva care ştie. Mirosea a cimbru şi a ploaie. Părul ei a flori. Jay se imagina spunându-i ce se

377

întâmplase în acea zi, urmărind cum s-ar fi stins lumina din ochii ei verzi, cum i s-ar fi strâns fata, cum i s-ar fi împietrit trăsăturile şi ar fi respins totul.

Altcineva i-ar fi putut spune. Cineva având acelaşi curaj, aceeaşi viziune clară. În schimb, a atras-o către el, simţindu-i părul, mângâindu-i faţa, apropiindu-şi buzele de ale ei, primind dulcea ei dăruire în braţele lui şi răsuflarea ei pe obrazul lui. Sărutul ei avea exact gustul pe care şi-l imaginase: zmeură şi petale de trandafir. Au făcut dragoste acolo, pe patul desfăcut al lui Jay, cu căpriţa privind curioasă prin obloanele întredeschise şi cu lumina dulce aurie jucându-se pe pereţii albăstrui.

62

Curând, curând. Erau peste tot acum. SPECIALII – în aer, în pământ, în îndrăgostiţi; el, întins pe pat cu ochii în plafon, ea, adormită, cu faţa ascunsă în pernă ca a unui copil, părul ei luminos ca un drapel pe perna de olandă. Mai potenţi ca niciodată, îi simţeam eu bine, le auzeam vocile nerăbdătoare insistând, convingând. În curând, şopteau ei. Trebuie să se întâmple în curând. Trebuie să fie acum.

Jay o privea pe Mărise adormită lângă el. Avea o expresie încrezătoare, se simţea că era în siguranţă. A murmurat în somn ceva liniştit şi fără cuvinte, l-a apărut un zâmbet. Jay a învelit-o mai bine cu pătura şi ea a oftat şi şi-a înfundat faţa în ea.

Jay o privea şi gândurile îi erau la dimineaţa care începea. Trebuia să existe ceva ce ar putea face. N-o putea lăsa singură la fermă. Şi nici nu putea abandona Lansquenetul investitorilor. Echipa de filmare sosea în ziua următoare. Asta îi dădea un respira, de cât? Şase ore? Şapte?

Ca să facă ce? Ce se putea face în şapte ore? Sau şaptezeci, că era acelaşi lucru? Ce putea face oricine?

Joe putea face ceva.

Vocea îi era familiară. Cinică, entuziastă, puţin amuzată.

Ştii că putea.

Cu siguranţă. Vorbise aproape cu voce tare. Dar Joe nu mai era în viaţă. Mâhnirea l-a surprins din nou, aşa cum se întâmpla întotdeauna când se gândea la Joe.

379

Dar Joe murise. Nu mai exista magie. Ca şi *Specialii,* se duseseră pentru totdeauna.

Tu flăcăule, nu prea ai avut niciodată prea multă raţiune.

De data aceasta, chiar era vocea lui Joe. Inima i-a tresăltat pentru o clipă, dar şi-a dat repede seama că o auzea în imaginaţia lui, în memoria lui. Prezenţa lui Joe – prezenţa lui reală, independentă – dispăruse. Ce auzea acum era un substitut. Un joc, o închipuire, cum ar fi când fluieri în întuneric.

Aminteşte-ţi de Speciali, aşa ţi-am spus. Nu-ţi mai aduci aminte?

— Cu siguranţă că-mi aduc aminte, a şoptit Jay complet neajutorat. Dar nu mai sunt Speciali. S-au dus cu toţii, l-am terminat, l-am prăpădit pe prostii, făcându-i pe oameni să-mi spună tot felul de năzbâtii. Făcând-o pe Mărise...

De ce naiba nu vrei să asculţi? Vocea lui Joe, dacă era vocea lui Joe, se auzea acum peste tot – în aer, în lumina tăciunilor care se stingeau, în flăcările părului ei împrăştiat pe pernă. *Unde erau de câte ori te învăţam, în vremurile alea din Pog Hill?* Nu ai învăţat nimic, nu ai rămas cu nimic?

— Sigur. Jay şi-a scuturat capul, nelămurit. Dar fără Joe, nimic din toate învăţăturile alea nu mai funcţionează. Aşa cum s-a întâmplat ultima dată la Pog Hill...

Prin pereţi s-au auzit râsete. Aerul era plin de ele. Din cărbuni părea să se ridice un vag parfum de mere şi de fum. Noaptea scânteia.

Pune-ţi mâna destul de des într-un cuib de viespi, spunea vocea lui Joe, *şi ai să fii înţepat. Nici magia nu*

380

poate opri acest lucru. Nici chiar magia nu poate face nimic împotriva naturii. Flăcăiaş, trebuie uneori să-i dai magiei o mână de ajutor. Dă-i ceva să o folosească. O şansă să lucreze pentru tine. Trebuie ca tu să creezi condiţiile potrivite pentru ca magia să funcţioneze.

— Bine, dar aveam talismanul. Credeam...

Niciodată n-ai avut nevoie de un talisman, i-a replicat vocea. Tu te-ai fi putut ajuta singur. Ai fi putut riposta, nu am dreptate? Dar nu. Tot ce ai făcut a fost să o iei la fugă. Şi numeşti asta încredere? Mie mi se pare o prostie totală. Aşa că nu veni cu acea încredere să mă prosteşti.

Jay a rămas puţin pe gânduri.

Ai obţinut deja tot ce ţi-a trebuit, a continuat vocea pe un ton mai optimist. Totul se află în tine, puştiule. Şi totdeauna a fost aşa. Nu ai nevoie de o licoare făcută de

un bătrân ca să lucreze în locul tău. Poţi să faci totul singur.
Dar nu pot...
Nu există acest cuvânt blestemat, flăcăiaş, a spus vocea. Nu există acest cuvânt blestemat.
Apoi vocile au dispărut şi din capul lui a dispărut şi ameţeala ca să facă loc unei subite limpezimi. Ştia acum ce avea de făcut.
Şase ore, şi-a spus el. Nu avea timp de pierdut.
Nimeni nu l-a văzut când a părăsit casa. Nimeni nu l-a urmărit. Şi, chiar dacă erau unii, nimeni nu i-ar pune în discuţie prezenţa sau ar găsi-o ciudată. Nici coşul de ierburi pe care-l căra cu el nu era neobişnuit. Plantele cu frunze late care-l umpleau puteau fi un dar pentru cineva, un cadou pentru o grădină în nevoie. Chiar şi faptul că vorbea singur, spunând ceva ce semăna cu limba
381

latină, nu i-ar fi surprins pe trecători. În definitiv, el era un englez, deci puţin trăsnit. *Un peu fada, Monsieurjay.*
A fost destul de surprins că îşi amintea perfect de perimetrul de ritual. Nu avea timp să aprindă tămâie, nici să pregătească săculeţe noi, dar nu credea că mai aveau vreo importanţă acum. Chiar şi el simţea prezenţa Specialilor în jurul lui, le auzea vocile şopotitoare, râsul lor. A luat cu grijă plantele tinere din răsadniţă, cât de multe putea căra, împreună cu o mistrie şi o furcă mică. Le-a plantat de-a lungul şoselei la intervale. A plantat mai multe la intersecţia cu şoseaua spre Toulouse, două la semnul Stop, două pe drumul spre Les Marauds. Ceaţa, ceaţa specială din Lansquenet, care învăluie mlaştinile şi viile, s-a ridicat în jurul lui ca o velă în soarele de dimineaţă. Jay Mackintosh s-a grăbit în circuitul lui, alergând în graba lui de a-şi îndeplini acţiunea la termen, plantând *tuberosa rosifea* ale lui Joe. Oriunde era un branşament în şosea, o poartă, un semn de circulaţie. A răsucit tăbliţele indicatoare de pe şosea sau le-a acoperit cu verdeaţă, când nu le-a putut scoate din pământ. A scos cu totul panoul de bun venit al lui Georges şi al lui Lucien. Atunci când şi-a terminat treaba, nu mai exista niciun indicator rutier pentru Lansquenet-sous-Tannes. Îi trebuiseră patru ore pentru a completa circuitul de paisprezece mile, înconjurând satul către drumul spre Toulouse şi înapoi, peste Les Marauds. La terminarea lucrării, era epuizat. Capul îl durea, picioarele îi tremurau. Dar terminase. Treaba era făcută.
Tot aşa cum Joe ascunsese Pog Hill, la fel ascunsese şi el satul Lansquenet-sous-Tannes, şi-a spus el cu un aer triumfător.
382

Mărise şi Rose plecaseră când a ajuns acasă. Cerul începuse să se lumineze. Ceaţa se împrăştiase.

63

Era deja ora unsprezece când a sosit Kerry, proaspătă şi impecabilă, într-o bluză albă şi o fustă gri, cu servieta diplomat într-o mână. Jay o aştepta.

— Bună dimineaţa, Jay.

— Văd că te-ai întors.

Kerry a privit peste umărul lui în cameră, observând paharele goale şi sticlele de vin.

— Ar fi trebuit să fi început mai devreme, a spus ea, dar poţi crede aşa ceva? Ne-am pierdut din pricina ceţii. Parcă erau fâşii mari de ceaţă albă ca gheaţa la un concert „heavy-metal”. A izbucnit în râs. Îţi poţi imagina? Deja o jumătate de zi pierdută. Şi asta pe banii noştri. Sunt încă în aşteptarea echipei de filmat. Se pare că au luat-o pe un drum greşit şi au ajuns înapoi la jumătate de drum spre Agen. Ce mai şosele! A fost bine că eu cunoşteam drumul.

Jay a privit-o. Nu a funcţionat, şi-a spus el dezolat. În ciuda tuturor celor înfăptuite, în ciuda credinţei lui.

— Aşadar, vrei să mergi înainte?

— Păi desigur că merg înainte, a răspuns Kerry nerăbdătoare. Este o ocazie prea bună ca să-mi scape. Şi-a examinat unghiile. Eşti o celebritate. Când o să iasă cartea, am să pot arăta lumii întregi de unde ţi-ai luat inspiraţia, l-a adresat un zâmbet luminos. Este o carte extraordinară, a adăugat ea. O să aibă un succes teribil. Ba chiar pot spune că este mai bună decât *Jackapple Joe.*

384

Jay a încuviinţat uşor din cap. Avea dreptate desigur. Pog Hill şi Lansquenet: cele două feţe ale aceleiaşi monede lipsite de lustru, de strălucire. Amândouă sacrificate, fiecare în felul ei, carierei de scriitor a lui Jay Macintosh. După publicarea cărţii, localitatea nu va mai fi aceeaşi. Inevitabil, va trebui să plece. Narcisse, Josephine, Briangon, Guillaume, Arnauld, Roux, Poitou, Rosa – chiar Mărise – toţi reduşi la statutul de cuvinte înşirate pe o pagină, ficţiuni amăgitoare peste care treci şi apoi le uiţi, în timp ce în absenţa lui, intrau investitorii, făcând planuri şi dărâmând, regândind şi modernizând.

— Nu înţeleg de ce arăţi aşa, a spus Kerry. În definitiv, ai obţinut contractul cu Woridwide. Ai în faţă o sumă foarte generoasă. Mai mult decât generoasă. Sau poate sunt vulgară?

— Nu, deloc. O stare foarte ciudată de calm, aproape de beţie, a început să-l cuprindă. Capul şi-l simţea de parcă era plin cu bule de şampanie. Aerul mirosea a drojdie şi parcă şuiera şi colcăia.

— Trebuie că te vor foarte mult, a remarcat Kerry.
— Da, a spus domol Jay. Aşa cred şi eu.
Pune-ţi mâna destul de des într-un cuib de viespi, spusese Joe, *şi ai să fii împuns. Nici măcar magia nu o poate opri. Trebuie să-i dai uneori o mână de ajutor magiei flăcăule. Dă-i ceva să folosească condiţiile potrivite.*
Asta a fost, gândea el ameţit. Atât de simplu.
Jay a râs. Dintr-odată şi-a simţit capul luminat. Simţea miros de fum şi de apă mlăştinoasă şi parfum dulce de mure coapte. Aerul era ca o şampanie de soc. Simţea că Joe era cu el, că Joe nu-l părăsise niciodată. Nici măcar în 77. Joe nu plecase niciodată. Aproape că
385

îl zărea, lângă uşă, cu şapca lui veche şi cizmele de miner, râzând cu gura până la urechi, aşa cum făcea când era special de mulţumit de ceva şi, deşi Jay ştia că totul era în imaginaţia lui, era convins, în acelaşi timp, că era real. Uneori realul şi imaginarul erau, după toate, acelaşi lucru.
L-au trebuit doar doi paşi până la pat, unde manuscrisul şi contractele cu Woridwide zăceau încă în cutia lor. Le-a scos de acolo. Kerry s-a apropiat plină de curiozitate.
— Ce vrei să faci?
Jay a luat în braţe manuscrisul şi a început să râdă.
— Ştii ce e asta? a întrebat-o el. Este exemplarul unic pe care îl am. Şi aceasta – a ridicat în aer contractul semnat, ca să-l poată vedea Kerry – este hârţogăria. Priveşte. Este completat totul. Gata pentru a fi trimis.
— Jay, ce vrei să faci? Vocea ei devenise ascuţită, aproape stridentă.
Jay a rânjit şi a făcut un pas către şemineu.
— Nu poţi... a început Kerry.
Jay s-a uitat fix la ea.
— Nu există acest cuvânt blestemat, a spus el.
Şi, îndărătul strigătului brusc al lui Kerry, i s-a părut că aude chicotul unui bătrân.
Ea a ţipat deoarece şi-a dat dintr-odată seama ce avea de gând să facă. Era o nebunie, era ridicol, era genul de impuls care nu-i fusese niciodată propriu şi, totuşi, îi mai apăruse o lumină stranie în ochi, care nu fusese niciodată acolo. Ca şi cum cineva ar fi aprins un fitil. Faţa lui era iluminată. Jay a luat contractele în amândouă mâinile, le-a mototolit şi le-a împins în fundul vetrei şemineului. Apoi, a încercat să facă acelaşi lucru
386

cu paginile dactilografiate. Hârtia a început să ia foc, la început casantă, apoi devenind cafenie şi mai apoi lăsându-se cuprinsă de flăcări voioase. Aerul se

vârtejea, devenea o vâltoare de fluturi negri.

— Ce joc e ăsta? s-a auzit vocea ascuţită a lui Kerry. Jay, ce naiba faci acum?

Jay i-a rânjit, abia respirând, din cauza hohotului de râs.

— Ce crezi? Aşteaptă o zi sau două, până când ai să iei legătura cu Nicky şi atunci ai să fii sigură.

— Eşti nebun, a spus cu asprime Kerry. N-ai să mă faci să cred că nu ai şi alte copii ale romanului tău. Iar contractele pot fi refăcute.

— Sigur că pot. Era acum relaxat şi zâmbea. Dar nu vor fi înlocuite. Niciunul din astea. Şi ce folos mai are un scriitor care nu scrie niciodată? Cât mai valorează? Ce valoare mai am *eu,* fără cărţi scrise?

Kerry l-a privit îndelung. Bărbatul care plecase acum şase luni era de nerecunoscut. Vechiul Jay era vag, morocănos, fără un ţel. Acest bărbat însă, era plin de energie, era iluminat. Ochii îi străluceau. În ciuda a tot ce aruncase – stupid, criminal, nebun – părea fericit.

— Chiar că eşti nebun, a spus ea cu o voce strangulată. Să arunci totul – şi pentru ce? Pentru un gest? Nu seamănă cu tine, Jay. Eu te cunosc. Ai să regreţi.

O privea şi Jay, o privea şi zâmbea uşor. Cu răbdare.

— Nu te văd stând aici mai mult de un an. Îndărătul mâniei, vocea îi tremura. Ce ai să faci? Să te faci fermier? Nici măcar nu ai bani pentru asta. Ai aruncat totul în aer pentru locul ăsta. Ce ai să faci când ţi se vor termina banii?

— Nu ştiu. Tonul lui era optimist, dar indiferent. Îţi pasă?

387

— Nu!

Jay a ridicat din umeri.

— Ar fi mai bine să-ţi chemi echipa de filmare şi să-i spui să vă întâlniţi în altă parte, i-a spus el cu o voce domoală. Aici nu ai să găseşti o poveste pentru tine. Mai bine încearcă la Le Pinot, chiar peste râu. Sunt sigur că ai să găseşti ceva potrivit şi amuzant acolo.

Karry s-a holbat la el, uimită. Pentru o clipă, i s-a părut că îi mirosea ceva, o mireasmă ciudată şi vie de zahăr şi de mere şi de jeleu de mure şi de fum. Era un parfum nostalgic şi o clipă a putut aproape să înţeleagă de ce Jay iubea atât de mult acest loc, cu micile lui vii şi cu merii lui şi cu caprele hoinare pe pământuri mlăştinoase. În acel moment, se simţea din nou o fetiţă cu bunica ei în bucătărie, făcând plăcinte, şi cu vântul dinspre coastă făcând firele de telefon să cânte. Într-un anumit fel, simţea că acest parfum făcea parte din el, ceva ce se lipise de el ca un vechi fum şi, în timp ce-l privea, i s-a părut că era *aurit,* de parcă ar fi fost luminat din spate şi filamente de strălucire ţâşneau din părul lui, din hainele lui. Apoi, parfumul a dispărut, lumina s-a stins şi nu a mai rămas nimic decât mirosul de închis al unei camere neaerisite şi de zaţ de vin de pe masa din faţa lui. Kerry a

ridicat din umeri.
— E paguba ta, a spus ea posomorâtă. N-ai decât să faci ce vrei.
El a dat din cap: Şi cu serialul cum rămâne?
— S-ar putea să mă duc la Le Pinot. Georges Clairmont îmi spune că s-a filmat de curând o producţie după *Clochemerle.* S-ar putea face un film decent, a răspuns ea.
Jay a zâmbit: Noroc, Kerry.
388

După ce a plecat Kerry, Jay a făcut un duş, apoi şi-a pus o cămaşă curată şi blugii. S-a gândit un moment ce să facă în continuare. Nici acum nu avea o certitudine, în viaţă, „happy-endul” nu este asigurat niciodată. În jurul nostru, casa era tăcută. Zvâcnirea de energie, care pătrunsese prin perete, dispăruse. Nu a mai rămas nicio mireasmă închipuită de zahăr şi de fum. Chiar şi pivniţa era liniştită, sticlele de vin – vin nou, Sauternes şi Saint- Emilion şi o duzină de Anjou tânăr – cuminţi şi tăcute. Aşteptând.

64

În jurul prânzului, Popotte i-a adus un pachet şi noutăţi din sat. Echipa de filmare nu reuşise să ajungă, i-a raportat ea surescitată. Englezoaica nu a mai intervievat pe nimeni. Georges şi Lucien erau furioşi. *En tout cas,* a dat ea din umeri, era probabil mai bine. Toată lumea ştia că planurile lor nu ajungeau niciodată la îndeplinire. Georges vorbea deja de o nouă afacere, un fel de plan de dezvoltare la Montauban, care nu ar putea să dea greş. Lansquenet fusese deja părăsit.
Pachetul purta ştampila poştei din Kirby Monckton. Jay l-a deschis când a rămas singur, dând cu grijă deoparte foile ţepene de hârtie cafenie şi dezlegând sfoara. Pachetul era mare şi greu. După ce a desfăcut ambalajul, i-a alunecat un plic. Jay a recunoscut scrisul lui Joe. În interior era o singură foaie îngălbenită de hârtie de scris.
Pog Hill Lane, 15 septembrie
Dragă Jay, iartă-mă pentru grabă. Nu am fost niciodată bun când a fost vorba de despărţiri. Aveam de gând să stau un pic mai mult, dar tu ştii cum stau lucrurile. Ai naibii doctori nu-ţi spun nimic până în ultima clipă. Ei cred că, pentru că eşti bătrân, nu ai nici idei. Eu îţi trimit colecţia mea – cred că ştii ce să faci cu ea. Trebuie să fi învăţat ceva până în ziua când ai să primeşti astea. Asigură-te că ai
390

pregătit bine solul. Cu cele mai dragi sentimente. Joseph Cox.
Jay a citit din nou scrisoarea. A atins cuvintele de pe pagină, scrise cu cerneală

neagră, cu scrisul lui îngrijit, fără personalitate. A ridicat chiar hârtia spre fata lui, ca să simtă dacă nu a rămas ceva din el – un fum de ţigară, poate, sau o aromă slabă de mure coapte. Dar nu a aflat nimic. Dacă ar mai fi fost magie, trebuia aflată în altă parte. S-a uitat apoi în pachet. Acolo se afla totul, conţinutul scrinului cu seminţe, sute de pliculeţe mărunte şi fâşiuţe de hârtie de ziar, bulbi uscaţi, seminţe, bulbi cu mustăţi, scame de seminţe cu tot atâta substanţă cât un puf de praf – fiecare marcat şi numerotat. Totul era învăluit în parfumul acelor alte locuri. *Tuberosa rubra maritima, tube rosa diabolica, tuberosa panax odarata,* mii de cartofi, dovleac, ardei, morcovi, peste trei sute de specii doar de ceapă – toată colecţia lui Joe. Şi, desigur, Specialii, *Tuberosa rosifea* în toată gloria ei, adevărata jackapple, originalul redescoperit.

A stat şi le-a privit multă vreme. Mai târziu le va privi din nou, va aşeza fiecare pacheţel în sertarul potrivit al vechiului scrin de mirodenii. Mai târziu o să vină vremea pentru a fi sortate, etichetate şi catalogate, până ce ultimul pacheţel îşi va găsi locul lui. Dar, întâi, trebuia să facă altceva. Trebuia să vadă pe cineva. Şi să găsească ceva. Ceva din pivniţă.

Nu era decât o singură alegere. A şters cu o cârpă praful de pe sticlă, sperând că timpul nu i-a acrit conţinutul. O sticlă pentru o ocazie specială, şi-a spus el, ultima din Specialii lui – 1962, acel an atât de bun: primul, spera el,

391

din mulţi alţii. A învelit sticla în hârtie de mătase şi a pus-o în buzunarul sacoului. O ofertă de pace.

A găsit-o stând în bucătărie, dezghiocând mazăre. Purta o bluză albă peste blugi şi soarele dădea luciri roşii părului ei. Pe afară se auzea cum Rosa o striga pe Clopette.

— Ţi-am adus asta, i-a spus el. Am păstrat-o pentru o ocazie specială. Mă gândeam că poate noi doi am putea s-o bem împreună.

Mărise l-a privit îndelung, fără să i se poată citi nicio expresie pe faţă. Ochii îi erau calmi, gri-verzui, parcă ar fi cântărit ceva. În cele din urmă, a luat sticla ce-i era întinsă şi a privit eticheta.

— „Fleurie 1962”, a spus ea zâmbind. Preferata mea.

Aici se termină şi povestea mea. Aici, în bucătăria micii ferme din Lansquenet. Aici m-a turnat în pahare, eliberând parfumurile unor veri uitate şi unor locuri duse de mult. Jay a băut pentru Joe şi pentru Pog Hill Lane: toastul lui a fost un salut şi, în acelaşi timp, un rămas bun. Spune ce vrei, nimic nu întrece savoarea unui strugure bun. Chiar dacă îţi rămâne un gust de coacăze, eu am propria mea magie, destupată în sfârşit, după treizeci şi şapte de ani de aşteptare. Sper că o să aprecieze asta, amândoi, cu buzele unite şi mâinile ţinute strâns. Acum e rândul lor să vorbească. Rolul meu a ajuns la sfârşit. Aş vrea să cred că al lor se va termina în

fericire. Dar această certitudine mă depăşeşte acum. Eu sunt supusă unui altfel de chimism. Să mă evaporez cu nepăsare în aerul înviorător, propriul meu mister se apropie şi eu nu văd fantome, nu prezic viitorul, nici prezentul fericit întrevăzut pe furiş – printr-un pahar, pe întuneric.

Post-scriptum

Din Lansquenet – gratuit:

Necrolog

Mireille Annabelle Faizande, subit, după o uşoară boală. Lasă un nepot, Pierre-Emile, o noră, Mărise şi o nepoată de fiu, Rosa.

Vânzări de proprietăţi

Doamnei Mărise d'Api, patru hectare de pământ agricol cultivat şi necultivat, între Rue des Marauds, Boulevard St. Espoir şi Tannes, incluzând casa fermei şi acareturile, de la Pierre-Emile Foudouin, Rue Genevievre, Toulouse.

Din *Courrier d'Agen:*

Un proprietar local a devenit prima persoană cunoscută, după secolul al şaptesprezecelea, care a produs *tuberosa rosifea potato.* Această specie antică, despre care se crede că a fost adusă din America de Sud în 1643 este un tubercul mare, roz, cu un parfum dulceag, căruia îi merge bine în solul nostru mlăştinos, bogat în calcar. Dl. Jay Mackintosh, un fost scriitor, care a emigrat din Anglia cu optsprezece luni în urmă, plănuieşte să cultive aceste specii, precum şi alte specii rare de legume în ferma sa din Lansquenet-sous-Tannes.

„Intenţionez să reintroduc multe din aceste vechi varietăţi pentru consumul general.”, a spus el recent unui reporter. „Este doar un noroc că unele din aceste specii nu s-au pierdut definitiv.” Când a fost întrebat cu privire

393

la originea acelor seminţe preţioase, dl. Macintosh a rămas evaziv. „Eu sunt doar un colecţionar”, a explicat el cu modestie. „Am colecţionat un mare număr de seminţe diferite în timpul călătoriilor mele în jurul lumii.”

Dar, v-aţi putea întreba, ce este atât de important cu privire la câteva seminţe vechi? Chiar are vreo importanţă ce fel de cartof folosim pentru ale noastre *pommes frites1?*

— O da, spune el cu hotărâre. Contează. Prea multe mii de specii de plante şi de animale s-au pierdut pentru vecie din cauza metodelor moderne de cultivare a solului şi instrucţiunilor de la Bruxelles. Este foarte important să păstrăm în viaţă varietăţile tradiţionale. Plantele posedă tot soiul de proprietăţi, care nici acum nu sunt bine înţelese. Cine ştie, poate peste câţiva ani, oamenii de ştiinţă vor fi în măsură să salveze vieţi folosind una din aceste specii redescoperite.

Metodele neconvenţionale ale dlui Mackintosh s-au răspândit deja dincolo de fruntariile micii sale ferme. Fermierii locali i s-au alăturat, rezervând o parte din

pământul lor pentru producerea acestor vechi varietăţi. Dl Andre Narcisse, dl Philippe Briangon şi dna Mărise d’Api s-au decis de asemenea să experimenteze noile seminţe. Iar cu *tuberosa rosifea,* care se vinde în detaliu la o sută şi mai mult de franci kilogramul, viitorul arată din nou trandafiriu pentru fermierii din Lansquenet-sous- Tannes. Cât despre dl Mackintosh, din Château Cox, 36, Lansquenet, succesul de peste noapte l-a lăsat surprinzător de modest. Când a fost întrebat cărui fapt îi atribuie acest succes spectacular, el a răspuns: „Doar norocului”. Şi, cu un zâmbet şugubăţ, a adăugat reporterului nostru: „Şi, desigur, un pic de magie”.

1 Cartofi prăjiţi

394

Notă

1 milă = 1,6 km

1 inch = 2,54 cm

1 yard = 91,4 cm

1 picior (foot) = 30,48 cm

1 penny = 100 parte din lira sterlină

